

OPZET PLEIDOOI P.

1	Inleidende opmerkingen	6
1.1	Een punt van orde vooraf	6
1.2	Een aantal opmerkingen vooraf.....	6
1.3	We've got him!.....	7
1.4	Lezing van de officier van justitie.....	8
1.5	Lezing P.: ik ben die onschuldige zaaddonor.....	8
1.6	Inhoud pleidooi	8
2	Sperma.....	10
2.1	De centrale vraag luidt: is het sperma een daderspoor?.....	10
2.2	Is sperma op de plaats delict altijd een daderspoor?	10
2.3	Wat is sperma?	10
2.4	Versleping en uitpersing. Onschuldige verklaringen aanwezigheid van zaadcellen	10
2.4.1	Sperm war.....	10
2.4.2	Literatuur over versleping en uitpersing.....	10
2.4.3	Deskundigen over versleping en uitpersing.....	10
2.4.4	Verkrachters komen niet altijd klaar.....	10
2.5	Versleping van sperma?	11
2.6	Versleping van zaadcellen in vaginaal vocht	11
2.6.1	Cervixslijm	11
2.6.2	Vermenging van zaadcellen met cervixslijm.....	11
2.6.3	Versleping van cervixslijm (vermengd met zaadcellen).....	12
2.6.4	Droogtijd van cervixslijm.....	12
2.7	Zaadcellen van P. op diverse locaties aangetroffen.	12
2.7.1	Samenstelling bemonstering representatief voor samenstelling spoor?	12
2.7.2	Anale verkrachting?.....	13
2.8	Een mengspoor bevattende zaadcellen op het bovenbeen	13
2.8.1	Zuiver sperma?	14
2.8.1.1	Locatie van de vlek	14
2.8.1.2	Een druppelvorm?.....	14
2.8.1.3	Geen sleepspoor? Mors?	15
2.8.1.4	Levende spermatozoïden?.....	15
2.8.1.5	Het spoor is niet uitgelopen c.q. vervloeid.....	16
2.8.1.6	De droogtijd past niet bij zuiver sperma	17
2.8.1.7	Broei?.....	17
2.8.1.8	Vrouwelijke cellen in het spoor bovenbeen! Mogelijk afkomstig uit de vagina. ...	18
2.8.1.9	Vaginale epitheelcellen in het spoor bovenbeen?	20

2.8.2	Conclusie: cervixslijm met zaadcellen	22
2.9	Tijdstip van de ejaculatie?	22
2.9.1	Geen sperma in de slip	22
2.9.2	Een relatief hoog aantal koppen per gezichtsveld	24
2.9.2.1	Is er een representatief beeld van de samenstelling van de oorspronkelijke vlek? ..	24
2.9.2.2	Het brondocument bevat slechts een schatting	25
2.9.2.3	Afnamesnelheid is in zedenzaken niet nauwkeurig vast te stellen.....	25
2.9.2.4	Aanvangshoeveelheid in deze zaak is onbekend	27
2.9.2.5	De niet-forensische context.....	27
2.10	Conclusie omtrent het sperma: donatie op zaterdagavond is mogelijk!.....	28
3	Overige sporen	29
3.1	Bloed van P. onder de nagels van het slachtoffer?.....	29
3.1.1	Daderkennis?	29
3.1.2	Het (wel degelijk) bemonsterde nagelvuil is zoek.....	32
3.1.3	Bloed onder de nagels niet per se van P.	34
3.1.4	Moet het materiaal onder de nagels delictgerelateerd zijn?.....	34
3.2	Het bloedvlekje in de spijkerbroek van het slachtoffer	35
3.3	Haren?	38
3.4	Overige sporen P.?	39
3.5	Geen enkel spoor van P. op plaats delict!	39
3.6	Conclusie omtrent de overige sporen	39
4	Tactisch bewijs?	39
4.1	A-G Van der Neut over de spermadonor	39
4.2	Cees B.	40
4.3	Opvallend gedrag P.?	40
4.3.1	Bezwaar afname DNA (p. 37)	40
4.4	Doorzoeking van de woning van P. zonder resultaat	42
4.5	P. is niet te plaatsen nabij de plaats delict	42
4.6	Conclusie omtrent het tactische bewijs	42
5	De geloofwaardige lezing van P.....	44
5.1	Tijdsverloop sinds het delict	44
5.2	Verklaring P. kennelijk leugenachtig?	45
5.3	P. verklaart ongeremd!	45
5.4	Verklaring P. is aannemelijk en bovendien (minimaal) volstrekt geloofwaardig! ..	47
5.4.1	Pas enkele weken later bekend geworden met dood Christel	47
5.4.2	P. heeft zich daarna gemeld op het politiebureau in Ermelo of Putten	48
5.4.3	Geheime seksrelatie?	50
5.4.3.1	Is het aannemelijk dat P. een geheime seksrelatie had?.....	51

5.4.3.2	Is het aannemelijk dat Christel een geheime seksrelatie had?	57
5.4.4	Wat P. niet weet.....	61
5.4.5	Wat P. wel weet.....	65
5.4.5.1	Sociaal.....	65
5.4.5.2	Fysiek, kleding, accessoires	66
5.4.6	Tussenconclusie t.a.v. wat P. wel weet.....	72
5.4.7	Vrijdagavond 7 januari 1994	73
5.4.7.1	Kwamen Christel en/of P. in de Orca	73
5.4.8	Zaterdagavond 8 januari 1994	77
5.4.9	Zondagmiddag 9 januari 1994.....	81
5.5	Is P. een zwijgende verdachte?.....	82
5.6	Conclusie omtrent de lezing van P.	83
6	Delictscenario's	84
6.1	Een overlopen inbreker?.....	84
6.2	Een (maagdelijke) lustmoordenaar?.....	84
6.3	De dader moet een bekende van het slachtoffer zijn!	85
7	Tussenconclusie omtrent het bewijs	89
8	Ontlastende sporen.....	90
8.1	Strangulatiespoor en DNA op de waxcoat	90
8.2	Schaamhaar #35	91
8.2.1	Veiliggesteld voordat de trui terugging	91
8.2.2	MtDNA-match.....	92
8.2.3	Morfologische match.....	93
8.3	Schaamhaar #22	94
8.3.1	Schaamhaar #22 is niet van P.	95
8.3.2	Resterende vragen over schamhaar # 22.....	96
8.3.3	Beschouwt het OM deze haar oprecht als contaminatie?	96
8.4	Haren #42 en #70	97
8.5	Een opmerkelijk plukje haar	97
8.5.1	SVO 205	97
8.5.2	Is het plukje überhaupt wel onderzocht?	98
8.5.3	Referentiemonsters	98
8.5.4	Morfologische vergelijking SVO 205 met referentiemonsters slachtoffer?	99
8.5.5	Betekenis morfologisch onderzoek.....	99
8.5.6	Nader onderzoek?.....	100
8.5.7	Betreft het hier een daderspoor?.....	100
8.6	Het mtDNA-profiel 16221T: een 'keihard daderspoor'?.....	101
8.6.1	Vier verschillende sporen	101

8.6.2	Telkens hetzelfde mtDNA-profiel	101
8.6.3	Betreft het hier “keiharde” dadersporen?	102
8.7	Conclusie omtrent ontlastende sporen.....	105
9	Ontlastende scenario’s	106
9.1	Is er in de huidige zaak een delictscenario?	106
9.1.1	Statistieken over ‘moord en doodslag in Nederland’	106
9.2	Verdachte 8064	107
9.2.1	Als verdachte aangemerkt?.....	107
9.2.2	Verdachte 8064 verdachte af?	107
9.2.3	Delictscenario	107
9.2.4	Motief	108
9.2.5	Gelegenheid verdachte 8064.....	112
9.2.6	Verdachte 8064 bekend met sleutelprocedure?	119
9.2.7	Laconieke houding Verdachte 8064	120
9.2.8	Conclusie	120
9.3	Bas A.	122
9.3.1	Delictscenario	122
9.3.2	Persoon Bas	122
9.3.3	Broer en zus	123
9.3.4	Bas intieme relatie met Christel?	123
9.3.5	Motief	125
9.3.6	Technisch bewijs	126
9.3.7	Opmerkelijk gedrag voor en na het delict.....	128
9.3.8	Gelegenheid	128
9.3.9	Sleutelprocedure	132
9.3.10	Is Bas die middag samen met Christel gezien?	132
9.3.11	Ongeloofwaardige verklaringen Bas	133
9.3.12	Heeft Bas achteraf bewijsmateriaal vernietigd?	136
9.3.13	Heeft Bas daderinformatie gedeeld met een vriendin van Christel?	136
9.3.14	Strafvordelijke status Bas	137
9.4	V. en Du B.....	138
9.5	Overige scenario’s	142
9.6	Conclusie omtrent alternatieve ontlastende scenario’s	142
10	Algemeen probleem	143
10.1	De herinnering is zoek (ter zitting mondeling nader toegelicht).....	143
10.2	Het dossier is onvolledig	143
10.3	De oorspronkelijke data zijn weg/zoek	143
10.4	De ‘chain of custody’ is gebroken.....	143

10.5	Vergelijking van vele DNA-profielen is niet mogelijk.....	144
10.6	Onderzoek aan vele interessante SVO's is niet mogelijk	144
11	Eindconclusie.....	145

1 INLEIDENDE OPMERKINGEN

1.1 Een punt van orde vooraf

Op 26 augustus 2009 heeft de officier van justitie haar requisitoir uitgesproken. Dit requisitoir is te vinden op de site van justitie.

(http://www.om.nl/actueel/archief_strafzaken/@151801/openbaar_ministerie/).

Op 4 september 2009 heeft de verdediging haar pleidooi gehouden aan de hand van een schriftelijke en aan de rechtbank overgelegde pleitnota. De tekst van deze pleitnota is uitgesproken en daarnaast heeft de verdediging nog aanvullende opmerkingen gemaakt, welke (als het goed is) door de griffier worden genoteerd in het proces-verbaal van de zitting.

Op 11 september 2009 heeft de officier van justitie bij 'replik' gereageerd op het pleidooi. De officier van justitie had haar repliek op schrift gezet (mogelijk eveneens te vinden op de site van justitie). Diezelfde dag (ongeveer een uur later) mocht de verdediging reageren bij 'dupliek'. Deze reactie stond niet op schrift, omdat de verdediging daarvoor niet de gelegenheid had. De verdediging heeft de rechtbank inmiddels gevraagd om de dupliek zoveel mogelijk woordelijk uit te werken in het proces-verbaal van de zitting.

Het stuk dat u voor u ziet, is het pleidooi van de advocaat van P.. Dit pleidooi betreft een enigszins aangepaste versie van het stuk dat bij de rechtbank is ingeleverd. Naast verwijdering van enkele spelfouten is de pleitnota deels geanonimiseerd. Voorts zijn enkele ter zitting uitgesproken conclusies schriftelijk uitgewerkt en is de conclusie van een alternatief scenario (nader) uitgewerkt.

Tenslotte is het pleidooi aangevuld met enkele passages die bij repliek en dupliek aan de orde zijn geweest. Daar waar dit aan de orde is, wordt daarvan melding gemaakt.

Indien u het requisitoir en de repliek van de officier leest en het onderhavige stuk, dan heeft u een goed beeld van hetgeen ter zitting aan de orde is geweest.

Hierna volgt het inhoudelijke deel van het pleidooi.

1.2 Een aantal opmerkingen vooraf

Ronald P. zit vanaf 20 mei 2008 tot op de dag van vandaag (4 september 2009) 1 jaar en 107 dagen in detentie op verdenking van verkrachting van en moord op Christel A..

Afgelopen vrijdag heeft de officier van justitie in haar requisitoir gesteld:

“Sinds de match in april 2008 werkte het team ondertussen keihard om de persoon P. in beeld te brengen, dag en nacht als het nodig was. En terecht. De zaak en zijn geschiedenis zijn uniek en verdienen het om tot op de bodem te worden uitgezocht.”

In haar requisitoir heeft de officier van justitie een uitgesproken visie op de persoon van P. *“in beeld gebracht”*. Dwingend bewijs en daartegenover, in de woorden van de officier, slechts een *“minimaal volstrekt ongeloofwaardig”* *“kletsverhaal”* (p.34) van een gestoorde. *“Een geheime liefdesrelatie die er in werkelijkheid nooit is geweest; hooguit in de fantasie van verdachte!”* (p. 34)

Sinds de pers de kern van haar betoog heeft gepubliceerd, hebben zich volgens cliënt in de inrichting waar hij thans verblijft, ernstige incidenten voorgedaan met betrekking tot zijn veiligheid. Intimidaties en massale, zeer bedreigende spreekkoren van vele medege-detineerden. Deze plaats leent zich niet voor een bloemlezing, maar het komt erop neer dat P. zijn leven niet meer zeker is.

De inrichting kan zijn veiligheid niet meer waarborgen, zodat cliënt ervoor heeft moeten kiezen om sindsdien in volledige afzondering zijn detentie door te brengen.

Het is overigens niet de eerste keer dat zich incidenten hebben voorgedaan, maar als het waar is wat cliënt, dan slaat dit alles.

Het lijkt alsof niemand nog een '0,20€' durft te geven voor zijn leven.

Mijns inziens ten onrechte, hoewel duidelijk zal zijn dat een integrale vrijspraak op dit moment nog maar door weinig mensen serieus genomen kan worden. Het requisitoir van het openbaar ministerie laat immers geen ruimte voor twijfel.

Laten we daarbij echter wel vaststellen dat er tot op heden ook maar weinig mensen zijn die het dossier in de strafzaak tegen Ronald P. écht kennen. Uw rechtbank weet natuurlijk wel wat zich allemaal wel en niet in dit dossier bevindt. Misschien weet de officier het ook.

De verdediging zal op basis van dit dossier in ieder geval uitvoerig en gemotiveerd uiteenzetten welke argumenten uw rechtbank allemaal heeft om tot een vrijspraak te komen. Het enige dat uw rechtbank nodig heeft is de wil (en misschien ook het lef). De weg is er.

Iedereen weet dat er in de oude strafzaak tegen V en DB, het oude dossier, het nodige is misgegaan. Wat er precies is misgegaan kan in deze zaak helaas niet worden beoordeeld. U en ik hebben van de officier van justitie immers niet de beschikking gekregen over dat dossier.

Wat ik wel kan beoordelen, is dat de strafzaak tegen P. een weergaloze demonstratie is van alles wat er mis kan gaan bij een high-profile zaak. Er zijn advocaten die in deze zaak in eerste aanleg zouden hebben volstaan met een droge opsomming van al deze missers om vervolgens tot de conclusie te komen dat het openbaar ministerie haar vervolgingsrecht heeft verspeeld.

Anders dan de officier en uw rechtbank misschien verwachten zal ik vandaag echter geen beroep doen op de niet-ontvankelijkheid van het openbaar ministerie. Ik zal ook niet de vraag stellen of alle missers/verzuimen kunnen worden verklaard door onkunde, onzorgvuldigheid, opzet of eenvoudigweg grenzeloze arrogantie. Ik zal zelfs (lang) niet alle missers noemen.

Het is niet nodig. Sterker nog, het is niet in het belang van P.

P. is overtuigd van zijn onschuld. Sinds zijn arrestatie is hij alles kwijt. Zijn huis, zijn inboedel, zijn vrijheid en zijn veiligheid.

P. wil maar één ding.

Een goed gemotiveerde vrijspraak, zodat het volk misschien gaat begrijpen dat in deze bijzondere zaak simpelweg de overtuiging ontbreekt dat hij Christel A. heeft verkracht en vermoord, dat zijn lezing geloofwaardig is en dat bovendien een veelheid aan alternatieve, veel waarschijnlijker scenario's op tafel liggen.

Alleen met een goed gemotiveerde vrijspraak in de hand kan P. nog enige hoop hebben dat hij in de toekomst veilig over straat kan. Bovendien begrijpt justitie dan eindelijk eens een keer dat zij in de Puttense moordzaak keer op keer heen en weer in dezelfde tunnel blijft lopen, terwijl de moeder van het slachtoffer al 15 jaar lang vraagt om licht in de duisternis, en rust.

- Het openbaar ministerie wordt geacht aan waarheidsvinding te doen.
- Het strafproces moet voorkomen dat de schijn bedriegt.
- Uw rechtbank móét bij gerede twijfel vrijspreken!
- De journalistiek moet feiten verslaan.
- De misdadjournalistiek is een vak apart.

1.3 We've got him!

20 mei 2008. Een persconferentie door het openbaar ministerie in Zutphen. Het gebouw puilt uit, onder meer van de vele toegestroomde journalisten en medewerkers van politie en justitie Zutphen. Enkele weken daarvoor blijkt via een DNA-match eindelijk bekend te zijn geworden wie de inmiddels 'illustere' spermadonor was geweest. Deze man is die ochtend gearresteerd. Het strafproces tegen cliënt begint die dag.

Peter R. de Vries kreeg een prominente rol en mocht als eerste zijn zegje doen. Desgevraagd heeft de officier aangeven dat deze prominente positie hem was vergund "*in verband met de inspanningen die*

hij jarenlang in deze zaak heeft verricht” (brief officier van justitie d.d. 29 mei 2008). Toch wel opmerkelijk, gezien de voorgeschiedenis.

Nog opmerkelijker is dat Peter R. de Vries één dag voor de arrestatie door justitie was uitgenodigd om te worden geïnformeerd over de feiten tegen Ronald P.

Op de avond van de arrestatie zit Peter R. de Vries bij Knevel en Van den Brink (<http://player.omroep.nl/?afIID=7056332>), samen met (onder meer) Wilco en Evelien V., Herman en Anja DB en Natasja van der S. (hartsvriendin van het slachtoffer Christel A.).

21.11: Vraag: “Hoe weet je zeker dat hij het is?”

Antwoord Peter R. de Vries: “*Ik durf zonder enige terughoudendheid te zeggen dat ik er van overtuigd ben dat deze man de verkrachter is van Christel A. en de moordenaar. Daar heb ik geen 0,1% twijfel over.*”

22.32: Vraag: “*Wordt hier iemand al veroordeeld zonder bewijs?*”

Antwoord Peter R. de Vries: “*Nou, ik zeg wat ik er van vind en ik ken het bewijs, ik ken het dossier als geen ander kan ik bijna zeggen en dan durf ik hier zonder die terughoudendheid te zeggen dat we de man te pakken hebben, ja.*”

Is dit nou een verkapte ‘Trial by media’ strategie geweest van justitie? Ze zullen het denk ik nooit toegeven. Feit is dat Peter R. de Vries, op basis van zijn kennis van het dossier, sinds jaar en dag zijn standpunt wereldkundig maakt.

Is het slim geweest hoe justitie de zaak heeft gepresenteerd? De tijd zal het leren.

1.4 Lezing van de officier van justitie

Tenlastelegging: P. heeft het gedaan, in zijn eentje.

Bewijsopsumming justitie

- overweldigend sporenbeeld
- lezing cliënt ‘minimaal volstrekt ongeloofwaardig’

1.5 Lezing P.: ik ben die onschuldige zaaddonor

In deze zaak is sinds het misdrijf inmiddels 15 ½ jaar verstreken. Al die 15 jaar is al bekend dat er (minimaal) één spermadonor is geweest. Zeker 8 jaar lang heeft justitie op basis van het dossier ‘V en DB’ gezegd dat de spermadonor(en) onschuldige ‘voorbijganger(s)’ waren.

P. stelt: ik ben nog nooit in het huisje van oma geweest. Een of meer anderen moeten haar hebben verkracht en/of vermoord! De zaterdagavond voor misdrijf heb ik ruim twee uur seks gehad met Christel en daarbij heb ik geëjaculeerd.

1.6 Inhoud pleidooi

De lezing cliënt is verenigbaar met de bewijsmiddelen maar niet met de tenlastelegging.

Kan de lezing van P. dan, op goede gronden, worden verworpen?

Is zijn lezing

- kennelijk leugenachtig?
Zoja, dan kan de rechtbank de lezing van P. als zelfstandig bewijsmiddel tegen hem gebruiken (HR 29 juni 1971, *NJ* 1971, 417; HR 13 februari 1973, *NJ* 1973, 139; HR 19 maart 1974, *NJ* 1974, 241 m.nt. ThWvV, et cetera)
- hoogst onwaarschijnlijk?
Zoja, dan kan de rechtbank de lezing van P. zonder motivering passeren, HR *NJ* 1988, 756; HR 1999, 152; HR 13 maart 2007, *NJ* 2007, 180)
- onaannemelijk?

- De vraag is of P. zijn lezing aannemelijk moet maken aangezien dit impliceert dat bewijslast op hem rust. In ieder geval kan de rechtbank elke niet hoogst onwaarschijnlijke lezing alleen deugdelijk gemotiveerd terzijde stellen (art. 359 lid 2 Sv; HR 3 april 1973, *NJ* 1973, 283)

Nee. Sterker nog, zijn lezing is “minimaal volstrekt geloofwaardig”.

Immers, hoewel dat juridisch niet eens nodig is, kan de aanwezigheid van de zaadcellen van P. worden verklaard door ‘versleping/uitpersing’ van die zaadcellen in vaginaal vocht uit het lichaam van het slachtoffer, terwijl bovendien meerdere al dan niet bij naam bekende personen in beeld zijn als potentiële versleper.

Korte weergave bewijsverweer a.d.h.v. inhoudsopgave.

2 SPERMA

2.1 De centrale vraag luidt: is het sperma een daderspoor?

Expertmeeting 2003, map P. 549:

“2.1 Werkwijze PUMO Team:

In dit onderzoek staat het DNA profiel, afkomstig uit de sperma dat een daderspoor vormt, centraal.”

De officier van justitie in haar requisitoir (p. 25):

“Zoals gezegd, kan naar de mening van het OM van de spermasporen worden geconcludeerd dat ze op de plaats delict in en op Slachtoffer terecht zijn gekomen en niet op zaterdagavond. (...) De sperma- en bloedsporen van verdachte zijn dadersporen.”

2.2 Is sperma op de plaats delict altijd een daderspoor?

De stelling ‘sperma is een daderspoor’ is in zijn algemeenheid onjuist.

Professor Kloosterman van het NFI, Hof Leeuwarden, proces-verbaal 8 april 2002, vervolgblad 9:

“Het is wel zo dat je met enige regelmaat een verdachte uitsluit met het sperma-onderzoek, waar geen twijfel aan de schuld van die verdachte is. Dan vindt je dus gewoon sperma van een andere donor. Na het instellen van de DNA-wetgeving in 1994 is het percentage waarin verdachten werden uitgesloten door DNA-onderzoek omhoog gegaan. Voór het inwerkingtreden van die wet was het in ongeveer 25% tot 30% van de gevallen zo, dat je sperma van een ander vond. Het gaat in die gevallen dus om iemand die als verdachte wordt aangemerkt, maar waarbij diens DNA en het DNA in het sperma niet matchen. Dan is dus niet uitgesloten dat die verdachte het feit desondanks gepleegd heeft. (...))

Voór de DNA-wetgeving hebben we een keer een telling gehouden, waarbij in ongeveer een kwart van de gevallen op het slachtoffer sperma werd gevonden van een ander dan de dader.”

2.3 Wat is sperma?

Sperma bestaat uit zaadvloeistof (ca. 95%) met daarin zaadcellen (ca. 5%)!

(Bron: www.dokterdokter.nl; www.healthy lives.nl)

2.4 Versleping en uitpersing. Onschuldige verklaringen aanwezigheid van zaadcellen

2.4.1 Sperm war

Bespreking uitzending VPRO Noorderlicht 2002 ‘spermwar’ over versleping

2.4.2 Literatuur over versleping en uitpersing

Literatuur over versleping c.q. uitpersing (**PRODUCTIE>>>**)

2.4.3 Deskundigen over versleping en uitpersing

Deskundigen (Gynaecologen, Andrologen) over versleping c.q. uitpersing (DIVERSE CITATEN)

2.4.4 Verkrachters komen niet altijd klaar

(**PRODUCTIE**)

2.5 Versleping van sperma?

Proces-verbaal verhoor getuige deskundige Eskes op 19 april 2001 bij de Hoge Raad tijdens de herzieningsprocedure:

“Zaadvloeistof bestaat uit vloeistoffen uit de prostaat en zaadblaasjes. Dat geheel stolt als het uit de penis komt. Dat stolsel heet coagulum. Uitgestort in de schede vervloeit het met vaginavocht. Dat bedoelt dr. Lee in zijn rapport met liquidification. Na die vervloeiing maken zich zaadcellen vrij die naar de baarmoeder gaan. Er blijven ook zaadcellen achter. Het langst in de achterste schedegroef. De zaadvloeistof in de schede vermindert na ongeveer een half uur tot plusminus 1 milliliter. Dat betekent dat die vloeistof na ongeveer een half uur niet of nauwelijks meer in de schede aanwezig is. In dat halve uur kan het door een volgende coïtus naar buiten worden geslept. In die zin is er versleping van zaadvloeistof mogelijk, maar dus alleen binnen een tijdsbestek van een half uur na de eerste coïtus. Dat geldt ook ten aanzien van de mogelijkheid van uitpersing ten gevolge van geweld of angst. De zaadcellen zelf blijven langer in de schede. De dode zaadcellen kunnen dagenlang in de schede blijven. De zaadcellen sec kunnen door een latere coïtus wel naar buiten worden geslept, maar dan alleen in het vaginale vocht.”

Professor Eskes, emeritus hoogleraar in de gynaecologie, zegt met het voorgaande dat versleping van sperma na een half uur niet meer mogelijk is. Immers, zonder zaadvloeistof is sperma geen sperma meer en zaadvloeistof kan na een half uur niet meer worden verslept.

Nadat de zaadvloeistof in of uit het lichaam van de vrouw is verdwenen, blijven de zaadcellen achter. Deze vermengen zich met vaginaal vocht en kunnen dan worden verslept.

2.6 Versleping van zaadcellen in vaginaal vocht

Prof. Brinkmann, brief 17 januari 2002, vertaling 6 november 2003, p. 4, verklaart (desgevraagd):

“Een uitslepen van sperma uit de baarmoeder c.q. het cervixkanaal door een opvolgend later geslachtsverkeer lijkt onmogelijk”

De reden hiervoor is dat de penis in principe niet in de baarmoeder c.q. het cervixkanaal kan komen door de natuurlijke afsluiting daarvan. We kunnen er dus vanuit gaan dat zaadcellen niet rechtstreeks vanuit de baarmoeder/cervixkanaal kunnen worden verslept.

Dat hoeft ook niet. Het slijm dat in het cervixkanaal wordt aangemaakt, loopt immers dag in dag uit de schede in en vermengt zich aldaar met overig aanwezige vaginale vocht.

Voor versleping van zaadcellen, vermengd met vaginaal vocht c.q. cervixslijm is het dus niet nodig dat de penis in de baarmoeder c.q. het cervixkanaal komt.

2.6.1 Cervixslijm

Vaginaal vocht bestaat onder meer uit cervixslijm. Cervixslijm is een kleverige, grijs-witte substantie. Cervixslijm vindt weliswaar haar oorsprong in de cervix, maar bevindt zich niet alleen in de baarmoeder/cervix, maar ook op de baarmoedermond, nabij de baarmoedermond en ook in de rest van de vagina, afhankelijk van de cyclus in meer of mindere mate. (zie ook literatuur c.q. zelftest, **PRODUCTIE** ‘proximate’)

2.6.2 Vermenging van zaadcellen met cervixslijm

Barten en van Seumeren ter zitting bij het Hof te Leeuwarden 8 april 2002, proces-verbaal:

“Sperma mengt zich bijvoorbeeld met slijm op de baarmoedermond, de cervix op een bepaalde manier, afhankelijk van de oestrogene beïnvloeding van het cervixslijm. In bepaalde periodes van de cyclus is het cervixslijm veel dunner. Het is bijvoorbeeld veel dunner rond de eisprongtijd, dan in de periode na de eisprong tot de volgende menstruatie. Het is dus een heel verschillende substantie. Zaadcellen mengen zich op een andere manier, afhankelijk van de viscositeit van het cervixslijm. Na vermenging heb je te maken met een mengvorm van sperma en cervixslijm. (...).”

2.6.3 Versleping van cervixslijm (vermengd met zaadcellen)

Alle deskundigen zijn het erover eens: verslepen van cervixslijm, vermengd met zaadcellen uit de vagina, is een volstrekt normaal, natuurlijk verschijnsel, met een evolutionair doel: ‘survival of the latest.’ (voortplanting door de laatste donor)!

2.6.4 Droogtijd van cervixslijm

Van Seumeren proces-verbaal Hof Leeuwarden 8 april 2002:

“De indrogingstijd van cervixslijm kan heel erg wisselen, afhankelijk van het moment van de cyclus. Van cervixslijm of vagina-inhoud of een mengsel daarvan, kan het echt een hele tijd duren voordat dat echt indroogt. Het blijft een taai substantie. Cervixslijm kan wel tot 14 dagen heel mooi viskeus (opmerking raadsman: viscoos?) blijven.”

2.7 Zaadcellen van P. op diverse locaties aangetroffen.

Eerder in dit strafproces heeft de officier van justitie gezegd dat er maar liefst 7 spermastoren van P. op de plaats delict zijn gevonden. Dit klinkt natuurlijk heel gewichtig. Maar het klopt niet.

Het gaat het om 7 mengsporen. Zaadcellen vermengd met vaginaal vocht.

Bovendien gaat het feitelijk niet om 7 mengsporen maar om 7 bemonsteringen, terug te voeren op één, enkele ejaculatie.

2.7.1 Samenstelling bemonstering representatief voor samenstelling spoor?

De spermastoren in deze zaak zijn bemonsterd met wattenstaafjes. Niemand weet precies op welke locatie of op welke wijze (sectierapport: punt 17: “in de vagina op diverse niveau’s”, punt 3: bemonstering vlek bovenbeen). De waarnemingsbladen zijn zoek.

Richard Eikelenboom zegt in zijn spontane, aanvullende rapportage van 9 juni 2009, p. 12/15:

“Indien het spoor op de juiste wijze is veiliggesteld, verwacht men”. Ook Eikelenboom heeft geen idee hoe is bemonsterd.

Gelet op het voorgaande kan niemand zeggen of de bemonsteringen dezelfde samenstelling hebben als (ofwel: representatief is voor) de samenstelling van de oorspronkelijk bemonsterde zaadcellen. Dat is vooral vervelend omdat het hier allemaal mengsporen betreft, bestaande uit zaadcellen en ongelijksoortige vloeistoffen.

(zie ook Barten en Van Seumeren hiervoor (zie 2.6.2.) omtrent de verschillende wijzen waarop zaadcellen zich kunnen vermengen met vaginaal vocht, waaronder cervixslijm)

Wat in ieder geval wel duidelijk is, is dat alle sporen - behalve het bovenbeenspoor - uitstrijkjes zijn, hetgeen per definitie de bemonstering van de huidoppervlakte van een lichaamsholte betreft. Slechts het bovenbeenspoor betreft een monster van een uiterlijk waarneembaar spoor. Zie hiervoor het sectierapport en PV 9 januari 1994, p. 52.

Bemonstering in lichaam

- bmm (2x)
- vagina (1x)?

Bemonstering op lichaam:

- ws.buitenz.vag (1x)

Bemonstering in/op lichaam:

- anus (2x)
- Ingang.vag
 - o er is discussie of dit spoor inwendig of uitwendig is bemonsterd. Uit het sectierapport zou kunnen worden afgeleid dat het een inwendig spoor betreft. Patholoog Anatoom Visser weet het in 2002 niet meer (Hof Leeuwarden 2002). Feit is dat ingang.vag van een andere locatie en vanaf een ander type huid is bemonsterd dan het spoor op het

bovenbeen. ingang.vag is immers een uitstrijkje, dat per definitie van een lichaamsholte is genomen.

- o De Knijff zegt: het verschil mtDNA plus (18) op loci ... verklaarbaar door karakter van uitstrijkje van lichaamsholte/vagina.

Dit gehele sperma- of zaadcellsporenbeeld kan zonder meer verklaard worden door één enkele ejaculatie, eventueel vermeerderd met zaadcellen die in voorvocht hebben gezeten.

2.7.2 Anale verkrachting?

Ook van de bemonstering van de anus is onduidelijk of deze in de anus danwel bij de anus is veiliggesteld. Indien daadwerkelijk in de anus is bemonsterd (één danwel twee keer) dan betekent dat nog niet dat sprake moet zijn geweest van anale penetratie.

Het is immers zeer wel mogelijk dat vaginaal vocht, vermengd met zaadcellen, eerst na het delict bij/in de anus terecht is gekomen, bijvoorbeeld door de zwaartekracht (al dan niet tijdens het vervoer van het lichaam) of door de wijze waarop is bemonsterd.

Hof Leeuwarden proces-verbaal 8 april 2002, Barten: vervolgblad 15:

*“Op het bovenbeen is een gelei-achtige substantie gevonden. Later is bij microscopisch onderzoek in uitstrijkjes, die waren gemaakt **bij** de anus en in de vagina, sperma gevonden. Er is dus alleen een spoor gevonden op het bovenbeen. Van de overige plekken zijn alleen uitstrijkjes gemaakt”*

Map 2 eind proces-verbaal p. 631. proces-verbaal keuze sporenonderzoek, W.J. Schulte, 25 februari 2008:

“De keuze voor onderzoek van de sporen de baarmoedermond is tot stand gekomen na overweging van de kans van contaminatie van de sporen van de anus en vagina. (...) Bij aantreffen van sperma in de baarmoedermond is het aantonen van enig penetratie het meest aannemelijk”.

Ing. R. Eikelenboom Reviewrapport 2005, p. 562 (en t.t.z. 2009):

Het sporenbeeld kan “zeker” worden verklaard door wijze van vervoer en bemonstering.

Ing. R. Eikelenboom t.t.z. d.d. 26 mei 2009, p. 50:

Volgens Eikelenboom komt het in de praktijk voor dat bij bemonstering van de anus spermabevattend materiaal met/door het wattenstaafje naar binnen wordt geduwd welk spermabevattend materiaal door de zwaartekracht vanuit de vagina richting de anus is ‘gelopen’ en feitelijk niet afkomstig is uit de anus. Of dat in dit geval is gebeurd, kan niet met zekerheid worden vastgesteld, nu het gebied tussen vagina en anus niet is bemonsterd!

Een andere mogelijkheid is dat resten van een eerder ejaculaat (zaadcellen vermengd met vaginaal vocht) door een latere penetratie uit de vagina worden versleept, waarna de versleper met zijn ‘besmeurde’ penis de anus raakt danwel (één of meer keer) de anus penetreert (één of meer keer) en het uit de vagina versleepte mengsel aldus wordt overgedragen door de aanraking c.q. penetratie van de penis van de versleper, waardoor vervolgens bij en/of in de anus zaadcellen van een eerder (vrijwillig) seksueel contact aanwezig kunnen zijn.

Conclusie: anale penetratie staat geenszins vast en de cellen in de anus passen in ieder scenario! Het is terug te voeren op één ejaculatie.

2.8 Een mengspoor bevattende zaadcellen op het bovenbeen

De bemonstering op het bovenbeen verdient aparte bespreking.

Het is een bijzonder spoor omdat justitie in de zaken tegen V. en DB altijd heeft volgehouden dat dit spoor door versleping uit de vagina van het slachtoffer kon worden verklaard.

Uit de veroordelingen V. en DB in 1994/1995 volgt bovendien dat ook de Rb Zutphen en het Hof Arnhem na grondig onderzoek versleping c.q. uitpersing aannemelijk heeft geacht.

In deze zaak, tegen Ronald P., beweert justitie precies het tegenovergestelde

In het dossier is op talloze plaatsen terug te vinden dat justitie in deze zaak de sleeptheorie onwaarschijnlijk acht omdat thans duidelijk is geworden dat de vlek op het bovenbeen zuiver sperma betreft dat op de plaats delict moet zijn gedeponereerd en niet kan zijn verslept.

Technisch rechercheurs Schulte, De Bruijn en Bosch hebben een proces verbaal ‘meest waarschijnlijke toedracht’ gemaakt (P. 841) waarin zij conclusies trekken ten aanzien van de volgorde van de feiten op de plaats delict. Op de zittingen van 11 mei 2009 en 20 mei 2009 zijn zij hieromtrent bevraagd. Ter zitting hebben zij (nog eens) bevestigd dat zij er bij hun rapportage(s) vanuit zijn gegaan dat het spoor op het bovenbeen een zuiver spermaspoor is en dus niet verslept kan zijn (**verhoor 11 mei 2009, p. 48, 49**).

Bosch t.t.z. 20 mei 2009. Na een schorsing heeft de rechtbank beslist dat Bosch moest antwoorden op mijn vraag of hij er van uit is gegaan dat het spermaspoor een daderspoor is. Het antwoord was volmondig: ja!

De zwenk van justitie, ofwel het (nieuwe) standpunt is volstrekt onhoudbaar.

2.8.1 Zuiver sperma?

2.8.1.1 Locatie van de vlek

(Aanvullend PV 17 december 2008, p. 90, technisch coördinator Kroese t.t.z. 27 juni 1995)

In de lies/schaamstreek van het slachtoffer. Bij benadering (de foto's van het spoor zijn mislukt) 2 á 3 cm van de vagina-ingang (tevens uitgang), door de waarnemers omschreven als: “grijswitte, deels ingedroogde substantie”, ronde c.q. ovale, mogelijk platgedrukte vlek ter grootte van een kwartje tot een gulden

Prof. Eskes, PV verklaring 27 juni 1995 t.t.z. Hof Arnhem:

“p. 23 Ik zie op één van de foto's waar de druppel moet zijn aangetroffen. Sperma op die plek kan heel wel uit de vagina afkomstig zijn geweest. Het kan uit de vagina zijn gekomen door persing, of door latere penetratie.”

2.8.1.2 Een druppelvorm?

(impliceert vers gedropt)?

Advocaat Generaal (A-G) van der Neut bij Gerechtshof Leeuwarden 2002, p. 7 van 64:

“Voorts is het uiterst kwetsief of we de geleachtige substantie die is aangetroffen wel als druppel kunnen aanduiden. Het spoor is slechts zeer globaal in ogenschouw genomen en absoluut niet grondig naar vorm en overigens ook niet naar samenstelling, geanalyseerd. Bij zijn verhoor door uw Hof spreekt de heer Benne over een ovaal” (...)

“Het lijkt mij al met al verstandig voorzichtig om te gaan met uitspraken over de vorm van het spoor toen het op de plaats van het delict werd aangetroffen. Al even voorzichtig moeten we zijn waar het gaat om de consequenties die aan de vermeende vorm zouden moeten worden verbonden. Uitspraken van de heer Eskes op dit punt dienen in elk geval niet al te serieus worden genomen. Van de vorm of het gedrag van vocht dat uit de vagina komt heeft een gynaecoloog, als gezegd, geen verstand.”

(opmerking raadsman: maar tot het domein van een natuurkundige, ofwel een deskundige op het gebied van gedrag van (vloei-)stoffen).

Map 2 eind Proces-verbaal rapportage Expertmeeting december 2003, p. 562:

“Op de plaats delict was zichtbaar dat zich op de binnenzijde van het rechterbeen tegen de schaamstreek aan, sperma bevond. (Jos Kroes). Of er sprake was van een druppel is onbekend. (Was het wel een druppel? Dit is niet zeker) Zie reactie in bijlage 2 p. 604).

Verbalisant J.A. Kroes, Hof Leeuwarden 15 februari 2002, vervolgblad 13:

“Ter plekke is die vlek/druppel niet onderzocht. Je hebt op de P.D. ook niet een microscoop bij je. Ik weet niet 100% zeker dat het een druppel was.”

Het staat dus allerminst vast dat de vlek een druppelvorm heeft (gehad)!

Nadruppel sperma?

Barten, proces-verbaal 8 april 2002, Hof Leeuwarden:

“Ook is de hoeveelheid te groot om een nadruppel te kunnen zijn. We achten dat buitengewoon onwaarschijnlijk.”

2.8.1.3 *Geen sleepspoor? Mors?*

Geen onderzoek of er een sleepspoor was van de vagina naar de plaats waar de vlek op het bovenbeen is aangetroffen!

Standpunt A-G. Van der Neut over het ‘sleepspoor’ van Eskes:

“Daarnaast –aldus stelt Eskes bij het verhoor door uw Hof- zou er in dit concrete geval geen druppel, maar een spoor zichtbaar moeten zijn. (...) Waarom er een spoor zichtbaar zou zijn kan Eskes zelf niet wetenschappelijk of anderszins vanuit zijn deskundigheid onderbouwen. Hij zou het, zo antwoordde hij op een van mijn vragen, op het internet moeten opzoeken. Hij heeft van dit thema als gynaecoloog in elk geval naar mijn mening niet zo vreselijk veel verstand. De vraag hoe sperma zich gedraagt [opmerking raadsman: al dan niet buiten het lichaam] behoort namelijk niet tot het domein van een vrouwenarts [opmerking raadsman: maar tot het domein van een natuurkundige].

Een sleepspoor hoeft ook niet (versleepte vaginaal vocht met zaadcellen kan van een penis afvallen (dat zou een druppelvorm kunnen verklaren) of door een (al dan niet stijve) penis worden overgedragen wanneer de besmeurde penis bij het verlaten van de schede (éénmalig) het bovenbeen in de liesstreek aanraakt op ca. 2 á 3 cm van de vagina (dat zou een platte vlek kunnen verklaren).

Mors door versleper

Gezien de geschatte locatie (2 á 3 cm van de vagina), de mogelijk vorm (rond, ovaal) en de mogelijke samenstelling van de vlek op het bovenbeen (zie hierna), is het zeer wel mogelijk dat het hier materiaal betreft dat na versleping uit de vagina door de versleper is ‘gemorst’. Het is immers goed mogelijk dat versleept materiaal na versleping van het ‘verslepingsvoorwerp’ (penis, hand, vinger, object etc) afvalt (‘morst’), al dan niet in druppelvorm. Daarnaast is het goed mogelijk dat overdracht van versleept materiaal plaatsvindt door ‘contact’ tussen het verslepingsvoorwerp (penis, hand, vinger, object etc.) en (de rechterbinnenkant van) het (rechter-) been van het slachtoffer.

2.8.1.4 *Levende spermatozoiden?*

Schulte c.s., Eindproces-verbaal, p. 664:

“Het sperma , aangetroffen op het bovenbeen van het slachtoffer, bevatte nog levende spermatozoiden waarbij koppen en staarten nog aan elkaar waren verbonden.”

Ter zitting van uw rechtbank hebben verschillende getuigen-deskundigen verklaart dat zaadcellen slechts kort beweeglijk blijven. Ze kunnen buiten de vagina niet leven tot de volgende dag en zijn in ieder geval dood zodra ze (na fixatie door fuchsine) onder een microscoopglasje terechtkomen. Er kunnen dus geen levende zaadcellen zijn waargenomen bij onderzoek door het NFI.

2.8.1.5 *Het spoor is niet uitgelopen c.q. vervloeid.*

Tijdsverloop tussen delict en bemonstering spoor

- **vanaf 16.16 uur, Christel volgens politie ter plaatse**, eerstmogelijk delicttijdstip (bron?)
- ? uur: tijdstip depot/versleping zaadcellen
- **omstreeks 17.45 uur (1.29 uur na het eerstmogelijke delicttijdstip)**: thuiskomst oma (p. 49 eindproces-verbaal)
- 17:54 uur: 112 melding oma aan politie (p. 44)
- 17:55 uur opdracht meldkamer aan politie ter plaatse te gaan (p. 44)
- 18.01 uur (1.46 uur na het eerstmogelijke delicttijdstip) vb Akster en Hartkamp ter plaatse (p. 44)
- toezien onaangeroerd blijven situatie in huiskamer (p. 46)
- zonder aanraking in ogenschouw nemen lichaam slachtoffer (p. 46)
- pols nemen slachtoffer (p. 46)
- iets optillen waxcoat (p. 46)
- zonder aanraking in ogenschouw nemen plaats delict (p. 46/47)
- **18.17 uur (2.01 uur na het eerstmogelijke delicttijdstip)** Akster neemt lichaam 'in beslag' door bevestiging label
 - o opvangen oom slachtoffer: Henk S. en echtgenote ter plaatse gekomen (p. 47)
 - o veiligstellen PLAATS DELICT door bevestigen lint aan beide zijden van de woning (Hartkamp p. 47)
 - o uitzetten looppad (Hartkamp, p. 47)
 - o Akster samen met oma naar schuur voor sleutels van voor/achterdeur (p. 47)
 - o Akster samen met oma terug naar woning waar Henk S. zich weer over oma ontfermde (p. 48)
 - o Akster trof achter de woning de roze mountainbike van Christel aan
- ? uur: situatie aan de inmiddels ter plaatse gekomen groepschef van de week L. van der Steeg en aan de groepschef criminaliteit D. Bouw
- ? uur: Akster uitleg aangetroffen situatie aan mensen van technische recherche
- **? uur (gelet op het voorgaande in ieder geval ruim na 18.17 uur!)**: technisch rechercheur Benne neemt het spoor waar bij het enkele optillen van de kleding en beschrijft dat hij ziet dat het middengedeelte glom terwijl de rand dof was (proces verbaal "onderzoek naar het aangetroffen sperma", 19 juli 1995, Aanvullend Proces-verbaal 17 december 2008, p. 67), waaruit volgt dat het spoor op dat moment niet is ingeklemd (c.q. wordt samengedrukt) tussen twee benen.
- foto's (met kleding op het slachtoffer)
- film (met kleding op het slachtoffer). Het zou een film betreffen van 20 minuten. Uw rechtbank vond voeging niet relevant.
- **? uur**: kleding van het slachtoffer gehaald
- foto's (zonder kleding op het slachtoffer)
- film (zonder kleding op het slachtoffer).
- **Vele uren later**: het lichaam van Christel wordt die avond/nacht opgehaald van de plaats delict
 - o (p. 1818) getuige A.P. de Vr., transporteur begrafenisondernemer: die nacht desgevraagd omstreeks 01.30 a 02.00 uur naar de Driewegenweg gereden ("ongevallenbak" aangeleverd, lichaam erin) en naar koelruimte aan de Hoflaan in Putten (1,7km verderop) gebracht (in koelruimte die niet op slot kon);
 - o (p. 1821) getuige J. van den H.: Ik denk dat wij omstreeks 21.00a 21.15 bij de Driewegenweg waren, enige tijd later kwam de 'bak' met daarin het stoffelijk overschot uit de woning. De volgende ochtend omstreeks 08.00 uur heeft hij het stoffelijk overschot bij de aula opgehaald en naar Rijswijk (NFI) gebracht (107,4 km verderop). De verzegelde, dichtgeschroefde kist waarin het lichaam werd vervoerd naar Rijswijk was niet de bak waarin het stoffelijk overschot was opgehaald van de Driewegenweg. Hij weet niet waar en wanneer het stoffelijk overschot in die kist is

gelegd. Ergo, het lichaam van Christel is vele uren na het eerstmogelijke, veronderstelde depot van de vlek, van de plaats delict – ongekoeld - vervoerd naar een koelruimte van de aula in Putten en later die nacht – ongekoeld – vervoerd van Putten naar Rijswijk (ten minste 108 km) alwaar de volgende dag ruim na 11.15 uur de sectie plaats heeft gevonden.

Spoor niet uitgelopen, vervloeid.

Barten, PV Hof Leeuwarden, 8 april 2002, vervolgblad 11:

“De beschrijving van het aangetroffen materiaal is, dat het om een 2cm grote geleachtige substantie op het bovenbeen ging die 1 á 1,5 uur na de daad is gevonden. Dat is niet uitgevloeid, wat gebruikelijk zou zijn voor sperma, en dat is op dezelfde plek blijven zitten. Het is ook de volgende dag bij pathologisch anatomisch onderzoek op dezelfde plaats (...) gevonden. (...) Van sperma is bekend dat het uitvloeit/uitloopt. Op het bovenbeen zou het zich niet horizontaal, maar verticaal moeten bevinden. Het zou naar beneden moeten lopen en vervolgens indrogen. De heer Janssen heeft dat onderzocht. (...) “Als het puur sperma zou zijn geweest, dat op het bovenbeen is aangetroffen, dan mag je er van uitgaan dat het binnen 20 minuten uitgevloeid zou zijn. Uitgevloeid in de zin van uitgelopen of naar beneden gelopen. Dan heb je niet meer een druppel maar een spoor”

AG van der Neut, req. Hof Leeuwarden, p. 10 van 61:

“De klinisch chemicus Janssens van het Rijnstaete Ziekenhuis berichtte op 16 februari 2002 naar aanleiding van een aantal boeiende experimenten: menselijk sperma is vrij vloeibaar, verspreidt zich over een oppervlak en verdampt op een oppervlak vrij snel (0,5 ml in circa anderhalf uur). Menselijk cervixslijm is een taaie gel, verspreidt zich niet over een oppervlak en verdampt in dat geval vrij traag (0,5 ml. in 5,5 uur)”

2.8.1.6 De droogtijd past niet bij zuiver sperma

trage indroogtijd (zuiver sperma droogt in ruim minder dan een uur)

A-G. van der Neut, p. 9 van 64:

AG Van der Neut vervolgt:

“Wanneer het om een zuiver spermaspoor was gegaan, zou de vlek, aldus ook Lee en in diens voetspoor, Eskes, al lang en breed ingedroogd moeten zijn geweest. Datzelfde valt af te leiden uit het experiment van de heer Brinkmann.

Hij stelt: “Spätestens 60 Minuten nach Setzen der Spur müssten dem nach der Trocknungsvorgang bei einem kleinen Tropfen (ca. 50 ml.) abgeschlossen gewesen sein”

Professor Eskes zegt: spermavloeistof droogt buiten het lichaam geheel in na ongeveer 5-20 minuten.

In geval van cervixslijm, vermengd met zaadcellen, is het een heel ander verhaal:

Van Seumeren proces-verbaal Hof Leeuwarden 8 april 2002:

“De indrogingsstijd van cervixslijm kan heel erg wisselen, afhankelijk van het moment van de cyclus. Van cervixslijm of vagina-inhoud of een mengsel daarvan, kan het echt een hele tijd duren voordat dat echt indroogt. Het blijft een taaie substantie. Cervixslijm kan wel tot 14 dagen heel mooi viskeus [opmerking raadsman: viscoos?] blijven.”

2.8.1.7 Broei?

A.G. van der Neut, p. 9 van 64

“In het technisch journaal lezen we in een mutatie d.d. 12 januari 1994, 11.15 uur: “Fons G.L. Koks deelt tel. mede : De uitwendig aangetroffen sperma was nog kleverig en nauwelijks ingedroogd”.

De heer Koks, assistent van patholoog anatoom, spreekt over het moment dat het lichaam op de sectietafel lag. Dit was maandag 10 januari na 11.00 uur. Het tijdstip van de feitelijke bemonstering van de vlek op het bovenbeen was die maandagmiddag ruim ná 12.00. Ook op dat moment was de

vlek nog steeds niet ingedroogd. Op dat moment werd immers (alleen) het “vloeibare” centrum bemonsterd.

(NB. Uit het dossier dossier c.q. sectierapport blijkt slechts dat de sectie moet zijn aangevangen om 12.00 uur (Map 1, p. 127) maar onduidelijk is op welk tijdstip bemonstering van de vlek plaatsvindt.)

AG van der Neut, p. 9 van 64:

“Voor mij blijft een mysterie dat op de plek van de misdaad een half ingedroogde vlek is geconstateerd en dat dit na 24 uren nog zo is. Een hypothese van Eskes is dat er mogelijk nog vocht door broei tussen de benen is overgebleven. (proces-verbaal terechtzitting 11 februari 2002 vervolgbld 27) “Ik kan alleen bedenken dat het op elkaar liggen van de benen, samen met het snel bewaren op koel temperatuur verdamping heeft tegen gehouden.”

AG Van der Neut zegt er ook nog over:

“Deze hypothese kan echter worden gefalsificeerd door hetgeen de heer Benne hier ter zitting over het inpakken en vervoeren van het slachtoffer heeft opgemerkt. (opmerking raadsman: proces-verbaal terechtzitting 15 februari 2002, vervolgbld 25): “Het slachtoffer is op een gegeven moment afgevoerd in een lijkenzak. Die lijkenzak wordt in een brancard met een polyester omhulsel getild. Daarbij is uitermate zorg besteed aan het niet verstoren van het spoor op het rechterdijbeen, door ervoor te zorgen dat de zak niet op dat spoor kwam (opmerking raadsman: dus geen door technische recherche contaminatie op PLAATS DELICT?). Verder stelt de heer Benne: “Het slachtoffer is opgetild en dan verandert er nog iets aan het lichaam. Op het andere been is niets van een dergelijk spoor gebleken.”

Ook van ‘snel bewaren op koeltemperatuur is geen sprake geweest. Blijkens het relaas van bevindingen na het aantreffen van het stoffelijk overschot (map 1, p. 45 e.v.) is de vlek op de plaats delict veel langer onbeschermd aan de lucht blootgesteld geweest dan de maximale droogtijd van een platte vlek zuiver sperma.

Ook de volgende dag is de vlek op de snijtafel van de patholoog anatoom langer aan de lucht blootgesteld dan de maximale droogtijd van een platte vlek zuiver sperma. Het fenomeen broei is eenvoudigweg uitgesloten.

Niettemin meent justitieadviseur Eikelenboom toch nog een opmerking over broei te moeten maken (Aanvullend rapport d.d. 8 juni 2009, p. 15, alsmede proces-verbaal t.t.z. d.d. 11 juni 2009, p. 13):

Eikelenboom zegt dat hij uit ervaring weet dat bloed en longoedeem door broei (bijvoorbeeld in een lijkenzak) langer dan normaal vloeibaar kunnen blijven. Eikelenboom extrapoleert deze ervaring zonder enige onderbouwing naar de vlek op het bovenbeen. Eikelenboom wordt daarbij niet gehinderd door het feit dat tot op de dag van vandaag onbekend is wat de samenstelling van het mengspoor is geweest. Bovendien is geen enkel onderzoek bekend waaruit zou kunnen blijken dat het indrogen van zuiver sperma zou kunnen worden vertraagd door het fenomeen broei en zoja in hoeverre. Waarschijnlijk heeft Eikelenboom bij zijn suggestie niet betrokken dat de vlek vanaf het moment dat deze geheel door Benne kon worden waargenomen, niet bedekt is geweest (andere been geen spoor), dat het lichaam pas vele uren na het aantreffen naar de koelcel in de aula is gebracht, dat het lichaam volgende dag ook weer langere tijd onbedekt is geweest tot aan de bemonstering.

Zie hieromtrent de tijdstippen - voor zover relevant – tussen het mogelijke delicttijdstip en het tijdstip van bemonstering (paragraaf 2.8.1.5).

2.8.1.8 Vrouwelijke cellen in het spoor bovenbeen! Mogelijk afkomstig uit de vagina.

PV “onderzoek naar het aangetroffen sperma” d.d. 19 juli 1995, Aanvullend proces-verbaal 17 december 2008, p. 66, verklaring technisch rechercheur A.B.M. Slot:

“Ik zag dat patholoog anatoom Visser het vloeibare centrum van deze substantie met wattenstokjes bemonsterde. De rand van deze substantie vertoonde een doffe kleur, kennelijk tengevolge van indrogen.”

De vlek is dus niet geheel bemonsterd. De vraag is of op grond van de bemonstering uitspraken kunnen worden gedaan over de samenstelling van het gehele spoor.

De officier van justitie vindt van wel. 12 februari 2009, ter terechtzitting, PV p. 2-3:

“Vervolgens is door het IFS de sleeptheorie op grond van de technische uitkomsten geanalyseerd. Daarbij zijn de resultaten van het Engelse Laboratorium van het Onderzoekslaboratorium LGC-forensics te Londen (hierna: LGC) gebruikt. Uit de bemonstering blijkt dat het spermaspoor schoon is en geen vrouwelijke cellen bevat.”

Het LGC heeft de spermafractie van de bemonstering van het bovenbeenspoor onderzocht. De vaginale fracties waren volgens Bauer op (verklaring t.t.z. d.d. 25 mei 2009, p. 10). De spermafractie is verkregen door de zogeheten ‘Differentiële lysis-methode’, die erop gericht is om de spermacellen volledig te scheiden van de overige cellen. Indien de differentiële lysis slaagt, dan levert de DNA-analyse van de spermafractie uitsluitend het DNA-profiel van de spermadonor op. Ook indien de lysis niet volledig is gelukt, levert de DNA-analyse van de spermafractie uitsluitend het DNA-profiel van de spermadonor, immers, indien de eventuele resterende vervuiling van de spermafractie met restmateriaal onder de detectiegrens van de DNA-analyse blijft (meestal rond de 5%).

Na differentiële lysis bevindt zich in de restfractie (de zogeheten vaginale fractie) het DNA van het overige celmateriaal (niet zijnde sperma). Indien het onderzochte spoor een mengspoor betreft van mannelijk en vrouwelijk celmateriaal, bestaat de vaginale fractie in de regel uit DNA van celmateriaal van de vrouw (vanuit de vagina en/of van de huid) en uit DNA van ‘restmateriaal’ (niet zijnde sperma), van de spermadonor en/of van ‘restmateriaal’ van andere personen.

Bauer t.t.z. Rechtbank Zutphen 2009., 18:

“Aan autosomaal DNA-profiel kan nooit worden gezien of in vagina is geweest!”

Ir. H.J.T. Janssen, Hof Leeuwarden 11 februari 2002, vervolgblad 17:

“In de vaginale fractie, die we destijds hebben veiliggesteld, vinden we datzelfde profiel van het sperma, maar ook het profiel passend bij het slachtoffer. Dat zou inhouden dat in de vaginale fractie celmateriaal aanwezig was van het slachtoffer.”

Map 2, eind proces-verbaal, p. 824, overzicht “DNA-resultaten zaak A. 94.01.11.025” van Gerechtelijk Laboratorium van het Ministerie van Justitie (voormalig NFI):

Betreft een tabel, opgemaakt op 12 maart 1997, waarin (onder meer) in getypte vorm zijn weergegeven de uitslagen van het DNA-onderzoek dat in 1994 heeft plaatsgevonden naar de samenstelling van de bemonstering van de vlek op het bovenbeen (Wattenstaafje ofwel WS buitenzijde.vag). In de tabel staan zowel de uitslagen van de spermafractie (SF) als de vaginale fractie (VF). De uitkomst onder HLA voor de spermafractie is 3-3 (hetzelfde kenmerk als Ronald P) en voor de vaginale fractie 1.2/3/4 (te weten een mengsel van minimaal twee personen). Ergo: de uitslag van de vaginale fractie van het bovenbeenspoor toont onmiskenbaar aan: het is geen zuiver spermaspoor maar een mengspoor!

Brief 20 januari 2009 van het NFI, drs. H.N. Bauer, deskundige afdeling humane biologische sporen, aan mevrouw mr. J.M. Fröberg (productie):

“Bij deze brief is als bijlage gevoegd een ‘zakenformulier DNA amplificatie HLA-DQ α & polymarker”.

Betreft het oorspronkelijke zakenformulier, een document afkomstig uit het NFI-dossier dat dateert uit 1994. Het betreft een formulier waarop (onder meer) in handgeschreven vorm zijn weergegeven de uitslagen van het DNA-onderzoek dat in 1994 heeft plaatsgevonden naar de samenstelling van de bemonstering van de vlek op het bovenbeen (Wattenstaafje ofwel WS buitenzijde.vag.).

P. 691, map 2 eind proces-verbaal, rapport vergelijkend onderzoek door F.L.D.O. professor de Knijff 16-05-2000.

Datum rapport mei 2000 met als bijlage een tabel van onderzocht materiaal. Onderzocht is (onder meer) VAG WS buitenz.VAG, derhalve de vaginale fractie van het spoor buitenzijde vagina en de uitkomst is (onder meer):

- Amelogenine: FEMALE (MALE), ofwel: vrouwelijk celmateriaal!

De Knijff, 8 juni 2009 t.t.z. : legt uit dat FEMALE (MALE) betekent: “overgrote bijdrage van een vrouw”. Tegenwoordig niet meer zo doen want niet altijd even betrouwbaar maar geen consequenties in dit rapport want het lijkt hem volstrekt logisch.

(NB: datzelfde geldt voor VAG. WS.ingang.vag → FEMALE(MALE), terwijl dit volgens De Knijff een vaginaal uitstrijkje, ofwel een bemonstering vanuit lichaam(s-holte) is, waar per definitie meer vaginaal epitheel in zit dan in een bemonstering vanaf het lichaam.

NB. de officier van justitie merkt ter zitting op dat zij de punten 1.1, 1.2. en 1.3. van het rapport van de verdedigingsdeskundige Dr. Blom (welke punten o.m. meer zien op dit onderwerp) niet (meer) bestrijdt (proces-verbaal verhoor dr. Blom, t.t.z. d.d. 8 juni 2009, p. 28).

2.8.1.9 Vaginale epitheelcellen in het spoor bovenbeen?

PV “onderzoek naar het aangetroffen sperma” d.d. 19 juli 1995, Aanvullend proces-verbaal 17 december 2008, p. 66, verklaring technisch rechercheur A.B.M. Slot:

“Ik zag dat patholoog anatoom Visser het vloeibare centrum van deze substantie met wattenstokjes bemonsterde. De rand van deze substantie vertoonde een doffe kleur, kennelijk tengevolge van indrogen.”

De vlek is dus niet geheel bemonsterd. De vraag is of op grond van de bemonstering uitspraken kunnen worden gedaan over de samenstelling van het gehele spoor. Ik denk van niet.

Stelling justitie

Expertmeeting 2003. p. 562:

“Er is geen sprake van vaginale epitheelcellen in het sperma. Dit wijst erop dat het een zuiver ejaculaat betreft en geen sleepspoor (Richard Eikelenboom).”

Stelling justitie onhoudbaar:

Brief van Ir. H.J.T. Janssen van 18 september 1995 aan het gerechtshof (map 2 eind proces-verbaal p. 811:

“Van het wattenstaafje met materiaal dat is veilig gesteld vanaf het rechter bovenbeen van het slachtoffer, Christel A., werden microscoppreparaten vervaardigd die met een Lugol-oplossing (opmerking raadsman: hou die naam vast!) werden gekleurd, teneinde vaginale epitheelcellen te kleuren. In de microscoppreparaten werden geen vaginale epitheelcellen waargenomen. Opgemerkt moet worden dat het meeste materiaal op het wattenstaafje reeds gebruikt was voor een eerder DNA-onderzoek. Zoals op de terechtzitting van 7 september 1995 reeds door mij is opgemerkt, is bij dit DNA-onderzoek in de “vaginale fractie” van het spermabevattende spoor wel celmateriaal aangetoond dat afkomstig kan zijn van het slachtoffer, Christel A.. De aard van dit celmateriaal is destijds niet onderzocht.”

(NB. opmerking raadsman: dit onderzoek heeft plaatsgevonden voordat sprake kan zijn geweest van enige zegelverwisseling)

Ir. H.J.T. Janssen, proces-verbaal Hof Leeuwarden 11 februari 2002. Vervolgblad 16:

“De vraag rees of aangetoond kon worden of er vaginale epitheelcellen aanwezig waren in het spoor op het rechter bovenbeen. Het voorhanden zijnde materiaal in de diepvries is onderzocht en wij hebben geen vaginale epitheelcellen aangetroffen. Daarbij moet ik zeggen dat het tijdstip van het onderzoek vrij ver na het eerste onderzoek gelegen was en dat er bij het eerste onderzoek veel materiaal was gebruikt. Je kunt niet zeggen dat dit betekent dat het gevonden spoor niet uit de vagina afkomstig was. Je hebt geen aanwijzingen dat het uit de vagina komt. Het was bovendien, zoals ik al zei, niet het meest ideale materiaal. (...). In de meeste gevallen kijken we of we spermacellen vinden en doen we geen onderzoek naar vaginale epitheelcellen. (...). Wij hebben in deze zaak in de vaginale fractie zowel het DNA profiel van de man als van

de vrouw aangetroffen. (...). In de vaginale fractie, die wij destijds hebben veilig gesteld, vinden we datzelfde profiel van het sperma, maar ook het profiel passend bij het slachtoffer. Dat zou inhouden dat in de vaginale fractie celmateriaal aanwezig was van het slachtoffer. Ik kan alleen niet zeggen of dat vaginale epitheelcellen waren. (...). We kunnen niet vaststellen of het epitheelcellen of andere huidcellen zijn.”

Ing. R. Eikelenboom t.t.z. (26 mei 2009):

Eikelenboom stelt in 2009 dat hij in 1994 samen met enkele medewerkers (hij kan niet zeggen wie) naar een microscoopglasje m.b.t. tot een spermaspoor (hij weet niet welke) heeft gekeken, zonder enige opdracht, zonder enige verslaglegging.

Eikelenboom stelt: ik kon niet scherpstellen en daaruit leid ik af dat geen vaginaal epitheel aanwezig was. Vaginale epitheelcellen zijn namelijk veel groter dan spermacellen (26 mei 2009, p. 35). Eikelenboom (zegt hij zelf) was op dat moment nog niet opgeleid om goed met een microscoop om te gaan (26 mei 2009, p. 12). Bovendien is het niet kunnen scherpstellen op celmateriaal geen (beproefde) methode voor het vaststellen van de aan/afwezigheid van vaginaal epitheel. Tenslotte is het mogelijk dat Eikelenboom heeft gekeken naar een objectglasje van het ‘restant’ wattenstaafje waarover de andere deskundigen zeggen:

- Vraag is of er überhaupt iets viel waar te nemen (wattenstaafje was leeggeknipt

H.J.T. Janssen t.t.z. bij Hof Arnhem, 7 september 1995, p. 7, aanvullend proces-verbaal 17 december 2008, p. 98:

“Wat van het bewuste wattenstaafje is overgebleven, is nagenoeg alleen het houten stokje. het wattenmateriaal is eraf geknipt en gebruikt voor het preparaat. De verwachting is dat nader onderzoek van het stokje niets zal opleveren.”

H.J.T. Janssen op 25 mei jongstleden ter zitting:

“Maar ik denk het grootste probleem toch wel waar we mee zaten, is dat wattenstaafje bijna, heel brutaal gezegd, afgekloven was”:

- Door tijdsverloop vermindert de kwaliteit van een wattenstaafje met eventuele bemonstering;
- Dr. Maarten J. Blom heeft in zijn rapport van 9 mei 2009 (punt 1.2) met verwijzing naar wetenschappelijke literatuur aangegeven dat de destijds door het NFI gebruikte Lugol-kleuringsmethode inmiddels als “buitengewoon onbetrouwbaar” te boek staat en om die reden al jaren niet meer wordt gebruikt. De onbetrouwbaarheid van de Lugol kleuringsmethode is bevestigd door overige deskundigen ter zitting (zoals Janssen en Kloosterman van het NFI).

Bauer t.t.z. Rechtbank Zutphen, p. 13

“V: kunt u onderscheid maken tussen vaginaal epitheel en ander materiaal?: “A: Nee, is niet mogelijk”:

Janssen t.t.z. Rechtbank Zutphen, p. 23:

“Wanneer je geen microscopisch resultaat hebt, dan kun je .. dan weet je het gewoon niet . (...) je hebt geen aanwijzing gekregen, dus je kunt er geen uitpraak over doen.”

Tussenconclusie t.a.v. aanwezigheid vaginaal epitheelcellen:

Anders dan justitie beweerde kan de aanwezigheid van vaginale epitheelcellen in de bemonstering van de vlek op het bovenbeen bepaald niet worden uitgesloten.

Zoals eerder al aangegeven heeft de officier van justitie ter zitting opgemerkt dat zij de punten 1.1, 1.2. en 1.3. van het rapport van de verdedigingsdeskundige dr. Blom (welke punten o.m. meer zien op dit onderwerp) niet (meer) bestrijdt (proces-verbaal verhoor dr. Blom, t.t.z. d.d. 8 juni 2009, p. 28).

2.8.2 Conclusie: cervixslijm met zaadcellen

Op grond van het niet vervloeien, het wel vloeibaar blijven en/of de aanwezigheid van vrouwelijk materiaal, moet worden geconcludeerd dat het hier niet om zuiver sperma kan gaan, maar dat het om vaginaal vocht moet gaan (waarschijnlijk cervixslijm van het slachtoffer) vermengd met zaadcellen.

Van Seumeren, proces-verbaal Hof Leeuwarden, 08-04-2002 (vervolgblad 13):

“Het is cervixslijm of een mengsel van vagina inhoud geweest”.

2.9 Tijdstip van de ejaculatie?

Justitie heeft sinds 1994 (minimaal 8 jaar lang!) volgehouden dat de spermadonor een ‘toevallige voorbijganger’ die voorafgaand aan delict zijn kruit heeft verschoten tijdens een vrijwillige vrijpartij. Ook het Gerechtelijk Lab ging er vanuit dat dit eerdere contact enkele dagen voor het delict had kunnen plaatsvinden:

Technisch coördinator Kroes, Hof Arnhem 27 juni 1995, p. 16:

“Het Gerechtelijk Lab heeft vrij snel onderzoek gedaan. In de contacten die ik heb onderhouden met het Gerechtelijk Lab is er steeds vanuit gegaan dat het aangetroffen sperma twee á drie dagen oud zou zijn. Ook inwendig is bij het slachtoffer sperma aangetroffen.”

Aanvullend proces-verbaal 17 december 2008, (onderzoek in TR journal 1994), p. 145:

“in het technisch journal werd op 12 januari 1994 gemuteerd: Fons GL (Koks) deelt tel mede dat in alle uitstrijkjes sperma is aangetroffen. De inwendig aangetroffen sperma kan max 3 á 4 dagen oud zijn.

Het uitwendig aangetroffen sperma (1° opmerking raadsman: het GL spreekt op dat moment alleen over sperma en niet over een mengspoor!!) was nog kleverig en nauwelijks ingedroogd en dus zeer recent. Gezien plaats aantreffen zou dit anders door de kleding uitgeveegd zijn. In het slipje geen sperma.”

In deze strafzaak stelt justitie zich op het standpunt dat op de plaats delict moet zijn geëjaculeerd omdat de zaadcellen niet van zaterdagavond kunnen zijn?

De officier gebruik daarvoor – zakelijk weergegeven – twee argumenten.

1. Er zat geen sperma in de slip van het slachtoffer. Bij een ejaculatie op zaterdagavond zou bij de vrouw de volgende middag sperma in de slip moeten zitten, zeker nu het slachtoffer die zondagmiddag nog 5 minuten op de fiets heeft gezeten
2. Het aantal spermaKoppen Per microscopisch Gezichtsveld (KPG) is te hoog voor een ejaculatie op zaterdagavond.

Klinkt op het eerste gezicht misschien nog logisch. Bij nadere beschouwing van de feiten is de stelling van justitie echter volstrekt onhoudbaar.

2.9.1 Geen sperma in de slip

Als de hypothese van de officier juist is: broek + slip zondagmiddag uitgetrokken en vervolgens ejaculatie, kan in de slip geen sperma worden aangetroffen van de dader (de slip is immers al uitgetrokken en is niet meer aangetrokken!).

Als de lezing van P. juist is: ejaculatie zaterdagavond, ook dan valt geen sperma te verwachten in de slip. Immers:

Professor Eskes, gynaecoloog: binnen een ½ uur na de coïtus (op zaterdagavond) is de zaadvloeistof gereduceerd tot 1 ml. Daarna kan het zaadvloeistof niet meer worden verslept. De volgende dag kan dit zaadvloeistof niet meer worden verslept. Alleen de zaadcellen kunnen dan nog worden verslept, maar dan alleen in vaginaal vocht. Vaginaal vocht, al dan niet vermengd met zaadcellen van de zaterdagavond ervoor, loopt niet zomaar een vagina uit. Dat komt door de natuurlijke sluiting van de vagina.

Dr. Faugno, aanvullend proces-verbaal 17 december 2008, p. 138
Geen sperma in de slip?

A: *“dit is mogelijk. Ze zou van kleding gewisseld kunnen hebben na de eerdere gemeenschap, daarom geen sperma in het ondergoed”.*

Advocaat Generaal Van der Neut, p. 12 van 64 punt 3.4.:

‘Geen sperma in de slip. Vrijwillig contact’

“De heer Eskes schreef over dit thema aan de Rechter Commissaris te Zutphen op 14 juli 1994 het volgende: “Bij fietsactiviteit kunnen de bekkenbodemspieren de vagina inhoud ‘poolen’ in de achterste schedehelft. Ook op 11 februari jl. heeft de heer Eskes voor uw Hof in die zin verklaard: “Het niet vinden van zaad in een slipje hoeft niet betekenen dat zich in de vagina geen zaad bevindt.”

Mijn conclusie uit het voorafgaande is dat in casu versleping van het vocht dat op het bovenbeen van het slachtoffer is aangetroffen mogelijk is na een vrijwillig seksueel contact dat bij voorbeeld een dag van tevoren geheel vrijwillig heeft plaatsgevonden, ook indien het slachtoffer nadien een korte fietstocht gemaakt heeft.

Op het punt van het ontbrekende sperma in de slip is de heer Eskes als specialist met betrekking tot het vrouwelijk lichaam een betrouwbare deskundige. Eskes ziet geen probleem op dit punt.”

Citaat Advocaat Generaal Wortel bij de Hoge Raad, punt 32:

(opmerking raadsman: naar aanleiding van een gesprek met prof. Eskes in 1994).

“Tevens werd, aldus de verbalisanten, duidelijk dat er ondanks het feit dat het slachtoffer van haar ouderlijk huis naar de woning van haar oma is gefietst, niet noodzakelijk ook sperma in haar slipje behoefde te zitten, als gevolg van de natuurlijke sluiting van de vagina.”

Citaat Advocaat Generaal Wortel bij de Hoge Raad, punt 40:

Eskes verklaart:

Op de vragen:

“het slachtoffer is van haar ouderlijk huis naar de woning van haar oma (plaats van aantreffen) gefietst. De fietsafstand bedraagt ongeveer vijf en een halve minuut. Is het mogelijk dat het sperma dan inwendig blijft zitten?

Hierbij wordt aangetekend dat geen sperma in het slipje van het slachtoffer werd aangetroffen?

En zoja, hoe waarschijnlijk is dat en zijn er nog omstandigheden die dat kunnen beïnvloeden?

Antwoord: *“ja” en “bij fietsactiviteiten kunnen de bekkenbodemspieren de vagina-inhoud “poolen” in de achterste schedehelft”*

Op de vraag:

“in hoeverre is, nadat gemeenschap heeft plaatsgevonden, het nemen van een douche of een bad door het slachtoffer van invloed op de aanwezigheid inwendig (vagina, baarmoeder) van spermatozoiden”:

Antwoord: *“niet van invloed bij een nullagravida behalve natuurlijk de natuurlijke uitvloed in staande houding”.*

Prof. Eskes proces-verbaal Hof Leeuwarden 11 februari 2002:

“Het niet vinden van zaad in een slipje hoeft niet te betekenen dat zich in de vagina geen zaad bevond.”

(zie ook Advocaat Generaal Wortel bij de Hoge Raad, punt 41).

In de lezing van client valt juist te verwachten dat de slip schoon is. Het is immers aannemelijk dat Christel die zaterdagavond nog een schone slip heeft aangetrokken. Zij is na de gemeenschap met P. namelijk naar huis gegaan, heeft zich omgekleed, nette kleren aangedaan, en is vervolgens uitgegaan. Het is ook aannemelijk dat zij die zondag opnieuw een schone slip heeft aangedaan. Waarom zou Christel, bekend als een verzorgd meisje, steeds die vieze slip aanhouden? Temeer daar zij de tijd genomen heeft zich om te kleden.

Conclusie moet zijn dat het feit dat de slip schoon was, op geen enkele manier afbreuk doet aan de lezing van client.

2.9.2 Een relatief hoog aantal koppen per gezichtsveld

Expertmeeting 22 december 2003, p. 553, map 2 eindproces-verbaal:

“3.3. forensische sporen:

Het onderzoek van de vagina en anus van Christel toonde de aanwezigheid aan van sperma. Volgens de deskundigen (opmerking raadsman: wie dan? Hoezo meervoud?) van het NFI (opmerking raadsman: niet wordt aangegeven wie) bevatte het sperma een dusdanige hoeveelheid zaadcellen dat het sperma op de PD moet zijn geëjaculeerd.”

Deze conclusie blijkt inmiddels onhoudbaar.

Requisitoir officier van justitie (p. 20), zij citeert professor Dr. Kloosterman van het NFI:

“het lijkt mij dat het beeld dat wij waargenomen hebben, ook microscopisch, dat de spermacellen met kop en met staart dat dat beter past in een recente donatie van die sporen op het lichaam dan wanneer ik zou moeten zeggen dat moet de avond van tevoren geweest zijn”

Professor Kloosterman, van het NFI blijkt in werkelijkheid een stuk voorzichter. Bovendien betekent zijn voorzichtige - niet statistisch onderbouwde – inschatting dat het ‘beeld’ ‘beter past’ natuurlijk geenszins dat daarmee dus de zaterdagavond niet aannemelijk is.

De voorzichtigheid van Kloosterman is verklaarbaar.

2.9.2.1 Is er een representatief beeld van de samenstelling van de oorspronkelijke vlek?

Hoge Raad 26 juni 2001, herziening, (VIII)

“Voorts heeft het Hof bij genoemd tussenarrest nader onderzoek gelast naar het aangetroffen sperma. Dat tussenarrest houdt dienaangaande in:

“Het Hof acht het wenselijk dat door de verbalisanten van de technische recherche die het stoffelijk overschot van het slachtoffer hebben aangetroffen, nader proces-verbaal wordt opgemaakt en ingezonden aan de Procureur-Generaal bij dit Hof, waarin zo mogelijk een meer nauwkeurige omschrijving wordt gegeven van de op het rechterbovenbeen van het slachtoffer witte gelei-achtige substantie, in de bijzonderheid van de hoeveelheid en de mate van vloeibaar of ingedroogd zijn van de aangetroffen substantie. Tevens acht het Hof het wenselijk dat –indien mogelijk- door het Gerechtelijk laboratorium, eventueel na kennisneming van het nadere proces-verbaal, opgemaakt door de technische recherche, alsnog onderzoek wordt verricht naar de samenstelling van deze substantie, in het bijzonder naar de ‘relatieve’ hoeveelheid spermatozoön hierin (....)”.

(IX)

“Bij brief van 9 augustus 1995 aan de Procureur Generaal bij het Hof heeft het gerechtelijk laboratorium medegedeeld:

(....)

“De bij de gerechtelijke sectie waargenomen witte geleiachtige substantie, werd op een wattenstaafje veiliggesteld door de patholoog, dr. R. Visser (....). Bij het veiliggestelde spermaspoor op het rechter bovenbeen werden per gezichtsveld circa 5 spermatozoa waargenomen (....). De hoeveelheid sperma is nimmer vastgesteld. De hoeveelheid vloeistof op het bovenbeen is ook niet voldoende concreet vastgesteld om vervolgens te kunnen bepalen wat de relatieve hoeveelheid van de spermatozoön is geweest. Ook is niet onderzocht welke relatieve hoeveelheid spermatozoön wordt verwacht bij versleping/bemonstering.”

Feit blijft dat het midden van de vlek er anders uitzag dan de rand, hetgeen volgens deskundige Janssen ter zitting kan duiden op een verschil in samenstelling van de vlek aan de rand ten opzichte van het midden (Verhoor t.t.z. ir. Janssen d.d. 25 mei 2009, p. 43).

Feit blijft voorts dat alleen het vloeibare centrum van het nog niet ingedroogde deel van de vlek is bemonsterd (PV “onderzoek naar het aangetroffen sperma” d.d. 19 juli 1995, Aanvullend proces-verbaal 17 december 2008, p. 66, verklaring technisch rechercheur A.B.M. Slot)

Gelet op het voorgaande geldt, net als voor alle bemonsterde zaadcellsporen, dat niet gezegd kan worden dat de bemonstering van de vlek representatief moet zijn voor de samenstelling van het oorspronkelijk spoor.

2.9.2.2 *Het brondocument bevat slechts een schatting*

De bron voor het aantal KPG dat in deze zaak is waargenomen, is 1 A4tje (p. 808).

Het betreft een getypte notitie van Ir. H.J.T. Janssen, die hij ‘voor zichzelf’ heeft opgemaakt in 2002 (25 mei 2009, p. 2). In de notitie heeft Janssen een aantal getallen genoteerd (5, 7, 10, respectievelijk 25KPG). Het gaat hier niet om een nauwkeurige telling, maar om een schatting (Ing. Eikelenboom t.t.z. p. 23). Een nauwkeurige telling is in de forensische praktijk ook niet nodig. Immers, het aantal KPG wordt uitsluitend bekeken om in te schatten of de bemonstering voldoende spermacellen bevat voor een succesvolle DNA-analyse.

Janssen heeft destijds ook niet zelf het aantal KPG geteld. Bovendien heeft hij niet verklaard wat zijn bron is geweest. Eikelenboom vermoedt (zie zijn rapport van 30 januari 2009) dat Janssen zich heeft gebaseerd op gegevens uit de oorspronkelijke waarnemingbladen. Helaas zijn de oorspronkelijke waarnemingsbladen zoekgeraakt (!). Daardoor kan de juistheid/nauwkeurigheid van de oorspronkelijke schatting niet meer worden gecontroleerd. (onduidelijk is bijvoorbeeld of de genoemde schattingen een afronding naar beneden of een afronding naar boven betreffen). Ook de juistheid van de notitie van Janssen kan dus niet meer worden gecontroleerd, hetgeen temeer klemt nu de notitie onnauwkeurig lijkt te zijn opgemaakt (voorbeeld: “in het kruis van het slipje zitten enkele slipjes”).

Helaas, de oorspronkelijke objectglasjes zijn vernietigd (aldus Dr. Bauer van het NFI op 25 mei jongstleden ter terechtzitting, p. 8).

2.9.2.3 *Afnamesnelheid is in zedenzaken niet nauwkeurig vast te stellen*

De gemiddelde NFI-medewerker krijgt ongeveer 1 op de 25 binnenkomende zaken (waaronder zedenzaken) op zijn bureau ter verdere behandeling (Proces-verbaal t.t.z. d.d. 25 mei 2009, dr. H.N. Bauer, p. 19). Hieruit volgt dat een gemiddelde NFI-medewerker 1 op de 25 binnenkomende zedenzaken ‘doet’. Slechts een beperkt deel van de binnenkomende zedenzaken is ook een moordzaak. Hieruit volgt dat de gemiddelde NFI-medewerker in beginsel alleen zicht heeft op de feiten in 1 op de 25 zedenzaken/moordzaken. De overige 24 worden door andere NFI-medewerkers behandeld.

De door uw rechtbank gehoorde (voormalig) NFI-medewerkers hebben verklaard dat tussen NFI-medewerkers onderling geen systematische uitwisseling van relevante gegevens plaatsvindt en dat de relevante gegevens van de afzonderlijke zaken niet worden bijgehouden (Proces-verbaal t.t.z. d.d. 25 mei 2009, dr. H.N. Bauer, p. 19; proces-verbaal t.t.z. d.d. 25 mei 2009, ir. Janssen, p. 40).

Gelet op het voorgaande moet worden geconcludeerd dat de gemiddelde NFI-medewerker geen (betrouwbaar) zicht heeft op alle relevante gegevens van alle binnengekomen zedenzaken (tevens moordzaken). Er zijn eenvoudigweg bij het NFI geen betrouwbare empirische gegevens beschikbaar. Kloosterman p. 27, 18 mei 2009: Bij het NFI is dat nooit systematisch “gescoord”.

Begrijpelijk dat geen enkele door uw rechtbank gehoorde deskundige (behalve misschien de adviseur van justitie, Ing. R. Eikelenboom) een harde uitspraak aandurft over het tijdsverloop sinds de ejaculatie van P..

In het dossier bevinden zich overigens wel betrouwbare empirische gegevens. Het gaat om de resultaten van wetenschappelijke, systematische, empirische onderzoeken naar het aantal te verwachten koppen per gezichtsveld in forensische context.

Dr. Faugno AANVULLEND PROCES-VERBAAL 17 december 2008, , p. 135 e.v.:

AG Van der Neut heeft in 2002 een aantal vragen gesteld aan Dr. Diana Faugno, district Director van Forensic Health Services, waaronder de vraag:

“hoelang blijven spermatozoa in de vagina”.

Het antwoord luidde:

“dit is kenmerkend meer dan 24 uur of enkele dagen”.

Bij het antwoord voegt Dr. Faugno een overzicht van een aantal studies naar de hoeveelheid aangetroffen zaadcellen in de vagina/anus afgezet tegen tijdsverloop, één en ander in de forensische context (zie p. 135 bovenaan *“chapter 5/physical evidence in sexual assault cases”*).

(tabel met uitslagen:

P. 135:

Bashinsky (1987):

onbeweeglijke spermacellen in lichaam van (levende) zedenslachtoffers:

- vagina: 72 hrs.

- Anus: variabel (minder dan vagina)

P. 136:

Tucker et al (1990)), review of literature:

onbeweeglijke sperma in:

vagina binnen 24 hrs: 100% recovery.

Rapport Dr. M.J. Blom, deskundige van de verdediging, d.d. 9 mei 2009. Verwijzing naar: Allard c.s. (punt 1.4):

Meer recent is een Engels, grootschalig systematisch, empirisch onderzoek gedaan in 3400 (!) zedenzaken (geen moordzaken!) naar de aanwezigheid van zaadcellen.

De desbetreffende rapportage (Allard c.s.) is gevoegd bij de processtukken.

De onderzoekers hebben (uitvoerig gedocumenteerd) in kaart gebracht welke invloed tijdsverloop kan hebben op de afname van de hoeveelheid zaadcellen bij (levende) slachtoffers van een zedendelict.

Belangrijkste conclusie: naarmate de tijd voortschrijdt neemt het aantal KPG (met of zonder staart) af. De variatie is echter heel groot en de extremen die afwijken van het gemiddelde, zijn niet in kaart gebracht.

Helaas blijkt uit het rapport niet wat in ieder van de 3400 zedenzaken de exacte (forensische) context is geweest.

In ieder geval kan uit de testuitslagen worden afgeleid dat bij zedenmisdrijven (dus in de forensische context) één á anderhalve dag na ejaculatie nog steeds maximale hoeveelheden KPG worden waargenomen (met of zonder staart).

De onderzoekers hebben naar aanleiding van hun bevindingen een voorzichtige *“richtlijn”* opgesteld. Met deze richtlijn kan een (grove) inschatting gemaakt worden van het vermoedelijke tijdstip van de ejaculatie.

Vanzelfsprekend adviseren de rapporteurs om bij het toepassen van de richtlijn in de praktijk rekening te houden met de omstandigheden (*“circumstances”*) van de specifieke zedenzaak. In de zaak P. moet bijvoorbeeld rekening gehouden worden met het feit dat de afname van de hoeveelheid zaadcellen nog verder is vertraagd doordat de zaadcellen zich (met en zonder staart) in een dood lichaam hebben bevonden.

Ir. H.J.T. Janssen, op 25 mei jongstleden ter zitting:

“En dat zie je ook wel in literatuurstudies, zie je dat terug. Dat het daardoor, bij een overleden persoon het toch wel langer aantoonbaar is dan bij een levend persoon. Maar om dat uit te drukken in uren, in dagen wordt gewoon ... wordt erg moeilijk denk ik. (...)”

Helaas is er geen enkele deskundige die iets verstandigs kan zeggen over de precieze afnamesnelheid bij een dood slachtoffer, laat staan in deze zaak.

De algemene conclusie moet luiden:

Dr. Bauer, gepromoveerd medisch-biologe en deskundige bij het NFI, t.t.z. d.d. 25 mei 2009:

“Dat is iets waar heel lastig een hele stellige uitspraak over te doen is.” (p. 10)

“Getuige Bauer: (...) Dus er is wel een relatie, alleen kan je geen harde grenzen trekken.

Voorzitter: U zegt: je kunt geen harde grenzen trekken. Kun je die ook niet trekken bij een paar dagen of een dag, 2 dagen of 3 dagen?

Getuige Bauer: Nee dat is heel lastig. (...)” (p. 11)

“(...) daar kun je geen tijdsbestek aan koppelen (...)” (p. 11)

Voorzitter vraagt naar conclusie m.b.t. tijdstip spermadonering op basis van aantal KPG:

“Nee dat is niet mogelijk.” (p. 12)

“(...) dat is van zoveel factoren afhankelijk, daar valt gewoon geen strakke grens voor op te stellen.” (p. 13)

“Officier van justitie: [veel KPG] Kunt u daar wel andere consequenties uit trekken?

Getuige Bauer: Anders dan dat er veel sperma aanwezig geweest is niet, nee.” (p. 18).

2.9.2.4 Aanvangshoeveelheid in deze zaak is onbekend

Niemand weet hoeveel zaadcellen P. op zaterdagavond 8 januari 1994 in Christel A. kan hebben achtergelaten.

Feit is dat een gemiddeld ejaculaat van een gezonde man honderden miljoenen zaadcellen bevat, terwijl niemand iets zinnigs kan zeggen over de hoogst mogelijke hoeveelheid zaadcellen per ejaculaat. Bovendien moet in deze zaak, gelet op de stelling dat Christel en P. ruim twee uur seks hebben gehad op zaterdagavond, rekening gehouden worden met de aanwezigheid van voorvocht (voor én eventueel na de ejaculatie) met daarin nog meer zaadcellen.

2.9.2.5 De niet-forensische context

De ervaring/deskundigheid van de in deze zaak door uw rechtbank gehoorde deskundigen ziet uitsluitend op de forensische context.

In een (gemiddelde) zedenzaak zal de verkrachter na ejaculatie direct maken dat hij wegkomt en zal het slachtoffer zo snel mogelijk opstaan en zich verschonen, hulp zoeken, aangifte doen etc.. Door de zwaartekracht zal vervolgens een groot deel van het ejaculaat uit haar vagina lopen, terwijl het slachtoffer vervolgens - in de regel - haar uiterste best zal doen om het restant van het ongewenste sperma van haar verkrachter zo snel mogelijk en zo grondig mogelijk uit haar lichaam te verwijderen.

P. stelt in deze zaak dat helemaal geen sprake is van een forensische context. Immers, hij stelt dat sprake is geweest van vrijwillige gemeenschap (de avond ervoor)!

Bij vrijwillige gemeenschap liggen de zaken heel anders dan in de forensische context. Immers, na ejaculatie zullen de man en de vrouw – in de regel - nog even willen uitrusten c.q. ‘nagenieten’. Indien de vrouw blijft liggen tijdens dit nagenieten, dan heeft de zwaartekracht niet of nauwelijks invloed op de inhoud van de schede. De zaadvloeistof met daarin de zaadcellen loopt dan niet danwel beduidend minder uit haar vagina. Zoals professor Eskes al aangaf: zaadvloeistof in een vrouwenlichaam is binnen een half uur gereduceerd tot hooguit 1 ml en kan dan niet meer uit het lichaam lopen of worden verslept. (rechtlijnig geredeneerd zal het zaadvloeistof na een kwartier tot de helft zijn gereduceerd etc.). De zaadcellen (‘sec’) verdwijnen niet en blijven dan (tot dagenlang) in het lichaam achter en kunnen dan hooguit nog worden verslept – aldus Eskes – in het vaginaal vocht.

De vrouw houdt in de niet forensische context dus veel meer ‘koppen’ in haar lichaam vast.

Een ding is zeker: uit niets blijkt dat ook maar één van de door justitie opgevoerde deskundigen enige deskundigheid heeft omtrent het aantal KPG in een niet-forensische context.

Conclusie: het is zonder meer duidelijk dat in een (gemiddelde) zedenzaak (gemiddeld gesproken) minder sperma c.q. een (beduidend) lager aantal KPG zal worden aangetroffen dan in een (gemiddelde) niet-zedenzaak.

Wat ook zeker is, is dat Christel en P. die zaterdagavond meer dan voldoende tijd hadden om liggend na te genieten.

2.10 Conclusie omtrent het sperma: donatie op zaterdagavond is mogelijk!

De spermasporen blijken geen van allen spermasporen te zijn. Het blijkt om mengsporen te gaan. Zaadcellen, allen vermengd met vrouwelijke cellen, hoogstwaarschijnlijk cervixslijm uit de vagina van het slachtoffer. Al die mengsporen kunnen verklaard worden door één enkele ejaculatie, mogelijk nog vermeerderd met zaadcellen uit voorvocht. Het is zeer wel mogelijk dat die ejaculatie van zaterdagavond is geweest.

3 OVERIGE SPOREN

3.1 Bloed van P. onder de nagels van het slachtoffer?

3.1.1 Daderkennis?

De politie houdt P. onophoudelijk voor dat allerlei bewijs wijst op zijn aanwezigheid op de plaats delict op 9 januari 1994.

Een klein voorbeeldje, 16^e verhoor, p. 7/7:

“Ron, onder de nagels van Christel werd ook bloed aangetroffen. En dat bloed is van jou.”

In haar requisitoir (p. 34) citeert de officier van justitie uit de samenvatting die de politie heeft gemaakt van de 2^e verklaring van cliënt:

(P. 1991)

“jullie zeggen dat het mijn bloed is, ik zou niet weten hoe dat daar komt. er is op zaterdagavond geen bloed aan te pas gekomen. Het enige wat ik me kan bedenken is dat Christel een nageltje of zo in mijn rug naar binnen heeft gedrukt. Volgens mij was zij niet zo'n figuur. Hoe ik erbij kom?... omdat er bloed verloren zou zijn volgens jullie. Ik probeer ook te kijken naar een mogelijkheid dat er bloed gevonden zou zijn.”

Vervolgens zegt de officier:

“Let wel, er zat inderdaad bloed van verdachte onder haar nagels. Dit is pas in 2008 door onderzoek van het IFS duidelijk geworden. Juist dit onderzoek en de uitslag was niet in de media geweest en verdachte was hier ook nog niet mee geconfronteerd. De enige verklaring voor zijn opmerking over bloed is dat P. er van weet omdat Christel zich wel degelijk verweerd heeft en hem daarbij heeft geraakt.”

Helaas heeft de politie het desbetreffende verhoor onjuist samengevat.

De officier van justitie had er beter aan gedaan om de woordelijke uitwerking van het verhoor te lezen: p. 26/47:

“Verb.B: Er is bloed gevonden en dat komt overeen met jouw DNA

VE: Bloed gevonden wat met mijn dna overeenkomt

Verb.B: Ja

VE: Nou knap

Verb.B: Nou, das op zich niet knap. Het is een feit wat ik je nou geef.

VE: Dat vind ik heel knap.

Wat bedoel je daarmee?

VE: Nou, zover als ik weet ben ik niet aan het bloeden geweest op de zaterdagavond dat ik met Christel seks heb gehad.

Verb.G: Nee, maar ik heb het nou over eh de dag na

VE: Een dag later, eh ben ik niet het huis uit geweest, ik heb me, de de zeg maar de dag dat Christel eh vermoord ben ik de hele dag mijn ouders thuis geweest met spelletjes spelen met sjoelen, eh kaarten noem maar op

Verb.B: Maar vertel eens hoe het dan kan dat jouw bloed daar gevonden is?

VE: Hoe moet ik dat weten

Verb. G: Nou het is jouw bloed

VE: Ja, dat zeggen jullie

Verb. B: Nee, dat zegt eh

Verb. G: (onverstaanbaar)

VE: ja ok dat zal het NFI zeggen dan maar ik vind het een knap staaltje dat mijn bloed gevonden zou moeten worden

Verb. G:Nou het is geen knap staaltje het is gewoon een feit dat er ligt. het is er gewoon. Dat verzinnen we niet, dat bedenken we niet, we zitten je er niet in te luizen, daar is gewoon bloed aangetroffen, van jou. En dat is geen knap staaltje.

VE: *Nou, ik zou niet weten hoe mijn bloed daar zou moeten komen.*

Verb. G: *Nee maar daar kan jij wat van vertellen. Wij zijn er niet bij geweest.*

VE: *Ik zou niet weten wat ik daar over moet vertellen ik ben de hele zondag het huis niet uitgeweest.*

Verb. G: *Er zijn 3 instituten onafhankelijk van mekaar die zeggen dat bloed wat is aangetroffen is van meneer P.. 3 stuks he? En die hebben niet met elkaar gebeld zo van he*

p. 27/47:

joh. *Die weten gewoon dat jij het bent. Misschien hebben ze inmiddels wel met mekaar gebeld, dat weet ik niet. Maar ze hebben uitgezocht het bloed is van jou.*

VE: *Het zal allemaal wel, maar ik zou niet weten hoe dat dan nou kan want ik ben dus zondag niet het huis uitgeweest.*

Verb.G: *Nee, maar ja*

VE: *Het was bijna vaste prik. Zondags, spelletjesdag.*

Verb.G: *De hele dag spelletjes gedaan met je ouders, bij je ouders, ik weet niet of met je ouders of bij je ouders.*

VE: *Met m'n ouders. Bij m'n ouders.*

Verb.G: *En je bent niet weggeweest zeg je, dat klopt, hè?*

VE: *Ja, dat klopt ja.*

Verb.G: *Dat zeg je.*

VE: *Dat is gewoon vaste prik*

Verb.B: *Dat is vaste prik*

VE: *Ja*

Verb.G: *Dus als we met je ouders gaan we praten, en we zeggen die dag dat kunnen je ouders dat bevestigen*

VE: *als ze het zich nog kunnen herinneren, ja*

Verb.G: *Nou ja dat weet ik niet maar goed ik vraag het aan jou, ik weet natuurlijk niet wat je ouders kunnen herinneren.*

VE: *Ja en, dat moet beaamd kunnen worden*

Verb. G: *OK. Maar, er is maar een iemand die het kan verklaren, hoe het bloed daar komt. He? Want het is van jou.*

VE: *Ja*

Verb. G: *Ik bedoel je hoeft niet te zeggen het is van mn ouders*

VE: *Jullie zeggen dat het mijn bloed is, ik moet het aannemen want ik ..*

Verb. B: *Wij ook hoor*

VE: *.... want ik ken de resultaten niet*

Verb.G: *Nee dat snap ik maar*

VE: *Maar ik zou niet weten hoe mijn bloed daar moet komen als ik het huis niet uitgeweest ben.*

Verb.B: *En zaterdagavond, zeg je, heb je ook geen bloed verloren dat kan ik me niet voorstellen.*

VE: *Ik zou niet weten hoe ik bloed verloren moet hebben*

Verb.B: *Nee, ik weet het ook niet*

VE: *Ik zou het echt niet weten*

Verb.G: *Nee, ja, ik kan het ook niet vertellen Ron, ik ben er niet bijgeweest.*

VE: *Nee, ik eh ben de hele zondag het huis niet uit geweest en eh de zaterdag hebben wij een een schitterende avond gehad met zn tweeën en eeh we hebben mekaar gedag gezegd en dat zal geweest zijn rond een uurtje of 10 voor 11, 5 voor eh, nou ze is al een paar uur eh ze is al zeg maar een goed uur weg en dat je weert zit van shit, shit, shit, want we hadden een uur langer kunnen genieten.*

Verb.G: *Waarom?*

VE: *Dan kwamen mijn ouders een keer thuis*

Verb. B: *En daar is geen bloed aan te pas gekomen zaterdagavond?*

VE: *Hm zover als ik weet niet*

Verb. B: *Schitterende seks gehad zeg je*

p. 28/47:

VE: *Ja*

Verb. B: *En je gebruikte geen zwepen daarbij?*

VE: *Nee. Nee ik ben niet zo'n kinky geval*

Verb. B: *Nee, nee ik noem het maar even, waardoor bloed zou kunnen ontstaan.*

VE: *Nee, het enige wat ik nu zou kunnen bedenken is dat eh Christel in mijn lichaam gedouwd heeft op mijn rug of wat dan ook. Nee, volgens mij was zij ook niet zo'n figuur.*

Verb. G: *Maar hoezo kom je daarop*

VE: *Ja, eh omdat er bloed verloren zou zijn. Want dat zeggen jullie.*

Verb. B: *Nee er is bloed gevonden.*

VE: *Ja ok maar, ik moet dat van jullie aannemen en jullie moeten het weer van een ander aannemen dus ik zeg gewoon nu van ik neem, ik moet het van jullie aannemen dat er bloed is gevonden*

Verb. B: *Ja dat klopt.*

VE: ***En ik probeer ook te kijken naar een mogelijkheid dat er bloed gevonden zou zijn en, voorzover als ik weet nou, Kinky seks was er absoluut niet bij helemaal niet sm enzo maar...***

Verb. B: *Nou die sporen die wijzen naar jou he en dat je ook daar geweest bent en je hebt me verteld ik ben nooit daar geweest.*

VE: *Nee, ik ben daar ook nooit geweest.*

Verb. B: *De sporen die zeggen dat jij daar geweest bent*

VE: *En waar worden die sporen op gebaseerd dan?*

Verb. B: *Ja, daar komen, daar komen we nog aan toe. Maar de sporen die er zijn, die wijzen naar jou, en dan hebben we het niet over de zaterdagavond maar dan hebben we het over de zondag dat het gebeurt is in het huisje van oma*

VE: *En ik ben nog nooit bij dat huisje van haar oma geweest*

Verb. B: *Nee dat heb je gezegd*

Verb. G: *maar de sporen bewijzen toch dat jij op de pd bent geweest PD is de plaats delict zoals wij dat zeggen*

VE: *ja ok*

Verb. G: *eh jouw sporen zijn daar aangetroffen dus dat verhaal dat dat komt niet in de buurt van wat jij ons verteld hebt*

VE: *Nou, eh, mijn verhaal is zoals het is.*

Verb. G: *Ja, nee, ok*

VE: *Kijk, en dat jullie zeggen van op de plaats van delict ben geweest*

Verb. B: *Ja*

VE: *Vind ik eh*

Verb. G: *Nou dat is gewoon daar is gewoon bewijs voor*

VE: *Dat vind ik heel mooi maar dat is niet zo*

Verb. G: *Daar is gewoon bewijs voor*

Verb. B: *dat is niet zo?*

VE: *Dan jullie kunnen wel zeggen daar is bewijs voor maar het is niet zo. Ik ben er ook niet geweest.*

Verb. G: *Maar jij zit hier met een verhaal te vertellen maar wij zeggen gewoon het klopt niet. Het klopt niet.*

VE: *Nou dat jullie zeggen van dat klopt niet, prima, maar ik weet wat er gepasseerd is*

Verb. G: *Ja*

VE: *En ik heb het jullie allemaal verteld.*

Verb. B: *ja"*

Gesteld kan worden dat de samenvatting door de politie een niet gelijkende karikatuur is van de werkelijkheid.

Overigens gaat de politie in dit verhoor en de opvolgende verhoren nog dagenlang op dezelfde voet door. Pagina's lang wordt cliënt geconfronteerd met onjuiste conclusies en de stelling dat uit het bewijs dwingend volgt dat hij op 9 januari 1994 in het huisje van oma moet zijn geweest en dat hij bij die gelegenheid zuiver sperma moet hebben gedeponeerd, haren moet hebben verloren, bloed moet hebben verloren enzovoort.

3.1.2 *Het (wel degelijk) bemonsterde nagelvuil is zoek*

De officier van justitie zegt in haar requisitoir, (p. 10):

“Hoe zit het met de nagels die opeens in 2008 opdoken? Dat weten we niet. Of er nagelvuil is geweest of alleen maar nagels is zonder onderliggende administratie niet meer vast te stellen. In het sectierapport van 20 mei 1994 wordt nagelvuil genoemd.”

(p. 12):

“De nagels moeten bij de sectie zijn veiliggesteld. In de stukken van het NFI zelf wordt echter alleen gesproken van nagelvuil met de SVO nummers 227 en 228. Het nagelvuil en/of de nagels zijn destijds onderzocht op vezels, maar een DNA onderzoek was toen nog niet mogelijk.”

De officier suggereert dat onduidelijkheid bestaat omtrent de vraag of het “nagelvuil en/of de nagels” niet gewoon hetzelfde is en dat het daarom zeer wel mogelijk is dat destijds de nagels zijn onderzocht op de aanwezigheid van vezels.

Laten we naar de feiten kijken.

Proces-verbaal 19 januari 2009 W.J. Schulte en C.A. de Bruijn, aanvullend PV verzoeken rechtbank 4 december 2008):

“5^e Volgens een rapportage van het N.F.I. zijn de enveloppen waar het nagelvuil in zou moeten zitten, leeg, terwijl in het dossier wordt vermeld dat de nagels in het bezit zijn van het onderzoeksteam.

Blijkens rapportage van het N.F.I. d.d. 23 juni 2004 bleek dat beide enveloppen leeg waren. Er kon dus ook geen onderzoek plaatsvinden, waarover vervolgens is gerapporteerd.”

Proces-verbaal Hendrik Lamberink, “bevindingen m.b.t. svo’s pumo227 en pumo 228” d.d.18 december 2008:

“SVO 227, betrof een envelop 227, betrof een envelop met het nagelvuil van van de rechterhand van het slachtoffer A. SVO 228, betrof een envelop met het nagelvuil van de linkerhand van het slachtoffer.

In de doos met svo’s bij de envelopjes met opschrift nagelvuil, trof ik ook de gripzakjes aan met respectievelijk de geknipte nagels van de rechter – en de linkerhand van slachtoffer A.. De gripzakjes hadden een handgeschreven opschrift dat verwees naar het sectienummer en de omschrijving van afkomst (nagels/nagelvuil slachtoffer rechter respectievelijk linkerhand en de verwijzing naar svo 227 en svo 228).

Door mij werden deze gripzakjes met daarin de nagels, met balpen voorzien van een nieuw svo nummer. Het gripzakje met de nagels van de rechterhand kreeg het svo nummer “pumo 227” en het gripzakje met de nagels van de linkerhand het svo nummer “pumo 228”.

Om te onderzoeken of een DNAprofiel te bepalen zou zijn bij het nagelvuil, werd door de officier van justitie mr. B.W.M. Hendriks opdracht gegeven voor DNA onderzoek aan deze svo’s. Medio april 1994 werden door mij de svo’s 227 en 228 (nagelvuil van de beide handen) voor DNA onderzoek verzonden naar het NFI te Rijswijk alwaar ze op 21 april 2004 werden ontvangen.

Door mij, Lamberink, is de verpakking met daarin de envelopjes niet geopend ter voorkoming van mogelijke contaminatie van de sporen. Ik heb zodoende niet gezien of zich in de enveloppen ook werkelijk nagelvuil bevond.

Bij onderzoek op het NFI bleek dat beide envelopjes leeg waren. Er werd geen nagelvuil aangetroffen.

Door mij is in 2004 de keuze gemaakt alleen het nagelvuil en niet de nagels voor onderzoek in te sturen omdat ik veronderstelde dat onderzoek aan de nagels geen bruikbaar resultaat zou hebben.”

Op 25 februari 2008 had technisch rechercheur W.J. Schulte reeds geadviseerd aan het Marmotteam (map 2, p. 636) om:

“Een DNA onderzoek aan de geknipte nagels (SVO 227 en 228) van de linker en rechter hand van het slachtoffer” [uit te voeren]. Op de bijgevoegde inventarislijst aanwezige sporen bij het Marmotteam staat vermeld:

“Doos VII

200 serie

Svo nr. 227 (A) geknipte nagels r.hand so

Svo nr. 228 (A) geknipte nagels l.hand so”

De suggestie wordt gewekt alsof geen onderscheid bestaat tussen svo 227/228 en 227a/228a.en dat het in beide gevallen gaat om geknipte nagels.

Dit is echter niet juist.

Lijst van stukken van overtuiging 3 augustus 1994 (map 1, p. 62):

“Omschrijving ingenomen

no. 227: nagelvuil re. hand 09-01

no. 228: nagelvuil li. hand” 09-01”

(Opmerking raadsman: deze lijst bevat verder geen vermelding omtrent geknipte nagels)

Criminalistische rapportage Eikelenboom 30 januari 2009 (p. 3/86):

“Stukken van overtuiging (S.V.O.’s) die door IFS voor onderzoek zijn ontvangen en onderzocht:

(...)

Identiteitszegel SVO-nummer stuk van overtuiging

FZA500 SVO 227a Geknipte nagels rechterhand

FZA501 SVO 228a Geknipte nagels linkerhand”

(opmerking raadsman: deze opsomming bevat verder geen vermelding omtrent nagelvuil)

Proces-verbaal “Puttense Moordzaak” d.d. 3 oktober 2008:

“C-geknipte nagels

Tijdens de sectie werden van het slachtoffer de nagels van de linker en rechter hand geknipt en veiliggesteld voor nader onderzoek”

Opmerking raadsman: de sectie vond plaats op 10 januari 1994.

Uit het voorgaande volgt dat het nagelvuil op 9 januari 1994 is veiliggesteld en de ‘geknipte nagels’ op 10 januari 1994. Deze bemonsteringen zijn vervolgens opgeslagen onder respectievelijk 227/228 en 227a/228a.

Aanvullend proces-verbaal 4 december 2009, p. 40, rapport GLB 25 mei 1994 en rapport GLB 19 juli 1994, voorgeleidingsmap p. 76:

Het bemonsterde nagelvuil (227/228) werd op 21 februari 1994 via J.A. Kroes door het Gerechtelijke Laboratorium ontvangen en vervolgens onderzocht op de aanwezigheid van vezels.

De geknipte nagels (svo 227a.228a) zijn eerst in 2008 onderzocht door ing. R. Eikelenboom.

PV technisch rechercheur W.J. Schulte, 25 februari 2008 (p-v nr. 0802251300.FTO, map 1, p. 643):

“het op het moment dat de onderzoeksvraag gesteld werd om de nagels op contactsporen te onderzoeken bleken de verpakkingen leeg te zijn en kon het onderzoek niet plaats vinden”

Uit het voorgaande volgt dat de nagels van het slachtoffer op 9 januari 1994 zijn ontdaan van het nagelvuil. Dit nagelvuil is zoek of gewoon opgebruikt bij het vezelonderzoek in 1994. De in 1994 reeds van nagelvuil ontdane stukjes nagel zijn vervolgens in 2008 onderzocht. Het behoeft geen betoog dat vanaf deze nagelrestjes geen betrouwbaar/representatief beeld kan worden verkregen van hetgeen in 1994 daadwerkelijk in het bemonsterde nagelvuil heeft gezeten. Vandaar natuurlijk dat verbalisant H Lamberink aangaf dat hij ervoor gekozen had in 2004 alleen het (vermeende) nagelvuil

en niet de nagels voor onderzoek in te sturen, omdat hij “veronderstelde dat onderzoek aan de nagels geen bruikbaar resultaat zou hebben.

De geschoonde nagelresten worden bemonsterd

Niettemin wordt in 2008 Ing. Eikelenboom door het Marmotteam gevraagd om te zien of er nog wat restmateriaal onder de nagels zit.

3.1.3 Bloed onder de nagels niet per se van P.

In 2008 heeft Eikelenboom in de bemonstering van de nagels van de rechterhand bloed aangetoond (door middel van de Tetrabase-test). De tetrabasetest is destructief, hetgeen inhoudt dat het deel van de bemonstering dat is gebruikt om de aanwezigheid van bloed aan te tonen, na deze test niet meer kan worden gebruikt om nader onderzoek mee te doen. Nadat Eikelenboom op deze wijze voor een deel van de bemonstering had aangetoond dat daarin bloed aanwezig was, heeft hij het resterende deel van de bemonstering onderzocht op de aanwezigheid van celmateriaal en een DNA-analyse gedaan, waarbij kenmerken van het slachtoffer zijn aangetoond en een volledig DNA-profiel van cliënt is verkregen. Voor het verkrijgen van een dergelijk volledig DNA-profiel zijn overigens slechts een gering aantal cellen nodig (zo'n tweehonderd, zie verhoor Kloosterman t.t.z. d.d. 18 mei 2009, p. 7 en 48).

Volgens justitie moet betekenis worden toegekend aan het feit dat uit de bemonstering van de nagels van het slachtoffer geen volledig DNA-profiel is verkregen. De verdediging meent dat daaraan geen enkele betekenis kan worden toegekend, al was het maar omdat reeds in 1994 het nagelvuil onder nagels is veiliggesteld. Dit nagelvuil is thans zoek en nooit op DNA is onderzocht. Wat de samenstelling van dit nagelvuil is geweest, zullen we nooit meer weten.

In het strafdossier wordt door justitie gesteld dat bloed van cliënt onder de nagels is veiliggesteld.

Dat is een brug te ver.

Volgens verschillende deskundigen, waaronder Kloosterman, De Knijff en Dr. M.J. Blom (Kloosterman t.t.z. d.d. 18-05-2009, p. 37; De Knijf t.t.z. d.d. 08-06-2009, p. 75; Blom t.t.z. 08-06-2009, p. 38) kan niet gezegd worden dat het aangetoonde bloed van P. moet zijn, maar is het evengoed mogelijk dat het bloed van Christel betreft, vermengd met celmateriaal van P., maar dan van een ander type, zoals bijvoorbeeld speeksel of sperma (net als bloed rijke bronnen van DNA).

3.1.4 Moet het materiaal onder de nagels delictgerelateerd zijn?

In het strafdossier wordt voorts door justitie gesteld dat de aanwezigheid van bloed c.q. een volledig DNA-profiel van cliënt onder de nagels wijst op delictgerelateerd gedrag, zoals afwerende handelingen van het slachtoffer waardoor bloed van cliënt onder haar nagels is gekomen.

Ook dat is een brug te ver.

Onschuldige verklaring aanwezigheid DNA-profiel onder nagels

De aanwezigheid van een volledig DNA-profiel hoeft geen enkel verband te houden met het delict. De lezing van cliënt (ik ben zaterdagavond intiem geweest) kan in ieder geval zeer wel de verklaring zijn voor zijn celmateriaal onder/op één (of meer) nagels van zijn partner. Kloosterman en Eikelenboom spreken ter terechtzitting weliswaar over ‘geweld’ (Kloosterman t.t.z. d.d. 18 mei 2009, p. 23; Eikelenboom t.t.z. d.d. 16 juni 2009, p. 9), maar zij doelen niet zozeer op een ruzie als wel op ‘voldoende krachtinwerking’ om uitwisseling van celmateriaal onder de nagels mogelijk te maken. Een mogelijke verklaring zou in dit verband kunnen zijn dat Christel die zaterdagavond in het ‘heetst van de strijd’ met één of meer nagels over de rug van cliënt is gegaan. Zoals gezegd: bloed van P. hoeft daar niet aan te pas zijn gekomen. Celmateriaal is voldoende.

7e verhoor , PD Map, p. 1943:

“De nagels waren netjes verzorgd, niet gelakt. De lengte van de nagels weet ik niet maar ik heb de nagels wel in mijn rug gevoeld, dus er zat wel lengte aan”

Cliënt spreekt op dat moment overigens niet specifiek over die avond, maar in zijn algemeenheid.

17e verhoor, p. 4/7:

Verbalisanten grijpen wederom terug op het DNA en op de geloofwaardigheid van de door verdachte afgelegde verklaringen. P. geeft aan dat hij geen ander verhaal kan vertellen dan de waarheid, die hij verteld heeft. Hij zou liegen als hij een andere verklaring af zou leggen. Het verhaal, zoals door hem neergelegd, klopt. Hij is van mening dat hem in directe woorden misschien niet wordt gezegd dat hij liegt, maar het komt er wel op neer. Volgens de verbalisanten is dat gebaseerd op de sporen, niet alleen op het sperma maar er zit ook bloed, niet alleen in de broek maar ook onder de nagels.

“A: En ik heb, meende ik me te herinneren, in één van mijn eerdere verklaringen verteld, dat het mogelijk zou kunnen zijn dat ze de nagels in mijn rug heeft gezet.

V: ja, daar heb je over gefantaseerd ja.

A: Nou, niet zo zeer gefantaseerd. Dat is een mogelijkheid daartoe.

V: een mogelijke verklaring ja. en dat kan ook in werkelijkheid gebeurd zijn.

A: Maar dat kan ik me gewoon niet herinneren.”

Citaat verklaring Natasja van der S. map 3, eind proces-verbaal p. 1245 22 mei 2008:

“De nagels had zij twee weken daarvoor voor een fotoshoot nog heel goed laten verzorgen en rood gelakt, maar ik weet niet zeker of zij die avond rode nagels had. In ieder geval verzorgd. Ze had geen lange nagels of met scherpe punten. Ze had vrij korte nagels. Dat moet volgens mij als je stewardess bent.”

Aanwezigheid DNA-profiel onder de nagels een dag later?

Het is mogelijk dat Christel zondag heeft gedoucht vóórdat zij de deur uitging.

Vermoedelijk heeft zij die middag met Bas A. de vaat gewassen. Het is onbekend of het een grote vaat was. Het is onbekend of het water lauw, warm of heet was? Het is onduidelijk wat voor zeep is gebruikt en of het veel of weinig zeep was. Het is onduidelijk of Christel handschoenen heeft gebruikt bij de vaat.

Wat hier ook van zij. Douchen en/of vaatwassen betekent niet dat DNA onder de nagels verdwijnt. Het is aannemelijk dat het gaandeweg minder wordt, maar dat is alles wat de er over kunnen zeggen (Blom, 8 juni 2009, p. 18)

De Knijff is in ieder geval stellig als hij beweert dat je een bijzondere inspanning moet leveren om nagelvuil (waaronder celmateriaal) onder de nagels vandaan te krijgen en dat je dagen later dan vaak nog steeds het nodige nagelvuil (waaronder celmateriaal) kunt aantreffen. Hij geeft als voorbeeld de situatie waarbij iemand in de tuin heeft gewerkt. (De Knijff, zitting 8 juni 2009, p. 45)

Tussenconclusie:

Er is ‘enig’ celmateriaal van P. onder een nagel van het slachtoffer aangetroffen.

Dit celmateriaal kan zeer wel van de zaterdagavond daarvoor afkomstig zijn

3.2 Het bloedvlekje in de spijkerbroek van het slachtoffer

In 2002 wordt bij nader onderzoek een miniscuul bloedvlekje (volgens rapport 5 april 2002 circa 1mm, dus het kan ook iets minder geweest zijn geweest) op de spijkerbroek van het slachtoffer aangetroffen, welk bloedvlekje in 1994 niet is gezien.

Map 2, eindproces-verbaal rapportage expertmeeting 2003, p. 554:

“Aan de binnenzijde van de spijkerbroek op de overgang van de linkerbil naar het linkerdijbeen is in 2002 een kleine hoeveelheid bloed aangetroffen (vlekje) die in 1992 niet is waargenomen. Het onderzoek is uitgevoerd nadat de broek in eerste instantie terug was geweest aan de familie en enige jaren in een kartonnen doos bewaard is gebleven. Het bloed is afkomstig van dezelfde man als van het sperma.”

De vondst van het bloedvlekje brengt AG Van der Neut in 2002 tot de volgende opmerking:

2002: Advocaat-Generaal Van der Neut, p. 13 van 64:

“Overigens brengt het feit dat er inmiddels ook andere sporen van de auteur van het sperma zijn aangetroffen, zoals het bloedvlekje, geen verandering in de vaststelling dat er nadien door een ander gesleept of geperst is”.

Het bloedvlekje brengt Ing. R. Eikelenboom in 2009 tot de volgende stelling:

Criminalistisch rapport 30 januari 2009, p. 21/86:

“De dader is met bebloede handen in contact geweest met de broek van het slachtoffer toen deze tijdens de verkrachting werd verwijderd. Dit bloedvlekje is bemonsterd.”

Eikelenboom stelt in 2009 dat hij in 2002 bij het onderzoek waar het bloedvlekje is gevonden, deze stelling als werkhypothese zou hebben gehanteerd:

Pakken we het rapport uit 2002 erbij, dan zien we dat dit niet klopt..

Map 1 Eindproces-verbaal, rapport Eikelenboom 5 april 2002 (NFI), p. 257:

“Bloed

Op 8 en 11 februari 2002 heeft op het NFI het onderzoek naar biologische sporen plaatsgevonden. Hierbij werd de kleding en het mes van het slachtoffer minutieus onderzocht op de aanwezigheid van celmateriaal.”

Ofwel: een minutieus, maar algemeen onderzoek naar celmateriaal op de kleding, zonder specifieke werkhypothese.

Er is wel een specifieke werkhypothese geweest, maar die zag op een aantal specifieke locaties, niet zijnde de locatie waar het bloedvlekje is gevonden. Bovendien was dit een geheel andersluidende werkhypothese:

Map 1 Eindproces-verbaal, rapport Eikelenboom 5 april 2002 (NFI) p. 258:

“Overig celmateriaal

Bij het onderzoek naar aanraaksporen is gekeken naar plaatsen op de broek waar een dader de broek mogelijk beetpakt om deze bij een onwillig slachtoffer uit te trekken”

Blijkens p. 259 zijn vanuit deze hypothese bemonsterd, de knoop, het lipje boven het knoopsgat, de verkreukeling in de tailleband links van het knoopsgat en de tailleband rechts van de knoop.”

Map 1 Eindproces-verbaal, rapport Eikelenboom 5 april 2002 (NFI), P. 260:

“Verder werden op de spijkerbroek geen andere plaatsen aangetroffen waar het nemen van een DNA monster zinvol werd geacht.”

Het bloedvlekje is dus gevonden op een geheel andere locatie dan Eikelenboom had verwacht.

Het bloedvlekje past dus niet bij de handelingen die door de contactsporendeskundige van een verkrachter worden verwacht.

Hoe en wanneer?

Waar het natuurlijk in deze zaak echt om gaat is hoe en wanneer het minuscule bloedvlekje daar gekomen is. De vraag is immers of P. door dit bloedvlekje dwingend op de PLAATS DELICT wordt geplaatst.

Map 1, eindproces-verbaal p. 258 (rapport NFI 5 april 2002, opgemaakt door Richard Eikelenboom).

“Spijkerbroek [ASA967]

Bloed:

Aan de binnenzijde van de spijkerbroek [ASA957] is ter hoogte van de ‘onderkant van de linkerbil’ [ASA967] # 1 met een diameter van circa 1 mm waargenomen. Hoe en op welk tijdstip dit bloedvlekje op de spijkerbroek terecht is gekomen, kon niet worden vastgesteld (zie foto van broek op p. 258).”

Hoe?

Proces-verbaal zitting Hof Leeuwarden, d.d. 8 april 2002: De heer A.D. Kloosterman, gerechtelijk deskundige:

“Van de plaats waarin de spijkerbroek die door het slachtoffer is gedragen een minuscuul klein bloedvlekje is aangetroffen, is ook een kleurenfoto gemaakt. Wij hebben er geen verklaring voor, hoe dat bloedvlekje daar is gekomen, want het is alleen maar een vlekje”.

Degene die gemeenschap met het slachtoffer heeft gehad, zou zich mogelijk kunnen hebben verwond. Het was echter maar een heel klein beetje bloed, dus het gaat niet om een ernstige verwonding. Er kan niet worden vastgesteld hoe dat bloed op die broek is terechtgekomen, of van welk lichaamsdeel het bloed afkomstig moet zijn. (...).

Criminalistisch rapport Richard Eikelenboom 30 januari 2009, p. 16/86;

“Gebruikte termen:

Bloedvlekken:

De term bloedvlek wordt gebruikt indien niet vastgesteld kan worden welk mechanisme het bloedspoorpatroon heeft veroorzaakt.”

Wanneer?

Proces-verbaal zitting Hof Leeuwarden, d.d. 8 april 2002: De heer A.D. Kloosterman, gerechtelijk deskundige:

“Het is moeilijk na te gaan op welk tijdstip het bloedvlekje op de spijkerbroek is terecht gekomen.”

2e verklaring, zitting Hof Leeuwarden 8 april 2002, de heer A.D. Kloosterman:

“Voor en tijdens het delict kan het bloed er volgens mij wel zijn terecht gekomen. Deze opmerking van mij is een gevolgtrekking die ik maak op basis van de resultaten uit het onderzoek. Ik kan dat niet aan het bloed zien.”

Proces-verbaal zitting Hof Leeuwarden, d.d. 8 april 2002: de heer Richard Eikelenboom:

“Aan het bloed, dat op de spijkerbroek is aangetroffen, kunnen wij niet zien hoe oud dat is (...).”

Expertmeeting 2003 (p. 560):

- *“De leeftijd van het bloed is niet vast te stellen (Richard Eikelenboom)”*
- *“Op zaterdag 8 januari was Christel met Natasja in Amsterdam/Volendam. Volgens haar moeder is Christel die zaterdag in Amsterdam (overdag) gefotografeerd in een spijkerbroek. Of dat dezelfde spijkerbroek is geweest die zij ook op zondag 9 januari (ten tijde van het delict) heeft gedragen, weet zij echter niet. Wellicht kunnen die foto’s worden achterhaald. Zo ja, is dan vergelijking met de spijkerbroek van 9/1 mogelijk. (Jan Blaauw)”*
- *Aanbeveling: Nagegaan moet worden of de spijkerbroek waarin het slachtoffer op 8 januari 1994 is gefotografeerd, dezelfde was als de spijkerbroek die zij droeg op 9 januari 1994.*
- (...)
-

Uit de laatste twee opmerkingen blijkt – onmiskenbaar – dat op dat moment nadrukkelijk rekening gehouden met de mogelijkheid dat de sporen op de spijkerbroek welke op 9 januari 1994 op het lichaam van Christel is aangetroffen, hun oorsprong vinden in een eerder seksueel contact met een onbekende op zaterdag 8 januari 1994, terwijl Christel op die dag diezelfde spijkerbroek droeg.

Map 2 Eindproces-verbaal Expertmeeting rapportage reactie Jan Blaauw, P. 578:

5.2 Aanbevelingen bevindingen plaats delict:

“4. Nagegaan moet worden of de spijkerbroek waarin het slachtoffer op 8 januari 1994 in Amsterdam is gefotografeerd, dezelfde was als de spijkerbroek die zij droeg op 9 januari 1994.”

Map 2 eind proces-verbaal Expertmeeting rapportage reactie Jan Blaauw, p. 608:

“Op zaterdag 8 januari was Christel met Natasja in Amsterdam/Volendam. Volgens haar moeder is Christel die zaterdag in Amsterdam (overdag) gefotografeerd in een spijkerbroek”

Marijke S. (moeder slachtoffer), 10 juni 2008, map 3, p. 1260:

“Maar ik kan me voorstellen dat als ze de spijkerbroek wel zaterdag zou hebben aangehad, en hij was nog niet vuil, dat ze die zondag dan zou hebben aangetrokken naar oma. Naar oma was natuurlijk geen bijzonder uitje, vandaar.”

Christel droeg dus op zaterdag mogelijk de spijkerbroek droeg die op zondag over haar heen lag. Het bloedvlekje kan dus zeer wel van de zaterdagavond zijn (of van een eerder contact).

Conclusie:

In de spijkerbroek van het slachtoffer is een onbestemd bloedvlekje aangetroffen van hooguit 1mm. Het is onbekend hoe en wanneer dit onbestemde bloedvlekje op de spijkerbroek is gekomen. Dit onbestemde bloedvlekje kan zeer wel van de zaterdagavond ervoor zijn of zelfs van (veel) eerder.

3.3 Haren?

Expertmeeting 2003, p. 598:

“Aantal daders

Op de P.D. (vloer, kleding en lichaam van het slachtoffer) werden biologische sporen aangetroffen van drie verschillende donoren. Van deze sporen kan met zekerheid gezegd worden dat dezelfde donor van het sperma, als van een haar op de trui en van het bloedspootje in de spijkerbroek, een dader is geweest.”

Dit is P. ook in verhoren veelvuldig voorgehouden.

Hiervoor is al aangetoond dat het sperma van de avond ervoor kan zijn. Bovendien is aangetoond dat ook het minuscule ‘spootje bevattende bloed’ in de spijkerbroek én het DNA-profiel van P. onder de nagel(s) van Christel zeer wel door intensief intiem contact van de avond ervoor kan zijn.

Hoe zit het dan met die haar/haren?

17e verhoor, pagina 6 van 7 e.v.:

Opmerking verbalisant.:

“maar deze trui was wit [opmerking raadsman: bedoeld wordt de trui die Christel aanhad tijdens het delict]. En daar zitten haren. Dat is toch raar?” (...) “De sporen zitten dus niet in die (gif)groene trui, maar op een andere trui. Verdachte geeft aan – wederom geconfronteerd met de aangetroffen sporen – niet de dader te zijn.”

Zoals hiervoor reeds aangegeven was de trui die Christel aanhad tijdens het delict niet wit maar donkergrijs. Belangrijker is dat de politie aan cliënt voorhoudt dat zijn haren op de trui van het slachtoffer zijn aangetroffen. Daargelaten dat politie niet zegt over welke haren het gaat: er zijn geen haren van P. gevonden.

Niet op het lichaam

niet op de kleding

niet op de PD

Nergens!

3.4 Overige sporen P.?

Sporen van P. op de kleding?

Ing. R. Eikelenboom heeft bij nader onderzoek aan de kleding op verschillende plaatsen met de zogeheten Lowcopy-methode enkele losse DNA-kenmerken gevonden welke voorkomen in het DNA-profiel van cliënt. Eikelenboom stelt in zijn rapport van 30 januari 2009 dat deze losse kenmerken ‘geringe bewijswaarde’ hebben en aldus steun kunnen bieden aan de hypothese dat cliënt de dader is. Geen enkele andere deskundige is het met hem eens. De andere deskundigen menen dat losse kenmerken geen enkele bewijswaarde hebben in de richting van een individu.

Bovendien wordt de door Eikelenboom toegepaste methode bekritiseerd aangezien – aldus de overige deskundigen – door Eikelenboom niet is onderzocht of het hier gaat om zogenaamde ‘reproduceerbare’ kenmerken, waardoor geen sprake is van een zogeheten ‘consensusprofiel’ (Kloosterman t.t.z. 18 mei 2009, p. 9). Het probleem bij losse kenmerken die niet gereproduceerd zijn, is dat het kan gaan om artefacten. Alle deskundigen, behalve Eikelenboom, rapporteren bij het hanteren van de Lowcopy-methode alleen indien sprake is van een consensusprofiel.

Walker (van het gerenomeerde forensisch onderzoeksinstituut LGC te London) noemt desgevraagd ten overstaan van uw rechtbank het trekken van conclusies aan de hand van enkele losse, niet reproduceerbare kenmerken “*quite challenging*”. De vervolgvraag van de oudste rechter luidde: “*is that an understatement?*”. Een begrijpelijke vraag.

Conclusie: er zijn geen overige sporen van P. op de kleding aangetroffen.

3.5 Geen enkel spoor van P. op plaats delict!

“*every contact leaves a trace*”

en toch is er niets van P. op de PLAATS DELICT gevonden ...

Geen aanraaksporen, geen sperm, geen bloed, geen speeksel, geen vingerafdruk, geen haren, geen schilfertje!

3.6 Conclusie omtrent de overige sporen

Het zogenaamd “overweldigende” sporenbeeld van P. bestaat feitelijk uit de restanten van 1 ejaculatie, 1 onbestemd bloedvlekje van ongeveer 1 mm en enkele onbestemde cellen van P. onder een nagel. Hierna zal met kracht van argumenten uiteengezet worden dat de verklaring van P. voor dit “overweldigende” sporenbeeld “minstgenomen volstrekt geloofwaardig is”.

Op deze plaats moet in ieder geval worden opgemerkt dat de wijze waarop cliënt in vele verhoren onophoudelijk is voorgehouden dat wat hij zegt niet waar kan zijn, op technische gronden in ieder geval volstrekt bezijden de waarheid is.

(PRODUCTIE)

4 TACTISCH BEWIJS?

4.1 A-G Van der Neut over de spermadonor

“*Dat er geen spermasporen van V. en D.B. op de plaats delict zijn aangetroffen, zegt daarbij op zichzelf niet zoveel. We hebben dat gisteren nog weer eens gehoord van met name de heer Kloosterman. Bij heel veel verkrachtingen wordt helemaal geen sperma aangetroffen en soms ook wel sperma van totaal onschuldigen.*”

4.2 Cees B.

Ronald P. komt uit een probleemgezin met een incestplegende vader en een ontkennende moeder. Zijn jonge jaren heeft cliënt veelvuldig in internaten moeten doorbrengen omdat zijn ouders in alle opzichten tekortschoten.

Justitie heeft sinds de aanhouding van cliënt uitvoerig onderzoek gedaan naar (voormalige) relaties van P. om te achterhalen wat voor persoon Ronald P. was en is.

Eén en ander is voor het bewijs niet relevant. Als er iets is dat de Schiedammer Parkmoordzaak ons heeft geleerd, dan is het wel dat de achtergrond/persoonlijkheid van een verdachte geen antwoord kan geven op de vraag wat op 9 januari 1994 in het huisje van oma moet zijn gebeurd.

De achtergrond/persoon(lijkheid) van een verdachte is natuurlijk wel van belang voor het achterhalen van het waarom van een delict en het bepalen van de eventuele consequenties. Daar komen we in deze zaak echter niet aan toe, zodat ik de achtergrond en de persoon van Ronald P. vandaag verder buiten beschouwing zal laten.

4.3 Opvallend gedrag P.?

4.3.1 Bezwaar afname DNA (p. 37)

P. heeft bezwaar gemaakt tegen de afname van zijn DNA en dat ook verteld tegen anderen, waaronder medegegetineerden. Tegen een medegegetineerde heeft hij gezegd dat hij zijn DNA niet wilde afgeven omdat hij de avond voor de moord intiem met haar was geweest. Zoals bekend houdt cliënt dit verhaal tot op de dag van vandaag vol.

P. 1903, eerste verhoor cliënt, samenvatting:

“Mijn laatste ontmoeting met Christel was de eerste of tweede week van januari. Het was een zaterdag. Het is 14 jaar geleden, het is lastig om het terug te halen. Het lijkt mij niet dat ik op 1 januari 1994 voor het laatste met haar samen geweest ben. Zaterdag 8 januari zou kunnen ik weet het niet. U zegt me dat Christel op 9 januari 1994 vermoord is. Het zal dan waarschijnlijk 8 januari geweest moeten zijn.”

Toen P. enkele weken na de moord, terwijl V. en D.B. al waren aangehouden, voor het eerst kennis nam van het feit dat zij op zondag 9 januari 1994 was vermoord, heeft hij zich kunnen realiseren dat hij die zaterdag nog intiem met haar was geweest.

Eind mei van dat jaar wordt in het onderzoek tegen V. en D.B. voor het eerst bekend dat de aangetroffen zaadcellen niet van V. en D.B. waren. Het is niet duidelijk wanneer dit gegeven voor het eerst publiek werd, maar het is duidelijk dat Peter R. de Vries zich vanaf 1996 “heeft vastgebeten” in de zaak (zie verhoor Hof Leeuwarden 2002) en dat sindsdien het bestaan van een ‘onbekende spermadonor’ een publieke zaak is geworden. Aldus is verklaarbaar dat P. zich op enig moment in de loop der jaren is gaan realiseren dat hij vermoedelijk die onbekende spermadonor was en dat het zijn zaadcellen konden zijn die door V. en D.B. waren versleept. Immers, hij wist dat hij de avond voordat zij vermoord was intiem met haar was geweest.

Het feit dat V. en D.B. in 2002 alsnog werden vrijgesproken, kan hem niet zijn ontgaan.

Gelet op die vrijspraak en de berichtgeving door Peter R. de Vries c.s. is het vervolgens niet gek dat P. zich realiseert dat hij weleens de volgende verdachte in rij zou kunnen worden, op het moment dat zijn DNA blijkt te matchen met de zaadcellen op de plaats delict.

De officier van justitie noemt het belastend voor P. dat hij tegenover medegegetineerden zou hebben gezegd dat hij zijn DNA liever niet wilde afstaan omdat hij kort voor de moord nog intiem met haar was geweest.

Waarom zou iemand bezwaar hebben tegen het afstaan van DNA?

Er zijn mensen die beweren:

“Als je niets gedaan hebt, heb je toch niets te vrezen?”

Helaas, zo eenvoudig is het niet.

Celmateriaal van een bepaalde persoon op een plaats delict hoeft niet te betekenen dat die persoon (ooit) op de plaats delict is geweest. Celmateriaal (en dus DNA) van een persoon kan op allerlei manieren 'overal' terecht komen.

Enkele voorbeelden:

- Voorwerpen met daarop celmateriaal (zoals speeksel, huidepitheel, haren, bloed, sperma e.d.) van de ene persoon, worden door een andere persoon verplaatst;
- Een dader neemt celmateriaal van een ander naar de plaats delict en laat dit achter om een ander verdacht te maken.
- Hoofdverdachte van moord op vastgoedman Victor 't H. recent vrijgesproken omdat zijn DNA na het delict en de arrestatie op de plaats van een overval werd aangetroffen terwijl hij daar niet kon zijn geweest omdat hij gedetineerd zat.
- Kloosterman (sperma op plaats delict in een kwart van de gevallen niet van dader, Kloosterman t.t.z. Hof Leeuwarden, proces-verbaal 8 april 2002, vervolgblad 9).

Waarom zou Ronald P. bezwaar hebben tegen het afstaan van DNA?

Requisitoir Advocaat-Generaal Van der Neut, p. 12 van 64 citaat:

“Het is op zichzelf bepaald niet onaannemelijk dat zij kort daarvoor een of meer vrijwillige seksuele contacten heeft gehad. Ook is niet onaannemelijk dat degene die de sporen hebben achtergelaten er nu voor terugdeinzen zich bij justitie te melden of er voor kiezen hun betrokkenheid bij een vrijwillig contact te ontkennen.”

Feit is dat Ronald P. zijn betrokkenheid bij vrijwillig seksueel contact met Christel A. niet ontkent. Niet tegen de politie, niet tegen PIW'ers en ook niet tegen Michel van der L., volgens Ronald een “pillenslikkende draaideurcrimineel”, heeft hij erover heeft gesproken (éénmaal, 21e verhoor, p. 6/9). Ronald P. geeft overigens aan dat hij ook met PIW-ers (bewaarders) over de afgifte van zijn DNA heeft gesproken (zie tweede verhoor p. 24/47, 21e verhoor p. 6/9)..

Ronald P. ontkent dat hij tegenover Marcel van L. erover gesproken heeft (21e verhoor Ronald P. d.d. 24 juni 2008, p. 5-8). Op 17 juni 2008 wordt deze gedetineerde door de politie gehoord en verklaart eveneens over gezamenlijke detentie bijna anderhalf jaar daarvoor. Deze getuige heeft voorgaand aan zijn verklaring kennis kunnen nemen van de persconferentie en de uitvoerige publiciteit voor Ronald P. sinds de arrestatie (in het bijzonder van artikelen in Volkskrant, Aktueel Sportief en de Telegraaf (PRODUCTIE). Bovendien heeft deze persoon op verschillende manieren kennis gekregen van de beweringen van Michel van der L..

Verhoor M. van L. 17 juni 2008, p. 1424/1428:

“Vraag: Heeft Ron P. het verhaal over de Puttense moordzaak en over zijn DNA afname nog tegen andere medegedetineerde verteld?”

Antwoord: Ik denk dat hij dat nog tegen iemand verteld heeft. Dat is volgens mij tegen Michel L.. Michel L. zit volgens mij nu op afdeling G in de gevangenis de IJssel. Hij heeft al een verklaring afgelegd want zijn naam staat in het blad Actueel. Ik heb dat gehoord via mijn moeder (...).

“Voor ongeveer twee á drie weken geleden vertelde Michel L. mij tijdens de crea dat hij een verklaring bij rechercheurs had afgelegd over Ron P.(...)”

Michael van der L. over Marcel van L., P. 326:

“Vraag: Weet je of Ronald ook nog bepaalde werkzaamheden hier heeft gedaan?”

Antwoord: Ronald heeft hier als “Werkzaalreiniger” gewerkt. Het werk dat je moet doen is het zetten van koffie en het brengen en halen van materialen en alle voorkomende werkzaamheden. Hij deed dat samen met een andere jongen. Dit was ene Marcel L. Marcel vertelde eerst dat hij zat omdat hij iemand had neergestoken. Later hoorde ik dat hij zijn vriendin had neergestoken. Hij vertelde dingen die achteraf anders zijn.”

Marcel van L. verklaart onder meer, p. 1424

“(…)Hij vertelde vervolgens dat hij haar had leren kennen via internet (???) en dat hij wel seks had gehad maar geen relatie met haar.”

Het zal duidelijk zijn deze verklaring in ieder geval niet kan kloppen, omdat in 1994 nog geen internet bestond.

We moeten de verklaringen van Van der L. en Van L. hoe dan ook behoedzaam beschouwen. Vele (landelijke) media hebben in de dagen na de persconferentie uitvoerig mededeling gedaan van alles wat er te weten viel. Al heel snel werd via internet ook bekend dat de verdachte voluit Rodney (Ronald/Ron) A.G. P. heette (**PRODUCTIE**) Geenstijl.nl: complete personalia... namen, adres, telefoonnummer, beroep, etc)

Eind mei/begin 2008 verschijnt in het boulevardblad Aktueel Sportief een artikel waarin ene **Michel van der L.** zegt dat hij met Ronald P. gedetineerd heeft gezeten. Ronald P. zou hem hebben verteld dat hij zijn DNA niet wilde afstaan omdat hij kort voor de Puttense Moord vrijwillige seks had gehad met Christel A. (welke lezing cliënt overigens al vanaf zijn arrestatie consequent heeft volgehouden).

De volkskrant was er helemaal snel bij met berichtgeving over de DNA afgifte.

Artikel Volkskrant 21 mei 2008 02.46 uur (zie bijlage):

“De 33-jarige verdachte uit Delft heeft zich bovendien heftig verzet tegen opname van zijn profiel in de databank. De man werd in 2005 veroordeeld voor een mishandeling van zijn toenmalige vriendin. Toen had hij een groot probleem, want kort daarvoor was een wet van kracht geworden die het mogelijk maakt veroordeelden voor zwaardere delicten (waaronder mishandeling) te verplichten DNA af te staan. De verdachte kon op zijn vingers natellen dat dit zou leiden tot de ontdekking van zijn betrokkenheid op de moord van de Puttense Christel A.. Het was immers door de strafprocessen tegen de vorige verdachten, Herman D.B. en Wilco V., bekend geworden dat een spermadruppel op haar been was gevonden. Hoewel die van geen van beiden was, werden die twee veroordeeld. Zij werden pas in 2002 vrijgesproken, nadat ze bijna zeven jaar hadden vastgezeten. De huidige verdachte had de pech dat de wet net was ingevoerd, maar hij had ook geluk, omdat het NFI met terugwerkende kracht van 1000 veroordeelde celmateriaal moest afnemen, kwam hij op een lange wachtlijst terecht. Het afnemen van celmateriaal van een veroordeelde van mishandeling had geen prioriteit. Twee jaar na zijn veroordeling kwam alsnog het door hem gevreesde bericht. In maart 2007 moest hij wangslim afstaan. Daarna greep hij de laatste strohalm: de Delftenaar tekende bezwaar aan tegen opname van zijn profiel in de databank. Dat werd uiteindelijk in oktober 2007 ongegrond verklaard door de rechter.”

4.4 Doorzoeking van de woning van P. zonder resultaat

Het hele huis van cliënt is door de politie overhoop gehaald en doorzocht. Alles wat relevant zou kunnen zijn in beslag genomen, waaronder de gehele administratie en computers met harde schijven. Geen enkele verwijzing naar Putten!

4.5 P. is niet te plaatsen nabij de plaats delict

Niemand heeft P. gezien bij plaats delict op 9 januari 1994.

Blijkens getuigenverklaringen in dit dossier is er die middag rondom het tijdstip van het delict een veelheid van wandelaars/omwonenden/getuigen rondom de plaats delict geweest die een veelheid van personen hebben gezien. Het (toenmalig) signalement van P. past niet in het signalement van de waargenomen personen.

4.6 Conclusie omtrent het tactische bewijs

Geen enkel tactisch bewijs aanwezigheid P. op plaats delict op 9 januari 1994.

TOEVOEGING BIJ DUPLIEK

De officier van justitie zegt in haar requisitoir (p. 28):

“Er is op basis van het forensisch onderzoek dan ook maar één conclusie mogelijk: verdachte is degene die Christel Ambrosius heeft verkracht en om het leven heeft gebracht. Deze conclusie kan alleen maar anders worden als verdachte een aannemelijke verklaring heeft voor het aantreffen van zijn DNA materiaal.”

Uit deze formulering van de officier van justitie volgt dat ook het openbaar ministerie zich realiseert dat het DNA-bewijs P. niet dwingend op de plaats delict plaatst. De vraag is of P. een aannemelijke verklaring heeft voor het aantreffen van zijn DNA-materiaal. Deze vraag wordt in het volgende hoofdstuk beantwoord.

EINDE TOEVOEGING

5 DE GELOOFWAARDIGE LEZING VAN P.

5.1 Tijdsverloop sinds het delict

Citaat rapport van de Review p. 520, december 2005:

“(…) het Review team [waarschuwt] voor te hoge verwachtingen ten aanzien van de betrouwbaarheid van zo lang nadien afgelegde verklaringen. Uit wetenschappelijk onderzoek is gebleken dat de waarde van zo’n “nieuwe” getuigenverklaring betrekkelijk is. Een dergelijke verklaring dient dan ook met de nodige terughoudendheid gezien te worden. Overigens is gebleken dat het PUMO team zich eveneens bewust was van mogelijke beïnvloeding door aspecten als tijdsverloop en aandacht in de media. Desondanks lijkt relatief veel gewicht te zijn toegekend aan een aantal “nieuwe” getuigenverklaringen.”

Eindproces-verbaal map 2, p. 622 rapport n.a.v. expert meeting 22 december 2003: Den Eshof (hoofdgroep moord en zeden, KLPD, voorzitter Expert meeting):

“Ik vind dat één factor in de beschouwing onderbelicht wordt: de interferentie met de publiciteit. Er is in Nederland nooit eerder een zaak geweest waarover zoveel is gezegd en is geschreven. Dat betekent dat we nooit zeker weten in welke mate de verklaringen van getuigen die recentelijk voor de eerste keer zijn vastgelegd, in de loop der tijd zijn beïnvloed door de publiciteit. Over de problemen rond waarneming en herinnering is veel terug te vinden in de wetenschappelijke literatuur. Eventueel zou men een deskundige kunnen raadplegen” (prof. dr. W.A. Wagenaar).”

Alan Baddeley: *Human Memory. Theory and practice*, meer in het bijzonder, p. 220-222 van de editie van 1997:

Meest saillante onderzoek dat daarin beschreven is, is het vergelijken van de getuigenis van één van de betrokkenen in het Watergate schandaal (hij verwierf al snel de bijnaam 'the man with the taperecorder mind') over zijn gesprekken met Nixon, met de opnamen daarvan. Conclusie: de getuigenis was zeer accuraat in zijn algemene strekking, maar zeer inaccuraat op exacte details. Er zijn uiteraard meer studies met hetzelfde resultaat.

Mogelijk dat iemand zou willen tegenwerpen: "maar iets plezierigs als een relatie herinner je je toch". De plezierigheid van het herinnerde maakt alleen over een korte tijdsperiode iets uit. Na enige jaren worden onplezierige en plezierige dingen gelijkelijk herinnerd (p. 220).

Ronald P, 34 jaar, een hardwerkende algemeen medewerker van de McDonalds, weinig formele opleiding, wordt op 20 mei 2008 in de vroege morgen aangehouden en onaangekondigd intensief ondervraagd over zijn herinnering aan een relatief kortstondige relatie die hij 14/15 jaar geleden heeft gehad met een “levenslustig” (terminologie van AG Van der Neut 2002) meisje. Hij blijkt zich nog heel veel te herinneren, maar heeft niet alles meer scherp.

Bij het NFI heeft niemand uit het blote hoofd nog enige betrouwbare herinnering aan relevante gebeurtenissen in 1994. De oorspronkelijke waarnemingsbladen zijn zoek. Gevolg is dat de herinnering niet kan worden geactiveerd en niemand bij het NFI uit eigen herinnering kan verklaren wie wat precies heeft waargenomen in 1994. Na 15 jaar niet zo gek natuurlijk.

Sterker, er zijn mensen die zich na anderhalf jaar al niet meer de precieze details herinneren van een gebeurtenis. Ook niet als een gesprek betreft dat voor het verloop van de Puttense Moordzaak cruciaal is, zoals het gesprek op 30 januari 2008 tussen inspecteur van politie De Bruin, technisch coördinator van het MARMOT-team, brigadier Schulte, technisch rechercheur van het Marmotteam en Ing. Richard Eikelenboom van het IFS.

Wetenschappelijk onderzoek naar de vraag of bepaalde aspecten van een plaatje, te weten de naam van het object, positie op het vlak en de kleur, automatisch onthouden worden, of alleen als je specifiek de instructie krijgt dat aspect te onthouden. Uitkomst, voor zover hier relevant: indien je bij het inprenten

niet specifiek let op kleur, werkt het geheugen nagenoeg op kansniveau (=gokken) (Human Memory, theorie and practice, p. 230, PRODUCTIE)

Conclusie moet zijn:

We kunnen iemand natuurlijk niet zomaar afrekenen op iets wat hij na 15 jaar niet meer weet of wat zich niet (meer) precies weet te herinneren.

5.2 Verklaring P. kennelijk leugenachtig?

Kan P. niettemin worden opgehangen aan zijn eigen verhaal? Verklaart P. kennelijk leugenachtig of, zoals de officier het formuleert “*volstrekt ongelooftwaardig*”?

Vooropgesteld moet worden dat P. een aantal uitvoerige verklaringen heeft afgelegd voordat zijn advocaat was geïnformeerd (genotificeerd) over de arrestatie en voordat P. zijn raadsman heeft kunnen consulteren. Gevolg daarvan is dat de verklaringen die aldus zijn afgelegd, alsmede de vruchten daarvan (bijvoorbeeld de latere verhoren voorzover ze teruggrijpen naar de eerdere verhoren) niet gebruikt mogen worden voor het bewijs (en dus ook niet voor de onderbouwing van de stelling dat cliënt kennelijk leugenachtig of ongelooftwaardig verklaard. (HR 30 juni 2009, LJN BH3079; Salüz EHRM, 27 november 2008, ECHR 3639, 1/02)

Voorzover uw rechtbank onverhoopt mocht menen dat de inhoud van zijn verklaringen tegen P. mag worden gebruikt, dan valt over die inhoud een heleboel te zeggen.

5.3 P. verklaart ongeremd!

Justitie heeft voorafgaand aan het eerste verhoor een aantal gedragsdeskundigen ingeschakeld die bij de verhoren aanwezig zijn geweest en de verhoorders hebben gecoached

De **gedragsdeskundigen** geven in hun rapportage hun indruk weer van Ronald P. tijdens de verhoren verhoor.

Rapportage eind procesverbaal van Interregionaal Bureau Gedrag (IBG), gedragsdeskundigen drs. Wientjes en drs. Truijers, map 2 p. 888 e.v.:

(p. 892).

“Op de eerste verhoordag stelt verdachte zich coöperatief op. Hij geeft uitgebreid antwoord op de vragen. Opvallend is dat hij direct na de kennismaking met de verhoorders een grapje maakt. Hij kan aan hun accent horen dat zij uit de achterhoek komen. De verdachte ontkent de tenlastelegging. Hij verklaart dat hij een relatie met haar had.

Tijdens de voortgang van de verhoren toont verdachte zich steeds minder coöperatief. Er zijn steeds meer momenten dat hij een gespannen indruk maakt. Verdachte kijkt strak voor zich uit en heeft een starre mimiek. De mate waarin verdachte bereid is te praten komt overeen met zijn non-verbale gedrag. Wanneer hij niet bereid is om te praten kijkt hij naar beneden, gaat hij een kwartslag gedraaid op zijn stoel zitten of doet hij zijn ogen dicht en armen over elkaar. De verdachte deelt hem mede dat zijn advocaat heeft geadviseerd zich te beroepen op zijn zwijgrecht.

(...)Nadat de verdachte is geconfronteerd met de onderzoeksgegevens houdt hij vast aan zijn eerdere verklaring. Wanneer hem wordt voorgehouden dat zijn verklaring niet overeenkomt met de gegevens uit het onderzoek, dan reageert verdachte ogenschijnlijk onverschillig: “de deskundigen moeten het maar uitmaken. De rechter beslist. “Wij zijn klaar”. Hij geeft aan geen noodzaak meer te zien tot verdere medewerking. Verdachte verkondigt voornemens te zijn een schadevergoeding te claimen.”

Thijs Bakker, Inspecteur van Politie team Harderwijk (verbaal 3, p. 1297 en verder) 09-05-2008:

“Aan de non-verbale communicatie (gezichtsuitdrukking) was duidelijk te zien als hij niet de waarheid sprak. Als Ronald de waarheid sprak keek hij mij recht aan. Ronald keek mij nooit aan als hij de waarheid niet sprak, doch dan keek hij naar de grond. Ook begon hij dan onrustig

op zijn stoel te schuiven. De heer Bakker heeft als wijkagent tussen 1991 en december 1995 regelmatig met Ronald te maken gehad terzake van door Ronald gepleegde strafbare feiten. Voor zover hij zich kan herinneren heeft Ronald al de feiten waarvan hij werd verdacht, bekend.”

P. heeft in deze zaak geen afgemeten of anderszins berekende verklaring gegeven, maar heeft uitvoerig en ongeremd (én geloofwaardig) verklaard!.

Arrestatie plus in verzekeringstelling

Voorgeleidingsproces-verbaal, p. 62, proces-verbaal aanhouding.

Cliënt wordt op 20 mei 2008 kort na 06.25 uur aangehouden door onder andere verbalisant Reede.

*“Hierop heb ik, verbalisant Reede, de verdachte aangesproken. Ik riep hem aan met: “meneer P.?” Wij hoorden dat de verdachte bevestigend zij: Ja, dat ben ik”. Hierop heb ik, verbalisant Reede, de verdachte medegedeeld dat wij van de politie zijn en dat hij werd aangehouden. Hierop deelde ik de verdachte mede dat hij niet tot antwoorden verplicht was. Ik, verbalisant Reede, deelde de verdachte mede dat hij verdacht werd van moord en verkrachting. Wij hoorden dat de verdachte verbaasd reageerde en riep: **“Wat? Moord?”**. Blijkens het proces-verbaal komt Ronald P. op dinsdag 20 mei 2008 te 07.00 uur aan op het bureau Doelwater te Rotterdam*

De voorgeleiding in verzekeringsstelling vindt plaats om 07.25 uur. Ronald P. verklaard:

“Ik ken Christel A.. Ik heb bij haar op de lagere school gezeten. Ik heb ook een relatie met haar gehad. Deze relatie liep door tot het moment dat zij vermoord werd. Ik heb Christel A. niet verkracht en vermoord. Ik ontken deze feiten absoluut”.

(P. 64 voorgeleidingsproces-verbaal)

1^e en 2^e verhoor 20 mei 2008 (vóór eerste contact advocaat) in totaal 82 pagina's!

Het eerste verhoor vindt plaats te 07.35 uur. De woordelijke uitwerking hiervan is op 29 augustus 2008 aan de verdediging toegezonden. Het verhoor beslaat 35 pagina's (klein lettertype).

Het tweede verhoor vindt direct aansluitend plaats en vangt aan om 09.28 uur. Deze verklaring beslaat 47 pagina's (klein lettertype).

2^e verhoor cliënt (p. 15 van 47):

*“B: We hebben het heel uitgebreid over gehad over jouw relatie met Christel. Jij hebt ook best wel veel details genoemd. Je neemt geen blad voor de mond. Als we jou een vraag stellen, dan geef je er antwoord op. Dit is jouw verhaal zoals we het nu hebben gehoord van jou. Je kunt er nog goed over nadenken, maar dit is wat jij over haar kan vertellen. Dat klopt?
Ronald: Ja.”*

B. Heb je nog misschien iets anders over haar, dat je zegt van kunnen we dat nog vertellen. Anders dan laten we het hierbij, dan is dit het verhaal.”

Het derde verhoor begint om 13.34 (p. 1916):

“Ik hoor u zeggen dat u van mening bent dat we vanmorgen frank en vrij met elkaar gesproken hebben, dat ik open heb verklaard over mijn relatie”.

Opmerking verbalisanten: “Het verhoor wordt te 13.42 uur voor korte tijd onderbroken. De verdachte wordt in de gelegenheid gesteld om –met behulp van een hem aangereikte mobiele telefoon –zijn raadsman te spreken-. Het verhoor wordt te 13.45 uur hervat.

“Mijn advocaat heeft mij geadviseerd om voor dit moment gebruik te maken van mijn zwijgrecht. Ik ben van mening dat ik even zijn raad moet volgen. Mijn advocaat heet Ruud van Boom”.

Tot het moment dat Ronald P. zijn advocaat gesproken heeft, spreekt hij volledig ongeremd en beantwoordt hij alle vragen uitvoerig. De vraag die zich in de context van deze zaak aandient, is: Als Ronald P. werkelijk de verkrachter en moordenaar van Christel A. is en al die jaren met dat geheim heeft geleefd, waarom zou Ronald P. dan volledig ongeremd verklaren en allerlei details noemen

welke ter discussie kunnen worden gesteld, terwijl hij, Ronald P. 14½ jaar de tijd heeft gehad om met een afgemeten verklaring te komen die past bij het bewijs maar niet bij een bewezenverklaring? Waarom? Misschien omdat Ronald P. niets te verbergen heeft?

Op woensdag 21 mei 2008 te 11.07 uur vindt het vierde verhoor plaats:

“De verdachte verklaarde: “Ik zeg niets meer, op advies van mijn advocaat, zolang hij nog niet alle stukken heeft gezien. Ik volg zijn advies op.”

Nadat Ronald P. alles heeft verteld, zwijgt hij, op mijn uitdrukkelijk verzoek. Niettemin zijn er in totaal 27 verklaringen van cliënt afgenomen waarin hij blijft reageren op valse beweringen. Voorbeelden van zulke valse beweringen:

6e Verhoor R.A.G. P., d.d. 26-05-2008, p. 1931:

“De feiten zeggen dat de sporen van zondag zijn en niet van zaterdag.”

6e Verhoor R.A.G. P., d.d. 26-05-2008, p. 1934:

“Het kan niet van die zaterdag zijn, het DNA dat er is.”

11e Verhoor R.A.G. P., d.d. 02-06-2008, p. 1965:

“Maar wij hebben het over het spermaspoor en dat het een daderspoor is.”

16e Verhoor R.A.G. P., d.d. 12-06-2008, p. 2000:

“En het is een schoon spermaspoor, Ron.”

16e Verhoor R.A.G. P., d.d. 12-06-2008, p. 2001:

“Het sperma is zondagmiddag in de woning van oma bij de ingang van de vagina aan de buitenzijde van het lichaam terechtgekomen.”

27e Verhoor R.A.G. P., d.d. 28-10-2008, p. 5:

“Zelfs jouw advocaat zegt op zitting dat hij niet gaat bestrijden of zijn cliënt op de plaats delict is geweest, maar Ronald gelooft nog in zijn verhaaltje.”

5.4 Verklaring P. is aannemelijk en bovendien (minimaal) volstrekt geloofwaardig!

Officier bij requisitoir, p. 34:

“Conclusie: de verklaring van verdachte c.q. de verdediging voor de aanwezigheid van de sporen van de verdachte is minimaal volstrekt ongeloofwaardig”

Het gaat er in deze zaak niet om of de lezing van P. geloofwaardig is. Het gaat erom of de lezing van P. aannemelijk is. Hierna zal op basis van het dossier worden onderbouwd dat de lezing van P. inderdaad aannemelijk is en bovendien, maar dat ten overvloede, “volstrekt” geloofwaardig is.

5.4.1 Pas enkele weken later bekend geworden met dood Christel

15 Jaar na dato meent P. zich nog te kunnen herinneren hij dat hij enkele weken na haar dood uit de krant moest vernemen dat Christel dood was.

Eerste verhoor, p. 3 van 35:

“(…) het heeft toch enige tijd geduurd, voordat ik het te horen kreeg, dat Christel was vermoord.

B: zo

G: over wat voor tijd heb je het dan over

R: toch zeker wel twee weken

G: twee weken

R: nadat Christel was vermoord

G: weet je wanneer ze vermoord is

R: Uw collega heeft het net opgenoemd, januari vierennegentig

B: ja

G: januari vierennegentig, klopt. En twee a drie weken daarna heb je het (onverstaanbaar woord)f

R: twee of drie weken daarna heb ik het gehoord.”

Eerste verhoor, p. 20 van 35:

“G: En hoe komt het, dat jij, twee weken nadat zij vermoord was, pas leest dat zij dood is. Want je bent thuis geweest zeg je.

R: Ja, ik las eigenlijk nooit geen krant.

G: O. Je las nooit een krant.

R: Mijn buurman en mijn vader, die lazen zeg maar samen een krant en ik las hem eigenlijk nooit.

G: Oke.

R: En, ja, ik was, voor zover ik mij, zeg maar, kan herinneren, was ik aan het kijken voor een auto.

G: Oke.

R: Een leuk tweedehands autootje voor weinig geld. En zo is mij dat eigenlijk onder ogen gekomen. (.....)

B.: Had je toen ook gehoord waar het gebeurd is.

R: Volgens mij stond dat er toen niet bij, waar het is gebeurd.”

Ronald stelt (p. 14 en 15 van 35 eerste verhoor) dat daarna in zijn algemeenheid met zijn ouders over haar dood is gesproken maar dat hij nooit tegen zijn ouders gezegd heeft dat hij een relatie met haar had. Zijn ouders zouden het nooit hebben goedgekeurd.

5.4.2 P. heeft zich daarna gemeld op het politieburo in Ermelo of Putten

Eerste verhoor p. 2 van 35:

R.: (...) En ja, vrijwel meteen nadat ik dat hoorde ben ik naar het bureau toe gegaan en heb ik aangegeven van: joh, ik heb een relatie met haar gehad. Maar toen was het al van: Ja, we hebben de daders al.”

Eerste verhoor p. 2 van 35:

“R.: Ik ben zelfs destijds. Want dat heb ik ook tegen uw collega gezegd. Nog bij het bureau Putten of Ermelo geweest. Dat moet ik effe.....(onverstaanbaar woord).

(...)

Ronald: Ja, daar heb ik aangegeven dat ik een relatie had met Christel. En het was van Ja, maar we hebben al de verdachte, hebben we al te pakken. Althans de daders, werd nadrukkelijk gezegd.

(...)

G.: En weet je nog met wie je daar gesproken hebt?

R.: Nee.

G.: Nee. Was het een man, was het een vrouw?

R.: Het was een man

(...).

B. En waarom ben je toen naar het politiebureau gegaan?

R.: Nou, eigenlijk gewoon om het feit. Ja ik had een relatie met haar. Dit was behoorlijk innig, laat ik het zo zeggen

Eerste verhoor, p. 2 van 35:

B: Wanneer was destijds. want je zegt: ik en destijds bij de politie geweest

R: Ja, dat is, wat zal het geweest zijn, twee, drie weken nadat Christel is vermoord.

Eerste verhoor, p. 16 van 35:

“G: En hoe snel ben je naar de politie gegaan?

R.: Nou er heeft toch wel een paar dagen tussen gezeten.

G.: een paar dagen. En wat vind jij een paar dagen.

R. Ja, twee, drie.

G: Twee a drie dagen.

R.: Zoiets. Ik moest eerst zelf, zeg maar min of meer verwerken en toen ben ik eigenlijk naar het bureau toe gegaan om dat aan te geven.

G.: Oke, ja. En toen hebben ze gezegd, we hebben de daders al. Zeg jij.

R.: Ja.

G: En wat hebben ze verder nog gedaan.

R. Eigenlijk niets.

G: Niks. Wat hebben ze nog aan jou gevraagd.

R.: Ze hebben voor de rest niets gevraagd. Die persoon die zegt, ja, we hebben de daders al en hij draait zich eigen om en gaat weer aan het werk. Toen had ik echt zo iets van oké, fijn.

G.: Is ook aan jou gevraagd hoe je heet.

R.: Nee

G: Helemaal niet. Nee.

R.: Helemaal niks. Er is voor de rest helemaal niets aan mij gevraagd. Het was enkel en alleen: We hebben de daders al.”

P. 16 van 35:

“G: En als je nu naar het politiebureau ging hé, want je bent vaker bij de politie geweest zei je al.

R: Ja

G.: Waar ging je dan naar toe.

R: Ja, de ene keer dan ging ik naar Putten en de andere keer ging ik naar Ermelo.

G.: Ja, oke, dat is verschillend.

R: En ik werd dan vervolgens, als ik langer moest blijven, naar Apeldoorn gebracht.”

Tweede verhoor Ronald P. p. 45 van 47:

“Je gaat naar de politie om te zeggen van: “ik ben een vriend.”

Verdachte: Ja.

Verbalisant B.: Ja, dat is niet interessant want we hebben de daders al.

Verdachte: Ja, er wordt gewoon gezegd we hebben de daders al. En die vent die draait ze eigen om.

Verbalisant B: Ja.

Verdachte: en ik ben weer weg gelopen.

Verbalisant B.: Ja, het is wel onwaarschijnlijk.

Verdachte: Dan is het maar onwaarschijnlijk.”

19e verhoor p. 5 van 8:

“Verbalisant: Twee of drie weken later hadden ze de daders nog niet. Dat is zes weken later. Dus hoe kan die politieman dat tegen jou zeggen dan?

Antwoord: Ben, dat is tegen mij gezegd.”

P. schat, 15 jaar na dato, desgevraagd dat het twee a drie weken na de moord kan zijn geweest dat hij las over de dood van Christel (vermoedelijk in een oude krant). Vervolgens geeft P. aan, desgevraagd, dat hij zich meent te herinneren dat hij een aantal daarna naar het politieburo in Ermelo of Putten (hij kwam die tijd vaker op beide buro's) is gegaan om aan te geven dat hij een relatie had gehad met Christel.

Gelet op de opmerking van de politieman aan de balie kan het bezoek van P. aan het politieburo worden verankerd in tijd, te weten na de aanhouding van de eerdere verdachten, precies vijf weken na de moord (10 respectievelijk 14 februari 1994).

De officier van justitie stelt in haar requisitoir (p. 33):

“Er is bij alle politiemensen die daar in 1994 werkten navraag gedaan en van een melding blijkt niets. De politie zou zeker geïnteresseerd zijn geweest.”

Ook hier lijkt de officier van justitie iets te stellig in haar bewering.

Map 4, eindproces-verbaal, p. 1459 “onderzoek collega’s 1994 Ermelo en Putten” 09-09-2008.

“Door het onderzoeksteam werd een lijst samengesteld met collega’s [opmerking raadsman: niet DE ofwel alle collega’s] die in 1994 werkzaam zijn geweest in zowel (opmerking raadsman: dus niet en/of?) Putten als Ermelo. De lijst bestaat uit 80 collega’s. Deze collega’s zijn door mij, Colmer, in de periode van 20 mei 2008 tot en met 8 september 2008, benaderd met de vraag of zij in 1994, twee a drie weken na de moord op Christel A., gewerkt hebben bij de politie te Putten of Ermelo en of zij daar R.A.G. P. aan de balie hebben gehad met de mededeling dat hij een relatie had met Christel A.. Zij verklaarden Ronald P. niet aan de balie van een politiebureau te hebben gesproken met de mededeling dat hij een relatie had met Christel A..”

De volgende vragen worden niet in dit relaas beantwoord:

- is aan de collega’s de juiste vraag is gesteld?
P. stelt immers dat hij al was weggestuurd voordat hij zijn naam kon zeggen. Zijn naam werd zelfs niet eens gevraagd! De enkele vraag: “heeft R.A.G. P. zich destijds bij u gemeld?” f bijvoorbeeld het tonen een foto) is dan natuurlijk volstrekt zinloos.
- is de betreffende baliemedewerker van destijds gehoord?
(uit het voorgaande blijkt immers geenszins dat de lijst met collega’s volledig was).
- hoe zit het überhaupt met de herinnering van 14,5 jaar geleden?

Tenslotte is het de vraag of het denkbaar is dat de politie in deze bijzondere zaak een persoon kan hebben weggestuurd die enkel zegt dat hij een relatie heeft gehad met het slachtoffer (zonder daarbij te zeggen wanneer en zonder daarbij te zeggen dat hij de dag voor het delict nog gemeenschap heeft gehad) terwijl op dat moment V. en D.B. al waren aangehouden. Het antwoord is ja. Het onderzoek naar mogelijke andere verdachten werd immers gestaakt na de arrestatie van V. en D.B.:

Vrijspraak Hof Leeuwarden, r.o. 81 sub f:

“Hoewel er geen reden is te twijfelen aan de integriteit van de opsporingsambtenaren die het onderzoek hebben verricht, is het opsporingsonderzoek nadat H.B. c.s. waren gearresteerd, vrijwel uitsluitend gericht geweest op het onderbouwen van de verdenking die tegen H.B. c.s. gerezen was. Daarop wijzen niet alleen uitspraken in in elk geval het technisch journaal (...).”

5.4.3 Geheime seksrelatie?

De officier van justitie noemt de gestelde geheime relatie een “kletsverhaal” die “er in werkelijkheid nooit geweest [is]; hooguit in de fantasie van de verdachte.”

Het is immers, aldus de officier van justitie, volstrekt ongeloofwaardig dat een geheime relatie in totaal zo’n 9 maanden moet hebben geduurd, terwijl niemand ervan wist.

Opmerkelijke redenering van justitie. Immers, het wezen van een geheime relatie is dat niemand er van weet, behalve de partners.

Gelet op de aard van een geheime relatie kan van P. ook niet worden gevergd zijn geheime relatie te onderbouwen met getuigenverklaringen die wisten van de geheime relatie. Daarmee zou immers alleen maar bewezen kunnen worden dat het toch géén geheime relatie was.

P. hoeft ook niet aannemelijk te maken dat hij een geheime relatie met het slachtoffer had. Van P. kan immers niet gevergd worden dat hij zijn onschuld bewijst.

Het enige dat van de verdediging kan worden gevergd, is aannemelijk te maken dat Christel A. er één (of meer) geheime relaties op na kan hebben gehouden.

Geheime relaties komen regelmatig voor, al zal het – gelet op de aard van die relaties – onmogelijk zijn om vast te stellen hoe vaak.

Het onderhavige dossier bevat een veelheid aan informatie waaruit blijkt dat Christel en P. zomaar een maandenlange geheime relatie kunnen hebben gehad die vooral gericht was op het genieten van elkaars fysiek.

5.4.3.1 *Is het aannemelijk dat P. een geheime seksrelatie had?*

HUIDIGE VRIENDIN 2005-2009

Tweede verhoor cliënt, p. 20 van 47:

G: En met je vriendin? Praat je ook met haar over eerdere relaties?

Verdachte: Ja en Nee, voor zover, dat ik, met mijn laatste ex een relatie heb gehad, daar wordt dan weleens over gesproken, maar voor de rest eigenlijk niet.

G: En Christel? Is nooit ter sprake gegaan. Want Christel is natuurlijk toch iemand die.....

Verdachte: Ja, dat was de eerste keer.

G: He? En ze is in het nieuws geweest, iedereen weet wie Christel is.

Verdachte: Ja, ik heb, ik heb, voordat ik mijn vriendin leerde kennen, heb ik daar een plek aan kunnen geven en heb het volledig afgesloten.”

1993/1994 ALGEMEEN. GEEN VRIENDEN.

P. was in 1994 nog een jonge knaap, 19 jaar, maagd, hij wilde niets liever dan van het leven genieten, maar dat was moeilijk. Hij kwam uit een probleemgezin, zijn ouders keurden eventuele relaties van hun kinderen niet goed. P. had geen vrienden en verkeerde feitelijk in een sociaal isolement.

De Stentor d.d. 12 mei 2009 (productie ...):

Interview kroegbaas Van de L. van café De Dikke Deur in Putten:

“Wat de aanwezigen wel verbaast, is dat geen enkele Puttenaar Ronald P. lijkt te kennen.

“Sinds die jongen is opgepakt heb ik maar twee personen in mijn bar gehad die hem kenden”, zegt Van der L.. Volgens de aanwezigen is Ronald P. ’s bewering dat hij een geheime relatie had met A. dan ook een broodje aap-verhaal.”

Pro Justitia Rapportage 1994 (PP map P. p. 2066):

“Betrokkene is een persoon met een stoornis in het contact en in het hechten. Hij is een imperfomale zin goed normale, zo niet boven gemiddeld, begaafde jongeman die liever in zijn eentje bezig is dan zich in een groep beweegt, alhoewel hij in zijn werk wel goed met andere mee deed. Betrokkene heeft in sociaal opzicht, het zich een met de ander voelen grote beperkingen, dit is een gegeven dat aanvaard moet worden.

Met zijn al vroeg aanwezige stelen (eerst snoep, later geld) vult hij als het ware een leegte, net als met het gokken. Het komt voort uit zijn zo opvallend gestoorde autistiforme en Borderline persoonlijkheidsstoornis.”

P. 2064, pp rapport 1994:

“Betrokkene heeft nooit vaste vrienden gehad. Als klein kind speelde hij wel op straat, maar was toch meer in huis. Hij kon obsessieel bezig zijn met zijn autootjes en doet dit nu nog. Hij heeft wel goed contact op het werk, maar niet in de buurt, maar is in feite in isolement.”

STILHOUDEN THUIS

Volgens cliënt heeft hij het tegen zijn ouders stilgehouden omdat ze de relatie waarschijnlijk niet zouden accepteren en bovendien zouden saboteren.

1e verhoor Ronald P. p. 5 van 35:

“G: En wie wisten d’r van, dat jullie een relatie hadden?

Ronald: Ik weet niet tegen wie Christel het allemaal heeft gezegd, maar ik heb het tegenover mijn ouders, heb ik het stil gehouden, omdat mijn ...

G: Ja? Je hebt het tegenover je ouders stil gehouden?

Ronald: Ja.

G: Ja, ok.

R: *Want mijn ouders, die hadden gewoon zoiets van: zodra ik met een meisje thuis kwam, dan was het niet goed voor mij. Alles werd, zeg maar, open gegooid om mij zo zwart mogelijk te maken, zodat het meisje weg ging.*

G: *Ok.*

R: *Als iedereen waar ik mee thuis kwam, was ze niet goed voor mij.*

G: *Ok, ja.*

R: *Dus heb ik het, op een gegeven ogenblik, heb ik het gewoon stil gehouden, omdat, ja, het was gewoon echt heel close met elkaar”*

23e verhoor Ronald P., 8 juli 2008 (stand van zaken proces-verbaal 20 augustus 2008, p. 27):

“Vraag: Hoe denk jij zo dat je ouders haar niet goed voor je zouden vinden? Volgens mij heb je verteld dat ze eigenlijk je eerste echte vriendin was.

Antwoord: De eerste echte vriendin waar ik seks mee had ja. Daarvoor heb ik al twee andere vriendinnen gehad die de laan uitgestuurd zijn.

Opmerking verbalisanten:

Verbalisanten vragen verdachte wat zijn ouders niet goed vonden aan zijn vriendinnen.

Verdachte zegt het niet te weten en dat het maar aan zijn ouders gevraagd moet worden. Zijn ouders hebben die twee vriendinnen gewoon weggejaagd. Dat betroffen Jitske en een Chinees meisje. Zijn ouders hadden tegen die meisjes open en bloot op tafel gegooid dat hij reeds taakstraffen voor diefstal en dergelijke had gehad en gezegd: “Kijk eens met wat voor jongen jij omgaat.”

23e verhoor Ronald P., 8 juli 2008 (stand van zaken proces-verbaal 20 augustus 2008, P. 28):

“Vraag: Na Christel ben je wel met meisjes thuis gekomen. Hoe wist je dan dat Christel op dat moment niet goed genoeg zou zijn?

Antwoord: Nou ik wou het risico gewoon niet lopen.

Vraag: Waarom niet dan?

Antwoord: Ik vond het een leuke meid en ik had er een bijzondere band mee.

Vraag: Het is denk ik ook een leuke meid. Maar juist dan zou ik denken met zo'n meisje zou ik juist wel willen komen.

Antwoord: Of juist niet uit de angst dat mijn ouders ook Christel zouden gaan verjagen.”

Pro Justitia rapportage zenuwarts J. Dam op verzoek Rechter-commissaris C Zwolle, 31 januari 1994, p. 2062:

“Enige tijd geleden had hij een relatie met een jonge vrouw, die als minder goed stond aangeschreven. De ouders waren er erg op tegen. Ik begreep dat ze een psychiatrische patiënte was. Die relatie is nu weer beëindigd. Het duurde maar een maand”

(...)

“Carla komt zelf wel veel thuis, maar haar vriend komt echter alleen als de vader er niet is, deze zegt dat hij zijn dochter te goed vindt voor haar vriend. Als ze binnenkort gaan trouwen zijn de vader en moeder niet van plan om naar de trouwerij te gaan, ze willen de ouders van die vriend niet ontmoeten en doen omstandig uit de doeken hoe en waarom dit zo is. Maar ook naar betrokkenen toe zijn de ouders zeer kritisch. Ze hebben hem ook weleens buiten de deur gezet. Het is alsof ze veel belaagd zijn. Ze trachten nu echter hun best te doen mij een en ander zo breed mogelijk te vertellen. Betrokkene (Ronald P.) doet op kalme wijze aan het gesprek mee en datzelfde geldt voor de zus.”

Gerrit V. (man Carla P., zus van Ronald P.) p. 1006, 7 juli 2008, Map 3, eindproces-verbaal:

“In december 1988 kregen Carla en ik verkering. Carla had best wel strenge ouders. Ik bedoel, mijn ouders waren makkelijker. Als ik maar zei wat ik ging doen, was het wel goed. Maar bij Carla's ouders was dat heel anders. Vanaf het begin werden er regels gesteld, zoals dat ik alleen op woensdagavond en op zaterdagavond en heel af en toe op zondagmiddag mocht komen. Maar je wilt dan ook niet altijd daar zitten, en ook niet altijd bij mijn ouders. Dus we gingen ook wel eens met de auto weg. We hadden dan best wel vaak discussies, Carla en ik, over haar ouders.

(...)

Het was in augustus 1990 toen ik niet meer bij Carla thuis mocht komen.

(...)

Maar in ieder geval werd ik toen buiten de deur gezet, en mocht ik niet meer komen. Ja ik ben nog wel eens binnen geweest, als Carla haar vader naar de bingo was. Als Carla's moeder wel thuis was, dan was het niet zo erg. Dat is niet zo'n kwaaije. Het is meer Carla's vader die zo is. Om een voorbeeld te geven: als ik dan wegging bij Carla, in de periode dat ik er nog wel mocht komen, dan stonden we in de gang, en dan na 10 minuten, schreeuwde Carla d'r vader: "Carla, kom maar het is tijd" en dan moest ik weg.

(...)

Overigens wilde Carla's ouders dat Carla het ook met mij uit zou maken."

Lijstje van D. (moeder Ronald P.), 29 mei 2008, Map 3, eindproces-verbaal, p. 979:

"Vraag: Welke bekenden van Ronald kwamen er bij jullie thuis in de [adres] in Putten?

Antwoord: Ik had nooit iemand van Ronald over de vloer."

Lijstje van D. (moeder Ronald P.), 20 mei 2008, Map 3, eindproces-verbaal, p. 959:

"Vraag: Wat kunt u vertellen over Ronald in zijn relaties met vriendinnen?

Antwoord: Niet veel, want hij liet mij niet toe. Ik vertelde zijn vriendinnen te veel over hem en dat wilde hij niet."

Lijstje van D. (moeder Ronald P.), 20 mei 2008, Map 3, eindproces-verbaal, p. 153:

"Vraag: Kwamen zijn vriendjes en vriendinnetjes ook wel eens bij jullie thuis?

Antwoord: Weinig. Ronald wilde liever naar hun toe.

(...)

Vraag: Hoe gedroeg Ronald zich ten opzichte van deze vriendjes?

Antwoord: Ik heb geen flauw idee. Ik kan daar niets over zeggen. Ik had ook geen contact met ouders van die vriendjes."

Jan P. (vader Ronald P.), 27 mei 2008, Map 3, eind proces-verbaal, p. 971:

"Vraag: Was José op momenten thuis bij jullie dat jullie er niet waren?

Antwoord: Dat weet ik niet. Als dat zo geweest is, zal Ronald er voor gezorgd hebben dat hij weg was op het moment dat wij weer thuis kwamen.

Vraag: Betekent dat dan dat Ronald geen meisje mee mocht nemen naar huis op de momenten dat jullie er niet waren?

Antwoord: Daar hebben we het nooit over gehad"

Gelet op het voorgaande is het volstrekt aannemelijk dat 1993/1994 thuis niet door P. over relaties werd gesproken. Bovendien is aannemelijk dat P. in die tijd zorgde dat zijn ouders het huis uit waren, voordat hij iemand thuis uitnodigde.

In 1995 was het er nog niet beter op geworden.

Leontien J. (ex vriendin) 23 mei 2008, Eindproces-verbaal map 3, p. 1066:

Zij had vanaf februari 1995 drie maanden verking gehad met Ronald P. In mei 1995 heeft zij het uitgemaakt.

P. 1066:

"Vraag: Ben je wel eens bij Ronald bij zijn ouders thuis geweest.

Antwoord: Ik mocht daar niet komen van Ronald. Hij wilde dat niet hebben."

Leontien J., 23 mei 2008, Map 3, eind proces-verbaal, p. 1064:

P.. 1066:

"Vraag: Ben je weleens bij Ronald bij zijn ouders thuis geweest?

Antwoord: Ik mocht daar niet komen van Ronald. Hij wilde dat niet hebben. Ik weet niet waarom ik niet naar binnen mocht komen. Ik bleef dan buiten staan als hij bij zijn ouders naar binnen ging. Buiten kon ik dan het geschreeuw horen tussen Ronald en hoofdzakelijk zijn moeder. (Uit p. 1060 blijkt dat zij een relatie met hem had van 5 februari 1995 tot mei 1995, derhalve 3 maanden)."

STOERE VERHALEN UITGEWISSELD MET MICHAEL VAN Z.?

Cliënt stelt dat hij destijds (15 jaar geleden) met ene Michael van Z. wel eens stoere verhalen had uitgewisseld waarbij de naam van Christel destijds overigens niet is genoemd.

De officier van justitie zegt over Michael van Z. (p. 38)

"De enige uit die tijd bekenden waren Michael van Z. en Roald S.. Deze getuigen zeggen verdachte wel te hebben gekend, maar zij waren geen vrienden."

Verder zegt ze (p. 31)

"Verdachte verklaart op 20 mei 2008 direct aan het begin van het eerste verhoor dat Michel van Z. van de relatie weet, maar later in hetzelfde verhoor draait hij dat terug door te zeggen dat hij het niet over Christel heeft gehad maar in het algemeen heeft gesproken"

P. draait helemaal niets terug.

Eerste verhoor Ronald P. p. 5 van 35:

"G: Maar dan heb je het tegen je ouders niet verteld. Maar tegen wie heb je het dan wel verteld?"

R: Ik heb het tegen mijn achterbuurjongen gezegd.

G: En wie is dat?"

R: Die woonde in de [adres].

G: Hoe heet hij?"

R: Michel van Z.."

P. geeft vervolgens aan dat hij in "grote jongens taal tegenover elkaar" tegen Van Z. heeft gezegd dat hij een intieme relatie had met een meisje en geeft in het verhoor een voorbeeld van "grote jongens taal":

Eerste verhoor Ronald P. , p. 5 van 35:

"Nou ja, we slopen het halve huis met z'n tweeën om van elkaar te genieten, zeg maar. En dat varieert van de bank tot de trap tot de wasmachine, tot in de douche, noem maar op."

G.: En die taal had je met je vriend, de achterbuurjongen. Ik zeg vriend, maar het is een achterbuurjongen.

Ronald: Ja, maar ik kan niet echt zeggen dat het een vriend was."

Eerste verhoor, p. 27 van 35:

"G: Nu zit ik even te denken hoe we verder gaan. Hoe was het voor jou, dat je een relatie met haar had en er eigenlijk met niemand over kon praten, of ging praten, laat ik het zo zeggen. Want het was je meisje.

R: Ja. Het is vervelend, want, ja, van jou mag eigenlijk de hele wereld het weten.

G: Ja.

R: Alleen, je moet voorzichtig zijn, want je ouders, die hebben toch zoiets van.

G: Maar, nu heb je het over je ouders he. Maar je, misschien wel iemand anders in je omgeving waar je het wel aan kwijt kunt. Ja, die ene jongen. Maar dat was eigenlijk ook niet helemaal je vriend.

R: Nee

G: Dat je zo iets hebt van.

R: Maar vrienden heb ik niet.

G: Je had geen vrienden.

R: Nee, want ik bedoel, ik heb zeg maar een zeven jaar van mijn leven, heb ik in internaten gewoond. Niet in putten. Ja, zo eens in de twee weken had je eens een keer een weekendje dat je thuis was. Ja, en dan werd je thuis eigenlijk min of meer vermaakt. Of je ging mee naar de bingo of er werden spelletjes gedaan. Ik bedoel.

G: Oke, dus. Maar in elk geval je had geen vrienden waar je het tegen kon vertellen. Je zegt van: "Ja dat kon ik niet kwijt". Maar als het je meisje is, dan wil je het wel van de daken afschreeuwen, toch?

R: Ja."

Eerste verhoor, p. 28 van 35:

"B: Nee, oké. Maar je had dus, we komen even terug op je contact. Je had dus met Christel contact en verder niemand want je had geen vrienden, met je ouders kon je niet, je zus, daar heb je helemaal geen contact meer mee. Maar toen eigenlijk ook niet. Dus Christel was de enige waarmee je omging. Ja, zeg ik dat goed. Begrijp ik dat goed.

R.: Ja

B.: En die jongen.

R.: Ja, die zag ik dan ook zo nu en dan eens een keer en dan zaten we weer lekker op te scheppen tegen elkaar.

G: Ja, maar dat zijn de enige contacten.

R.: Ja.

G.: Als ik het goed begrijp: Michel en Christel.

R. Ja

G: Maar verder had je niemand in de buurt waar jij mee omging.

R. Nee

G.: Nee, oke

B.: Had Michel ook een vriendin waar hij over opschepte?

R.: O. Als hij begon op te scheppen, dan kon de halve wereld wel inpakken, want hij had alles beter.

B.: Oh.

R.: Als ik tegen hem had gezegd van, ik geef maar een voorbeeld van: "ik heb Christel vandaag eens eventjes zo genomen en zo genomen en zo genomen." Dan had hij niet een vriendin zo genomen. Nee, had hij er wel tien.

B.: O ja,

R.: Bij hem was het altijd weer beter.

B.: Zo'n soort jongen.

R.: Het was altijd weer opscheppen en ja, het was gewoon grote jongens praat, tegenover elkaar opscheppen.

B.: Maar had ie ook echt een vriendin, die jongen.

R.: Geen idee.

B.: Dat weet je niet.

R.: Nee

B.: O niet. Maar hij wist wel dat jij met Christel had?

R.: Nou of hij het wist of ik met Christel had, dat weet ik niet.

B.: O, ik dacht dat je dat wel zei.

R.: Ik heb tegen hem gezegd dat ik een relatie had. En dat wij behoorlijk tekeer gingen met elkaar.

B.: Oh.

G: En welke naam heb je genoemd dan bij hem?

R.: Ik heb voor de rest geen naam genoemd.

G.: Je hebt geen naam genoemd.

R. Nee.

B.: Oh.

G.: Je hebt dus niet tegen hem gezegd: "Ik heb een relatie met Christel".

R.: Nee, ik heb niet echt het beestje bij de naam genoemd."

Michael van Z. wordt in 2008, 15 jaar na dato, door de politie gehoord en kan zich niet herinneren dat hij destijds met P. weleens “grote jongens verhalen” heeft uitgewisseld. Hij kan zich zelfs niet meer herinneren dat hij destijds met Ronald omging.

Michel van Z., p. 1035, 21 mei 2008, Map 3, eindproces-verbaal:

“Vraag: Wat weet je te vertellen van Ronald P. in de periode na de lagere school?”

Antwoord: Er staat mij iets bij dat ik een keer bij Ronald ben geweest op een camping in Ermelo. Ik reed toen al auto. Ik schat dat dit een jaar of zes a acht geleden is.

(...)

Vraag: Als wij goed geluisterd hebben, heb jij na je lagere schooltijd nog maar één keer contact gehad met Ronald P. uit Putten en dat is die keer dat je bij hem op de camping bent geweest vanwege die Hyundai-bus. Klopt dat?

Antwoord: Misschien dat ik nog wel eens met Ronald in de buurt heb gespeeld, maar dat was dus de lagere schooltijd. Vanaf de lagere schooltijd heb ik geen contact meer gehad met Ronald P., behalve dus die ene keer in Ermelo. Ik zal Ronald misschien nog wel een keer gezien hebben, maar daar blijft het echt bij. Dat weet ik zeker.

(...)

P. 1036:

“Vraag: Wij hebben allen vragen gesteld over het seksleven van Ronald P..

Nu de volgende vraag: Heeft Ronald P. uit Putten jou wel eens iets verteld over zijn seksleven?

Antwoord: Nee. Ik weet zeker dat Ronald mij dit nooit verteld heeft.”

(Helaas, geen audio-opnamen van dit verhoor gemaakt.)

2e stand van zaken, proces-verbaal 1 juli 2008, p. 263, 13e verhoor Ronald P., 4-06-2004:

“Ronald: Hij zegt verder dat hij in de verklaring van Michel heeft gelezen, dat Michel na de lagere school geen contact meer met verdachte heeft gehad. Verdachte merkt op dat dat “bullshit” is, want hij, verdachte, heeft zijn rijbewijs nog aan hem getoond. Tot die tijd hadden zij nog redelijk contact. Hij kan goed dingen onthouden, vooral gezichten. Met ongeveer 18,5 jaar heeft hij zijn rijbewijs aan Michel nog laten zien en daarna is Michel uit het gezichtsveld verdwenen. Daarna is Michel nog één keer langs geweest omdat hij een advertentie gezien zou hebben van een bus die hij, verdachte, te koop had staan. Maar de bus had een vastloper gehad en stond niet te koop.”

23e verhoor Ronald P., 08-07-2008, (stand van zaken proces-verbaal 20 augustus 2008, p. 33):

“Desgevraagd geeft verdachte aan dat hij weleens afspraak met Michel van Z.. Hij is ook weleens bij Michel thuis geweest. Daar thuis ging het gewoon normaal in zijn beleving. Verdachte zegt dat wanneer zijn zus vriendinnetjes thuis had met verjaardag zijn vader wel kon lachen. Met zijn verjaardag waren er nooit veel vriendjes. Hooguit drie of vier. Zijn ouders hadden dit altijd tegengehouden. Hij mocht van zijn ouders ook niet omgaan met Michel van Z.. Hij weet niet waarom niet.”

Anderen hebben ook geen perfecte herinnering meer aan die tijd.

Roald S., p. 1138, 23-06-2008, Map 3, eindproces-verbaal:

“Vraag: Uit een verklaring van de zus van Ronald blijkt dat je met Ronald optrok?

Antwoord: Niet bewust. Haar naam weet ik ook niet meer. Ik dacht Carla, kan dat?

Na uw telefoontje van afgelopen zaterdag heb ik wel na zitten denken over Ronald, maar ik kan me niet herinneren, dat we met elkaar optrokken. Hij zal best wel eens op mijn verjaardag bij mij thuis geweest zijn, maar het was een kleine school en dan werd al gauw de hele klas uitgenodigd. Maar Ronald is nooit een vriend van mij geweest. Ik kan mij ook niet herinneren dat ik wel eens op zijn verjaardag ben geweest.”

Deze getuige meent zich overigens wel te herinneren dat Ronald en Michael destijds met elkaar omgingen:

Roald S., 23 juni 2008 (stand van zaken PROCES-VERBAAL 1 juli 2008, p. 326, p. 3 van 4):

“Vraag: Wie waren de vrienden van Ronald.”

Antwoord: Dat durf ik niet te zeggen. Weet ik niet. Ik heb het vermoeden, dat dat Michel van Z. was en volgens mij heb ik ook bij hem in de klas gezeten. De naam van Michel van Z. komt steeds bij mij op, maar dat kan ik verder niet uitleggen.”

Roald S., 23 juni 2008 (2e stand van zaken, proces-verbaal 1 juli 2008, p. 228):

“Vraag: Wie waren de vrienden van Ronald?”

Antwoord: Durf ik niet te zeggen. Weet ik niet. Ik heb wel een vermoeden dat dat Michael van Z. was en volgens mij heb ik ook bij hem in de klas gezeten. De naam van Michael van Z. komt steeds bij me op, maar ik kan dat verder niet uitleggen. Ik weet dus niet waarom. Verder zou ik het zo niet weten.”

Ook een andere getuige meldt, na 15 jaar, spontaan de naam van Michael van Z. in verband met Ronald.

Stand van zaken proces-verbaal, 3 juni 2008, p. 227, verklaring Lenie G. den B., 26 mei 2008, p. 228:

“Vraag: We laten u nu een foto zien. Wat is uw reactie bij het zien van de man op deze foto?”

Antwoord: Donder ja, ik ken hem. Van het gewoon over straat, tegenkomen in het dorp. Hij komt me bekend voor. Ik begrijp van u dat het een foto is uit de tijd van 1997. Ik heb de persoon vaker gezien. Maar ik heb nooit persoonlijk contact gehad met deze persoon. Ik zou zo nooit op zijn naam gekomen zijn. Ik kan me wel herinneren dat, Michel van Z., een jongen die een half jaar ouder is dan mij, hier uit deze buurt komt en heel veel gespeeld heeft. Ik denk dat hij Ronald P. wel gekend heeft vanuit die tijd.”

5.4.3.2 Is het aannemelijk dat Christel een geheime seksrelatie had?

Piëtititeitsoverweging moeder!

Officier van justitie noemt geheime seksrelatie een “kletsverhaal”, dus de verdediging moet helaas de feiten bespreken.

Map 2, p. 639, Natasja van der S., verklaring 10 januari 1994:

“Christel was mijn allerbeste vriendin. (...) Wij vertelden elkaar alles en voor zover ik kan inschatten hadden wij geen geheimen voor elkaar”.

Map 3, eind proces-verbaal, p. 1239, verklaring Natasja van der S., 21 mei 2008:

“Vraag: Stel dat wanneer deze persoon zegt dat hij een relatie met Christel heeft gehad, zou jij er dan van geweten hebben?”

Antwoord: Ja, ik wist precies waar Christel verliefd op was en zij wist ook precies waarop ik verliefd was.(...)”

Map 3, P. 1287, proces-verbaal onderzoek dagboeken Christel A. en Natasja van der S., 12-09-2008, P. 1288:

“In de dagboeken staat de naam Ron P., Ronald P. of Rodney P. niet vermeld. In de dagboeken werd tweemaal de naam Ron en tweemaal de naam Ronald aangetroffen. Van deze namen is de identiteit middels onderzoek bekend worden. Het betreft hier niet onze verdachte Ron P.. Als er een contact of relatie was geweest tussen Christel A. en Ronald P. dan is het zeer onaannemelijk dat dit niet in het dagboek werd geschreven. Op maandag 1 september 2008 omstreeks 14.00 uur heb ik C. telefonisch contact met Natasja van der S. gehad. Zij vertelde mij desgevraagd dat, voor zover zij wist, alle relaties van Christel en haar met mannen cq. jongens beschreven stonden in de dagboeken voornoemd.”

Was Natasja de beste vriendin van Christel?

Yvonne van G., 21 januari 1965, map getuigen '94 oud, p. 319:

“Ik ken de volgende vrienden c.q. kennissen van Christel waarbij ik onderscheid maak in goede vrienden en bekenden waarmee zij hoofdzakelijk uitging in kroegen. Goede vrienden waren: Yohyon van Z. (...) Quintus en Nicolle, collega's in London; Kennissen waarmee zij veelvuldig uitging en die zij in kroegen ontmoette waren: Natasha vand der S. (...).”

Map 2, p. 697, verklaring Marcel Ghislain W., verklaring 31 januari 1994:

“Christel heeft mij zaterdagavond in Twinns nog verteld dat zij ruzie met Natasja had. Zij zei dat, nadat ik haar gevraagd had of er wat met haar was, omdat zij stiller was dan anders. Christel had met Geurt gepraat en Natasja wilde dat niet. Hierover was Natasja boos geworden, omdat zij vond dat Geurt van haar was.”

Map 2, eindproces-verbaal p. 647, verklaring Nathalie van der S., 11 januari 1994, P. 655:

“Ik weet alleen dat het de laatste tijd wat minder tussen Christel en Natasja ging. Dat kwam dan door het gedoe met de mongens in Twinss en dat ze elkaar daardoor gingen wantrouwen. Natasja heeft nog gezegd dat het tijd werd dat Christel en zij een goed gesprek zouden hebben”

Map 3, eindproces-verbaal, p. 1250, Nathalie van der S. 23 mei 2008:

“Ik vond zelf dat Christel wel de meest dominante van de twee was en dat Natasja zich aanpaste bij wat Christel wilde. Voor mijn gevoel was Christel voor Natasja heel belangrijk en leek er niets anders te zijn, terwijl Natasja voor Christel gewoon een van de vriendinnen was. Het leek erop dat Natasja door Christel gebruikt werd. Een voorbeeld is, dat weleens afgesproken was, dat Christel zou bellen, maar dat dan niet deed. Natasja zat er dan steeds op te wachten en was er ook kwaad om dat er niet gebeld werd. Maar als ze elkaar zagen dan was die boosheid ook zo over. Ik vond ook dat Natasja gebruikt werd als chauffeur”

Map 1, p. 500, verklaring Jan Andries van B., 18-01-1994:

“Christel heeft toen wat met Geurt gehad en dat Natasja iets met hem had dat kon Christel niets schelen (...) “Ik pak José wel wanneer ik zin heb.”

Christel vertelde niet alles?

Map 1, p. 90, getuige Albert Gerard P., 31-01-1994:

Hij heeft met Natasja gesproken.

“Ik denk dat zij dingen deed die niet iedereen mocht weten, dus Natasja ook niet. (...) Ik weet wel zeker, dat Christel geheimen had voor Natasja. Daar heeft Natasja wel eens met mij over gesproken. Ik mocht dat per se niet tegen Christel zeggen. (...) Natasja zei mij ook, dat zij en Christel de laatste avond haast niet met elkaar gesproken hadden. Natasja had Christel stilletjes gevonden.”

Map 4, eindproces-verbaal, p. 1646, Map 2, p. 662, verklaring Natasja van der S., 12 januari 1994, P. 1650:

“Ik heb van Christel nooit gehoord dat zij andere jongens meenam naar haar oma. Als dat wel het geval was, dan weet ik niet of Christel dit tegen mij zou zeggen.”

Verdriet zonder tranen, Nataschja van der S., Aspect 2008, p. 56:

Passage uit dagboek 2 februari 1994:

Natasja van der S., Verdriet zonder tranen:

“Eigenlijk was ik er niet absoluut zeker van dat ze geen contact met iemand had gehad. Dat had ik toen dan ook beter kunnen zeggen.” “had je een afspraak, waren er drugs in het spel? Heb je me wel altijd alles verteld? Of had je toch geheimen voor mij. Ik had het gevoel dat je me niet alles vertelde”

Natjasja van der S., 27 november 2003, Aanvullend Proces-verbaal 17 december 2008, p. 53:

“Christel ging ook nog wel weg nadat ik haar thuis had gebracht en ik de volgende dag een briefje in de bus vond met een verhaal van Christel dat ik moest zeggen dat we ergens geweest waren als Christel pas om 07.00 uur thuis kwam”

Map 1, p. 15, Camina Ingrid L., verklaring 13 januari 1994:

“Voor zover ik mij nu nog kan herinneren had Christel toen een relatie met José. Zij kwam ook toen bij hem thuis en ging ook met hem naar bed. Dit mocht echter niemand weten, want het bleek dat José ook nog een andere vriendin had.”

Verdachte 8064, 15 januari 1994:

“Na een week of zes is onze verhouding beëindigd. Ik denk dat dat gedeeltelijk is gekomen door mijn jaloezie. Ik had het idee dat Christel nog steeds een verhouding had met een andere jongen. (...) Ik heb daar wel eens een opmerking over gemaakt tegen Christel. Ik liet toen duidelijk laten blijken dat ik jaloers was. Christel zei toen dat dat onzin was en dat er niets aan de hand was. Zij zei toen dat zij gewoon bij die jongen terecht kon als zij behoefte had aan gezelschap of aan seks. Het was gewoon een vrije, ik dacht seksuele relatie.”

Hield Christel er jongens op na om seks mee te hebben? Meerderen tegelijk?

Map 1, p. 20, getuigenverklaring Joseph M., gehoord op vrijdag 14-01-1994:

Uit deze verklaring kan worden opgemaakt dat Christel zowel een relatie met getuige had als een relatie met Yohyon (relatie getuige is van juni 1993 tot 29 december 1993).

AG van der Neut (requisitoir Hof Leeuwarden 2002, p. 8, punt 3.4)

“Christel A. was, zo blijkt uit de stukken en trouwens ook uit de gevonden sporen, een levenslustig en charmant meisje dat veel vriendjes had.”

Map 1, p. 127, Jacobus Cornelis G., verklaring 19 januari 1994:

“Het meisje was mijn type niet. Zij ging te gemakkelijk met anderen weg.”

Map 1, p. 20, getuigenverklaring Hendrik L., verklaring op 19 januari 1994:

“Christel omschrijf ik als een losbollig meisje.”

Map 1, p. 83, getuige Marion P., verklaring 17 januari 1994:

“Als ik met haar uitging, ging zij niet zo op de versierstoer als wat zij in Putten deed. Ik begrijp uit haar verhalen dat zij hier in Putten regelmatig op de versierstoer was. Ik had het idee dat zij mij in vertrouwen nam, omdat ik niet in het circuit van Putten zat. (...) De eigenaar van Twinns wilde indertijd wel zijn vrouw voor Christel verlaten. Althans dat heeft hij aan Christel voorgesteld. Zij vond dat belachelijk, omdat deze man dacht dat zij hem echt wilde. Christel speelt gewoon een machtspeel met mannen. Als zij ze wil dan krijgt zij ze. Ze laat ze achter haar aan lopen. Als zij ze niet meer wil, dan laat ze ze vallen. Ze vond het prachtig om iemand op zijn kwetsbare punt te raken. Zij vond het amusant. Het was voor haar gewoon tijdverdrijf. (...). “Christel vertelde mij, dat zij ook iets had gehad met deze Verdachte 8064, buiten medeweten van Natasja.”

Map 1, p. 21, getuige Albert Gerard P., verklaring 31 januari 1994:

“Christel heeft mij verteld, dat zij uit was op Dimitrie. Deze jongen werkte achter de bar. Zij zei, dat zij op zulke soort grote jongens viel. Zij verkocht zich dan ook aan hem, door aan iedereen te vertellen dat zij hem wel leuk vond en daardoor hoopte ze dat hij wel op haar af zou komen. Zo sprak zij er ook over. Ze zei, (...) die avond heb ik met Kees nog over Christel gesproken. Dat ze een mannenjager was.”

Map 1, p. 141, verklaring van Dimitrie Ottomar Von G., verklaring 15 januari 1994:

“De gesprekken met Christel gingen hoofdzakelijk over seks en daar werden dan altijd geintjes overgemaakt. Christel kleepte zich altijd gewaagd en daar werden altijd opmerkingen overgemaakt. Ze vond dit wel leuk.”

Map 2, p. 654, Nathalie van der S., verklaring 10 januari 1994:

“Als ik Christel moet beschrijven dan is zij een levenslustig, bijdehand, ondernemend type en ze kleepte zich gewaagd. Vooral als het aankomt op mannen is zij erg ondernemend. Zij heeft de ene verhouding na de andere en ook meerdere tegelijk. Dit zijn over het algemeen kortstondige relaties. (...) Ik weet alleen dat het de laatste tijd wat minder tussen Christel en Natasja ging. Dat kwam dan door het gedoe met de jongens in Twinns en dat zij elkaar daardoor gingen wantrouwen.”

Map 1, p. 214, getuige Carmen K., verklaring 1 februari 1994:

“Als Christel over haar vliegen praatte dan vertelde zij dat zij onderweg vaak mannen tegen kwam die haar ook cadeautjes gaven. Ze vond dit leuk, omdat zij dan in de belangstelling stond. Zij ging dan wel eens met die mannen voor één keer mee en zij had daar geen moeite mee. Zij zag die mannen over het algemeen toch niet meer terug.”

Map 1, p. 319 Yvonne Caroline van G., 13-01-1994:

“Van Christel van haar omgang met Jan Andries van B., eigenaar van Twinns kan ik u verklaren dat, ik niet het idee had dat zij elkaar buiten Twinns zagen. Volgens mij was deze verhouding gebaseerd op botte seks, er was absoluut geen liefde bij, anders had Christel dit wel aan mij verteld. (...) Ik weet dat Christel tegelijktijd vele minnaars had, waaronder Geurt van de B. en Jose van de V..”

Map 2, p. 576, verklaring José August van der V., verklaring van 17 januari 1994:

“Ik heb al eens met Christel gekust, doch meer niet. Ik heb geen seksuele gemeenschap met Christel gehad. Ik wilde dit niet, omdat ik geen ziekte wilde oplopen. Zij kwam op mij over dat zij nogal makkelijk met jongens naar bed ging. Ik zou haar willen omschrijven als een prettig en opgewekt meisje. Daarnaast vond ik haar wel link. Ik bedoel daarmee dat zij met jongens speelt. Christel was uitdagend.”

Map 1, getuigen 1994, p. 321, Yvonne Carolina van G., 13 januari 1994:

“Ik weet dat Christel tegelijktijd vele minnaars had waaronder Geurt van der B. en José van de V.. (...) Ik ben van mening dat Christel in een soort rebelse fase verkeerde (zoals ik die in mijn studententijd kende). Als ik naar het laatste half jaar kijk dan kan constateren dat iedereen van iedereen gebruik maakte.”

Map 3, eindproces-verbaal, p. 1253, Nathalie van der S., 23-05-2008:

“Het zou me ook niet verbazen als Christel er jongens of mannen op na zou houden, waarvan wij het bestaan niet hebben geweten. Ze was wel een type die het niet altijd bij een (1) man hield op hetzelfde moment. Zij was er wel een van het type “in elk stadje een schatje”. Dat ze er wel meer op na hield hoorde ik van haar zelf en heb ik ook wel van Natascha gehoord.”

Map 1, p. 15, Camina Ingrid L., verklaring 13 januari 1994

“Christel had 2 kanten, aan de ene kant was zij eerlijk en open, maar als het haar zelf aan ging was ze wel eerlijk, maar gaf haar gevoelens niet bloot. Ze was naar jongens toe erg uitdagend en flirterig. Zij vond het heerlijk om zichzelf uitdagend en bloot te kleden. Ze had een turbulent leven. Zij heeft mij verteld dat zij bang was om AIDS te krijgen”.

P. was haar type niet?

Map 3, eind proces-verbaal, p. 1239, verklaring Natasja van der S., 21 mei 2008:

*“Antwoord: De persoon die op de foto staat afgebeeld, zegt mij niks. Hij komt mij niet helemaal onbekend voor, maar het is geen persoon die bij onze vriendengroep zat destijds rond 1993 en 1994. De persoon zou destijds in de buurt van Putten gewoond kunnen hebben.
Vraag: Zou Christel A. een relatie met deze man gehad kunnen hebben*

Antwoord: Voor zover ik dat kan beoordelen, is dit niet een man waarop Christel zou zijn gevallen. Christel ging sowieso niet om met jongere mannen met een leeftijd rond de 18 jaar.”

Opmerking raadsman: tijdens dit verhoor wordt aan Natasja een foto van het gezicht van P. getoond, welke foto niet representatief is voor de tijd van toen, aangezien de foto jaren later is gemaakt.

Ook kan de vraag gesteld worden of het gezicht van een (potentiële) minnaar voor Christel doorslaggevend was bij haar keuzes.

Map 1, p. 15, Camina Ingrid L., verklaring 13 januari 1994:

“De gesprekken tussen Christel en mij waren hoofdzakelijk over mannen. Op een gegeven moment vroeg Christel aan mij of er nog een “lekker lichaam” in Twinns aanwezig was.”

Tenslotte kan uit de verklaring van Natasja zelf worden afgeleid dat jongens van ‘ongeveer 18 jaar’ niet noodzakelijk buiten de doelgroep van Christel vielen.

Map 3, eindproces-verbaal, p. 1253, Natasja van der S., 23-05-2008. P. 1240:

“Vraag: Ben je blij met de nieuwe ontwikkelingen in dit onderzoek?”

Antwoord: Ik wil eerst nog afwachten hoe dit alles gaat lopen. Ik wil nog niet te vroeg juichen. Gisteren hoorde ik dat de verdachte toen 18 jaar oud was. Ik heb toen nagedacht over personen die toen ongeveer 18 jaar oud waren en die Christel ook nog leuk vond. Eén van de personen die bij me opkwam was Marcel W..”

(Hoezo geen jongere mannen rond de 18 jaar?)

HADDEN P. EN CHRISTEL MOGELIJK EEN VERSCHIL IN BELEVING VAN DE RELATIE?

Christel was de eerste waarmee P. intiem is geweest.. Hij was best wel een beetje verliefd. Het is mogelijk dat zijn beleving van de relatie niet overeenkwam met die van Christel.

Natalie van der S., 23 mei 2008., map 3, p. 1249:

“Voor mijn gevoel was Christel voor Natasha heel belangrijk en leek er niets anders te zijn, terwijl Natasha voor Christel gewoon een van de vriendinnen was. Het leek erop dat Natasha door Christel gebruikt werd. Een voorbeeld is, dat wel eens afgesproken was, dat Christel zou bellen maar dat dan niet deed. Natasha zat daar dan steeds op te wachten en was er ook kwaad om dat er niet gebeld werd. Maar als ze elkaar weer zagen, was die boosheid ook zo over. Ik vond ook dat Nataschja gebruikt werd als chantageur.”

5.4.4 Wat P. niet weet

Officier van justitie in requisitoir, p. 29:

“Verdachte weet niets persoonlijks over het slachtoffer te vertellen.”

De eerste vraag is natuurlijk, wat zou P. na 15 jaar nog moeten weten? Christel en P. hadden geen verkering, maar een relatie die vooral gebaseerd was op seks, zoals Christel in die tijd met meerdere anderen (tegelijk) heeft gehad). Het is niet gek dat in zo'n geval minder informatie wordt gedeeld.

SOCIAAL

Ze kennen elkaar van de lagere school

Officier in requisitoir:

“Verdachte verklaart over hoe hij het slachtoffer ontmoette. Verdachte zou haar op zijn 9^e op de basisschool hebben leren kennen. Deze ontmoeting is onwaarschijnlijk is gelet op leeftijdsverschil van bijna 5 jaar. Zij zat allang op de middelbare school op dat moment.”

Eerste verhoor p. 5 van 35:

“V: ja. en heb je daar, hoe lang heb je op die school gezeten.

A: Ik heb op die school gezeten tot mijn negende.

V: *Tot je negende*

A: *Ja. Toen ben ik naar een internaat toegegaan. Ik zou thuis niet hanteerbaar zijn en dat wat het dus niet.*”

P. verklaart vervolgens dat hij vanaf zijn zesde op die school zat.

P. is geboren op 20 februari 1975.

Christel is geboren op 1 december 1970.

Toen P. zes werd, was Christel 10 jaar oud en dat bleef ze nog negen en een halve maand.

Ofwel: ze kunnen elkaar prima van de basisschool kennen.

Adres

Eerste verhoor, p. 7 van 35:

B: En, weet je ook waar Christel woonde, in die tijd?

R.: Nee.

B: Dat weet je niet.

R: Nee. Durf ik zo niet te zeggen.”

De vraag is natuurlijk: herinnert hij zich het exacte adres niet of heeft hij het nooit geweten. Had hij het moeten weten? Hij verklaart in ieder geval nooit bij haar thuis te zijn geweest. Ze zagen elkaar bij de Orka en spraken vervolgens af om elkaar te ontmoeten bij hem thuis, in het park of in het bos.

Het is sowieso de vraag of P., na 15 jaar, nog een goede herinnering heeft voor adressen.

Eerste verhoor p. 5 van 35:

V: Zaten jullie op dezelfde basisschool

A: Ja

V: En hoe heet die school

A: Dat heette toen de Prinses Marijke school

V: Prinsel Marijke

A: Ja

V: En welke straat ziet ie

A: Goeie

V: Nou, dat is ook op te zoeken

A: Ja”

P. wil blijkbaar geen adres gokken.

Verjaardag

Eerste verhoor, p. 35 van 35:

G: Wanneer was Christel jarig, weet je dat nog?

R: Durf ik zo niet te zeggen.”

De vraag is natuurlijk ook hier weer: herinnert hij zich haar verjaardag niet of heeft hij het nooit geweten. Had hij het moeten weten?

Natasja van der S., 27 november 2003, Aanvullend proces-verbaal 17 december 2008, 54:

“Christel, Bas en Marijke vierden nooit hun verjaardag”!

werk

Eerste verhoor Ronald P., p. 13 van 35:

G: Ok. Hee, je hebt dus contact gehad he. Die zaterdag heb je dan nog seks gehad, bij jullie thuis zeg je. Alles d’r op en d’r an. Wat heb je afgesproken toen jullie uit elkaar zijn gegaan.

R: Wat hebben we afgesproken.? Volgens mij hebben wij toen afgesproken. Want zij moest weer gaan werken. En volgens mij hadden wij toen afgesproken met drie weken elkaar weer in het dorp tegen te komen.

G: Drie weken in het dorp en jij zegt: Ze moest werken. Maar moest ze werken dan?

R: Ja, ze was stewardess.

G: Ze was stewardess. Ja. En heeft ze het er ook nog over gehad waar zij naar toe ging.

R: Nee

G: Nee.

R: Nee

G: Ze moest werken. Je had over drie weken. Had ze weer afgesproken.

R: Ja.

G: En, ja.

B: Ja, waar was ze stewardess, weet je dat nog.

R: Nee, niet dat ik weet. Ik heb haar nooit in het pakje gezien, zeg maar."

De officier zegt: Christel was niet alleen stewardess maar had ook een tweede baan en het feit dat P. dit niet wist, maakt zijn verklaring onwaarschijnlijk.

Christel had inderdaad, sinds kort, twee baantjes:

Map 2 oud, getuigen '94, p. 623 Renske V., 1 februari 1994, 13 januari 1994:

"Christel vertelde dat ze weer in Putten bij haar moeder woonde en dat een gedeeltelijke baan erbij had bij Pauw in Laren."

Yvonne van G. map 1 (verklaringen '94, 13 januari 1994) p. 322:

"Ik weet dat ze de hele week bij de firma Pauw zou gaan werken."

Map 2 oud, getuige '94, p. 975, wederom Helena Frieda Minne R., bedrijfsleidster Modehuis Pauw, 10 januari 1994:

"Christel werkte voor het laatst op donderdag 30 december 1993. Christel zou vandaag, maandag 10 januari 1994 weer bij mij werken. Ze zou om 9.00 uur beginnen. Ze zou vandaag helpen bij het balansen in ons andere filiaal Zevenend 2 te Laren".

Map 2 oud, getuigen '94, p. 891, moeder Christel, 9 januari 1994, 21.00 uur:

"Christel werkte als stewardess bij United Airlines, basisplaats Londen. Christel was twee weken vrij. Op haar vrije dagen werkte ze in een modezaak genaamd Pauw, te Laren aan de [adres].... Maandag de 17^e januari zou ze weer gaan vliegen"

Map 1 oud, getuigen 94, oma van Christel, p. 488:

"Zij kon van haar kleindochter vertellen dat zij momenteel als stewardess bij een luchtvaartmaatschappij werkte. Ook werkte zij bij een kledingzaak "Pauw" in Laren. Haar kleindochter had daar vroeger gewerkt en sinds kort sprong zij daar bij in drukke tijden."

Map 1 oud, oma Christel, 9 januari 1994, p. 488:

"Ook werkte zij in een kledingzaak "Pauw" in Laren. Haar kleindochter had daar vroeger gewerkt en sinds kort sprong zij daar bij in drukke tijden."

Map 2 oud, getuigen '94, p. 770, Yohyon van Z. (ex-vriend Christel) p. 773:

"Ze stuitte toevallig op een advertentie van deze vliegmaatschappij waarbij zij uit een groot aantal sollicitanten werd geselecteerd. Zij is toen bij Madeleine P. weggegaan en alleen gaan vliegen. Vanaf december 1993 werkte zij op haar vrije dagen weer bij Madeleine P.."

Map 2 oud, getuigen '94, p. 969, Helena Frieda Minne R., 2 februari 1994, werkgeefster bij Pauw:

"Ik heb zojuist even in mijn agenda gekeken, en ik kan u vertellen dat Christel vanaf 10 december 1993 weer bij ons is komen werken. Volgens mij is Christel de eerste keer dat zij voor Pauw werkte, weggegaan toen zij stewardess werd. Ze had in die tijd een vaste vriend. Tussen die eerste keer dat ze hier gewerkt heeft en 10 december 1993, heeft Christel hier niet gewerkt. Ik heb net ook nog even navraag gedaan bij het hoofdkantoor. Christel heeft de eerste keer van 23 juni 1990 tot 21 maart 1992 bij Pauw gewerkt. (...) Privé weet ik maar weinig van Christel omdat wij tijdens het werk niet over privé zaken spraken."

Vóór 10 december 1993 heeft Christel op 21 maart 1992 voor het laatst bij Pauw gewerkt. Toen hadden Christel en P. nog (lang) geen relatie. Een vraag die gesteld zou kunnen worden is of Christel en P. elkaar tussen 10 december 1993 en vrijdagavond 7 januari 1994 nog hebben gezien en of dit een korte ontmoeting was of een langere. Belangrijker is de vraag of Christel op enig moment ná 10 december 1993 aan P. moét hebben verteld dat zij, sinds kort, weer een tweede baantje had. Natuurlijk moet dat niet. In dat verband is het interessant om te constateren dat Christel zeker niet met iedereen over haar tweede baantje heeft gesproken:

Map 1 oud, p. 60, getuige Jan M., op 2 februari 1994:

“Ik heb kort gesproken met Bas en Christel. Met Christel over haar werk als stewardess en met Bas over zijn studie. Christel zei dat ze hoopte een andere baan te vinden, omdat ze zo een soort serverster bleef. Verder vertelde ze mij dat ze een korte vakantieperiode had waarop zij zich verheugde.” (zie ook p. 65).

Map 1 oud, p. 77, getuigenverklaring Harry Edward N., verklaring 12 januari 1994:

“Ze had me destijds bij Salomons wel verteld dat zij stewardess was”.

Map 1 oud, p. 90, getuige Albert Gerard P., verklaring 31 januari 1994:

“Christel heeft nooit inhoudelijk over haar werk gesproken met mij. Ik weet dat zij stewardess was bij United Airlines.”

Map 1 oud, p. 214, getuige Carmen K., verklaring 1 februari 1994:

“Christel heeft mij ook nog verteld dat zij de week na 9 januari 1994 weer naar Engeland moest om weer te gaan vliegen. (...)”

Tegen Carmen K. heeft Christel blijkbaar hetzelfde gezegd als tegen P.

FYSIEK

Kleding

Trui

Officier van justitie in requisitoir, p. 30:

“Verdachte kan niet verklaren wat voor kleding zij droeg. Als hem gevraagd wordt naar haar kleding noemt hij de kleding die ze aanhad ten tijde van het delict (p. 1939). Later op 12 juni 2008 verklaart verdachte dat het slachtoffer ooit een lichtgroene trui aan had gehad. De laatste keer had ze volgens hem een witte trui aan. Dit is nadat Natasja van der S. op 22 mei 2008 heeft verklaard over de witte kabeltrui.”

Opnieuw een slechte karikatuur van de werkelijkheid. Nooit heeft P. de kleding genoemd die ze aanhad ten tijde van het delict. De trui die Christel droeg tijdens het delict was grijs.

Map 1, eindproces-verbaal, p. 46, proces verbaal van bevinding aantreffen stoffelijk overschot 09 januari 1994:

“Het bovenlichaam was gekleed in een grijze trui.”

Donkergrijs om precies te zijn. Zie **Map 1, p. 111, foto 56**

De kleur (donker-)grijs is door P. nooit genoemd.

Het feit dat Christel ooit lichtgroen zou hebben gedragen kan zo zijn en doet bovendien niet terzake, nog daargelaten dat de kleur van een lamp (bijvoorbeeld geel) van een (licht)blauwe kleur zomaar een (licht)-groene kleur kan maken.

Daarbij komt dat Christel dingen deed waarvan intimi kennelijk niet op de hoogte waren. Ook droeg Christel kleding waarvan intimi niet op de hoogte waren:

Natasja van der S. d.d. 27 november 2003, aanvullend proces-verbaal 17 december 2008, p. 54:

“Ik vond niet dat Christel open was naar Marijke toe. Ik denk dat haar moeder het er niet mee eens was, hetgeen Christel deed. Ook voor het uitgaan, droeg Christel een braaf bloesje, daaronder droeg zij dan een strak topje, zodat haar moeder het niet zag. Ik denk zij het deed om haar moeder geen pijn te doen. De relatie was niet slecht tussen Christel en Marijke, al kan ik niet zeggen goed. De relatie werd eerder slechter, misschien ook omdat Marijke een eigen vriend kreeg, die R..”

Ook droeg Christel kleuren waarvan intimi niet op de hoogte waren.

Moeder Christel, stand van zaken proces-verbaal, 10 juni 2008 p. 177:

“Volgens mij droeg ze alleen wit of zwart ondergoed. Ik heb haar nooit met andere kleuren ondergoed gezien.”

Natasja van der S., 29 mei 2008, p. 1255:

“Christel droeg BH's in de kleuren bruin/beige/creme en zwart. Ik weet dit van de setjes die ik heb gekregen.”

Natasja van der S., 29 mei 2008, P. 1256:

“Ze droeg gewone sokken in een donkere kleur:”

Ter gelegenheid van de moord droeg Christel witte sokken waaruit blijkt dat Natasja ook niet alles weet.

Dat Christel de laatste keer een witte trui zou hebben gedragen, kan ook waar zijn. Het gaat daarbij natuurlijk niet om die zondagmiddag, maar om de zaterdagavond, voordat Christel ging stappen met haar vrienden.

In zijn algemeenheid kan ook hier weer opgemerkt worden dat het 15 jaar geleden is, waardoor het mogelijk is dat de herinnering aan sommige details, zoals kleuren en specifieke tijdstippen bij de P. en de diverse getuigen niet helemaal accuraat is. In ieder geval kan niet gezegd worden dat de verklaring van P. door dit soort details kennelijk leugenachtig moet worden genoemd.

Maakt wat P. na 15 jaar niet (meer) weet zijn verklaring kennelijk leugenachtig? Hoogst onwaarschijnlijk? Onaannemelijk! NEEN!

5.4.5 Wat P. wel weet

5.4.5.1 Sociaal

P. en Christel hadden geen verkering maar een relatie vooral gebaseerd op seks, zoals Christel in die tijd met meerdere anderen (tegelijk) heeft gehad. De kostbare tijd wordt dan niet verdaan met 'socializen'.

Niettemin wist hij heel veel over haar te vertellen, hetgeen (onder meer) blijkt uit het hierna volgende overzicht.

Christel had die vrijdagavond een afspraak met een vriendin

Dat blijkt te kloppen (zie paragraaf 5.4.7: verklaring cliënt en verklaringen Natasja en Natalie van der S.).

Christel was stewardess

Eerste verhoor Ronald P., p. 13 van 35:

“Ja, ze was stewardess”

Natasja van der S./Carmen K. **Dezelfde verklaring van Yvonne van G. map 1 (verklaringen '94, 13 januari 1994) p. 322:**

(NB. t.a.v. cadeaus: “Met mijn verjaardag was ze ook altijd weg. Als ze terug kwam nam ze wel altijd veel cadeaus mee.”)

5.4.5.2 Fysiek, kleding, accessoires

Opmerking vooraf

Map 1 eindproces-verbaal, p. 53:

Proces-verbaal technisch sporenonderzoek op 9 januari 1994 (opgemaakt op 2 augustus 1994):

“Kleding slachtoffer. (...)

Het boordenknoopje van de blouse was open. Genoemde kleding zat ordelijk en vertoonde geen beschadigingen ten gevolge van geweld.”

Map 2, eindproces-verbaal, p. 1632, betreft proces verbaal keuze sporenonderzoek, opgemaakt 25 februari 2008:

“Ook op de blouse werd een partieel profiel aangetroffen, welke zou kunnen duiden op een mengprofiel. In dit mengprofiel komt in ieder geval een aantal merkers overeen met het profiel van het slachtoffer zelf.

Echter, gezien de resultaten hiervan en de wijze waarop het slachtoffer is aangetroffen op de plaats delict (over de blouse werd een trui gedragen. De trui, blouse en BH waren zodanig ordelijk aanwezig dat niet aannemelijk is dat een dader daar handelingen mee heeft verricht) is het verdere onderzoek naar mogelijkheden met deze partiële profielen naar prioriteit B gebracht en is hier de aandacht op gevestigd richting de aan het team toegevoegde DNA deskundigen om deze profielen nogmaals te vergelijken met de resultaten van nieuwe onderzoeken aan overige sporen, c.q. sporendragers waar de prioriteit A aan is gekoppeld.”

Haar bovenkleding (blouse en een dikke trui) was dus niet uitgeweest. De dader heeft haar bovenlichaam niet kunnen zien.

FYSIEK

Officier van justitie in requisitoir:

“Verdachte kan niet verklaren hoe haar lichaam er uit zag. Wat voor borsten ze had, of ze dik/dun was, wat voor kleur ogen of wat voor navel ze had.”

Postuur

Eerste verhoor, p. 23 van 35:

G.: Maar hoe was zij, want dat willen wij graag weten?

R: Ja, hoe was zij. Ze was niet te dik, niet te dun. (...)

Volgens mij klopt dit wel.

Ik nodig de officier van justitie uit om te zeggen of zij vindt dat Christel te dun of te dik was, dan zal ik daar bij dupliek gepast op reageren..

Lengte

Eerste verklaring, p. 23 van 35:

G: Hoe groot was je toen.

R: Ja, ik zal niet zo extreem meer gegroeid zijn, dus, wat zal het zijn geweest, 1.83, 1.85.

G: 1.83. En hoeveel kleiner is zij dan.

R: Zeg maar, hooguit een centimetertje of 10, 15, dat zij kleiner was of zo.

G: Oke, dus dan zit ik aan 1.68, 1.73 ongeveer.

R: Ja, zo iets.

G: Oke, nou dat je het niet precies weet, dat snap ik ook wel.

R: Nee.

G: He, maar was je, we praten nu even niet over centimeters gesproken, maar was je een kop groter. Ik bedoel: als je naast elkaar liep zat ze dan onder je oksel of.

R: Nee, ze zat niet onder mijn oksel.

G: Of als je staat te zoenen, ik bedoel, dan weet je wel, hé hoe verhoudt jullie lengte zich dan tot elkaar.

R: Ja, als wij stonden te zoenen, dan was dat toch meestal binnen en dan stonden we niet, maar dan lagen we.

B: : Maar je hebt haar toch weleens een kus gegeven, als je staat.

R: Ja, bij binnenkomst. Dan geven we elkaar een zoen.

B: Ja.

R.: Ja maar dan ga ik gewoon automatisch naar voren en ja, dan moet je iets of wat bukken, maar echt extreem lengte verschil ...

B: Ja, ze is geen kop kleiner dan jou.

R: Nou, ook niet een hele kop. Niet een hele kop kleiner, nee, nee.”

Sectierapport, map 1, p. 123:

Christel was 1,67m!

Borstgrootte / navel

7e Verhoor, p. 5 van 6:

“V: En hoe zagen haar borsten eruit, grootte, tepels?

A: Ja, hoe moet ik borsten omschrijven. Je hebt ze groot en je hebt ze klein. Bij haar waren ze niet groot en niet klein. [opmerking raadsman: het is maar wat je gewend bent]Van de cupmaat zou het richting B of C zijn gegaan. Van de tepels weet ik niets meer.

Bij de navel ben ik niet eens in de buurt geweest zeg maar. Dat was voor mij niet interessant”

Map 3 eindproces-verbaal, p. 1255: Natasja van der S. 29 mei 2008:

“Welke maat BH droeg Christel?

Ze droeg 80C.”

Wat betreft de navel: ik zou in ieder geval niet weten hoe die van mijn ega er precies uit ziet en aan navelstaren doe ik niet.

Huidtint

7e Verhoor, p. 5 van 6:

“De huidskleur was gewoon blank”

Sectierapport:

Uit de foto's blijkt dat Christel “gewoon blank” is.

Moedervlekken

Eerste verklaring p. 24 van 35:

“B: Verder bijzondere kenmerken, dat je zegt van: “Ja je bent intiem verder geweest hé, dus bijzondere plekken op het lichaam, hier of daar, dat je zegt: moedervlekken of littekens of wat je maar kan bedenken, waardoor iemand zou kunnen zeggen van: nou dat is Christel, dat weet ik zo wel?

R: Nee, dat zou ik zo niet.

B: dat zou je zo niet weten.

R: Nee, dat zou ik zo niet uit mijn, voor de geest kunnen halen.

B: Nee, nee.

G: (...) En wat is er nog meer aan haar dat je zegt van, nou dat is mij opgevallen.”

Niet gek.

Haar

Eerste verklaring p. 24 van 35:

G: En haar haar, wat voor haar had ze.

R: een beetje half krullend, tenminste er zat een slag in haar haar, zeg maar.

G: En hoe lang. Ik heb kort haar, maar.

R: Ja, bij haar was het, ja, het zat tot op de schouder.

G: Op de schouder.

R: Gewoon goed verzorgd.

G: En hoe droeg zij het meestal, d'r haar.

R: Los.

G: Los.

R: Ja, want als ze bij mij kwam dan had ze het gewoon los.

G: Had ze het los.”

Natalie van der S., 23 mei 2008, map 3, p. 1252:

“Ze had altijd het haar los bij het uitgaan.”

Christel had ten tijde van het delict een “brede, bruine, haarspeld in haar haar”.

Dat ondersteunt het verhaal van P.

Sectierapport 3 maart 1994, map1, p. 123:

“In het haar bevond zich een brede bruine haarspeld”

Voorgeleidingspv 2, p. 5 van PV 2 augustus 1994 Benne e.a.:

SVO 215: haarspeld, veiliggesteld van het lichaam

Kleur ogen

Eerste verhoor, p. 23 van 35:

“G: Maar als ik nu aan je vraag: “Wat voor kleur ogen had ze”.

R: Ja, dat is een goeie, ik heb zoveel uit mijn leven geband.

G: Ja.

R: Ik bedoel: Jullie mogen ook echt weten. Ik heb geen contact meer met mijn ouders.

G: Wat ik begrijp dus van jou, dat je de kleur van haar ogen, waar ik naar vraag, dat je die niet meer weet, dat je die dus hebt uitgebannen, zeg je.

R: Dat zou ik dus niet meer weten, nee.”

Zie de kleurenfoto van Christel op de voorpagina van het boekje ‘Verdriet zonder tranen’ (Natasja van der S., uitgeverij Aspekt 2008).

Zijn haar ogen groen, groenbruin, bruin, olijf? Nog daargelaten wat omgevingsinvloeden met de kleur van ogen kunnen doen. Mijn ogen kunnen donkerbruin worden als ik gestressed ben en worden bruin/groen tijdens de vakantie. Ik geef maar een voorbeeld.

Nagels wel netjes verzorgd, niet gelakt

Plaats delict Map P., proces-verbaal 7e verhoor, 1943:

“De nagels waren netjes verzorgd, niet gelakt. De lengte van de nagels weet ik niet maar ik heb de nagels wel in mijn rug gevoeld, dus er zat wel lengte aan.”

Citaat verklaring Natasja van der S. map 3, eind proces-verbaal p. 1245 22 mei 2008:

“De nagels had zij twee weken daarvoor voor een fotoshoot nog heel goed laten verzorgen en rood gelakt, maar ik weet niet zeker of zij die avond rode nagels had. In ieder geval verzorgd. Ze had geen lange nagels of met scherpe punten. Ze had vrij korte nagels. Dat moet volgens mij als je stewardess bent”.

Zie rapport Eikelenboom 30 januari 2009, p. 18, foto 1:

Zoals cliënt aangeeft: de nagels zijn netjes verzorgd, niet gelakt en, zoals cliënt zei: op lengte!

KLEDING

Spijkerbroek

Eerste verklaring p. 24 van 35:

G: En wat voor een kleding droeg ze vaak.

R: Spijkerbroek

G: Spijkerbroek.

R: Gewoon lekker casual.

G: En wat nog meer. Een spijkerbroek

Natasja van der S., 29 mei 2008, map 3, p. 1254:

"V: Ze droeg in haar vrije tijd spijkerbroeken."

Moeder Christel, 10 juni 2008, map 3, p. 1258:

"De daagse kleding was eigenlijk zoals ze ook op de dag van de moord werd aangetroffen: een spijkerbroek en trui en dergelijke."

Moeder Christel, 10 juni 2008, map 3, p. 1260:

"Maar ik kan me voorstellen dat als ze de spijkerbroek wel zaterdag zou hebben aangehad, en hij was nog niet vuil, dat ze die zondag dan zou hebben aangetrokken naar oma. Naar oma was natuurlijk geen bijzonder uitje, vandaar."

T-shirt en/of blousje, veel wit

Eerste verklaring p. 24 van 35:

G: En wat nog meer. Een spijkerbroek

R: Ja, de ene keer had ze een T-shirtje de andere keer een bloesje. (...)

G: Weet je nog wel een kleur?

R: ja, ze liep heel veel met wit, maar.

G: Wit, en wat droeg ze dan wit.

R: Ja, shirts en bloesjes.

G: Shirts, oké, een spijkerbroek zeg je."

Natasja van der S., 29 mei 2008, map 3, p. 1256:

"Van de bovenkleding kan ik het volgende zeggen. Ze droeg alles basic. Daarmee bedoel ik wit basis T-shirts iets dikkere stof."

(...)

"Ze droeg op 8 januari 1994 's avonds die mooie witte blouse waar ik eerder over sprak in een vorige verklaring. Verder had ze nog meer effen witte blouses of met blauw/witte streepjes."

Moeder Christel, 10 juni 2008, map 3, p. 1262:

"Een spijkerbroek met een witte blouse of t-shirt bijvoorbeeld."

Natalie van der S., 23 mei 2008, map 3, p. 1252:

"In het algemeen had ze vaak een wit shirt of een witte blouse aan. Dat stond dan goed bij haar haar."

Meestal halfhoge laarsjes

Eerste verklaring p. 24 van 35:

G: Wat voor schoenen droeg ze dan.

R: Over het algemeen liep ze op van die, ja, halfhoge laarsjes, zeg maar.

G: Halfhoge laarsjes ja

Natasja van der S., 22 mei 2008, map 3, p. 1244:

"Christel had maar 1 soort laarzen, van die cowboyboots"

Onderbroek

Tweede verhoor cliënt:

G: En een slip?

R: Een slip had ze vaak wel aan.

G: En wat droeg ze dan?

R: Meestal een gewone damesslip. Ja wat noem je normaal. De ene die vindt een onderbroek die je tot over je tieten heen kan trekken een normale broek, en een ander daar zit alles bij elkaar vier vierkante centimeter stof in en dat noemen ze ook een normale slip.

B: Maar wat was voor Christel een normale slip?

R: Dat was gewoon niet de billen bloot, het was gewoon een nette onderbroek zeg maar.

G: En de laatste keer, wat voor een onderbroek had ze toen aan.

R.: Toen had ze gewoon een normale onderbroek aan.

G.: En de kleur?

R: Ja, roze wittig.

G: En wat had ze normaal voor kleur aan.

R: Gewoon meestal roze, wit, ja."

Moeder Christel, p. 1259, 10-06-2008:

"Afen toe een Hema slip, maar ook duurdere slipjes.(...)

Volgens mij droeg ze alleen of wit of zwart ondergoed. Ik heb haar nooit met andere kleuren ondergoed gezien."

Blijkens de verklaring van Natasja van der S., heeft moeder geen idee welke kleuren ondergoed Christel had:

Natasja van der S., map 3 eindproces-verbaal, p. 1255, 29 mei 2008:

"Christel droeg BH's in de kleuren bruin/beige/crème en zwart. Ik weet dit van de setjes die ik heb gekregen."

(dat zegt dus iets over de herinnering, of erger nog, over de wetenschap van moeder).

Map 3, p. 1255, Natasja van der S., 29 mei 2008:

"Geen katoenen HEMA onderbroeken, geen string, boxer en geen tanga model. Een gewoon model. Geen hoog model.

Ik weet wel dat ze witte onderbroeken onder een witte broek droeg. Als ze vrij was, maakte ze niet zoveel werk van haar kleding. Welke onderkleding ze zaterdagavond 8 januari 1994 droeg toen we uitgingen, weet ik niet."

BH

Tweede verhoor cliënt , p. 13 van 47:

"Als ze bij mij kwam, dan was het eigenlijk alleen maar een short en daar zat voor de rest niets meer onder.

B.: Er zat geen BH onder of een hemd?

R:Nee (...)"

Dat is een zeer opmerkelijke verklaring. Het slachtoffer droeg tijdens het delict namelijk wél een BH!

Map 3, P. 1259, Moeder Christel 10-06-2008:

"Vraag: Wanneer droeg Christel een BH?

Antwoord: Gewoon altijd.

Vraag: Wanneer droeg Christel geen BH?

Antwoord: 's Nachts niet en als zij net uit bed kwam niet, maar zodra ze de deur uit ging dan had ze zich gewoon aangekleed. Ze ging nooit zonder BH weg, echt niet."

Natasja van der S. trekt deze verklaring in twijfel.

Map 3 eindproces-verbaal, p. 1255: Natasja van der S. 29 mei 2008:

“Vraag: Wanneer droeg Christel een BH? Droeg zij wel eens geen BH?”

A: Sowieso altijd tijdens het uitgaan omdat zij haar geld in haar BH stopte. Of zij haar BH altijd droeg weet ik niet. (...) Als zij in de winter ruimzittende kleding, zoals bijvoorbeeld een wijde trui gedragen zou hebben, zonder BH, had dat goed gekund, omdat je het dan toch niet kunt zien.”

Andere getuigen weerspreken de verklaring van moeder:

Map 1, p. 7 en verder, getuige Martinus Cornelis L. d.d. 2 februari 1994:

“Het was er wel één, die een jongen de kop op hol kon maken. Zij zorgde er wel voor dat zij, als zij aandacht wilde, deze ook kreeg. Door haar manier van praten, maar ook door haar gedrag. Zij was en kleepte zich uitdagend. Bijv. zomers liep zij in een klein hempje, met volgens mij niets er onder.”

Map 1, p. 500, getuige Jan Andries van B., 18 januari 1994:

“Tijdens dat dansen had Rob het voor elkaar gekregen om Christel haar borsten ontbloot te krijgen. Rob zei nog tegen mij: “kijk dan, kijk dan” en toen keek ik en toen zag ik dat Christel daar stond met blote borsten”.

Map 1, p. 466, A.R. van den B., 12-01-1994):

De portier van Twinns over zaterdagavond 8 januari 1994 en over Christel:

“Het meisje van de foto komt op mij zeer uitdagend over zowel door gedrag als door de kleding. Bij het vorige bezoek kan ik mij nog herinneren dat het meisje van de foto bij de deur haar jas uitdeed en dat zij daaronder alleen een wit hemd droeg. Ik zag dat zij hieronder geen BH droeg, wat voor mij duidelijk zichtbaar was, omdat zij ook vrij grote borsten heeft”. (...) Zij zag er die avond netjes uit. Ik maakte nog een opmerking dat zij er nu niet bang voor hoefde te zijn dat zij kou op de borst zou krijgen of iets wat daar op leek. Zij zei toen dat zij er nu wat beter of netter uitzag”

Oorbellen

Eerste verklaring, p. 23 van 35:

“B: Kun je nog andere kenmerken van haar noemen.

Bijvoorbeeld droeg ze oorbellen.

R: Volgens mij had ze wel oorbellen. Maar dat kunnen ook klem oorbelletjes geweest zijn.”

Opmerkelijk, dat P. dit verklaart, want Christel droeg geén oorbellen tijdens het delict.

Ook deze verklaring van P. blijkt te kloppen.

Moeder Christel, 10 juni 2008, map 3, p. 1258:

“V: En oorsieraden?”

A: Ja, in een later stadium, toen ze wegwas bij Yohyon, droeg ze grotere oorbellen, bijvoorbeeld van Chanel, twee C's en ze droeg ook wel eens een grote ring in haar oren.

V: Ik begrijp dat ze ook gaatjes in haar oren had?

A: ja, maar die Chanel oorbellen waren met een klem.”

Geen tatoeages

Eerste verhoor Ronald P., p. 24 van 35:

“B: Ja, ja. En tattooes?”

R: Ik heb ze nooit gezien.

B: Was dat ook al modern?”

R: Ja, als ik zou kijken naar mijn huidige vriendin, die heeft, wat zal het zijn geweest, iets van vijftien, zestien jaar geleden heeft ze een tattoo laten zetten.

B: Ja, Ja.

G: *Dus het kan wel.*
R: *Het had wel gekund.*
B: *Ja, maar Christel niet.*
R: *Nee.*
B: *Anders had je het geweten.*
R: *Ja.*”

Geen piercings

Eerste verhoor Ronald P., p. 24 van 35:

“B: *Ze had geen piercings.*
R: *Nee.*
B: *Anders had je het wel geweten.*
R: *Dat had ik dan wel geweten. Ja.*”

Van belang om hier op te merken is dat tijdens het delict de bovenkleding (BH, blouse, dikke trui) niet uitgeweest is, zodat de dader (als dat een onbekende is geweest) niet kon weten of zij tattoos of piercings had. Het is natuurlijk heel risicovol voor een dader om een vraag te beantwoorden waarop hij het antwoord niet kan weten. Een foute gok zou hem immers, ook na 15 jaar, door de politie wel eens tegengeworpen kunnen worden. P. beantwoordt de vraag direct, zonder twijfel en zeer stellig.

E.A.

Indien ongesteld geen seks!

Tweede verhoor Ronald P., p. 2 van 47:

“R: *Als ze ongesteld was, dan werd er niets gedaan.*
B: *Wat zeg je.*
R: *Als ze ongesteld was, dan hadden we geen seks.*
B: *Dan hadden jullie geen seks.*
R: *Nee*
B: *Ook niet eenrichtingsseks.*
R: *Nee, nee. Dan heb ik zoiets van als zij mij wil laten genieten, hetzij met de hand, hetzij met de mond, het maakt niet uit wat, dan is het eenrichtingsseks, en dat is voor mij niets dus.*
B: *Dat is voor jou geen seks.*
R: *Nee, dan kan ik net zo goed zelf de hand aan me eigen slaan en een boekje erbij pakken en (onverstaanbaar woord) gebruiken.*
G: *maar dan ging je daar wel goed mee om, naar haar toe. Dat je ook aan haar denkt.*
R: *zo ben ik nog steeds. Zo ben ik altijd geweest, en zo zal ik het ook altijd houden.*”

P. stelt (impliciet) dat ze die zaterdagavond in ieder geval niet ongesteld was.

Ing. R. Eikelenboom, criminalistisch rapport 30 januari 2009, p. 78:
Eikelenboom concludeert: Christel was niet ongesteld.

5.4.6 Tussenconclusie t.a.v. wat P. wel weet

Hetgeen P. na 15 jaar allemaal nog weet, terwijl hij dit volgens de officier van justitie niet zou kunnen weten, maakt zijn verklaring volstrekt geloofwaardig en zelfs (hoogst) waarschijnlijk?
Waar het in deze zaak om gaat is of zijn verklaring aannemelijk is?
Het antwoord moet zijn: JA!

5.4.7 Vrijdagavond 7 januari 1994

5.4.7.1 Kwamen Christel en/of P. in de Orca

Afspreken bij Orca? (videotheek, café, koffiehuis, cafetaria a/d [adres])

Eerste verhoor Ronald P. p. 4 van 35:

R: Meestal spraken we af op een vrijdag. (.....)

B.: En had je dan op de vrijdag ook seks of wachtte je dan tot de zaterdag.

R: Als we vrijdags met elkaar seks hebben gehad en ik weet dat mijn ouders zeg maar allebei naar bingo zijn, zeg maar, dan kon het op zaterdag ook nog wel eens een keer voorkomen.

B: Ja, maar je vertelde net van vrijdag en je moeder was bijvoorbeeld niet naar de bingo.

R: Dan was mijn moeder thuis, dan hadden we geen seks. (...)

B: dan ontmoet je Christel, maar dan kon je niet naar huis toe gaan.

R: Nee.

B.: En dan gebeurde er ook niets.

R: Nee.”

Eerste verhoor cliënt, p. 39 onder Orca?

P. 29 van 35:

“G: Maar waar heb je wel ‘s afgesproken in het dorp dan?

*R: Ja, meestal was het gewoon **bij de Orca**, in de directe omgeving dat we mekaar daar troffen. (...)*

G: Dus bij de Orca hebben ze jullie ook samen gezien.

R: Ongetwijfeld. (.....)

G: En wie is daar, was daar de baas bij de Orca.

R: Geen flauw idee.

G: De man die de patatjes bakte of de vrouw die de broodjes smeerde.

R: Weet ik veel.

R: Ja, dat verloop was vrij groot volgens mij. Want ik zag vrij regelmatig, zag ik weer een ander gezicht.

G: Maar je bent daar dus geweest in '93 begin '94. dat is natuurlijk nog maar de vraag. '93 ben jij, sprak je altijd met haar af in de Orca, in Putten.

R: Nou, niet specifiek in de Orca, maar gewoon bij de Orca.

G: Bij de Orca, oke.

R: Want dat was gewoon een aanknopingspunt zeg maar.

G: En hoe vaak ben jij bij Orca naar binnen gegaan dan?

R: Wat zal het geweest zijn: Zes, zeven, acht keer.”

Doss. 3, eindproces-verbaal Moeder Christel (moeder Christel) 10 juni 2008, p. 1258:

“Vraag: Wat zegt Orca u?

Antwoord: Niets. Wacht even, is er in Putten niet een bar die de Orca heet? Kan dat? Daar heb ik geloof ik wel eens over gehoord. De Avondspits weet ik wel, er was geloof ik ook De Orca.

Vraag: Wanneer kwam Christel daar?

Antwoord: Ik weet niet of Christel daar kwam. Ik heb haar er nooit over gehoord.”

Map 4, proces-verbaal onderzoek Orca Putten, 25 augustus 2008, p. 1371:

“Door ons is een zoekvraag gesteld in het recherche-basissysteem, waarin alle getuigenverklaringen betreffende dit onderzoek zijn opgenomen. Hieruit zijn 54 namen van getuigen gefilterd, waarin deze verklaren bezoeker te zijn (geweest) van de Orca te Putten. Hiervan zijn 38 getuigen door ons telefonisch benaderd met de vraag of men de inmiddels aangehouden verdachte P., kennen of gekend hebben, al dan niet in combinatie met Christel A.. De overige 16 getuigen konden niet worden bereikt. Geen van de benaderde getuigen kende Ronald P. als bezoeker van de Orca, al dan niet in combinatie met Christel A.”

Het proces-verbaal heeft nogal een suggestieve inhoud.

Allereerst moet worden vastgesteld dat bijna niemand P. in die tijd kende, laat staan als bezoeker van de Orca.

Wat bovendien opvalt is dat men ervoor gekozen heeft om een aantal mensen te bellen, zodat geen foto kan zijn getoond. De vraag blijft dus of de getuigen Ronald P. en Christel A. kennen van gezicht (dan wel of ze zich nog kunnen herinneren). Bovendien is het 14,5 jaar geleden. Verder is kennelijk alleen gevraagd naar de naam Ronald P., terwijl cliënt Rodney heet (roepnaam Ron/Ronald). De naam P. is in ieder geval een bekende naam in Putten. De vraag is verder welke van de lijst van 54 namen zijn gebeld (overigens, p. 1374, waarop een groot deel van de excel-lijst met namen moet staan, ontbreekt in het dossier). Verder is op de eerste pagina slechts één persoon die P. kent en zijn er enkele personen die zeggen Christel te kennen (in totaal drie stuks). Het is volstrekt onduidelijk of dit de personen zijn die in dit geval wel/niet zijn bereikt.”

Verder worden enkele personen als getuige gehoord omtrent dit onderwerp.

Map 3, eind proces-verbaal, Natasja van der S., 29 mei 2008, p. 1254:

(...)

“Ik ben daar zelf nooit geweest.”

Ze heeft dus geen eigen waarnemingen kunnen doen.

“Vraag: Wat weet je van Christel in relatie tot de Orca?

Antwoord: Daar weet ik niets van.

(...)

“Ik heb nooit gehoord dat Christel naar de Orca ging. Ik denk niet dat ze er kwam. Ik zou niet weten wat ze er zou moeten.”

Map 4, Henriette van D., 4 juni 2008 p. 1363:

“Orca kwam ik ongeveer één keer in de maand.”

(...)

“Ik heb Christel nooit bij de snackbar Orca gezien.”

(...)

“U vraagt mij of ik Ron P. kan plaatsen bij de Orca. Nee, dat kan ik niet.”

Map 4, Jan H., 4 juni 2008, p. 1367:

“Voordien kwam ik soms één keer in de maand in de snackbar van de Orca. Ik kan me ook niet indenken dat ik Christel daar gezien heb.

U toont mij een foto van Ron P. uit 1996. Ik ken hem niet, ook niet van de recente foto die u mij toont.”

(...)

“U vraagt mij of ik Christel wel eens in de Orcabar heb gezien. Ik weet dat niet meer. Ik kan mij dat niet voor de geest halen. Ik ben daar meerdere malen geweest, maar ik me dat niet herinneren.”

Orca, Gijsbert F. map 4, eind proces-verbaal, p. 1348, 28-05-2008:

Heeft in Orca gewerkt.

“Vraag: Kun je de persoon die staat afgebeeld op de foto voorzien van de bijlage 2 (P.) linken aan de snackbar Orca?

Antwoord: Dat zou heel goed kunnen. Er kwamen toen die tijd veel jonge lui in de leeftijd van 15, 16 en 17 jaar. Het was echt een verzamelplek voor die jonge lui. Of deze Ronald P. daar ook bij zat, weet ik niet.

Vraag: Heb je Christel A. ook gekend?

Antwoord: Ja, ik heb haar van gezicht gekend...

Vraag: Heb je Christel A. wel eens in de snackbar Orca gezien?

Antwoord: Nee, ik kan me dat niet herinneren, het zou wel kunnen, maar in ieder geval niet geregeld. Als ze daar vaker was gekomen, dan had ik mij dat beslist herinnerd.”

(De getuige bedoelt natuurlijk als hij haar vaker gezien zou hebben dat hij zich dat herinnerd zou hebben.)

(...)

“Vraag: Kun je iets zeggen over de eventuele contacten die er mogelijk geweest zijn tussen Christel A. en Ronald P. in café Orca?

Antwoord: Ik heb geen flauw idee. Voor zover ik weet heb ik Christel daar nooit gezien, en Ronald P. is daar misschien wel eens geweest. Van een eventueel contact tussen hun tweeën in café Orca kan ik mij niets herinneren.”

Map 4, Jan van E., 28 maart 2008, p. 1353:

P. 1354:

“Op het fotoblad voorzien van het opschrift bijlage 2 komt mij wel iets bekend voor. Ik kan u echter niet zeggen dat ik die persoon ken vanuit de periode dat ik de snackbar Orca heb gehad. Ik heb die snackbar gehad van ongeveer 1990 tot ongeveer 1997. Het zou kunnen dat die persoon bij mij toen in de Orca is geweest. Er kwamen zoveel jonge lui in de zaak, ik kan mij dat niet precies meer herinneren.”

(...)

Vraag: Kende je Christel A.?

Antwoord: Ik kende Christel wel, ze kwam bij mij in de zaak weleens sigaretten kopen. Dat was het.

Vraag: Heb je gezien dat Christel bij jou in de zaak weleens contact had met de persoon afgebeeld op het fotoblad met het opschrift bijlage 2?

Antwoord: Absoluut niet, althans ik kan mij dat niet herinneren.”

Map 1, p. 85, getuige Marion P., verklaring 17 januari 1994):

“Zij (Christel) vertelde mij ook dat zij iets had gehad met een jongen die werkte in videotheek Orca in Putten.”

De Stentor 12 mei 2009 (**PRODUCTIE**)

Interview met bezoekers van café De Dikke Deur:

“Christel kwam altijd in de Orca, een café dat inmiddels is gesloten”, zegt een van de aanwezigen. Ze was daar vrijwel iedere week, maar ik heb haar nooit met een jongen gezien die op die Ronald P. leek”.

(laten we niet vergeten dat Christel niet alles vertelde aan, bijvoorbeeld, Natasja of haar moeder)

Conclusie:

Christel kwam in de Orca, zoveel staat vast.

Niet iedereen wist dat en niet iedereen heeft haar daar gezien. Dat is niet zo gek. De vraag is zelfs of mensen die haar daar wél gezien hebben, zich dat 15 jaar later nog herinneren.

P. kwam ook in de Orca. Zijn aanwezigheid wordt, na 15 jaar niet bevestigd, maar ook niet uitgesloten. Daarbij moet worden vastgesteld dat de politie spreekt met mensen die één keer in de week of zelfs maar één keer in de maand in de Orca kwamen. De kans is dus erg groot dat zij P. en/of Christel niet gezien hebben, terwijl ze er beiden (of ieder afzonderlijk) wel degelijk zijn geweest.

Verder moet worden vastgesteld dat P. verklaart dat Christel en hij elkaar vooral **bij** de Orca hebben ontmoet. De verbalisanten vragen vervolgens of getuigen hen (of één van hen) **in** de Orca hebben gezien.

Zijn Christel en/of P. die vrijdagavond bij de Orca geweest?

Voorzover cliënt zich 15 jaar later herinnert had hij die vrijdagavond bij de Orca met Christel de afspraak gemaakt voor die zaterdagavond.

20e verhoor, p. 3/4:

“Opnieuw, meerdere malen, uitgebreid en in verschillende bewoordingen, wordt door verbalisanten ondermeer aan verdachte uitgelegd:

“dat het niet kan, dat hij op de vrijdagavond ervoor met Christel een afspraak heeft gemaakt voor de zaterdag omdat een getuige bevestigt dat zij die avond in Amsterdam was.”

21e verhoor, p. 4/9:

“Verbalisant: Maar er zijn ook verklaringen, en daar gaat het met name over vrijdagavond. Je zegt: “We hebben op vrijdagavond afgesproken”. Toen zat ze nog helemaal niet in Putten. En die verklaring is niet van nu, die is al vanaf 1994. Op 13 januari 1994 verklaarde de vriendin van haar, die zegt: “Christel was bij mij in Amsterdam en die is zo en zo laat weggegaan”. Die was dus niet op dat tijdstip dat jij met haar hebt afgesproken. Verklaring van 1994.

Antwoord: Ja, dus?

Verbalisant: Dat kan dus niet kloppen. En voor hetzelfde geld klopt het wel en hadden we gezegd: “Ron, daar heb je een punt, goed gedaan”. Maar dat is niet zo. We hebben al heel veel verklaringen die niets kunnen bevestigen van jou.”

Eerste verhoor p. 11 van 35 Ronald P.:

“G.: En die laatste keer, hoe is dat gegaan?”

R.: Ik ben haar vrijdags tegen gekomen in het dorp en, ja, vrijdag had zij dan nog een afspraak staan met een vriendin. En dus, nou ja, ik heb morgen geen afspraak. Zullen we morgen afspreken. Ja is goed.”

Tweede verhoor p. 11/47:

“G: (...) En hoe hebben jullie dat afgesproken dat ze naar jou huis toekomt.

R: dat heb ik die avond daarvoor afgesproken

G: dus op vrijdagavond heb je ook contact gehad

R: Ja

G: Okay en vrijdagavond waar ben je toen geweest?

R: Toen hebben we alleen voor bij de Orka wat afgesproken. Het was stervens koud, dat kan ik me nog wel herinneren.

G: Hoe laat was het dan vrijdagavond?

R: Meestal spraken we tussen zes en zeven af

(opmerking raadsman: hij weet dus niet hoe laat ze elkaar die bewuste vrijdagavond hebben gezien. Op zich niet gek, na 15 jaar.)

G: En je was bij de Orka, of was je in de Orka

R: Bij de Orka

G: Bij de Orka

R: En toen zeiden we: zullen we naar binnengaan om een bakkie te doen? Nee, ik heb het koud, en ik ga naar huis. Morgen kom ik bij je. Dat is goed. Zijn we allebei op de fiets gestapt, ik naar ouderlijk huis, en zij is ook naar mijn idee naar haar huis toe gegaan.

G: Vrijdagavond was dat

R: het was op een vrijdagavond en ...

G: wie zegt dan dat de volgende dag die afspraak komt?

R: Dat ging meestal in overleg. Van (onverstaanbaar woord) morgen, kun je morgen? Of zullen we mekaar morgen afspreken.

G: Maar hoe ging het dan die keer, de laatste keer dat je elkaar trof? Op vrijdagavond? Hoe is dat afgesproken?

R: Ik vroeg aan haar van: zullen we naar binnen gaan even iets drinken. Nee, ik heb het koud, maar ik zie je morgenavond.

G: maar tijdstip waar ...

R: Gewoon bij mij thuis

Map 1, getuigen 1994, p. 321, Yvonne Caroline van G., 13 januari 1994:

“Die vrijdag is Christel tot ongeveer 19.00 uur bij mij gebleven. Hierna is zij voor zover ik weet met de trein naar Putten vertrokken. Zij wilde nog naar haar oma, alwaar zij zou gaan eten.”

Christel had dus nog niet gegeten.

Map 4, eind proces-verbaal, Yvonne van G., p. 1485, 13-01-1994:

“Ik weet dit zeker omdat ik toen nog heb voorgesteld eerst haar oma te bellen gezien het tijdstip.”

Bij oma is Christel die vrijdagavond echter niet geweest, aldus oma (zie telefonische verklaring oma op 12 januari 1994, p. 486 en op 26 en 27 januari 1994, p. 485).

Christel moest natuurlijk die avond nog wel wat eten. Haar moeder was die avond niet thuis en Bas was ook de deur uit. Ook om die reden is de aanwezigheid bij een snackbar niet verwonderlijk.

In ieder geval wordt de verklaring van P. dat Christel die vrijdagavond niet bij hem kon blijven omdat zij *“nog een afspraak had staan met een vriendin”*, door verschillende getuigen bevestigd.

Map 4, p. 1475, Natalie van der S., 11 januari 1994:

“Op vrijdag 7 januari 1994, omstreeks 23.30 uur, zijn Christel, Natasja, Philipe en ik met de auto van Natasja naar café Twinns te Ermelo gegaan. We hadden vantevoren afgesproken dat we even naar dat café zouden gaan en dan weer naar huis.”

Map Oud p. 668, Natasja van der S., 18 januari 1994:

“Op vrijdag 7 januari 1994 ben ik met Natalie, Philipe L. en Christel naar Twinns gegaan. Wij kwamen daar ongeveer 23.30 – 23.45 aan.”

Conclusie:

Het is zeer wel mogelijk dat P. die vrijdagavond 7 januari 1994 bij de Orca met Christel een afspraak heeft gemaakt voor die zaterdagavond daarop. Bovendien klopt zijn verklaring waar hij zegt dat ze die vrijdagavond nog een afspraak had met een vriendin.

5.4.8 Zaterdagavond 8 januari 1994

Proces-verbaal terechtzitting Gerechtshof Leeuwarden 8 april 2002 verhoor Natasja van der S.:

“Op 9 januari 1994 had Christel geen relatie of vaste vriend. Ik ben er niet mee bekend. Ik ben er niet mee bekend of Christel op 8 januari 1994 seksueel contact met een man heeft gehad. U houdt mij bladzijde 111 uit het tactisch journaal voor, waar staat dat ik volgens de heer P. zou hebben verklaard, dat ik Christel ervoor aanzag dat zij het huisje van haar oma stiekem zou gebruiken ten behoeve van contacten. Dit is niet uit mijn mond gekomen.”

Verklaring Nathalie van der S., 11 januari 1994, p. 648:

“Omstreeks 18.00 uur waren wij weer terug in Putten. Wij hadden afgesproken dat wij die avond omstreeks 23.00 uur weer naar Twinns zouden gaan. Omstreeks 23.00 uur hebben Natasja, Philipe en ik Christel thuis opgehaald en wij waren omstreeks 23.30 uur weer in Twinns.

Kan een hoop gebeurd zijn en het kan ook niet gebeurd zijn. Ik heb niet de hele avond haar hand vastgehouden”

Map 3, eindproces-verbaal, Jan P. (vader Ronald P.), 21 mei 2008 p. 964:

Over de zaterdagbingo:

“Vraag: Wie gingen er allemaal mee naar de bingo?”

Antwoord: Mijn vrouw, Ronald en ik. Ronald ging dus praktisch elke keer mee.”

Map 3, Lijstje van D. (moeder Ronald P.), p. 976, 29 mei 2008:

“Vraag: Wat weet u te vertellen van de bingo?”

Antwoord: Daar gingen mijn man Jan en Ronald elke zaterdag naartoe.

Vraag: En die zaterdag 8 januari 1994?

Antwoord: Toen was er ook gewoon bingo.

Vraag: Daar bent u dan ook zeker van?

Antwoord: Ja, dat weet ik zeker. Bingo ging het hele jaar door.

Vraag: U zegt dat Jan en Ronald naar de bingo waren. En u dan?

Antwoord: Vanaf ongeveer 17 jaar geleden ben ik wel regelmatig meegegaan naar de bingo. Daarvoor ging ik bijna niet mee”.

Map 3, eindproces-verbaal, Jan P. (vader Ronald P.), 27 mei 2008 p. 968:

“Vraag: Hoe zeker weet u dat u die zaterdagavond 8 januari 1994 naar de bingo bent geweest?”

Antwoord: Heel zeker, dat was onze avond dat wij daarheen gingen.

Vraag: Onze avond?

Antwoord: Mijn vrouw en mij sowieso. Of Ronald er die avond bij is geweest, dat weet ik niet.”

P. 977:

“Vraag: Ging Ronald altijd mee naar de bingo?”

Antwoord: Nee, niet altijd. Ik kan niet aangeven op welke momenten Ronald niet mee ging. Ronald had altijd wisselende stemmingen.

Vraag: En is Ronald op zaterdag 8 januari 1994 naar de bingo geweest?

Antwoord: Ik heb er echt geen flauw idee van.”

Map 4, eindproces-verbaal, Wilhelmina Maria E. (was bij de organisatie betrokken van de bingo) 9 september 2008, p. 1463:

P. 464:

“Volgens mij ging Ronald rond januari 1994 al niet meer mee naar de bingo.”

Tweede verhoor, p. 11 van 47:

“R: Over het algemeen dan was Christel voor 23.00 uur ‘s avonds weer de deur uit. 23.00 uur konden mijn ouders thuis komen.

B: Vanaf 23.00 uur konden ze thuis komen?”

R: Ja.

(.....)

G: Die laatste zaterdag, daar wil ik eigenlijk met name naar toe. Dat je zegt van, heb ik ook seks gehad. Waar heb je elkaar toen ontmoet.

R: Zij is naar mijn ouderlijk huis toe gekomen.

G: En hoe laat was dat.

R: Wat zal het geweest zijn? Een uurtje of 20.00 uur 20.15 uur.

G: 20.15 uur en hoe hebben jullie het afgesproken dat zij naar jouw huis toekomt.

R: Dat heb ik die vrijdagavond daarvoor afgesproken.

G: Dus op vrijdagavond heb je ook contact gehad.

R: Ja

G: Oke. En vrijdagavond waar ben je toen geweest?

R: Toen hebben we alleen voor de Orca wat gesproken. Het was stervenskoud, dat kan ik me nog wel herinneren.

G: Hoe laat was het dan, vrijdagavond?

R: Meestal spraken we tussen 18.00 en 19.00 uur af.

G: En je was bij de Orca, of was je in de Orca.

R: Bij de Orca.

G: Bij de Orca.

R: En toen zeiden we: “Zullen we naar binnen gaan om een bakkie te doen? Nee, ik heb het koud, ik ga naar huis. Morgen kom ik bij je. Dat is goed. Zijn we allebei op de fiets gestapt. Ik naar mijn ouderlijk huis en zij is naar mijn idee ook naar huis gegaan.

G: *Vrijdagavond was dat.*

R: *Dat was op een vrijdagavond.”*

Tweede verklaring, p. 12 van 47:

“G: Dus 20.00 /20.15 uur kwam ze. Hoe is dat verder gegaan.

R: Ze komt binnen, en je zoent met elkaar, en nog voordat je min of meer in de woonkamer bent, dan is de helft van de kleding al vertrokken.

G: En wat was al vertrokken dan, welke kleding.

R: Sowieso de bovenkleding. Dat was zeg maar al vertrokken. Mijn broek hing op half zeven, haar broek hing op halfzeven en zo schoffelde we een beetje achteruit richting de bank. (...)”

P. 14 van 47 tweede verhoor:

“G. En wat voor een opmerkingen heb je nog meer gemaakt die je je kunt herinneren?”

R: ik weet dat ik opmerkingen gemaakt heb over die trui. En dat ik gezegd heb: “En dat moet zo snel mogelijk uit.

G: Dat heb je ook gezegd: dat moet zo snel mogelijk uit.

R: Er wordt dan wel, zeg maar zeg dat je om 20.30 uur op een bank terecht komt, zeg maar, dan heb je twee uurtjes om van mekaar te genieten en dan is het weer aankleden en afscheid nemen. Want de ouders konden thuis komen

G: En zouden ze eerder thuiskomen, dan lig je op die bank.

R: Kijk, de bingo is pas om 22.30 uur afgelopen. Dat is gewoon vaste prik.”

Wat cliënt zegt, kan!

Map 3, eindproces-verbaal, p. 1244, verklaring Natasja van der S. 22 mei 2008:

“Vraag: “Hoe laat hebben jullie Christel in Putten afgezet en hoe?”

Antwoord: U vraagt mij wanneer en hoe we Christel hebben afgezet. We hebben Christel rond 18.00 uur bij haar woning aan de [adres] afgezet. Het tijdstip kan ook anders zijn geweest, maar in ieder geval vlak voor we thuis zijn gaan eten. We zijn niet mee naar binnen gegaan. We hebben ook niemand gesproken maar het licht brandde volgens mij wel in de woning. Het was al donker buiten. (...)

Vraag: U vraagt mij of wij een afspraak hebben gemaakt voor die avond en wat we hebben afgesproken?

Antwoord: We hebben haar afgezet. Ik heb gezegd: “Tot straks”. Volgens mij heb ik verder niets gezegd. Dat was standaard. Ik haalde haar altijd op en ik ging ook altijd naar binnen. Het was standaard dat ik haar omstreeks 22.00 uur 22.30 uur en/of 23.00 uur ging ophalen. Dat was altijd omstreeks die tijd. Ik kan dus niet exact zeggen wanneer het was. (...) Ik kan wel zeggen dat als ik Christel kwam ophalen, zij nooit klaar was. Zij wist niet wat ze aan moest doen en kleepte zich 10 keer om. Ik weet niet meer of dat die avond ook zo was. Meestal duurde dit wel een half uur.(...) We reden toen naar de Avondspits. We kwamen bijna altijd tussen 23.00 uur en 24.00 uur binnen bij de Avondspits.”

Map 2, p. 650, Nathalie van der S. 9 januari 1994:

“Omstreeks 18.00 uur waren wij weer terug in Putten. Wij hadden afgesproken dat wij die avond omstreeks 23.00 uur weer naar Twinns zouden gaan. Omstreeks 23.00 uur hebben Natasja, Philip en ik, Christel thuis opgehaald en wij waren omstreeks 23.30 uur weer in Twinns.”

Map 3, eindproces-verbaal, p. 1259, Moeder Christel 10 juni 2008:

“Vraag: Waar was Christel op zaterdagavond 8 januari 1994 tussen 19.00 uur en 23.00 uur.

Antwoord: Ik weet alleen dat ik die zaterdag tot een uur of 16.00 uur of 17.00 uur gewerkt heb. Toen ben ik naar huis gegaan. Het kan zijn dat ik thuis ook nog gewerkt heb, maar dat weet ik niet meer. Maar ik was wel thuis denk ik, maar dat weet ik niet zeker. Voor een deel was Christel thuis en voor een deel is zij weggegaan met Natasja, de zus van Natasja en de Portugese vriend. (...)

's Avonds gingen ze dus uit. Dan gingen ze meestal om een uur 22.00 uur weg. Maar of dat die zaterdagavond ook zo is geweest, weet ik niet. Het was de normale routine zoals ik dat nu verteld heb. Misschien als ik mijn vorige verklaringen door zou lezen dat ik weer denk van: "o ja, ... Maar op dit moment weet ik het niet. Alleen zoals het gebruikelijk ging."

Map 2, getuige 1994, p. 526, Johan Herman Jozef A. (Bas, broer van slachtoffer), 11 januari 1994:

"Zaterdagavond en nacht ben ik uitgeweest. Ik ben alleen uitgeweest. (...)

Met deze fiets ben ik dus naar genoemd café gegaan. Ik ben daar omstreeks 20.30 uur naartoe gefietst. Ik ben zeker van dit tijdstip, omdat ik op mijn klok (horloge) gekeken heb. Ik ben daar gebleven tot iets na sluitingstijd. Ik was rond 01.00 uur thuis. (...) Christel zou die zaterdagavond uit gaan. Ze zou met Natasja en Nathalie van der S. en de vakantie vriend van Nathalie uitgaan. (...).

Ik weet niet hoe laat ze vertrokken zijn. Ik was al weg. Ik meen me iets te herinneren dat ze rond middernacht vanuit Putten naar Ermelo zijn gereden. Ik meen dat ik dat de volgende dag gehoord heb. Ik hoorde dat volgens mij van haar zelf."

Map 3, eindproces-verbaal p. 1251, verklaring Natalie van der S., 23 mei 2008:

"U vraagt mij of wij een afspraak hebben gehad voor die avond en wat wij hebben afgesproken?"

Antwoord: We hadden al afgesproken dat we later op de avond elkaar weer zouden zien. (...)

De afspraak zal ingehouden hebben dat we haar weer zouden ophalen tussen 22.00 uur en 22.30 uur."

Map 2, getuige 1994, p. 637 Natasja van der S. op 9 januari 1994:

"Gisteravond, zaterdag, 8 januari 1994, zijn we met zijn vieren wezen stappen. Wij zijn, Christel, Philip en mijn zus Natalie en ikzelf. Om 23.15 uur kwamen wij aan bij de bar Twinns te Ermelo aan de [adres]."

Map 1, p. 501, verklaring Jan Andries van B. 18 januari 1994:

"Op zaterdag 8 januari 1994 stond ik in Twinns met Geurt van den B. te praten. Ik denk dat dit omstreeks 23.00 uur was. Ik zag dat Christel en Natasja met haar zus en een jongen binnen kwamen."

Map 1, verklaringen 994, p. 224, verklaring Karel Robert K., 15 januari 1994:

"Op vrijdag 7 januari 1994 en op zaterdag 8 januari 1994 heb ik beide avonden in Twinns gewerkt. Ik weet niet zeker of Christel op vrijdagavond is geweest, maar op zaterdagavond is zij zeker geweest. Zij is toen met haar vriendin Natasja in Twinns geweest. Ik denk dat zij omstreeks 23.00 uur zijn gekomen."

Map 1, verklaringen 994, p. 331, Fred Franciscus Xaverius G., 13 januari 1994:

"De afgelopen zaterdag 8 januari 1994 om ongeveer 22.30 uur ben ik samen met Jan L. en Rijn ten Napel in de auto van Jan naar Café Twinns gegaan. We zijn eerst nog even langs de Postbank gereden omdat ik even geld moest halen. Daarna zijn we naar Twinns gegaan. (...)

We stonden daar een tijdje toen er een meisje, vanuit de hoek achter in het café, in onze richting kwam lopen. Ze kwam vanuit een hoek waar een flipperkast of een fruitautomaat stond. Dit is hetzelfde meisje als het meisje op de foto die u mij zojuist toonde."

Natasja van der S., Hof Leeuwarden, 8 april 2002, vervolgblad 2:

"Op 9 januari 1994 had Christel geen relatie of een vaste vriend. Ik ben er niet mee bekend of Christel op 8 januari 1994 seksueel contact met een man heeft gehad. Het kan gebeurd zijn en het kan ook niet gebeurd zijn."

Conclusie:

Het is zeer wel mogelijk dat Christel en P. elkaar zaterdagavond 7 januari 1994 tussen omstreeks 20.30 uur en 22.30 uur hebben ontmoet bij P. thuis.

5.4.9 Zondagmiddag 9 januari 1994

2e verhoor Ronald P., p. 35 van 47:

Verdachte: Ik ben op de zondag niet de deur uit geweest. Dat is het hem juist.

Verbalisant G: Nee dat mag je ook blijven volhouden hoor, daar gaat het niet om, maar het kan NIET van de avond ervoor zijn.

Verdachte: Maar het is toch zo.

Verdachte: Ja maar waar we dan heen gaan, vraagt u. Op een zondag als ik geen vrienden heb, op zondag sprak ik nooit af met Christel, en het is tevens koud buiten. Waar moet ik dan heen?

Verbalisant B: Was het koud buiten toen ja?

Verdachte: Ja januari is altijd koud.

Verbalisant B: Oh?

Verdachte: Waar moet ik dan heen?

Verbalisant G: Dat kun je ons vertellen, ik kende jou niet, ik ken jou sinds

Verdachte: Waar zou ik dan naartoe moeten gaan?

Verbalisant G: Dat kun je ons vertellen.

Verdachte: Als je geen vrienden hebt.

Verbalisant G: Nee, maar ja, wat deed je verder dan wel eens dan? Op andere dagen, als je geen vrienden, want je hebt in die tijd geen vrienden gehad zei je toch?

Verdachte: Nee en ik heb nog steeds geen vrienden.

Verbalisant G: Nee, ok. Maar nu zul je toch ook iets op een zondag doen.

Verdachte: Ja, ik sta nu op zaterdag en zondag op de markt.

Verbalisant G: Ja ok, nou ja, en toen had je ook wel een invulling dat je ergens naar toe ging. Dus dat kan ik niet invullen voor wat heb ik op die zondag gedaan.

Verdachte: Ik heb die zondag heb ik spelletjes gespeeld met mijn ouders en niets anders.

Verbalisant G: Nee.

Verbalisant B: Ga je ook niet wandelen? Met hond?

Verdachte: Nee.

Verbalisant B: Oh die komt niet buiten?

Verdachte: Nee, ik kom er alleen achter het huis. Hij werd niet uitgelaten.

Verbalisant: Ok. Het zou toch kunnen om een eind te gaan wandelen op een zondag?

Verdachte: Het zou best mogelijk zijn ja, maar dat werd niet gedaan.”

Map 3, p. 974, proces-verbaal van bevindingen, 3 juni 2008:

“Op zondag 25 mei 2008 vond er op de zender SBS6 een televisie-uitzending plaats van het programma Peter R. de Vries. Een groot deel van deze uitzending werd besteed aan het onderwerp “Puttense Moordzaak”. Op enig moment kwam ook de vader van verdachte Ronald P. aan het woord. Deze vader gaf tijdens het interview aan dat zijn vrouw tegen hem zou hebben gezegd dat Ronald op de bewust zondagmiddag weggeweest was.”

Map 3, eindproces-verbaal, p. 969, Jan P. (vader Ronald P.), 27 mei 2008:

“Vraag: Wij willen met u terugkomen op zondag 9 januari 1994. Uw vrouw heeft gezegd dat Ronald is weggeweest. Wat herinnert u zich daarvan?

Antwoord: Mijn vrouw heeft mij afgelopen week ook gezegd dat zij bij de politie gezegd heeft dat Ronald op die zondag 9 januari 1994 met de auto is weggegaan. Ik zou niet weten of Ronald is weggeweest. Ik zat gefixeerd naar de televisie te kijken, naar het schaatsen. Ik weet dus niet of Ronald is weggeweest.”

Lijstje van D., 29 mei 2008, p. 977:

“Vraag: En die zondagavond 9 januari 1994?

Antwoord: Toen is Ronald weggeweest met zijn auto. Ronald is toen kort na de middag al weggegaan.

Vraag: Wat kunt u daar verder van vertellen?

Antwoord: Ronald liet nooit wat los. Alleen dat hij met het eten niet thuis zou zijn. Zeg maar kwart over vijf.

Vraag: En werd het ook die tijd?

Antwoord: Ja, want als hij niet op tijd thuis was, kreeg hij niets.

Opmerking: Dat u zich dit allemaal nog herinnert?

Antwoord: Ja, dat weet ik allemaal nog wel.

Vraag: Hoe komt het dan dat u zich dit dan herinnert?

Antwoord: Nee, maar dat deed Ronald elke zondag.

Vraag: Dus dan is het niet zo dat u zich specifiek herinnert dat dit zich op zondag 9 januari 1994 is gebeurd, maar dat dit Ronald zijn vaste gewoonte was op zondag.

Antwoord: Ja.

Vraag: En waar ging Ronald die zondagmiddag dan heen?

Antwoord0: Dat zei Ronald nooit.”

Map 3, eindproces-verbaal, p. 941, Jan P. (vader Ronald P.), 20 mei 2008:

“Vraag: Wij hebben het gehad over zondag 9 januari 1994. We begrijpen dat dit lang geleden is, maar wat kunt u zich herinneren van die dag?

Antwoord: Dat was op de zondag. De finale van EK of WK schaatsen. Ik zat die dag al om 11.00 uur voor de televisie.

Vraag: Weet u nog wat Ronald die dag, dus zondag 9 januari 1994, gedaan heeft?

Antwoord: Dat weet ik niet. Ik begrijp van u dat die aanrijding van Ronald waarover vanmorgen is gesproken, maximaal één week daarvoor is geweest. Ronald woonde toen nog wel bij ons thuis.”

Map 3, eindproces-verbaal, Lijstje van D. (moeder Ronald P.), 20 mei 2008, p. 960:

“Vraag: We hebben het gehad over zondag 9 januari 1994. We begrijpen dat dit lang geleden is, maar wat kunt u zich herinneren van die dag?

Antwoord: Heel weinig. Echt dat is al zo lang geleden. Ik denk alleen de berichten die we op de televisie gehoord hebben.

Vraag: Hetzelfde geldt voor uw zoon Ronald. Weet u nog wat Ronald die dag, dus zondag 9 januari 1994, gedaan heeft?

Antwoord: Ik weet niet of hij toen thuis was of niet.”

Conclusie:

Het is zeer wel mogelijk dat P zondag 9 januari 1994 thuis is gebleven.

5.5 Is P. een zwijgende verdachte?

Rest de vraag: Is P. een zwijgende verdachte en kan het gebruikmaken van zijn zwijgrecht als bewijs tegen hem worden gebruikt?

De officier lijkt beide vragen met ja te beantwoorden als zij zelfverzekerd beweert:

“dat degene die allerlei vanzelfsprekende vragen over de relatie van verdachte P. met Christel A. [toevoeging raadsman: de zin in het requisitoir is niet volledig. Ter zitting heeft ze aangevuld met: “moet beantwoorden”] alles bij elkaar een halve pagina aan het woord is. En zoals ik zojuist al heb aangegeven; het enig antwoord dat verdachte P. op al die dringende en noodzakelijke vragen geeft, is geen commentaar of een beroep op zijn zwijgrecht”.

P. is bepaald geen zwijgende verdachte. Bij de politie heeft hij alles verteld dat van belang kan zijn voor de te nemen beslissingen omtrent het bewijs. Alleen al de eerste twee verhoren (op de dag van zijn arrestatie, nog voordat hij zijn advocaat voor het eerst had mogen spreken) beslaan 82 pagina's tekst (klein lettertype, weinig regelafstand)!

Omdat de politie zijn verhaal niet wilde geloven en cliënt in dat verband confronteerde met allerlei onwaarheden, heeft cliënt – op mijn uitdrukkelijk advies – gebruik gemaakt van zijn zwijgrecht. De politie heeft dit zwijgrecht overigens niet gerespecteerd en is gewoon doorgeshaan met het horen van cliënt. Feitelijk is op allerlei manieren getracht om cliënt uit zijn tent te lokken door het voorhouden van allerlei onwaarheden. Cliënt heeft ook in die latere verklaringen (in totaal 27!) niet gezwegen en

van alles gezegd. Wel heeft cliënt altijd resoluut vastgehouden aan de kern van zijn verhaal: hij had een seksrelatie met Christel, hij is die zaterdagavond zo'n twee uur lang intiem met haar geweest en heeft daarbij geëjaculeerd, hij is nooit in het huisje van oma geweest en hij heeft Christel A. niet verkracht en vermoord.

Bij uw rechtbank heeft cliënt – eveneens op mijn uitdrukkelijk advies – geen verder commentaar gegeven. De reden hiervoor is simpel. Verder commentaar is niet nodig en niet in belang van de verdediging. Ter toelichting:

Verder commentaar is niet nodig. Het zwijgrecht is een fundamenteel recht van de verdachte waaraan niet kan worden getornd, tenzij bepaalde, belastende omstandigheden om een verklaring van de verdachte vragen, terwijl de verdachte er desgevraagd en desondanks voor kiest om deze verklaring niet te geven. In dat geval (en alléén in dat geval) mag de rechter op grond van het ontbreken van die verklaring aannemen dat er ook geen (ontlastende) verklaring voor is (formulering EHRM: *“The national court cannot conclude that the accused is guilty merely because he chooses to remain silent. It is only if the evidence against the accused ‘calls’ for an explanation which the accused ought to be in a position to give that a failure to give any explanation ‘may as a matter of common sense allow the drawing of an inference that there is no explanation and that the accused is guilty’*),(EHRM 8 februari 1996, ECHR Reports 1996, 725, m.nt. Kn, zaak Murray). In deze zaak heeft cliënt een verklaring gegeven voor de aanwezigheid van zijn sporen op het lichaam van het slachtoffer. Hoewel hij nog veel meer heeft verklaard, kan hij niet tot meer worden gehouden.

Verder commentaar kan ook nog in strijd komen met het belang van de verdediging. Juist in deze zaak immers proberen de politie en de officier van justitie – bij gebrek aan ander bewijs - op allerlei manieren betekenis te ontlenen aan mogelijk onjuiste details in de verklaring van (de laag opgeleide) P. Onterecht natuurlijk. Het behoeft immers geen betoog dat de herinnering van een mens omtrent gebeurtenissen van 15 jaar geleden hier en daar te wensen over kan laten (zie hiervoor de opmerkingen over de werking van het menselijk brein). Opmerkelijk is in dit verband dat de officier van justitie het kennelijk volstrekt normaal vindt dat de leden van haar ‘dreamteam’ (de ervaren en hoog opgeleide rechercheurs Schulte, De Bruijn en Bosch) al na korte tijd nagenoeg niets meer weten van essentiële gebeurtenissen in het onderhavige onderzoek (zoals van het gesprek met Ing. R. Eikelenboom op 30 januari 2008 en de verslaglegging van dat gesprek).

5.6 Conclusie omtrent de lezing van P.

Ter zitting samengevat met als conclusie:
minstgenomen ‘volstrekt geloofwaardig’

6 DELICTSCENARIO'S

De officier van justitie stelt dat het hier om een lustmoord moet gaan, maar heeft geen woord gewijd aan het feit dat dit scenario zich niet verdraagt met de feiten.

De officier legt op de zitting van 8 juli jongstleden zelfs de bal zelfs bij de verdediging en zegt tegen mij: “*kom dan met een verhaal*”. Nee, mevrouw de officier, u zou moeten komen met een verhaal.

Als wij het scenario ‘lustmoord’ nader beschouwen, is zonneklaar dat dit, in de woorden van de officier, een ‘kletsverhaal’ moet zijn.

Laten we de denkbare scenario's eens bekijken.

6.1 Een overlopen inbreker?

Het huisje van oma was van voor naar achteren afgesloten toen oma weer thuis kwam. Er waren geen sporen van braak en er was ook niets weg. De politie heeft de plaats delict minitieuus onderzocht. Geen inbraak dus.

6.2 Een (maagdelijke) lustmoordenaar?

De officier van justitie zegt dat Christel en P. elkaar niet kenden, dat Ronald P. in feite niets van haar weet en hij een voor hem volslagen onbekend meisje uit pure lust heeft verkracht en vermoord.

Een lustmoordenaar selecteert zijn slachtoffer. Justite stelt dat P. Christel niet kende van eerdere ontmoetingen, dus dan zou zijn lust moeten zijn opgewekt door de ‘uiterlijke verschijningsvorm’ van Christel op dat moment. Wat weten we daarvan?

Rapportage expert-meeting p. 568:

“Of het uitdagende gedrag van het slachtoffer relevant was voor de slachtoffersselectie, hangt samen met de vraag of de dader een bekende was van het slachtoffer of niet. Op de dag van de moord was het slachtoffer in ieder geval niet uitdagend gekleed (spijkerbroek, slobbertrui en waxcoat).”

Rapportage expert-meeting p. 587:

(verklaring getuige Slump)

“Deze getuige verklaarde dat het meisje lang haar had dat zij onder de kraag van haar jas droeg”.

Wat weten we nog meer over de omstandigheden van het geval die middag?

P. was nog maagd voordat hij Christel leerde kennen.

Het was 9 januari 1994. Een koude zondag. Mensen waren gekleed op de kou. Geen voor de hand liggende dag om (spontaan) ‘opgewarmd’ te raken van de aanblik van dik aangeklede onbekenden.

Christel was die middag gekleed in een spijkerbroek, cowboylaarzen, een slobbertrui en een vormeloze waxcoat die door haar moeder was afgedankt en voor Christel eigenlijk een maatje te groot was.

Het was een heldere dag. Aan het einde van de middag. Minder licht en mogelijk al wat schemering. Donker was het rond 16.16 uur (aankomst Christel bij huisje oma) zeker niet (ook niet in het kale loofbos rondom het huisje van oma). De situatie rondom de plaats is volmaakt overzichtelijk! (zie ook de foto's van de plaats delict).

Blijkens getuigenverklaringen in dit dossier is er die middag rondom het tijdstip van het delict een veelheid van wandelaars/omwonenden/getuigen rondom de plaats delict geweest.

Geen geruststellende gedachte voor een onbekende met verkeerde bedoelingen.

Het is moeilijk voorstelbaar dat een (maagdelijke!) lustmoordenaar dit moment en deze omstandigheden uitkiest om een “niet uitdagend geklede vrouw” te gaan verkrachten en vermoorden in een onbekend huis, zichtbaar vanaf de openbare weg en aan de rand van een woonwijk/bosrand, terwijl deze lustmoordenaar geen idee kan hebben wie of wat hij in dat huis verder mag aantreffen of verwachten. De rest van de familie, vrienden en/of vriendinnen, kennissen, een (of meer) grote hond(en) of andere bijtgrage huisdieren, ouderlingen? Roept u maar.

6.3 De dader moet een bekende van het slachtoffer zijn!

Oud-hoofdcommissaris de heer J.B., één van de experts bij de expertmeeting in 2003, gelooft ook niet in het scenario ‘verkeerde tijd/verkeerde plaats/onbekende’:

“Ik heb moeite met een scenario (uitsluitend) bestaande uit de componenten → verkeerde plaats → verkeerde tijd → onbekende. Christel hoefde immers niet naar binnen te gaan en de (onbekende) dader wist (vermoedelijk) niet wat hem daarbinnen eventueel te wachten zou staan. Een en ander nog afgezien van het daglicht en de passanten. De tijd zal het intussen leren (hoop en vertrouw ik).”

(Rapportage expert-meeting 2003, eind proces-verbaal, p. 609)

Eén ding is wel zeker. De dader heeft Christel niet vanaf de openbare weg het huis van oma ingesleept.

Lydia C. G., 16 januari 1994, p. 387:

“zag ik een meisje in de woonkamer zitten. Het moet toen na 16.00 uur zijn geweest. Ik zag haar via deze ruit. (ze wijst op de ruit van de woonkamer aan de linkerkant van de woning). Het meisje zat rechts naast de schemerlamp.(...) Vervolgens zag ik het meisje opstaan.”

Christel is kennelijk alleen. Er is geen andere persoon in beeld. Er is op dat moment geen sprake van paniek of een worsteling. Dat betekent ofwel dat op dat moment nog geen andere persoon in huis is, ofwel dat de andere persoon een bekende van Christel is.

Gelet op de feiten is het niet aannemelijk dat Christel na dat moment een volslagen onbekende met verkeerde bedoelingen heeft binnengelaten.

Geen serieuze worsteling

Nataschja van der S. verklaart er vanuit te gaan dat Christel zich tegen een onbekende flink zou hebben verzet.

Map 1 eindproces-verbaal, p. 53:

Proces-verbaal technisch sporenonderzoek op 9 januari 1994 (opgemaakt op 2 augustus 1994):

“Kleding slachtoffer. (...)

Het boordenknoopje van de blouse was open. Genoemde kleding zat ordelijk en vertoonde geen beschadigingen ten gevolge van geweld.”

Op de plaats delict zijn ook overigens geen aanwijzingen gevonden voor enige worsteling, anders dan op de exacte locatie waar Christel is gevonden. Op die locatie is natuurlijk geweld uitgeoefend op het lichaam van Christel, dat is duidelijk. Verder is op die exacte locatie slechts één klein bijzettafeltje met daarop een vaas omgevallen, Het bijzettafeltje kan zijn omgevallen doordat Christel er tegenaan gekomen is, terwijl zij op deze plaats naar de grond is gewerkt door de dader.

Afdekken lichaam oma

Het ontblote bovenlichaam blijkt door de dader(s) te zijn afgedekt met de waxcoat en de spijkerbroek (met daarin de onderbroek) die Christel gedragen had? Dit gedrag duidt op een bekende van Christel én oma. Immers duidt het afdekken van het ontblote onderlichaam op piëteit met oma die immers later die dag thuis zal komen en haar kleindochter zal aantreffen?

Sleutelprocedure

Tegen 18.00 uur kwam oma inderdaad thuis. Oma moest de achterdeur van het slot draaien om binnen te komen. De voordeur had zij die middag bij haar vertrek van binnenuit op slot gedaan en extra vergrendeld met een schuif (verklaring oma 10 januari 1994, map verklaringen '94, p. 490) dus die kon sowieso niet van buitenaf opengemaakt worden.

Hieruit volgt dat de dader(s) bij zijn/hun vertrek de achterdeur op slot moeten hebben gedraaid en dat is heel opmerkelijk. Hoe komt de dader aan de sleutel van de achterdeur?

Oma had – vanzelfsprekend – een sleutel bij zich waarmee ze bij haar vertrek de achterdeur op slot draaide en bij terugkomst weer van het slot draaide.

Oma verklaart (op 10 januari 1994, 20.00 uur p. 489):

“Behalve ik heeft mijn zoon Henk een sleutel van de voordeur. In de hooisluur hangen twee sleutels. Degene die weten dat daar die twee sleutels hangen zijn Hank (mijn zoon) en zijn vrouw Anja S., hun dochter Fifie. Mijn dochter Marijke, haar zoon Bas en haar dochter Christel”.

Ofwel: behalve oma was slechts één persoon in het bezit van een sleutel van de voordeur, terwijl, behalve oma, niemand een sleutel van de achterdeur had. Ook Christel niet. (zie punt 56 en 57 AG Wortel). Als Christel bij afwezigheid van oma naar binnen wilde, dan moest zij de ‘familiesleutel’ gebruiken.

Feit is dat de dader door de achterdeur naar buiten moet zijn gegaan en deze achter zich op slot moet hebben gedraaid. Dit moet met de ‘familiesleutel’ zijn gedaan waarvan alleen ingewijden wisten dat deze in de houten schuur achter het huisje van oma hing, op een beschutte plek achter een plankje, op een balk, aan een spijkertje, één en ander niet zichtbaar vanaf de openbare weg. (zie foto's van plaats delict, p. 78 e.v).

Het is onaannemelijk dat Christel de deur heeft opgedaan voor een volslagen onbekende. De achterdeur was voorzien van ramen zodat Christel de onbekende van binnenuit voor de deur moet hebben zien staan. Het is nog onaannemelijker dat Christel deze volslagen onbekende vervolgens ook nog eens (tegen haar wil en zonder een spoortje van verzet) zomaar zou hebben toegelaten tot in de woonkamer van oma. Tenslotte is volmaakt onvoorstelbaar dat deze volslagen onbekende vervolgens de familiesleutel aan Christel vraagt (hij is immers al binnen!), vraagt hoe de ‘geheime’ sleutelprocedure werkt (welke hij vanaf de openbare weg immers niet heeft kunnen waarnemen) om vervolgens, na alle delict-handelingen, het ontblote onderlichaam van Christel netjes af te dekken met de zojuist van haar lichaam afgetrokken kleding, de ‘familiesleutel’ mee te nemen, om vervolgens de achterdeur netjes achter zich op slot te draaien en vervolgens de ‘geheime’ sleutelprocedure nauwgezet te volgen zodat de sleutel weer op het vertrouwde spijkertje hang (niet zichtbaar vanaf de openbare weg).

Rapport Expertmeeting 2003 (Map 2, p. 601)

“Eindconclusies van de expertmeeting van Gerard Olinga:

- *Christel moet in het weekeinde van 8 op 9 januari 1994 een afspraak hebben gemaakt met haar dader(s).*
- *Christel moet de dader(s) hebben gekend en vertrouwd.*
- *Er moet rekening mee worden gehouden dat Nataschja van der S. de dader(s) ook goed heeft gekend. Ze waren niet alleen hartsvriendinnen, maar soms ook elkaars concurrenten.*
- *De dader(s) moeten gezocht worden binnen Christels relatiekring.*
- *Er moet rekening mee gehouden worden dat de afspraak gemaakt is in Twinns of in de Zazu.*
- *Waarschijnlijk was het misdrijf niet gepland, maar vond het misdrijf plaats omdat de dader(s) plotseling de gelegenheid had(den) om seks met Christel te kunnen hebben.*
- *Het primaire motief was het willen hebben van seks met Christel, die de tijd en de plaats daarvoor wellicht ongeschikt vond en zich daartegen heeft verzet.*

- *Tijdens de totaal uit de hand gelopen situatie heeft (hebben) de dader(s) zijn (hun) wil doorgezet en was er op een gegeven moment geen weg meer terug. Christel moest dood, aangezien de dader(s) veel te verliezen had (den).*
- *Bas A. kan in dit scenario helaas niet worden uitgesloten.*

Map 1, Eindproces-verbaal, proces-verbaal van 24 januari 2006:

“Werkwijze onderzoeksteam.

Op grond van de analyse van de aangetroffen sporen “sporen van verwurging en strangulatie naast diverse snij- en steekverwondingen, geen aanwijzingen dat er in de woning heftig is gevochten (kamer maakt een ordentelijke indruk), en het feit dat de sleutels van de afgesloten achterdeur van perceel [adres] te Putten in de schuur hingen (bergplaats was alleen bekend bij de naaste bekenden van Oma S., terwijl Christel zelf niet beschikte over een sleutel van de woning van haar oma) werd het meer dan waarschijnlijk geacht dat de nog onbekende dader gezocht moet(en) worden in de naaste (kennissen)kring van Christel A. en/of haar familie.”

Het moet dus een bekende dader zijn geweest!

TOEVOEGING NA PLEIDOOI (DUPLIEK)::

Bij repliek, op de laatste dag van het proces!, heeft de officier van justitie haar stelling dat het een lustmoord is geweest, ineens vervangen door de stelling dat het hier om een overlopen inbreker moet zijn gegaan. De officier heeft gezegd dat P. in die tijd inbrak in woningen en daarbij ook gebruik maakte van valse sleutels. De officier formuleerde:

“het openbaar ministerie is het met de verdediging eens. Dat P. is overlopen door Christel Ambrosius, is een reëel scenario.”

De verdediging heeft hier bij dupliek op gereageerd met de constatering dat de verdediging het scenario ‘overlopen inbreker’ allesbehalve reëel acht en daarbij verwezen naar hetgeen hiervoor over ‘delictscenario’s’ is gezegd. Uit de bespreking van de delictscenario’s hiervoor blijkt reeds genoegzaam dat het scenario ‘overlopen inbreker’ allesbehalve reëel is.

Bij dupliek heeft de verdediging (nogmaals) gewezen op de navolgende feiten:

- alleen oma had een sleutel van de voordeur en van de achterdeur had niemand een sleutel. De achterdeursleutel kon alleen worden geopend met de ‘familiesleutel’ die op een spijkertje in de schuur hing, achter een balk en achter een plankje, alleen bekend bij enkele intimi en onzichtbaar van buitenaf;
- er is geen enkele aannemelijke verklaring voor de suggestie dat P. in dit geval heeft kunnen beschikken en gebruik heeft kunnen maken van een ‘valse’ sleutel. De opmerking terzake van de officier is een ‘losse flodder’;
- er was geen spoor van braak. De woning was van voor naar achteren op slot;
- er was geen spoor van enige zoektocht in het huis van oma naar enig goed;
- er was niets overhoop gehaald;
- er was niets weg;
- er is geen spoor van P. op de plaats delict!
- er is geen spoor van enige worsteling in de woning van oma, behalve op de exacte locatie waar het slachtoffer dood is gevonden, alwaar het slachtoffer kennelijk naar de grond is gewerkt door de dader;
- het is volstrekt onaannemelijk dat een inbreker die wordt betrapt vervolgens niet wegvlocht maar overgaat tot wurging, verkrachting en moord van degene die hem betrapt, om vervolgens het ontblote onderlichaam van het slachtoffer netjes af te dekken met de zojuist uitgetrokken spijkerbroek en de uitgetrokken jas om vervolgens de woning netjes achter zich te sluiten;
- niemand heeft P. (of iemand die daarop lijkt) op zondagmiddag gezien in de buurt van de plaats delict;

Tenslotte heeft de verdediging bij dupliek nogmaals gewezen op de verklaring van getuige Lydia C. G., 16 januari 1994, p. 387:

“zag ik een meisje in de woonkamer zitten. Het moet toen na 16.00 uur zijn geweest. Ik zag haar via deze ruit. (ze wijst op de ruit van de woonkamer aan de linkerkant van de woning). Het meisje zat rechts naast de schemerlamp.(...) Vervolgens zag ik het meisje opstaan.”

Christel was dus in de woning en zat rustig en op een stoel naast de schemerlamp en is vervolgens opgestaan. Van een overlopen inbreker is dus geen sprake geweest!

EINDE TOEVOEGING

7 TUSSENCONCLUSIE OMTRENT HET BEWIJS

Het zogenaamde technische en tactische bewijs is volstrekt onvoldoende voor de overtuiging dat P. zondagmiddag 9 januari 1994 in het huisje van oma moet zijn geweest en aldaar Christel A. heeft verkracht en vermoord. P. kan zeer wel een 'onschuldige voorbijganger' zijn geweest, op de zaterdagavond vóór het delict.

Nogmaals:

1 ejaculatie, mogelijk van zaterdagavond;

1 onbestemd bloedvlekje in een spijkerbroek, mogelijk van zaterdagavond;

Enkele cellen onder een nagel, mogelijk van zaterdagavond.

Geen kletsverhaal, maar

- 1) een zeer wel mogelijke en
- 2) een volstrekt aannemelijke en bovendien
- 3) geloofwaardige

lezing van P.

Er is geen passend delictscenario voor P.!

8 ONTLASTENDE SPOREN

Expert Meeting rapportage 22 december 2003, p. 577, Paul van den Elshof (hoofd van groep Moord & Zeden, KLPD, voorzitter):

“ik acht het (...) onvermijdelijk dat uiteindelijk alle scenario’s een rol gaan spelen zolang de zaak onopgelost blijft en een eerder gekozen scenario geen resultaat heeft opgeleverd”

Andere scenario’s (andere voorbijgangers)?

In het dossier zijn ‘1001’ alternatieve, ontlastende scenario’s terug te vinden, zowel in het sporenbeeld, als in de beschikbare tactische informatie. Het is weinig zinvol al deze sporen en scenario’s op deze plaats te bespreken. Uw rechtbank kent het dossier. Volstaan kan worden met enkele van de meest in het oog springende.

(PRODUCTIE)

8.1 Strangulatiespoor en DNA op de waxcoat

In de nek van het slachtoffer is letsel aangetroffen

Map 1, p. 246: PV 24 januari 2006:

“betreffende het ribbelvormige letsel in de nek stelt dr. Botter [patholoog anatoom NFI] dat de streepvormige letsels in de hals en in de kraag van de waxcoat overeenstemmen qua afmetingen. Om met een dergelijke zachte kraag ontvingen en roodheid te kunnen veroorzaken is forse krachtinwerking noodzakelijk”

Reviewrapport (map 2, p. 565):

“Het feit dat in het strangulateispoor een motief zichtbaar was dat past bij de kraag van de waxcoat kan erop duiden dat de verwurging staand aangezet is, terwijl het slachtoffer de jas nog droeg (Jos Kroes)”

“is het nog mogelijk DNA-sporen van de dader te achterhalen op de waxcoat? (Blaauw)”

Verklaring Herman D.B. 5 april 1994, AG Van der Neut, p. 33 van 64:

“het is een kwestie van een paar seconden en ik zet een verwurging door met mijn duimen de bloedtoevoer naar de hersenen te stoppen Hierdoor raakt ze van de wereld. Direct hierop zet ik de verwurging aan door met mijn duimen of vingers haar slagaders in haar nek dicht te drukken. Ik doe dit opzettelijk en met kracht. Het is een judotrucje”

In het requisitoir volgt een reeks van verklaringen van anderen dan D.B. die bevestigen dat hij dit trucje kent én in dit geval heeft toegepast.

Eén voorbeeld:

Verklaring Gerrit S. 9 mei 1994:

“H. heeft mij alleen gezegd dat hij haar met de handen doodgedrukt had door middel van een soort verwurging.”

Aanraaksporendeskundige Ing. R. Eikelenboom zegt dat eenvoudige aanraking geen aantoonbare sporen achterlaat. Stevig vastpakken is zelfs niet altijd genoeg. Sterker:

Ing. R. Eikelenboom, Hof Leeuwarden, 8 april 2002, vervolgsblad 8:

“Uit statistieken maak ik op, dat slechts in 16% van de gevallen een epitheelspoor is achtergelaten in situaties waarin stevig is vastgepakt.”

(...)

“Als er niet een bepaalde mate van kracht bij gebruikt is, worden geen sporen achtergelaten.”.

De waxcoat is helaas niet meer volledig te onderzoeken. De waxcoat is beschimmeld teruggekomen van de familie A..

Op 6 mei 2008 legt criminaliteitsanalist H.A. Harsema zijn bevindingen naar aanleiding van een onderzoek van het (oude) politiedossier met betrekking tot het forensisch onderzoek vast in een (vertrouwelijk) rapport.

P. 15:, map 2, pagina 736:

“In rapportage 94.01.11.025/A34 d.d. 21 oktober 2003 wordt aangegeven dat van de kraag van de waxcoat ASA 968 van het slachtoffer geen DNA-profielen zijn verkregen.

Het formulier met de DNA-bepaling van de waxcoat in map 10, onder punt 4, laat echter de volgende waarden zien:

“XY, 14-15, 29-30.”

De kraag van de waxcoat bevat dus een aanraakspoor van een man, terwijl P. als donor van dit spoor is uitgesloten, gelet op zijn autosomale DNA-profiel! Dit is in het bijzonder opmerkelijk omdat de jas alleen werd gedragen door Christel en haar moeder.

Uit het dossier blijkt helaas niet of deze kenmerken zijn vergeleken met het DNA-profiel van Herman D.B. of zelfs maar met enig ander onderzoekssubject.

8.2 Schaamhaar #35

8.2.1 Veiliggesteld voordat de trui terugging

De officier van justitie beweert in haar requisitoir:

“Veiliggesteld vanaf trui slachtoffer in 2002, is een schaamhaar. Deze is niet afkomstig van verdachte P. (...) Haar 35 is een schaamhaar, gevonden op de trui van het slachtoffer in 2002, dus niet in 1994, terwijl de trui terug is geweest naar de familie”

De officier suggereert dat schaamhaar #35 op de trui terecht kan zijn gekomen toen deze bij de familie van het slachtoffer verbleef. Nog daargelaten dat – gelet op de wijze waarop de trui door moeder in ontvangst is genomen, is bewaard en vervolgens is teruggegeven – dat bij de familie een schaamhaar op de trui terecht is gekomen, miskent de officier van justitie dat de schaamhaar al was veiliggesteld lang voordat de trui terugging naar familie!

De trui is in beslag genomen door de technische recherche N.O. Gelderland op 9 januari 1994 (zie lijst stukken van overtuiging 3 augustus 1994). De schaamhaar wordt vervolgens in deze periode ontvangen door het Gerechtelijk Laboratorium en getaped (zie rapport 9 augustus 1995: *“Destijds is de trui ad 207 afgetaped met stroken film”*). Geen resultaat.

Vervolgens wordt de trui op 29 september 1994 retour gezonden vanaf het Gerechtelijk Laboratorium aan de technische recherche (zie rapport 9 augustus 1995). Op 27 juli 1995 wordt de trui opnieuw door het Gerechtelijk Laboratorium ontvangen van de technische recherche. Vervolgens wordt de trui, in 1995, terwijl de trui niet terug is gegaan naar de familie (dus niet uit handen van justitie is geweest), op “meer intensieve wijze” onderzocht op de aanwezigheid van haren en wordt schaamhaar 35 gevonden (zie rapport 9 augustus 1995).

Pas een jaar na de ontdekking van de schaamhaar, namelijk op 26 april 1996, gaat de trui naar de familie terug (p. 235).

De trui is dus uitsluitend bij justitie geweest (NFI en technische recherche) totdat schaamhaar #35 werd veiliggesteld.

De enkele suggestie dat contaminatie een mogelijkheid is, betekent natuurlijk nog niet dat contaminatie een reële mogelijkheid is, laat staan dat het aannemelijk is dat een NFI medewerker of een technisch rechercheur zijn schaamhaar op de trui van het slachtoffer heeft achtergelaten. Uitgangspunt bij het bewaren van sporenmateriaal was en is immers altijd dat de betrokken technisch rechercheurs en NFI-medewerkers al het mogelijke doen om contaminatie te voorkomen.

De trui is in ieder geval onder de hoede van justitie gebleven totdat in tweede instantie na intensiever onderzoek de schaamhaar werd gevonden. Het aantreffen van een niet aan de verdachte toebehorende schaamhaar op een slachtoffer is natuurlijk ontlastend voor de verdachte. Immers, deze schaamhaar kan zeer wel delictgerelateerd zijn. En laten we vooral niet vergeten: P. hoeft niet te bewijzen dat de schaamhaar op de trui van een verkrachtingsslachtoffer delictgerelateerd is, hij hoeft het alleen maar aannemelijk te maken.

Deventer moordzaak, LJN BA1024, onder 7.6.2

“Gelet op de hiervoor weergegeven wijze waarop deze blouse bij de politie na veiligstelling en inbeslagneming verpakt en bewaard is geweest is het voorts naar het oordeel van het hof volstrekt onaannemelijk dat zich enige contaminatie (in de zin van besmetting) heeft kunnen voordoen met andere in deze zaak veiliggestelde beslagstukken waarop zich mogelijk celmateriaal bevonden heeft, in het bijzonder kledingstukken van de verdachte. De raadsman heeft ook geen feiten en omstandigheden aangedragen die het vermoeden van contaminatie concreet zouden kunnen ondersteunen.

Het feit dat blijkens het hiervoor genoemde proces verbaal (...) de blouse (...) door de technische onderzoeksgroep op 14 oktober 1999 is aangeboden aan het NFI, terwijl deze naar uit het NFI-rapport van 21 februari 2000 volgt eerst op 10 november 1999 als ontvangen stuk door het NFI is geregistreerd, doet bij het hof geen twijfel rijzen over de deugdelijkheid van de bewaring van die blouse in de tussenliggende periode voor wat betreft het aspect van uitsluiting van contaminatie

Ook overigens is het hof niet gebleken van zodanig ernstige onvolkomenheden in het opsporingsonderzoek dat deze op zichzelf of in samenhang met andere onvolkomenheden zouden moeten leiden tot het door de raadsman bepleite gevolg van uitsluiting van het bewijs van de blouse (...) en het daarop aangetroffen sporenmateriaal.”

Blijkbaar is het uitgangspunt dat van contaminatie geen sprake is. Dit is ook logisch.

Met gelijke strekking meent Machielse in zijn conclusie bij LJN AW2476, punt 5.9:

“Ik kan mij eerlijk gezegd moeilijk voorstellen hoe de mengsporen, nadat zij (eventueel) op de door de verdediging aangegeven wijze onder de schoenzolen van voornoemde personen terecht zouden zijn gekomen, kunnen zijn overgedragen op de kruk van de badkamerdeur of bijvoorbeeld de kraan in de keuken. Nu door de verdediging echter niet expliciet het verweer is gevoerd dat en op welke wijze de mengsporen via (de handen) van de zus, de ambulancemedewerkers en de verbalisanten op de objecten terecht zouden kunnen zijn gekomen, hoefde het Hof die – in mijn ogen onwaarschijnlijke – mogelijkheid sowieso niet uitdrukkelijk uit te sluiten.”

De officier (op wie de bewijslast rust) heeft in ieder geval op geen enkele wijze aannemelijk gemaakt dat deze schaamhaar van een onschuldige contaminatie afkomstig is.

Aldus is voldoende aannemelijk dat schaamhaar #35 delictgerelateerd kan zijn.

Het is natuurlijk wel interessant om te zien of de schaamhaar met iemand in verband gebracht kan worden.

8.2.2 MtDNA-match

Feit is dat het mtDNA van schaamhaar #35 volledig overeenkomt met het mtDNA van Wilco V. Technisch rechercheurs Schulte en De Bruijn van het Marmotteam doelen op deze match als zij relateren:

Bevindingen aangetroffen haar, proces-verbaal 1 juli 2008, P. 1802

*“De haar #35 kan afkomstig zijn van de verdachte J.W. V., maar ook, in ieder geval, van **alle** in vrouwelijke lijn aan hem verwante familieleden en een onbekend aantal andere personen (rapportage FLDO 02-007).“*

Schulte en De Bruijn gaan echter voorbij aan het feit dat in 1995 reeds is vastgesteld dat schaamhaar #35 ook nog eens in het schaamhaarpalet van Wilco V. past, oftewel: morfologisch matcht.

8.2.3 *Morfologische match*

Bij de beoordeling of een (schaam-)haar in een (schaam-)haarpalet past, vergeleek het Gerechtelijk Laboratorium destijds (schaam)haren onder een microscoop (400x vergroting) op de navolgende kenmerken: lengte, dikte, vorm, mergverloop, pigmentatie, pigmentatieverloop, kleur, kleurverloop, en kleurintensiteit (p. 73 dossier).

(bron: A.J. Meulenbroek, *De essenties van forensisch DNA-onderzoek – versie 4, mei 2008, NFI*)

(PRODUCTIE)

In de wetenschappelijke literatuur zijn aanwijzingen te vinden die erop duiden dat een uitsluiting van een persoon als donor door morfologisch haaronderzoek een stevige basis heeft. (zie hierna ook schaamhaar 22 en ‘plukje haar’).

Zie brief van Blom, 3 september 2009,

(PRODUCTIE)

Zie **M.M. Houck en B. Budowle, Ph. D. “Correlations of microscopic and Mitochondrial DNA Hair Comparison”**

(PRODUCTIE)

In een onderzoek waarin de FBI in 177 zaken (uit de periode 1996-2000) morfologisch haaronderzoek verrichte, werd daarna van de haarsporen en de haren uit de referentiepaletten tevens een mtDNA profiel bepaald. Hierbij waren 19 gevallen van uitsluiting van de donor van het referentiehaar op grond van morfologisch vergelijkend haaronderzoek, en deze uitsluitingen werden bevestigd door het mtDNA-onderzoek. Andersom bleek dat van de 80 haren die morfologisch pasten binnen het referentiepalet, er 9 na mtDNA onderzoek niet afkomstig bleken te kunnen zijn van de donor van het referentiehaar. Dus: hoewel de haren ad SVO 205 passen binnen het palet van het slachtoffer, dit nog niet hoeft te betekenen dat deze daarmee ook van het slachtoffer afkomstig moeten zijn.

Map 4 eindproces-verbaal, p. 1811, rapportage Gerechtelijk Lab 14 september 1995 Ing. P.E. de Vreede:

“Naar aanleiding van het verzoek van een vergelijkend haaronderzoek tussen de schaamhaar aangetroffen op de trui ad 207 van het slachtoffer C. A. met het schaamhaarmonster van de verdachte J.W. V., kan ik u het volgende berichten.

De schaamhaar aangetroffen op de trui ad 207 van het slachtoffer C. A., vertoonde grote overeenkomsten met het schaamhaarpalet van de verdachte J.W. V., op grond van kenmerken zoals bijvoorbeeld kleur en pigmentatie over de gehele lengte van de haar. Alleen het gedeelte op circa $\frac{3}{4}$ deel vanaf de wortel verschilt in intensiteit. Derhalve luidt de conclusie dat het niet is uit te sluiten, dat deze schaamhaar van de verdachte J.W. V. afkomstig is.”

Justitie bleek in ieder geval niet overtuigd van het verschil in intensiteit en vroeg Wilco V. opnieuw een monster van zijn schaamhaar in te leveren.

Dat deed hij. Maar er was wel iets gekks aan de hand met dit monster.

Map 4 eindproces-verbaal, p. 1811, rapportage Gerechtelijk Lab 14 september 1995 Ing. P.E. de Vreede:

“Het extra schaamhaarmonster (ontvangen d.d. 11 september 1995) bleek afgeknipt/afgesneden/afgeschoren te zijn, juist vóór die plaats waar dit verschil in intensiteit tijdens het eerste deel van het onderzoek werd vastgesteld. Derhalve heeft dit monster geen bijdrage kunnen leveren.”

Advocaat Generaal 32 van 64 4.5.1 merkt daar het volgende over op:

“Ik merk – nu we het over gebrek aan toeval hebben - nog op dat mevrouw De Vreede indertijd bij haar morfologisch onderzoek enigszins gehandicapt werd door een bizarre gang van zaken rond een door W.V. aangeleverd schaamhaarmonster.

In de brief aan de griffier van het Arnhemse Gerechtshof van 14 september 1995 schrijft mevrouw De Vreede: “Het extra schaamhaarmonster....bleek afgeknipt/afgesneden/afgeschoren te zijn.

En dat afscheren of afknippen geschiedde precies op een voor het onderzoek cruciale plek. Het is allemaal iets te veel toeval.”

Wat de reden is geweest voor Wilco V. om zijn schaamhaar precies daar af te scheren waar het interessant zou worden, blijkt niet uit dit dossier.

Feit is wel dat een morfologische match op zichzelf nog niet betekent dat de haar van een persoon móét zijn en ook weten we dat een mitochondriale match nog niet betekent dat de haar van een persoon móét zijn, maar in geval van een combinatie van zowel een morfologische match als een mtDNA match ligt dat anders. Die combinatie levert een veel grotere bewijswaarde op. In dit geval richting Wilco V..

Helaas is nooit meer geprobeerd om alsnog een schaamhaarmonster van Wilco V. te verkrijgen. Nu is hij onherroepelijk vrijgesproken.

Het Hof in Leeuwarden heeft destijds nagelaten om alsnog nader onderzoek te gelasten. Het Hof overwoog slechts dat een enkele mtDNA-match onvoldoende bewijswaarde heeft richting Wilco V.. Het Hof liet de morfologische match daarbij - ten onrechte - volledig buiten beschouwing.

Conclusie moet zijn dat het Hof schaamhaar #35 aldus ten onrechte niet of onvoldoende mee heeft gewogen in haar waardering van het bewijs tegen Wilco V..

8.3 Schaamhaar #22

Deze schaamhaar heeft ons allen dagenlang beziggehouden. De schaamhaar is in 1994 bij de sectie uit het schaamhaar van het slachtoffer gekamd.

De verschillende onderzoeken aan schaamhaar 22 aan de wortel van de haar en de schacht van de haar leveren de volgende resultaten op:

WORTEL:

Autosomaal 1994, HLDQalfa

De Knijff 16 februari 2009: kan slachtoffer (1.2-4), P. (3-3), Verdachte 8064 (1.2-3) niet uitsluiten. Acht SLACHTOFFER en P. waarschijnlijker dan slachtoffer en Verdachte 8064 maar vermeldt niet in welke verhouding.

De Knijff heeft ter terechtzitting tijdens zijn verhoor meermalen bevestigd nog steeds achter dit onderzoek te staan. Overigens kan worden betwijfeld of het slachtoffer deel uitmaakt van schaamhaar 22, gelet op de het navolgende.

SCHACHT:

Autosomaal

De Knijff 2009, verklaart dat hij - gelet op de context in deze zaak - slechts een enkelvoudig DNA-profiel verwacht (ofwel celmateriaal van één persoon), te weten de typering van de contaminatie (het vreemde celmateriaal) van de schaamhaar. De Knijff heeft als enige onderzoek gedaan aan de schacht en heeft bij zijn onderzoek als enige kennis kunnen nemen van de benodigde ruwe data. Deze ruwe data zijn er niet meer, waardoor andere deskundigen de conclusies van De Knijff niet kunnen beoordelen en ook niet hun eigen conclusies kunnen trekken over dit specifieke spoor.

De Knijff acht de door hem verkregen autosomale profielen van schaamhaar #22 betrouwbaar en zegt stellig: het is geen mengprofiel. De door hem als betrouwbaar aangemerkte pieken zitten voldoende ruim boven de bij het FLDO proefondervindelijk als betrouwbaar geoordeelde detectiewaarde (van 20 RFU). Bovendien is volgens De Knijff op vier plaatsen sprake van zogeheten 'heterozygote' pieken welke goed met elkaar in balans zijn. Het betrouwbare, enkelvoudige autosomale DNA-profiel is volgens De Knijff in ieder geval niet van P.(!).

Het enkelvoudige autosomale profiel van schaamhaar 22 is van een onbekende man, volgens De Knijff waarschijnlijk een spermadonor! (Verhoor 24 juni 2009, p. 17 en 24).

MtDNA

Het mtDNA van de schaamhaar blijkt identiek aan het mtDNA van Christel (en dus ook aan het mtDNA van haar broer Bas, hetgeen de officier van justitie onvermeld laat).

Ieder mens kan enkele verschillende typen (schaam-)haar in haar/zijn eigen (schaam-)haarpalet hebben. Schaamhaar #22 past echter in het geheel niet in het schaamhaarpalet van Christel (zie bij de bespreking van schaamhaar #35 hiervoor op welke kenmerken wordt gecontroleerd)!

NFI rapport 25 mei 1994, p. 68.).

Er is – zoals dat heet – een morfologische mismatch met Christel!

In het rapport waar de mismatch met het schaamhaar van Christel wordt genoemd, is geen waarschijnlijkheidsreeks genoemd, waardoor het gewicht van deze mismatch niet duidelijk is. In ieder geval zijn de wetenschappelijke literatuur aanwijzingen te vinden die erop duiden dat een uitsluiting van een persoon als donor door morfologisch haaronderzoek een stevige basis heeft. (zie hiervoor onder schaamhaar 35 en 'plukje haar').

Als de schaamhaar niet van Christel afkomstig is, dan is haar broer Bas niet uit beeld (die heeft immers hetzelfde mtDNA en is morfologisch niet vergeleken).

**Zie M.M. Houck en B. Budowle, Ph. D. “Correlations of microscopic and Mitochondrial DNA Hair Comparison” (PRODUCTIE!!!)
(PRODUCTIE)**

Zie brief van Blom, 3 september 2009,
(PRODUCTIE)

Y-chromosomaal

Algemene opmerking. Op Y-chromosomaal niveau kunnen maximaal 15 kenmerken worden bepaald. In geval het Y-chromosomaal DNA van een spoor op alle 15 kenmerken overeenkomt met alle 15 kenmerken van een persoon, betekent dit volgens de deskundigen geenszins dat het spoor van die persoon is. Er zijn simpelweg teveel mensen die hetzelfde Y-chromosomaal DNA hebben. De Knijff noemt een dergelijke match dan ook 'boterzacht' (verhoor 8 juni 2009, p. 25).

Een mismatch is volgens De Knijff bruikbaar om personen als potentiële donor uit te sluiten, maar een match is niet bruikbaar voor enig bewijs.

Het Y-chromosomaal DNA van schaamhaar 22 blijkt op slechts 9 v.d.15 kenmerken overeen te komen met het Y-chromosomale profiel van P.. Deze match met een partieel Y-chromosomaal profiel is dus, in de terminologie van De Knijff, nog zachter dan 'boterzacht'.

8.3.1 Schaamhaar #22 is niet van P.

Professor De Knijff zegt stellig en zonder enig voorbehoud: deze schaamhaar 22, veiliggesteld in het schaamhaar van het slachtoffer, is in ieder geval niet van P!.

Professor De Knijff is de enige die het echt kan beoordelen, omdat hij zeer deskundig is en bovendien als enige toegang heeft gehad tot de ruwe data van de DNA-analyse van deze schaamhaar.

Schaamhaar 22 kan van Bas zijn, gelet op de morfologische mismatch met Christel en de overeenstemming met zijn mtDNA. Helaas is de schaamhaar 22 nooit vergeleken met het schaamhaarpalet van Bas. De vraag is of dat nu, 15 jaar later, nog zin zou hebben.

De vervuiling op schaamhaar 22 is van een onbekende man, waarschijnlijk een spermadonor. De Knijff zegt op 16 februari 2009 in zijn rapport dat hij Verdachte 8064 niet kan uitsluiten als donor aan het materiaal in de wortel.

8.3.2 *Resterende vragen over schaamhaar # 22*

Interessante vragen zijn

- hebben verdachte 8064 en/of andere interessante onderzoeksobjecten (op 9 of meer van de 15 posities) hetzelfde Y-chromosomale profiel heeft als schaamhaar 22?
- hebben verdachte 8064 en/of andere interessante onderzoeksobjecten hetzelfde autosomale DNA-profiel als het door De Knijff als betrouwbaar beoordeelde enkelvoudige autosomale DNA-profiel van schaamhaar 22?

Helaas. De enige profielen die in deze zaak sinds 1995 zijn vergeleken met schaamhaar 22 de profielen van P., Christel en haar broer Bas.

8.3.3 *Beschouwt het OM deze haar oprecht als contaminatie?*

Het DNA-profiel van schaamhaar #22 is gebruikt voor grootschalig DNA-onderzoek, ofwel vergeleken met het DNA-profiel van een grote groep mensen tegen wie geen individuele bezwaren bestaan om ze als verdachte aan te merken..

Uit het enkele feit dat schaamhaar 22 voor grootschalig DNA-onderzoek is gebruikt, moet worden geconcludeerd dat justitie schaamhaar #22 ten tijde van dat grootschalig DNA-onderzoek als daderspoor heeft beschouwd, althans dat zij van mening was dat deze schaamhaar een substantiële bijdrage zou kunnen leveren aan de opheldering van deze zaak. Anders mag zo'n grootschalig DNA-onderzoek immers niet plaatsvinden.

(<http://www.dnaspooren.nl/docs/wetregelgeving/GrootschaligDNAonderzoek.pdf>)

“Bij de beslissing om het middel in te zetten is aansluiting gezocht bij de in paragraaf 2 genoemde en al eerder ontwikkelde criteria voor grootschalige opsporingsonderzoeken. De inzet van grootschalig DNA-onderzoek onder een groep personen tegen wie geen individuele bezwaren bestaan om ze als verdachte aan te merken, verlangt dan dat:

- 1. sprake is van een zeer ernstig misdrijf dat grote maatschappelijke onrust veroorzaakt;*
- 2. er geen verdachte is en er geen aanwijzingen meer zijn die met een redelijke inzet van middelen een voldoende kans bieden om te leiden tot opheldering van het delict;*
- 3. het redelijkerwijs kan bijdragen aan de opheldering van het delict. Allereerst moet het aannemelijk zijn dat het aangetroffen spoor een daderspoor betreft dan wel dat het onderzoek van dit spoor een substantiële bijdrage kan leveren aan de opheldering van het delict. Bovendien moeten er sterke, door feiten gestaafde aanwijzingen zijn dat het spoor afkomstig is van een persoon die zich binnen de geselecteerde kring van personen bevindt, zoals bijvoorbeeld in de zaak Yasmina, alwaar op grond van sterke feitelijke aanwijzingen kon worden aangenomen dat deze persoon uit de buurt afkomstig zou zijn. Voorts dienen de DNA-profielen van het aangetroffen materiaal voldoende onderscheidende kenmerken te bevatten;”*

In haar requisitoir (p. 19) zegt de officier van justitie dat een deel van het autosomale profiel van schaamhaar 22

„met niemand [matcht] die ooit onderwerp van DNA onderzoek is geweest“.

Dit is een onjuiste suggestie. De DNA-profielen die door de jaren heen van schaamhaar 22 zijn verkregen, zijn allesbehalve met alle personen vergeleken *“die ooit onderwerp van DNA onderzoek”* zijn geweest.

Een ding is wél zeker:

Ten overstaan van uw rechtbank heeft professor De Knijff in ondubbelzinnig bewoordingen en met kracht van argumenten P. uitdrukkelijk uitgesloten als donor van schaamhaar 22.

Sindsdien stelt het OM zich ineens op het standpunt dat dit spoor duidelijk niet delictgerelateerd is maar veroorzaakt moet zijn door contaminatie van een *“volstrekt onschuldige voorbijganger.”*

Prachtig, zoveel flexibiliteit, maar natuurlijk volstrekt ongeloofwaardig.

8.4 Haren #42 en #70

Haar # 42

Deze haar is veiliggesteld van SVO 208, ofwel: de blouse van Christel (p. 699/667/673)

Autosomaal DNA-onderzoek niet mogelijk gebleken.

mtDNA: van Christel en dus ook van haar broer Bas (p. 702).

Morfologisch onderzoek: geen gegevens gevonden in dit dossier.

Haar # 70

Deze haar is veiliggesteld van SVO 207, ofwel: de trui van Christel (p. 699)

Autosomaal DNA-onderzoek niet mogelijk gebleken.

Geslachtsbepaling niet mogelijk.

mtDNA: Christel dus ook van Bas.

Morfologisch onderzoek: de haar matcht niet met Christel en is niet vergeleken met Bas.

De onderzochte haar matcht niet met Christel (p 067) maar het niet helemaal duidelijk of de betreffende haar van de betreffende folie van 207 inderdaad haar # 70 betreft.

De mismatch zou mogelijk ook kunnen zien op de haren # 15 en# 17 (p. 700) en # 35 (p. 1811).

8.5 Een opmerkelijk plukje haar

Toen Christel op 9 januari 1994 door oma gevonden werd, was haar rechterhand gesloten. In haar hand bleek zich later een *“plukje haar”* te bevinden. Probeert u zich eens voor te stellen wat de herkomst van een dergelijk plukje haar kan zijn.

8.5.1 SVO 205

Uit het rapport van het GL van 20 mei 1994 blijkt:

“Op 11 januari 1994 werden ontvangen van de technische recherche Noord- en Oost Gelderland, via E.J. Kerkhoven:

van het slachtoffer Chr. C. A.:

205. een plukje uit de hand;”

“Op 21 februari 1994 werden ontvangen van de technische recherche Noord- en Oost-Gelderland, via Kroes:

(...)

van het slachtoffer Chr. C. A.:

(...)

205. haren vanaf de rechtermouw;”

Uit het rapport van het GL van 25 mei 1994 blijkt:

*“Op 11 januari 1994 werden ontvangen van de technische recherche Noord- en Oost-Gelderland, via E.J. Kerkhoven:
van het slachtoffer Chr. C. A.:
205. een monster met haar uit de hand;”*

*“Op 21 februari 1994 werden ontvangen van de technische recherche Noord- en Oost-Gelderland, via Kroes:
(...)
van het slachtoffer Chr. C. A.:
(...)
205. haren vanaf de rechtermouw;”*

Uit het rapport van het GL van 19 juli 1994 blijkt :

Pagina 3

*“Op 11 januari 1994 werden ontvangen van het recherchebijstandteam Gelderland-Noord, via E.J. Kerkhoven:
van het slachtoffer Chr. C. A.:
205. een plukje uit de hand;*

Pagina 3-4

*“Op 21 februari 1994 werden ontvangen van de technische recherche Noord- en Oost-Gelderland, via Kroes:
(...)
van het slachtoffer Chr. C. A.:
205. haren vanaf de rechtermouw;”*

De lijst van stukken van overtuiging van 3 augustus 1994 (pagina 61 eindpv) omschrijft SVO205 als volgt:

“205 lange haren op rechter mouw (ingenomen op 09-01, naar GNL op 11-09)”

Laatstgenoemde datum “11-09” moet een vergissing zijn, aangezien het op 3 augustus 1994 nog geen 11 september was geweest. Het staat dus vast dat de notatie van dit SVO niet klopt. De vraag is wat er precies niet klopt. Als bedoelt is 11-01 dan is onduidelijk op welke datum het plukje respectievelijk de (lange) haren vanaf de rechtermouw precies zijn ontvangen door het GLB.

8.5.2 *Is het plukje überhaupt wel onderzocht?*

Uit de voorgaande opsomming blijkt dat onder één SVO nr., te weten 205, haarmonsters worden ontvangen met (meer dan 2) verschillende benamingen, welke bovendien van (minimaal) twee verschillende locaties zijn veiliggesteld.

Onder dit ene SVO nummer heeft maar 1 onderzoek plaatsgehad, zodat onvoldoende duidelijk is wat er nou precies is onderzocht en op welke specifieke haar of haren de uitslag van het onderzoek precies betrekking heeft gehad. Ging het hier bijvoorbeeld lange en/of korte haren en betrof het eigenlijk wel het plukje?

8.5.3 *Referentiemonsters*

Ook is er onduidelijkheid over referentiemonsters.

Uit het rapport van het GL van 19 juli 1994 blijkt

Pagina 8

*“Op 24 mei 1994 werden ontvangen van de technische recherche Noord- en Oost-Gelderland, via D. Akster:
1301. een haarmonster van getuige M. S. (moeder slachtoffer);
1302. een haarmonster van getuige B. A.;”*

Nergens in het dossier staat of en zo ja waar, wanneer, door wie en onder welk nummer van het slachtoffer een haarmonster of haarmonsters zijn afgenomen.

Nergens in het dossier staat waar, wanneer, door wie en onder welk nummer deze vervolgens zijn opgeslagen.

Nergens in het dossier blijkt dat één (of meer) haarmonsters van het slachtoffer door het GLB zijn ontvangen.

Feit is dat op geen van de inventarislijsten een referentiemonster van het slachtoffer is terug te vinden.

Dit roept de vraag op, waarmee is SVO 205 nou eigenlijk vergeleken?

8.5.4 *Morfologische vergelijking SVO 205 met referentiemonsters slachtoffer?*

Uit het rapport van het GL van 25 mei 1994 blijkt dat morfologisch haaronderzoek is verricht met de volgende resultaten:

“Het monster haren ad 205 uit de hand (...)”

“De hierbij waargenomen haren werden veiliggesteld en vergeleken met de hoofd- en schaamharen van het slachtoffer Chr. C. A. en/of verdachten, met het volgende resultaat:”

“monster haren ad 205 slachtoffer Chr. C. A.:

- diverse midden tot donker grijsbruine, puntvormig gepigmenteerde, gebogen hoofdhaardelen met een verloop naar licht tot midden bruin in de richting van de top. Diverse haren hadden vervolgens een verloop naar licht geel, egaal gepigmenteerd in de richting van de top;”

“De hoofdhaardelen ad 205 afkomstig uit de hand en de schaamhaar ad 229a van het slachtoffer Chr. C. A. pasten in de hoofd- en schaamhaarpaletten van het slachtoffer Chr C. A. zelf.”

Heeft deze vergelijking plaatsgevonden op SVO nr. of op basis van omschrijving. Welk referentiemonster van het slachtoffer is gebruikt?

Een ding is zeker: bij de verwoording van de resultaten worden niet dezelfde woordelijke omschrijvingen gebruikt als die hiervoor onder 8.5.1. zijn genoemd.

De vraag is gerechtvaardigd: wat is nou eigenlijk onderzocht. Is het ‘plukje haar uit de rechterhand’ daadwerkelijk vergeleken met (al dan niet) een representatief referentiemonster van het slachtoffer of zijn (onder hetzelfde SVO nr. 205) ‘lange haren vanaf de rechtermouw’ vergelijken met een (al dan niet) representatief referentiemonster van het slachtoffer.

8.5.5 *Betekenis morfologisch onderzoek*

Voorzover voldoende vast zou staan dat het plukje uit de rechterhand is vergeleken met de haren van Christel en dat het plukje past in haar palet, dan staat daarmee nog geenszins vast dat het ook haren van Christel moeten zijn.

In de wetenschappelijke literatuur zijn aanwijzingen te vinden die erop duiden dat een uitsluiting van een persoon als donor door morfologisch haaronderzoek een stevige basis heeft. (zie hierna ook schaamhaar 22).

Zie M.M. Houck en B. Budowle, Ph. D. “Correlations of microscopic and Mitochondrial DNA Hair Comparison” (PRODUCTIE)

In een onderzoek waarin de FBI in 177 zaken (uit de periode 1996-2000) morfologisch haaronderzoek verrichte, werd daarna van de haarsporen en de haren uit de referentiepaletten tevens een mtDNA profiel bepaald. Hierbij waren 19 gevallen van uitsluiting van de donor van het referentiehaar op grond van morfologisch vergelijkend haaronderzoek, en deze uitsluitingen werden bevestigd door het

mtDNA-onderzoek. Andersom bleek dat van de 80 haren die morfologisch pasten binnen het referentiepalet, er 9 na mtDNA onderzoek niet afkomstig bleken te kunnen zijn van de donor van het referentiehaar. Dus: hoewel de haren ad SVO 205 passen binnen het palet van het slachtoffer, dit nog niet hoeft te betekenen dat deze daarmee ook van het slachtoffer afkomstig moeten zijn.

Zie brief van deskundige Dr. Blom, 3 september 2009 (**PRODUCTIE**).

Een haar die in het palet van Christel past, kan dus ook passen in het palet van vele andere personen.

8.5.6 *Nader onderzoek?*

Nader onderzoek aan het plukje zou interessant kunnen zijn.

Uit het dossier blijkt niet dat aan SVO 205 ooit nog enig ander onderzoek is gedaan. Het is bijvoorbeeld niet duidelijk of aan een of meer van de veiliggestelde haren nog een wortel zat.

Het zou in ieder geval voor de hand hebben gelegen om bijvoorbeeld DNA-onderzoek aan de haren te doen, of een vergelijking met het palet van andere interessante onderzoekssubjecten, zoals Bas en verdachte 8064.

Zoals uit de onderhavige zaak en ook uit de literatuur blijkt, kan een mtDNA onderzoek aan haren interessante aanvullende informatie opleveren, die bovendien een hogere bewijswaarde kan opleveren dat een enkele morfologische match. Ook kunnen met aanvullend onderzoek bepaalde personen worden uitgesloten als potentiële donor.

De beschouwing van de Groep Moord & Zeden vermeldt op 22 december 2003 het volgende op pagina 10 (553 eindpv):

“In haar hand had het slachtoffer haren die bij nader onderzoek van haarzelf afkomstig bleken te zijn.”

Gelet op hetgeen hiervoor is gezegd, moet worden vastgesteld dat deze conclusie te kort door de bocht is. De juiste conclusie was geweest dat de haren *van haarzelf afkomstig leken te zijn*. Nader onderzoek had veel duidelijkheid kunnen geven, waarbij overigens moet worden opgemerkt dat mtDNA-onderzoek richting de broer van het slachtoffer geen uitsluitende waarde heeft.

8.5.7 *Betreft het hier een daderspoor?*

De conclusie dat het plukje haar dat feitelijk in de hand van het slachtoffer is aangetroffen van dat slachtoffer afkomstig is, is gelet op het voorgaande nogal kort door de bocht. Daarbij komt nog dat van het plukje haar niet duidelijk is of het hier korte of lange haardelen betreft, in tegenstelling tot de haren die van de mouw afkomstig zijn, welke als lang worden omschreven. Het kan dus evenzeer zijn gegaan om korte haren of haardelen. Dat lijkt ook beter te passen bij de omschrijving ‘plukje’. Dat het in geval van relatief korte haren om een mannelijke donor kan gaan, is geenszins denkbeeldig.

Nu onduidelijk is wat er precies is onderzocht en welke conclusies daaraan kunnen worden verbonden, blijft de mogelijkheid open dat een zeer interessant spoor ernstig onderbelicht is gebleven.

Op de inventarislijst van alle bij het Marmotteam aanwezige sporen (map 2, p. 747 e.v.), staat SVO 205 niet vermeldt. Dat kan twee dingen betekenen. Ofwel, het plukje is er niet meer, ofwel het Marmotteam vond het niet van belang voor deze zaak.

P. is er in ieder geval van overtuigd dat het opmerkelijke plukje uit de hand van het slachtoffer niet van hem afkomstig kan zijn. Indien het inderdaad niet van P. en ook niet van het slachtoffer blijkt te zijn, lijkt het een keihard daderspoor! Voor de echte waarheid in deze zaak kan een nader onderzoek naar dit plukje natuurlijk interessant zijn. P. is echter van mening dat dit onderzoek niet in deze strafzaak, althans niet in deze aanleg, ofwel: “in zijn tijd” moet plaatsvinden. Het plukje is immers niet van hem en dus hooguit van belang voor de nadere onderbouwing van alternatieve, ontlastende scenario’s en daarvoor is al meer dan voldoende onderbouwing.

8.6 Het mtDNA-profiel 16221T: een ‘keihard daderspoor’?

8.6.1 Vier verschillende sporen

Haar 15 en 17

Uit het proces verbaal van de technische recherche van 2 augustus 1994 op pagina 5 blijkt dat op de plaats delict door de technische recherche op 9 januari 1994 de ‘SVO 200-serie’ is veiliggesteld.

Uit de SVO-lijst van 3 augustus 1994 blijkt onder andere te zijn veiliggesteld:

207: grijze trui

219: microsp. hals

Uit het proces verbaal van de technische recherche van 2 augustus 1994 op pagina 9 blijkt dat op deze beide SVO’s, te weten een trui en een folie van de hals, hoofdhaardelen werden aangetroffen.

Het Gerechtelijk Lab ontvangt blijkens het rapport van 25 mei 1994 op 21 februari 1994 via Kroes deze beide SVO’s:

“207. een grijze trui”

“219. microsporen vanaf de hals”

Vanaf ieder van deze SVO’s is een hoofdhaardeel veiliggesteld.

De conclusie ten aanzien van de haardelen die op deze SVO’s werden aangetroffen luidt:

“De hoofdhaardelen op de trui ad 207 en de folie ad 219 van het slachtoffer Chr. C. A. pasten niet in de hoofdhaarpaletten van het slachtoffer Chr. C. A. (...).”

Een dag later wordt tijdens de sectie door de heer Visser (p. 808 en Joost als assistent?) blijkens het sectierapport onder punt 3 en 17 het spoor op het bovenbeen bemonsterd. Ook worden vaginale uitstrijkjes gemaakt.

De haar van SVO 207 wordt later bekend onder de noemer haar #15 (zie bijv. FLDO 00-036).

De haar van SVO 219 wordt later bekend onder de noemer haar #17 (zie bijv. FLDO 00-036).

Sporen ‘bovenbeen’ en ‘ingang.vag’

Het monster van het been wordt onder andere spermaspoor bovenbeen genoemd.

Van de vaginale uitstrijkjes wordt er 1 bekend onder de noemer ‘ingang vagina’

Merk op dat het hier vier verschillende typen bemonsteringen betreft die op twee verschillende data door twee verschillende groepen personen zijn veiliggesteld.

8.6.2 Telkens hetzelfde mtDNA-profiel

Haren 15 en 17

Rapport van het FLDO 00-036

De haren #15 en #17 blijken hetzelfde mtDNA te bevatten als het spermaspoor bovenbeen, te weten 16221T.

Spermaspoor bovenbeen

Rapport van het FLDO 08-130

In het spermaspoor bovenbeen zit het mtDNA profiel 16221T (ingang vagina wordt hier niet onderzocht).

Voorts blijkt uit dit rapport dat dit profiel niet overeenkomt het profiel van P. en Christel.

Spermaspoor ingang vagina

Rapport van het FLDO 00-036

In het spermaspoor ‘ingang vagina’ werd het mtDNA profiel van Christel aangetroffen.

Rapport van het FLDO 02-007

In het spermaspoor 'ingang vagina' blijkt niet mtDNA van Christel te zitten, maar het mtDNA profiel 16221T. Hetzelfde profiel als de hoofdprofielen in de haren #15 en #17 (zie de 'Y' op pagina 704 van het eindprocesverbaal in samenhang met de verklaring van De Knijff ter terechtzitting op 8 juni 2009 over mengprofielen in mtDNA, pagina 52) en hetzelfde profiel als het spermaspoor bovenbeen.

Visie professor De Knijff

De Knijff ter terechtzitting op 8 juni 2009, pagina 28-33:

“Het enige wat wij weten is dat er in dat spoor een ander, ogenschijnlijk ongemengd mtDNA-profiel is aangetroffen. En dat mtDNA-profiel komt niet overeen met het slachtoffer en komt ook niet overeen met de verdachte. (...)

Wij hebben nu, want die mtDNA-profielen waren natuurlijk al een aantal jaren geleden gemaakt, ook deze mtDNA-profielen vergeleken met de mtDNA-profielen van mijn laboratoriummedewerkers en ook die hebben niet deze specifieke sequentievolverde. Dus die kunnen wij in ieder geval uitsluiten.”

“Er zitten cellen in dat extract die van een andere onbekende persoon afkomstig zijn. (...)

En diezelfde onbekende persoon die zit ook in de twee, die zit waarschijnlijk ook in de twee gemengde mtDNA-profielen van haar 15 en haar 17.”

“Het nieuwe van dit rapport [bedoeld wordt dat vnan 16 februari 2009] is dat wij zeker weten dat die bijdrage A niet van de verdachte afkomstig kan zijn Maar dus van een, tot nu toe, nog steeds onbekend gebleven persoon.”

“dan kan dat bijna niet anders dan dat dus geen spermacellen van die andere persoon zijn geweest, maar andere lichaamcellen. (...) dan moet er dus een contaminatie met ander celmateriaal, van een andere persoon, in zitten.”

“En uit het feit dat zij [het LGC] in hun autosomale DNA-profiel de conclusie trekken dat het een ogenschijnlijk ongemengd DNA-profiel is met geen enkele indicatie voor een inbalans tussen de X- en de Y-pieken, kun je bijna niet anders dan constateren dat die tweede bijdrage, die geringe bijdrage, waarschijnlijk van een man afkomstig is.”

“Het feit dat je in het sperma-extract een discrepantie vindt tussen een Y-chromosomale en een autosomale match en een non-match op het gebied van mtDNA zou je dus alleen maar kunnen verklaren in dit geval, dat is de meest voor de hand liggende verklaring, dat er een geringe contaminatie van ander celmateriaal van een andere persoon in zit. En dat moet dan ander celmateriaal zijn, anders dan sperma, en dat zou dan verklaren waarom je daar een heel ander mtDNA-profiel in vindt.”

8.6.3 *Betreft het hier “keiharde” dadersporen?*

Geconcludeerd moet worden

- dat er een onbekende donor is van een haar op de plaats delict in de nek van het slachtoffer
- dat er een onbekende donor is van een haar op de plaats delict op de trui van het slachtoffer.
- dat er een onbekende donor is van celmateriaal in het spoor bovenbeen
- dat er een onbekende donor is van celmateriaal in het spoor ingang vagina
- dat het telkens gaat om mtDNA profiel 16221T en dat dit dus telkens dezelfde donor kan betreffen.

De vraag werpt zich op of het hier in de context van versleping/uitpersing om 'keiharde dadersporen' kan gaan.

Daarvoor is de vraag naar contaminatie van belang.

Nogmaals visie Professor De Knijff

De Knijff ter terechtzitting op 8 juni 2009, pagina 28-33:

De jongste rechter vraagt De Knijff of dit sporenbeeld verklaarbaar kan zijn door penetratie zonder ejaculatie:

“Wij concluderen, althans ik concludeer dat het bijna niet anders kan dan dat het andere cellen van een derde persoon zijn geweest. Omdat je juist een schoon mtDNA-profiel tegenkomt. Wij hebben natuurlijk ook in retrospect nog een keer gekeken naar de kwaliteit van die mitochondriale DNA-sequenties en die geven geen enkele aanleiding ook nu, als wij opnieuw naar de ruwe data kijken, dat er een gemengd mitochondriaal DNA-profiel is en dat wij dus een gemengde DNA-bijdrage zouden hebben gemist. Dus wij weten nagenoeg zeker dat dit een schoon mitochondriaal DNA-profiel is, wat onbekend is, behalve dan de aanwezigheid van die haar 15 en haar 17. En we kunnen... ja, er zijn, dat heb ik al eerder gezegd, er zijn twee verklaringen: (...). En de andere optie is dus die geringe bijdrage van een onbekend persoon. En of die geringe bijdrage van die onbekende persoon nou misdaadgerelateerd zijn of dat die geringe bijdrage van die onbekende persoon, bijvoorbeeld bij het manipuleren en het bewerken van extracten, op welk laboratorium dan ook, er in terecht zijn gekomen dat weten wij niet. Daarom heb ik gekeken of wij dit mtDNA-profiel bij mijn laboratoriummedewerkers tegenkomen en dat is niet zo. Maar er zijn natuurlijk heel veel mensen die dit spoor in het verleden in handen hebben gehad, op welke manier dan ook.”

“Daarom ben ik ook zo voorzichtig, want je kunt hier heel snel een voor de één of de andere partij gunstige interpretatie aan geven en dat vind ik heel erg gevaarlijk. Dus je moet altijd beide opties openhouden.”

De Knijff spreekt in zijn verklaring slechts over één van de sporen, te weten één spermaspoor. Hij zegt daarover dat hij niet kan weten of mtDNA profiel 16221T delictgerelateerd is of niet omdat hij niet kan weten of het spoor gecontamineerd is.

Het is begrijpelijk dat De Knijff niets kan zeggen over de kans op contaminatie. Hij weet immers alleen dat “heel veel” (onduidelijk hoeveel) mensen het spoor c.q. het extract van dat ene spermaspoor “in handen” gehad hebben, maar hij weet niets over de concrete omstandigheden van het geval. Hij heeft immers geen idee wie dit spoor in handen kan hebben gehad en of daarbij al dan niet de benodigde voorzorgsmaatregelen zijn genomen teneinde contaminatie te voorkomen (de gebruikelijke handschoenen, mondkapjes e.d.). Het enkele feit dat sporen door meerdere handen zijn gegaan, betekent natuurlijk nog niet dat er een reële kans op contaminatie heeft bestaan. Eén ding is zeker, bij het FLDO (het instituut van De Knijff) is vastgesteld dat géén van de personen die met het spoor in aanraking kunnen zijn gekomen, het onderhavige mtDNA profiel 16221T hebben. Bij het FLDO is dus geen sprake geweest van contaminatie.

De officier van justitie zegt in haar requisitoir ten aanzien van het onbekende mtDNA profiel niettemin:

“Het is in het onderzoek niet duidelijk geworden van wie dit profiel kan zijn”.

verder zegt ze dat:

“Er juist bij spermasporen waarin naar zijn aard bijna geen mtDNA zit, bij vervuiling snel mtDNA van een ander naar boven kan komen. Dit kan van iedereen zijn, ook van de onderzoekers ter plaatse. Zeker gelet op het feit dat in 1994 nog niet werd gewerkt met beschermende kleding blijft deze mogelijkheid open.”

De officier van justitie suggereert aldus dat het mogelijk is dat het ‘vreemde mtDNA’ afkomstig is van justitiemensen. Hoewel contaminatie theoretisch nooit met 100% zekerheid kan worden uitgesloten, is dat natuurlijk iets heel anders dan dat contaminatie aannemelijk is. De officier van justitie onderbouwt haar suggestie in ieder geval op geen enkele wijze.

Bovendien heeft de officier van justitie geen enkel onderzoek laten doen naar de mogelijke delictgerelateerde herkomst van dit onbekende mtDNA-profiel, behoudens vergelijking met het profiel van cliënt, het slachtoffer en Bas A. (FLDO 08-130). De officier van justitie heeft eenvoudigweg nagelaten het mtDNA-profiel te vergelijken met de vele personen die (in het verleden) in beeld zijn (geweest) bij justitie als (potentiële) verdachte.

Feit blijft dat het FLDO van professor De Knijff al het mtDNA-onderzoek heeft gedaan in deze zaak en dat het FLDO heeft vastgesteld dat dit onbekende mtDNA-profiel in ieder geval niet van een van de betrokken onderzoekers is.

Justitie heeft kennelijk geen enkel onderzoek gedaan naar de mogelijkheid dat het mtDNA van één van de onderzoekers ter plaatste is geweest of van de patholoog-anatoom en zijn assistent die de volgende dag sectie hebben verricht. Aldus heeft de officier haar suggestie op geen enkele wijze aannemelijk gemaakt.

Dat klemt temeer, nu het in deze zaak op basis van de feiten volstrekt onaannemelijk is dat na het delict door derden mtDNA is achtergelaten in het spoor op het bovenbeen (let wel: in de lies van het slachtoffer op slechts 2 à 3 cm van de vagina) en in het spoor 'ingang vagina'. De betrokken onderzoekers van de 'zaadcelbevattende' sporen (de enige personen die na het delict iets in de schaamstreek van het slachtoffer te zoeken hebben gehad) hebben zich vanzelfsprekend terdege gerealiseerd wat het belang was van deze sporen in deze zaak en de uiterste zorg betracht teneinde de integriteit van juist deze sporen te waarborgen vanaf de eerste waarneming tot aan de sectie.

PV van bevinding aantreffen stoffelijk overschot, map 1, p. 45 e.v.:

p. 46: *“Door mij verbalisant Akster is er op toe gezien dat de situatie in de woonkamer onaangeroerd bleef.”*

(...)

“Inmiddels was ambulance-personeel ter plaatse die een vermoedelijke dood vaststelde. Vrijwel meteen hierop arriveerde de dienstdoende arts, dhr. Gunnink, huisarts te Putten. Deze stelde een onnatuurlijke dood vast.”

Opmerking raadsman: voor het vaststellen van de (onnatuurlijke) dood is het natuurlijk niet nodig dat de schaamstreek van het slachtoffer wordt beroerd. Evenmin is het voorstelbaar dat daarbij door ambulancepersoneel of door de huisarts een schaamhaar op de trui wordt achtergelaten.

p. 46: *“Vanaf knie hoogte tot aan de voeten was het slachtoffer niet gekleed met uitzondering van een sok (wit, c.q. creme). Daar dit mij, Akster, bevreedde heb ik de wax jas welke op het lichaam van het slachtoffer lag iets opgetild. Ik zag dat het onderlichaam van het slachtoffer was ontbloot.”*

p. 47: *Oom slachtoffer (Henk S.) kwam ter plaatse. “Hij heeft het slachtoffer niet kunnen aanraken”*

p. 47: *Door mij verbalisant Hartkamp werd inmiddels de plaats delict veilig gesteld door middel van een lint afzetting aan beide zijden van de woning (...)*

“Door mij Hartkamp werd eveneens een looppad uitgezet, ten einde de buiten dit looppad mogelijk aanwezige sporen zoveel mogelijk intact te laten”.

De als eerste aanwezige rechercheurs hebben alle mogelijk zorg betracht.

Vervolgens gaan de technisch rechercheurs op de plaats delict aan de slag.

J.A. Kroes, technisch coördinator, hij ging over het onderzoek op de plaats delict (Hof Leeuwarden 15 februari 2002, vervolgblad 23:

“Onze insteek was om zo goed mogelijk met dit spoor om te gaan, om het op de beste manier bij het gerechtelijk laboratorium te krijgen. Wij hadden er ook voor kunnen kiezen dit spoor van het slachtoffer af te schrapen om het afzonderlijk van elkaar naar het laboratorium toe te brengen. Wij hebben ervoor gekozen het geheel integraal aan te bieden, zodat met daar ook de positie van de vlek kon beoordelen.”

M. Benne, technisch rechercheur ter plaatse, Hof Leeuwarden, 15 februari 2002, vervolgblad 25:

“Het slachtoffer is op een gegeven moment afgevoerd in een lijkenzak. Die lijkenzak wordt in een brancard met een polyester omhulsel getild. Daarbij is uitermate grote zorg besteed aan het niet verstoren van het spoor op het rechterdijbeen door ervoor te zorgen dat de zak niet op dat spoor kwam.”

De haren 15 en 17 zijn op 9 januari 1994 veiliggesteld door de technische recherche (zie lijst van stukken van overtuiging, map 1, p. 62).

De spermasporen zijn de volgende dag bemonsterd ter gelegenheid van de sectie, nadat het stoffelijk overschot “op de beste manier” (citaat J.A. Kroes) bij het gerechtelijk laboratorium is gebracht. Vanzelfsprekend is de sectie op de gebruikelijke, zorgvuldige wijze uitgevoerd door de patholoog anatoom en zijn assistent(en).

In al die sporen zit één en hetzelfde mtDNA-profiel. Dat is wel heel toevallig.

Gelet op het voorgaande is het onaannemelijk dat sprake is geweest van contaminatie en moet worden aangenomen dat het spoor zeer wel delictgerelateerd kan zijn.

8.7 Conclusie omtrent ontlastende sporen

Er is een veelheid ontlastend sporenmateriaal. Sporen welke niet van P. zijn maar zeer wel delictgerelateerd kunnen zijn.

Overigens mondeling ter terechtzitting uitgesproken.

9 ONTLASTENDE SCENARIO'S

9.1 Is er in de huidige zaak een delictscenario?

Map 1, p. 90, getuige Albert Gerard P., 31-01-1994:

Hij heeft met Nataschja gesproken.

“Wij hebben wel gesproken over hoe het gebeurd zou kunnen zijn, de motieven. De motieven die mijzelf voor ogen staan is het feit, dat zij een goeie wip wilde maken met iemand, zonder dat iemand er wat van weet. Met iemand bedoel ik dus Nataschja en de familie van Christel. Dat zou verkeerd afgelopen kunnen zijn. Nataschja en ik hebben samen over de volgende motieven gesproken. Het kan ook zijn dat zij ruzie met iemand heeft gehad en dat zij dat daar heeft willen uitpraten, zonder dat thuis te moeten doen.

Nataschja denkt ook aan de vader van Christel, een volslagen onbekende en over het werk van Christel.” (...). “Het is wel zo dat ik Christel in staat zie om in de woning van haar oma een afspraak met iemand te maken. Dat past bij haar. Ik denk dat zij dingen deed die niet iedereen mocht weten, dus Nataschja ook niet. (...)”

Op de zitting van 11 mei 2009 heeft de rechtbank medegedeeld:

“dat de rechtbank in dit proces in elk geval de volgende vragen aan de orde zal stellen:

(...)

c.3. zijn er aannemelijke alternatieve scenario's?”

(DIT CITAAT IS BIJ DUPLIEK DOOR DE VERDEDIGING GENOEMD)

De officier van justitie heeft eerder in de procedure tegen de verdediging gezegd: “Kom dan met een verhaal”. Wat is haar verhaal eigenlijk? Een overlopen inbreker? Een lustmoordenaar? Of toch een bekende? (zie hiervoor onder ‘ontlastende scenario's’)

9.1.1 Statistieken over ‘moord en doodslag in Nederland’

(http://www.wodc.nl/images/Cahier%202007-15_volledige%20tekst_tcm44-89697.pdf)

Volgens de cijfers van het WODC zijn dader en slachtoffer in 7 van de 8 gevallen bekenden van elkaar (samenvatting, blz. 2 onderaan). De grootste categorie is (ex-) geliefden.

Moord met louter een zedenmotief komt weinig voor (2%), terwijl – en dat is hier belangrijk- een (poging tot) verkrachting ongeveer even vaak voorkomt in de andere categorieën (blz. 48). Dat Christel verkracht is, maakt scenario P. dus niet waarschijnlijker.

Statistieken over moord en doodslag in de VS

Statistieken uit de VS bevestigen de Nederlandse cijfers, met een grotere steekproef. <http://www.albany.edu/sourcebook/pdf/t31202007.pdf>

14831 moorden, waarvan 1925 door een vreemde. Is dus ongeveer 1/8 door vreemde, 7/8 door bekende. Bekenden verkrachtten het slachtoffer 11 keer, vreemden 10 keer.

Rape Investigation Handbook.

(<http://ibolyatibor.atw.hu/Szaki/3.pdf#page=151>)

Drie elementen uit het betoog van de OvJ worden uitdrukkelijk tot mythe bestempeld, namelijk dat een verkrachting louter gepleegd wordt om een seksuele drang te bevredigen, dat de verkrachter een vreemde is en dat de verkrachter een ‘loner’ is.

9.2 Verdachte 8064

9.2.1 Als verdachte aangemerkt?

Verdachte 8064 is op 15 januari 1994 voor het eerst gehoord, als getuige.

Op 26 januari 1994 is hij voor de tweede keer gehoord, aanvankelijk wederom als getuige. Er waren wat onduidelijkheden. Halverwege dit verhoor werd Verdachte 8064, naar aanleiding van de inhoud van zijn verklaring, ineens als verdachte aangemerkt. Op de inhoud van dit verhoor kom ik later terug.

Dit dossier bevat geen aanwijzingen dat het DNA-profiel van Verdachte 8064, afgezien van de *spermafractie* van het veiliggestelde sperma (rapport Janssen Gerechtelijk Lab, 20 mei 1994), ooit met enig ander spoor is vergeleken of dat later enig celmateriaal van Verdachte 8064 door middel van nieuwere DNA-analysemethodes is vergeleken met enig ander sporenmateriaal in deze zaak (of in de oude zaak).

Het Hof in Leeuwarden overwoog in 2002:

Hof Leeuwarden, zaak tegen V. en D.B., r.o. 81 sub f:

“Hoewel er geen reden is te twifelen aan de integriteit van de opsporingsambtenaren die het onderzoek hebben verricht, is het opsporingsonderzoek nadat H.d.B. c.s. waren gearresteerd, vrijwel uitsluitend gericht geweest op het onderbouwen van de verdenking die tegen H.d.B. c.s. gerezen was. Daarop wijzen niet alleen uitspraken in in elk geval het technisch journaal (...).”

9.2.2 Verdachte 8064 verdachte af?

De vraag is of Verdachte 8064 na de arrestatie van V. en D.B. (op 10 resp. 14 februari 1994) en de hiervoor genoemde non-match in mei 1994 ook verdachte af was.

Officieel kennelijk niet. “Verdachte 8064” komt namelijk nog steeds voor op een latere lijst met verdachten (rapport Gerechtelijk Lab 19 juli 1994). Blijkens de stukken die enkele dagen geleden op verzoek van de verdediging door de officier zijn toegezonden, is Verdachte 8064 echter na 26 januari 1994 nooit meer als verdachte gehoord.

Wel is Verdachte 8064, jaren later, na de vrijspraak van V. en D.B., nog enkele keren als getuige gehoord, waarbij hem alleen nog maar gevraagd is welke mogelijke kennissen/vrienden van Christel hij kon noemen. Het onderzoek was op dat moment al volledig gefocust op de spermadonor.

Onduidelijk is of de zaak tegen Verdachte 8064 ooit officieel is geseponneerd door justitie. Uit het dossier blijkt dat in ieder geval niet.

Uit het hierna volgende overzicht van wetenswaardigheden uit de huidige strafzaak, blijkt dat het niet zo gek is dat Justitie Verdachte 8064 als verdachte heeft aangemerkt.

9.2.3 Delictscenario

Pagina 609 (Blaauw):

“Ik heb moeite met een scenario (uitsluitend) bestaande uit de componenten > verkeerde plaats > verkeerde tijd > onbekende. Christel hoefde immers niet naar binnen te gaan en de (onbekende) dader wist (vermoedelijk) niet wat hem daar binnen eventueel te wachten zou staan. Een en ander nog afgezien van het daglicht en de passanten. De tijd zal het intussen leren (hoop ik en vertrouw ik).”

Pagina 575 eindproces-verbaal (Reviewrapport december 2005)

“Er zijn diverse aanwijzingen dat de dader en het slachtoffer elkaar kenden: sommige getuigen hebben verklaard dat er verlichting brandde; de dader was bekend met de sleutelprocedure; in de kleine woning zijn nauwelijks sporen van een worsteling aangetroffen.”

Volgens de review rapportage (december 2005) lijkt het navolgende delictscenario (in ieder geval tot en met 2005) feitelijk leidend te zijn (geweest):

Pagina 515 eindproces-verbaal Expertmeeting 2003

“slachtoffer had een afspraak met bekende[n] op de kruising D...weg, is met dader[s] de woning van oma ingegaan, primaire motief dader[s] was seks, situatie is uit de hand gelopen. Nadrukkelijk wordt rekening gehouden met meer daders en de betrokkenheid van de broer van het slachtoffer is niet uit te sluiten.”

Pagina 617 (Blaauw, Expertmeeting 2003):

“Kan het ook zijn dat – gezien de bestaande ‘seksverhalen/verhoudingen’(zonder daarover nu in detail te treden) – er zich die zondagmiddag tussen ongeveer 14.45 uur (vertrek [moeder slachtoffer]) en 16.05 in de woning van Christel een gebeurtenis heeft voorgedaan waarbij, behalve Christel en Bas nog een derde (man) [op afspraak?] betrokken is geweest? Kan Bas zich door een en ander hebben gecompromitteerd? Korter geformuleerd: Kan het vertrekpunt van het hele drama ook in de [adres] hebben gelegen? Wellicht is er aanleiding op dit punt nog eens wat verder te filosoferen.”

Pagina 601, Conclusie van de expertmeeting was:

*“Christel moet in het weekeinde van 8 op 9 januari 1994 een afspraak hebben gemaakt met haar dader(s).
Christel moet de dader(s) hebben gekend en vertrouwd.
Er moet rekening mee worden gehouden dat Nataschja van der S. de dader(s) ook goed heeft gekend. Ze waren niet alleen hartsvriendinnen, maar soms ook elkaars concurrenten.
De dader(s) moeten gezocht worden binnen Christels relatiekring.
Er moet rekening mee worden gehouden dat de afspraak gemaakt is in Twinns of in de ZAZU.”*

9.2.4 Motief

Verdachte 8064 is een ex-vriend van het slachtoffer

Verdachte 8064 was bevriend met Bas, de broer van het slachtoffer. Tijdens die vriendschap heeft hij het slachtoffer leren kennen. In het jaar 1993 heeft Verdachte 8064 met het slachtoffer een (seksuele) relatie gehad, binnen welke relatie het slachtoffer meermalen ontrouw is geweest.

Pagina 35 oud H.L. 27 jan 1994

*“Toen hij verkering had met Christel was hij daar best trots op en liet dat merken door mij wel eens foto’s van haar te laten zien. Ik had daardoor het idee dat hij mij jaloers wilde maken op zijn verkering.
Tijdens die verkering bleef Christel uitdagend gekleed gaan. Ik had het idee dat [Verdachte 8064] het best wel spannend vond dat hij met haar ging. Als mij vriendin er zo bij zou lopen als Christel, zou ik daar niet blij mee zijn.
[Verdachte 8064] gaf zich echt helemaal aan Christel.”*

Pagina 26, H.L. 19 januari 1994

*“U vraagt mij of ik Christel A. ken. Ja, want mijn vroegere stap-maat [Verdachte 8064], heeft met haar verkering gehad.
U vraagt mij wat ik weet over de relatie tussen [Verdachte 8064] en Christel. In zijn hoofd was hij al getrouwd met haar.”*

Pagina 287 oud Verdachte 8064, 15 januari 1994

“Toen ik verkering met Christel kreeg of had zei Bas een keer tegen mij dat ik maar beter op kon passen met zijn zus. Volgens Bas was zij een gemene Bitch of een gemeen kreng. Bas zei dit uit ervaring. Hij zei zoiets van, ze dumpst jou toch weer over een tijdje. Het wordt niks met al die relaties.”

Pagina 239 oud B.A.C. van der K., 18 januari 1994

“Ik ben op de hoogte van het feit dat [Verdachte 8064] verkering heeft gehad met Christel A.. Ik weet nog dat hij mij vertelde dat hij ontzettend verliefd was. Toen ik die Christel een keer gezien had, kreeg ik zelf de indruk dat dit niet lang zou duren. Ik merkte dit op de manier waarop Christel met anderen omging en zij met andere sprak. Ik vond niet dat zij bij elkaar pasten. Die keer dat ik ze zag, had ze meer interesse in anderen dan in [Verdachte 8064] en zijn kennissen. Ik bleek gelijk te krijgen.”

Gedurende deze relatie (die uiteindelijk hooguit zes weken heeft geduurd) heeft het slachtoffer naast Verdachte 8064 in ieder geval seksuele contacten gehad met José van de V. en mogelijk ook nog met haar ex, Yohyon van Z..

Verdachte 8064 heeft Christel geconfronteerd met haar ontrouw en duidelijk laten blijken dat hij jaloers was. (verklaring Verdachte 8064, p. 287 oud):

“Christel zei toen, aldus [Verdachte 8064], dat dat onzin was en dat er niets aan de hand was. zij zei toen dat zij gewoon bij die jongen terecht kon als zij behoefte had aan gezelschap of aan seks” (...)

“Christel heeft mij toen ook wel verteld dat zij het leuk vond om getrouwde mannen aan de haak te slaan en dan met name zwarte mannen.”

Verdachte 8064 werd tijdens zijn relatie met het slachtoffer gaandeweg steeds meer jaloers en onzeker. Op enig moment heeft het Christel Verdachte 8064 aan de kant gezet, omdat hij te bezitterig werd en omdat hij vreemd gedrag vertoonde zoals occulte bezigheden, duivelsbezweringen en andere vreemde rituelen.

Zo blijkt uit de verklaring van Y.C. van G. (pagina 320 oud):

“Naarmate de relatie met [Verdachte 8064] vorderde begon zij meer en meer genoeg van hem te krijgen. Christel vond dat [Verdachte 8064] te bezitterig werd en vertoonde nogal wat vreemde trekjes. Dit sloeg hoofdzakelijk op zijn occulte bezigheden. Ook zou [Verdachte 8064] in dat stadium vaak over duivelsbezweringen en vreemde rituelen gehad hebben. In het begin van haar relatie met [Verdachte 8064] vond zij dat wel interessant doch in een later stadium werd zij daar angstig van omdat hij te persoonlijk werd en verbrak uiteindelijk haar relatie met [Verdachte 8064].”

Pagina 481 oud Telefonische navraag oma S., 2 februari 1994:

“Oma verklaarde verder dat het echter was misgegaan tussen Christel en [Verdachte 8064]. Volgens Christel was hij te opdringerig en bovendien had Christel gezegd geen vaste verkering te willen, omdat zij bij Yohyon wilde blijven. Oma vond [Verdachte 8064] een rauwdauwerig type en een vreemde jongen.”

Verdachte 8064 zegt hier zelf op 7 februari 1994 over (pagina 279 oud):

“Onze relatie is stuk gelopen omdat ik haar verdacht dat ze met andere mannen lag te rotzooien. Ik dacht toen dat het met ene José was. Ik sprak haar daar dan ook over aan. Ik werd eigenlijk steeds onzekerder en dat was niet fijn.”

Verdachte 8064 kon Christel niet uit zijn hoofd zetten en heeft haar na het beëindigen van de relatie regelmatig ‘belaagd’. Zo verbleef hij tijdens het uitgaan regelmatig ongewenst in haar nabijheid; hij staarde soms uren naar haar; hij achtervolgde hij haar op straat; hij wachtte haar op plaatsen in het dorp op; hij reed met enige regelmaat langs haar huis. Het spreekt voor zich dat Christel hierdoor bang werd van Verdachte 8064.

Pagina 469 oud Geurt van den B. 14 januari 1994

“Ik weet niet hoe jullie dit onderzoek doen, maar ik zou wel graag willen dat jullie [Verdachte 8064] gaan verhoren. Ik weet dat Christel op een bepaalde manier bang was van [Verdachte

8064]. *Als Christel over [Verdachte 8064] sprak, dan gaf ze aan dat ze hem toch wel een engerd vond. Dat is een gevoel wat ik daarover heb.*”

Pagina 639 oud N. van der S., 10 januari 1994

“Deze relatie heeft ongeveer twee en een halve week geduurd. Nadat de relatie door Christel was verbroken, is die jongen ons nog twee keer gevolgd vanuit café Twinns. Hij reeds dan met zijn auto achter ons aan om te kijken waar wij heen gingen. (...) Toen Christel een relatie met hem had was het een hele leuke jongen. Hij liep een beetje als een hondje achter Christel aan en dit vond zij niet prettig. [Verdachte 8064] was er kapot van dat de relatie door Christel was verbroken. Ik heb kort na de relatie tussen Christel en [Verdachte 8064] was verbroken een aantal keren een motor door onze straat zien rijden. Omdat ik wist dat [Verdachte 8064] ook een motor had, ging ik er vanuit dat dit [Verdachte 8064] was.”

Pagina 491 oma S. 10 januari 1994

“Christel is ongeveer een half jaar geleden een keer met een vriend bij mij langs geweest. Dit was een domineezoon. Christel heeft het met die jongen uitgemaakt. Die jongen was daar kwaad over dat Christel het uitgemaakt had. Nadat het uit was, stond die jongen nog wel eens bij de boutique, Christel op te wachten.”

Pagina 859 (864) Henk S. 17 januari 1994

“Van het privéleven van Christel weet ik niet zoveel. Ik weet dat ze contact had met een zoon van een dominee. Ik weet niet hoe hij heet. Volgens oma had die jongen een motor. Ik heb Bas er ook wel eens over gehoord. Oma heeft Christel een keer gewaarschuwd. Ze vond die jongen een vreemde snuiter. Hij was ook weleens bij oma thuis geweest. Het was zo’n grote boom van een vent. Ze was bang dat die haar een keer zou pakken. Hij zat Christel achterna, maar Christel wou eigenlijk niet. Oma had gezegd dat Christel met vuur speelde. Christel kon zomaar een vriendje aan de kant zetten. Ze sprong daar nogal makkelijk mee om. In dat kader waarschuwde oma Christel voor die jongen. Dit alles hoorde ik van oma.”

Pagina 680 oud Nataschja van der S. 3 februari 1994

“Als u mij vraagt hoe het contact tussen Christel en [Verdachte 8064] was, dan kan ik daarover het volgende vertellen. Nadat de relatie tussen Christel en [Verdachte 8064] was verbroken wilde hij toch steeds contact met Christel hebben. Christel wilde [Verdachte 8064] dan steeds ontwijken. [Verdachte 8064] hield ons altijd in de gaten. Christel liet bot genoeg merken aan [Verdachte 8064] dat ze geen contact meer met hem wilde. [Verdachte 8064] heeft mij wel eens gevraagd of ik een goed woordje voor hem bij Christel zou kunnen doen en dan deed hij altijd heel erg zielig.”

Pagina 499 J.A. van B. 18 januari 1994

“Ik weet dat ze ook nog met [Verdachte 8064] een relatie heeft gehad. (...) Zij heeft deze jongen vrij snel gedumpt en ik weet dat hij na de beëindiging van deze relatie behoorlijk kapot daarvan was. Christel zij wel eens tegen mij dat ze in de gaten werd gehouden door [Verdachte 8064] en dat ze dat eng vond. Dit was nadat de relatie tussen hen was afgelopen. Zij vond dat hij wel raar naar haar keek.”

Pagina 320 oud Y.C. van G.

“[Verdachte 8064] wilde niet hebben dat Christel alleen uitging. Nadat Christel de relatie met [Verdachte 8064] verbroken had reageerde hij nogal vreemd. Tijdens het uitgaan naar kroegen bleef [Verdachte 8064] opvallend dicht in haar buurt en daarnaast bleef hij haar achtervolgen, zoals van Twinns naar huis en dergelijke. Ik was ooit eens een keer in Twinns samen met Christel. Ik zag toen dat daar een jongen binnen kwam en Christel vertelde mij dat die jongen [Verdachte 8064] was. Gedurende de avond, zo viel het mij op, zag ik dat deze [Verdachte 8064], voor ongeveer drie uren naar Christel heeft gestaard. Ik werd er zelfs nerveus van en vond het eng. Christel had mij al eerder toevertrouwd dat zij bang van [Verdachte 8064] werd. Het volgen door [Verdachte 8064] nam zulke vormen aan dat Marijke,

de moeder van Christel er over dacht de politie in te schakelen. Ik weet dat [Verdachte 8064] heden ten dage nog steeds bij Bas, de broer van Christel, komt. Ik had het idee dat dit Christel niet lekker zat.”

In het weekend van het delict heeft Verdachte 8064 tijdens het uitgaan Christel benaderd. De precieze aard en inhoud van dit contact zijn onduidelijk, maar getuigen hebben waargenomen dat Christel bot tegen Verdachte 8064 deed en dat Verdachte 8064 door haar werd ‘afgewimpeld’.

Pagina 639 oud N. van der S., 10 januari 1994

“Afgelopen vrijdagavond 7 januari 1994 heeft ze nog met deze jongen gesproken in café Twinns te Ermelo. Die jongen zou tegen haar hebben lopen zeuren in het café, want op een gegeven moment kwam Christel bij mij staan en vertelde dat die [Verdachte 8064] weer met haar wilde praten. Christel wilde dit niet.”

Pagina 647 oud Nathalie van der S., 11 januari 1994

“Op een gegeven moment kwam Christel naar mij toe en vroeg of ik haar aan de praat wilde houden omdat ze niet met die jongen wilde praten. Later begreep ik dat hij [Verdachte 8064] was. Op een gegeven moment moest ik naar het toilet en toen ik terug kwam zat Christel met die [Verdachte 8064] aan een tafeltje te praten. Ik zag aan het gezicht van Christel dat ze het niet prettig vond om met die jongen te praten. Toen ik op een gegeven moment met Christel ging praten en aan haar vroeg hoe laat we naar huis zouden gaan, vertelde ze aan mij dat ze het fijn vond dat ik haar dat vroeg omdat die [Verdachte 8064] zo zat te zeuren en dat zij nu een reden had om van hem af te komen. Ze ging toen gelijk naar Nataschja. [Verdachte 8064] bleef toen nog even bij mij staan en wachtte of Christel terug kwam. Dit was niet het geval en daarom ging hij naar andere mensen toe.”

Pagina 690 oud Nathalie van der S. 17 januari 1994

“Christel stond tussen de bar en een ronde tafel in het midden van Twinns. Christel klampte mij aan en zei fluisterend dat ik haar aan de praat moest houden. Ze wilde namelijk niet meer met een bepaalde jongen praten. Ik wist niet wie ze bedoelde. (...) Toen ik (...) terug kwam, zag ik dat Christel op een tafel links naast de ingang van Twinns zat. Bij haar stond een jongen. Later hoorde ik van Nataschja dat die jongen de ex-vriend van Christel, [Verdachte 8064] was. Ik ben toen in de richting van Christel gelopen. Ik zag aan het gezicht van Christel dat ze het niet prettig vond om met [Verdachte 8064] te praten. Dit zag ik aan haar gezichtsuitdrukking. Ik zag dat die jongen voornamelijk praatte en dat Christel luisterde. Ik vond dat die jongen rustig praatte. Waar Christel en [Verdachte 8064] over hebben gepraat, dat weet ik niet.”

“Op een gegeven moment stond ik met Filipe te praten en zag dat Christel links voor mij stond. Ik had haar niet naar ons toe zien komen. Ze stond toen met die [Verdachte 8064] te praten. Voor zover ik heb gezien was [Verdachte 8064] het meeste aan het woord. Ik zag dat Christel een beetje ongeïnteresseerd om haar heen zat te kijken. Ik vroeg gelijk aan Christel hoe laat wij naar huis zouden gaan. Ik hoorde dat ze zei dat het goed uitkwam dat ik haar aansprak, zodat ze niet meer met [Verdachte 8064] hoefde te praten. Ze draaide zich ook gelijk naar mij toe en liep vervolgens naar Nataschja toe. Ze zei niet even tegen [Verdachte 8064] wat ze ging doen en liep gelijk weg. Ik zag dat Christel bij Nataschja bleef staan. [Verdachte 8064] bleef ook staan wachten tot Christel terug kwam. Na ongeveer 5 minuten is hij weggelopen en liep richting de bar.”

Pagina 668 oud Nataschja van der S. 18 januari 1994

“Ik zag dat ze bij de grote lange tafel stond. Enige tijd daarna zag ik dat [Verdachte 8064] ook bij Christel en dat meisje stond. Dan ga ik naar het toilet en bij terugkomst kwam ik Albert P. tegen waar ik een gesprek mee begon. Ik zag toen dat Natalie weer naar Filipe was gelopen. Op een gegeven moment zag ik dat Christel en [Verdachte 8064] ook bij Nathalie en Filipe stonden. Binnen 10 minuten nadat ik ze daar met z'n vieren had zien staan kwam

Christel naar ons toe en zij zei tegen mij: 'Mag ik even bij jullie komen staan, want die [Verdachte 8064] loopt te zeuren en ik weet niet hoe ik van hem af moet komen.'

Pagina 279 oud Verdachte 8064 26 januari 1994

Over de vrijdagavond 7 januari:

"Christel deed daar een minuutje pinnig, alsof ik haar op haar ziel getrapt had en liep toen weg naar een paar andere jongens en bleef daar ook een minuut of tien staan praten. Ik had gewoon het idee dat ze van me af wilde. Ik ben toen ook naar een andere plek gegaan. Een minuut of tien daarna zag ik Christel, dat rossige meisje en die donkere jongen Twinns uitgaan. Deze jongen ken ik niet en heb hem nog nooit eerder gesproken. Ik heb hem niet gesproken en hij keek me op een koude manier aan."

9.2.5 Gelegenheid verdachte 8064

Was Verdachte 8064 bekend met de planning van Christel voor de zondag?

Verdachte 8064 en Christel hebben dat weekend met elkaar gesproken over de planning van Christel die zondag.

Pagina 286 oud Verdachte 8064, 26 januari 1994

"Ik ben zondag, 9 januari 1994 niet naar Bas toegegaan om foto's te bekijken. Ik deed dat niet omdat ik het idee had dat Christel misschien ook thuis zou zijn."

Pagina 239 oud B.A.C. van der K., 18 januari 1994

"Ook vertelde [Verdachte 8064] mij dat Bas hem die bewuste zondag had uitgenodigd om postzegels te bekijken. Hij had toen overwogen om langs te gaan. Naderhand is hij maar niet gegaan omdat Christel thuis was. Dit wist hij omdat hij haar de vrijdag daarvoor nog gesproken had."

Pagina 289 oud Verdachte 8064, 15 januari 1994):

Verdachte 8064 spreekt over zijn contact met Christel die vrijdagavond in Twinns en zegt dat ze pinnig deed.

"Ik dacht toen gelijk dat ik ook niet naar haar broer thuis zou gaan omdat ze daar dan ook misschien pinnig tegen mij zou doen."

Verdachte 8064 had dus een afspraak met Bas die zondag bij Christel thuis en besloot op dat moment dat hij niet zou gaan.

Interessant is natuurlijk om te weten of de afspraak met Bas bij Christel thuis daadwerkelijk niet door is gegaan.

Verdachte 8064 zondagmiddag ter plaatse? Alibi?

Verdachte 8064 is nog steeds in de ban van Christel en is in het verleden meermalen bij/in het huisje van oma geweest. Sinds jaar en dag rijdt hij regelmatig met zijn crossmotor rond en in de bossen rondom het huisje van oma.

Pagina 320 oud Y.C. van G.

"Christel vertelde mij dat zij ook wel samen met [Verdachte 8064] ging cross-fietsen in de omgeving bij haar oma in Putten. Zo weet ik ook dat zij [Verdachte 8064] wel eens heeft meegenomen naar het huis van haar oma."

Verdachte 8064 werd op 26 januari 1994 als verdachte aangemerkt toen hij vertelde wat hij die zondagmiddag zou hebben gedaan.

Verdachte bleek geen alibi te hebben. Sterker, hij zegt in het Puttense Bos te hebben gereden met zijn crossmotorfiets, nabij de plaats delict en rond het tijdstip van het delict. Hij verklaart (p. 290 oud) dat hij rond 16.15 uur bij Twinns is weggereden nadat hij aldaar met zijn vriend R. M. had besproken dat

Christel die vrijdagavond/nacht “nogal pinnig”had gedaan. R. M. formuleert het iets anders: “*ineens heel bot c.q. arrogant*”.

Let wel: Christel zou volgens de politie om 16.16 uur bij het huisje van Oma zijn aangekomen.

Pagina 279 oud Verdachte 8064 26 januari 1994

Over de zondagmiddag 9 januari:

“We hebben daar [opmerking raadsman: café Twinns] gepoold en koffie gedronken tot ongeveer 16.15 uur. Op een gegeven moment kwam Christel nog ter sprake. Ik vertelde R. dat ik haar vrijdagavond/nacht nog gesproken had en dat ze nogal pinnig had gedaan.”

Zijn vriend R. M. bevestigt dit gedeeltelijk:

Pagina 41, R. M. 24 jan 1994

“Die zondagmiddag [gedoeld wordt op 9 januari 1994], is [Verdachte 8064] bij mij op het werk gekomen. (...)Op het werk en waarschijnlijk ook in Twinns, hebben we het nog over Christel gehad. Tijdens dit gesprek met [Verdachte 8064] kwam naar voren, dat hij haar vrijdag of zaterdagavond in Twinns gesproken had. (...) Toen [Verdachte 8064] even later bij Christel ging staan en haar had aangesproken had ze ineens heel bot cq arrogant gedaan. [Verdachte 8064] had het ook over een jongen die toen bij Christel was die hem niet aanstond.”

Diverse getuigen hebben rondom het tijdstip van het delict waarnemingen gedaan die mogelijk betrekking hebben op Verdachte 8064 die met zijn crossmotorfiets ter plaatse was. In de directe omgeving van de plaats delict zijn cross- c.q. motorgeluiden gehoord. Bovendien is waargenomen dat Christel A. tussen haar vertrek thuis en haar aankomst bij het huisje van oma op de kruising van de Bosrand/D...weg enige tijd stil heeft gestaan en heeft gesproken met enkele bekenden. In ieder geval één van de gespreksdeelnemers droeg op dat moment iets dat op motorkleding leek, hield een helm onder zijn arm en was in het bezit leek van een gemotoriseerde tweewieler.

Pagina 445 de heer H. K. 10 juli 2003

“Op het moment dat we in de auto stapten, hoorde ik het geluid van crossmotoren.”

(...)

“Ze stond in de ronding van de bocht aan de, gezien mijn plek, overzijde van de Bosrand, aan de rechterzijde van de D...weg. Ze stond aan de rand van het trottoir. Ik zag dat er twee of drie jongeren bij haar stonden. Volgens mij waren dat jongens van ongeveer 20 jaar. Die jongens hadden 1 of meer bromfietsen bij zich. Volgens mij was er waarschijnlijk een bromfiets bij. Dat weet ik echter niet 100% zeker. Ik kreeg de indruk dat zij spontaan, als bekenden, met elkaar stonden te kletsen.”

(...)

“Ik weet zeker dat ik dit al in 1994 tegen de politie heb verteld. Ik kreeg toen al de indruk dat men dit niet zo belangrijk vond.”

Wel is al in 1994 in zijn verklaring opgenomen dat Christel op de kruising stopte.

Pagina 450 M.E. van den B. 10 juli 2003

“We haalden dat meisje in en reden door tot aan de kruising van die Bosrand met de D...weg. Daar sloegen we linksaf en reden naar het huis van mijn ouders, [adres]. Dit is het derde huis vanaf de Bosrand aan de rechterzijde. De auto werd volgens mij op de D...weg, langs het trottoir neergezet. Toen iedereen uitgestapt was, liepen we de dam op van mijn ouders. Ik hoorde toen dat Herry [= waarschijnlijk H.K.] toen tegen mij zei: ‘Kijk, daar staat dat meisje weer, dat we net voorbij gereden zijn’. Ik keek toen in de richting van die kruising Bosrand-D...weg. Dit was ongeveer 3 a 4 minuten nadat we dat meisje ingehaald hadden.

Ik zag dat er twee of drie jongens bij haar stonden. Het waren geen meisjes. Ik schat die jongens op een jaar of 18. Ze hadden volgens mij donkere kleding aan. Die jongens hadden volgens mij 2 lichte motorfietsen of bromfietsen. Ik kreeg de indruk dat zij als bekenden, met elkaar stonden te kletsen. Ik trek die conclusie uit de houding die ze hadden.”

Pagina 452 M.E. van den B. 14 juli 2003

“Ik kan mij nu herinneren dat daar drie jongens bij Christel stonden op genoemde kruising. Christel stond volgens mij op het trottoir en de jongens op de Bosrand met hun gezicht naar Christel. De jongens stonden met hun rug naar de Bosrand gekeerd. Ik zag ze vanaf de rechter zijkant, meer op hun rug. Ik weet niet of iemand een motorpak aanhad. De mannen waren donker gekleurd. Een van de mannen stond rechts naast een motorfiets. Het was een gewone wegmotor. Het was geen chopper of crossmotor. Ik weet niet of die motor een kuip had. Ik weet de kleur ook niet. Het was geen grote motor. Die man naast de motor had een valhelm onder zijn rechter arm. Ze maakten op mij geen dreigende indruk. Ze stonden met z'n vieren bij elkaar. De motor stond op de D...weg met de voorkant naar het bos gekeerd.”

Pagina 447 pv bevindingen - H. en M.E. K.

“Op het moment dat zij op het pad naar de voordeur liepen zagen zij beiden het door hen ingehaalde meisje stilstaan op de hierboven genoemde kruising. Zij dagen dat het meisje ter hoogte van het straatnaambordje stond terwijl zij nog op de fiets zat. De voorzijde van de fiets stond in de richting van de E...laan. Vanuit hun positie gezien stonden achter het meisje twee jongens c.q. mannen met haar te praten. Gezien de manier van praten trokken beiden de conclusie dat men elkaar kende. Met kon geen nadere omschrijving geven van deze jongens c.q. mannen. Er was sprake van leren kleding wat gekoppeld werd aan motorpakken/motorjassen.”

Of Verdachte 8064 één van deze waargenomen personen is geweest, weten we niet zeker. Maar één ding is wel duidelijk: Verdachte 8064 heeft geen sluitend alibi.

De volgens Verdachte 8064 op zondagmiddag gevolgde route wordt immers door niemand bevestigd.

Verdachte 8064 baalt van de situatie en wil precies weten wat de politie gezegd heeft

Hendrik L. (ofwel: Henk, de zoon van Jan), 27 januari 1994, 16.00 uur (p. 35 oud)

“[Verdachte 8064] baalt van de hele situatie, en zeker van het feit dat hij eventueel verdachte zou kunnen zijn. We hebben het er nog over gehad dat ik al eens door de politie was gehoord.”

Hendrik L., 27 januari 1994, 35 oud, herinnert zich het navolgende over het ongebruikelijke bezoek van Verdachte 8064 en R. M.:

“[Verdachte 8064] wist dat ik die zondagavond naar Twinns wilde en belde mij toen thuis op. Hij zei toen dat hij gehoord had dat ik naar Twinns zou gaan en dat hij dan van mij wel wilde horen wat de poitie allemaal gevraagd had. Toen ik die avond in Twinns was hebben we het daar dus ook over gehad. Hij vroeg mij wat de politie allemaal van mij wilde weten en dat heb ik hem gezegd. Hij wilde vrij precies weten wat er allemaal gezegd was.”(...)

Verklaringen Verdachte 8064 rammelen:

Verdachte 8064 zelf geeft volgens de politie wisselende lezingen omtrent dat wat hij precies die zondagmiddag zou hebben gedaan. Nadat hij op 15 januari 1994 als getuige daaromtrent een verklaring heeft afgelegd. Wordt hij op 26 januari 1994 opnieuw gehoord.

Pagina 279 oud Verdachte 8064 26 januari 1994

“U verteld mij nu dat die verklaring op bepaalde punten niet klopt.”

Verdachte 8064 vertelt dat die zondagmiddag zijn ouders die zondag omstreeks 17.30 uur thuis waren gekomen. Hij zou toen al een tijdje alleen thuis zijn geweest, hetgeen – wederom - niemand kan bevestigen.

In zijn tweede verklaring op 26 januari 1994 (p. 281), anders dan in zijn eerste verklaring op 15 januari 1994, vertelt Verdachte 8064 ineens zeer gedetailleerd wat hij bij thuiskomst tot de komst van zijn ouders zou hebben gedaan. De politie vraagt hem vervolgens waarom hij dat in zijn vorige verhoor (12 dagen eerder) niet wist:

“Ik weet niet waarom ik dit het vorige verhoor niet wist. Het was die zondag echt een saaie zondag. Het kan best zijn dat dat was omdat ik de avond daarvoor aardig wat gedronken had op

een feestje bij mijn zuster. Misschien dat ik me daardoor die zondag niet helemaal 100% voelde.”

Heeft Verdachte 8064 geprobeerd zichzelf alsnog een alibi te verschaffen?

Vooropgesteld moet worden: Verdachte 8064 weet waar de plaats delict is.

Verdachte 8064, 15 januari 1994, 287 oud:

“Maandagavond bedacht ik me nog dat ik bij die T-splitsing op ongeveer 500 meter afstand van de plek was waar Christel vermoord was. Dit is het huisje van Christels oma. Ik ben daar zelf twee keer geweest.”

Getuige Hendrik L., 27 januari 1994, 35 oud

“[Verdachte 8064] besepte best dat hij in een naar pakket zat omdat hij tijdens het crossen op zondagmiddag niemand gezien had. Hij had er geen bewijs voor dat hij daar aan het motorrijden was. hij vond dat best wel lastig.”

Dan gebeurt het volgende.

Verdachte 8064 besluit - zo zegt hij - om dinsdagavond, 11 januari 1994, 2 dagen na het delict, nogmaals de route te rijden die hij stelt zondagmiddag rond 16.15 uur ook te hebben gereden.

Hij wilde, aldus Verdachte 8064, kijken tot hoever hij de plaats delict nou precies genaderd. Alleen, die dinsdagavond rijdt Verdachte 8064 door naar de plaats delict, samen met zijn vriend R. M.

Opmerkelijk.

Het loont de moeite om de verschillende verklaringen omtrent die zondag en de dagen erna nader te bekijken.

De zondag

R. M. 17 januari 1994, 41 oud:

“U vraagt mij nu naar de zondag, 9 januari 1994. Ik heb toen volgens mij van 10.00 tot 18.00 uur gewerkt en daarna naar huis gegaan”

Dit tijdstip is natuurlijk belangrijk. Het verhoor gaat immers om de moord die zondagmiddag.

De herinnering van R. M. blijkt nogal te haperen.

Het verhoor vervolgt:

“Ik weet dat niet zo goed meer. Als ik nu even mag bellen kan ik er wel achter komen tot hoe laat ik heb gewerkt.”

R. M. belt zijn werk en hij blijkt volgens zijn dienstrooster tot 15.00 uur te moeten hebben gewerkt.

R. M. verklaart vervolgens:

“Het is mogelijk dat ik toen een dienst van een ander heb overgenomen die zondag. Ik zal proberen te achterhalen of dat inderdaad zo is. Die zondagmiddag, is [Verdachte 8064] bij mij op het werk gekomen. Ik denk dat hij van 15.00 tot 16.00 uur bij mij in het tankstation is geweest. (...)”

De herinnering van R. M. blijkt nog steeds te haperen.

De vader van de getuige komt vervolgens de kamer binnenlopen. ”PV:

Desgevraagd antwoordde hij zijn zoon, en vertelde hem dat hij op zondag, 9 januari 1994, tot 15.00 uur gewerkt had en daarna niet gelijk thuis was gekomen en dus vermoedelijk in Twinns was geweest.”

R. M.:

“Ik kan het me nu inderdaad herinneren. Ik was om 15.00 uur vrij en ben toen met [Verdachte 8064] naar Twinns gegaan. (...)”

R. M. vertelt vervolgens dat Verdachte 8064 hem vertelde dat Christel “heel bot en arrogant” had gedaan.

“Daarna is [Verdachte 8064] op zijn motor weggereden. (...) Naar mijn idee is [Verdachte 8064] rond 16.00 uur op de motor weggereden. Hij zei dat hij ging crossen op zijn motor. Ikzelf ben toen daarna naar huis gegaan. Ik was op de fiets van mijn moeder. Die avond ben ik rond 21.15 met de trein naar Eindhoven gegaan.”

Blijkens de verklaring van zijn vader (en moeder) blijkt de herinnering van R. M. ook hier weer te haperen.

[vader R.] (24 januari 1994, p. 50 oud):

“op zondag 9 januari 1994 heeft R. gewerkt bij het benzinstation de Fakkels in Ermelo. De afspraak was dat hij op tijd thuis zou komen, omdat hij op tijd naar Eindhoven zou gaan. Mijn vrouw heeft omstreeks 15.30 uur naar de Fakkels gebeld en daar werd door Bram verteld dat R. net weg was. R. kwam omstreeks 16.30 thuis. R. heeft alleen verteld dat hij bij Twinns was geweest en dat hij wat langer had gewerkt. Die zondag hebben wij niet gehoord dat R. samen met [Verdachte 8064] in Twinns is geweest. R. heeft die zondagavond nog tv gekeken. Hij is blijven zitten en is de hele avond verder thuis gebleven. de volgende morgen is hij pas vertrokken naar Eindhoven. (opm verb: de echtgenote van de getuige [moeder R.] was bij dit verhoor aanwezig. Zij kon zich vinden in deze verklaring en heeft in concept mede ondertekend)”

Kunnen Verdachte 8064 en R. M. zondagmiddag samen hebben gereden?

Eén ding is zeker. R. M. was om 15.30 uur al vertrokken bij zijn werk en kwam ‘omstreeks’ 16.30 thuis. Hoe nauwkeurig “omstreeks” in dit geval is, weten we niet. Het kan zomaar wat later zijn geweest. We hebben in deze zaak al wat voorbeelden gehad waaruit bleek dat tijdstippen soms substantieel bleken af te wijken van de werkelijkheid.

Feit is dat Christel volgens de politie om 16.16 uur moet zijn aangekomen bij het huisje van Oma.

Feit is ook dat niemand kan bevestigen dat Verdachte 8064 en R. M. daadwerkelijk in Twinns zijn geweest die zondagmiddag.

Verdachte 8064 verklaart (p. 279/280 oud) over zijn crossmotor:

“Het is een Enduro motor, KTM, 600cc 4-tact. (...) Als ik een beetje aan het rijden ben kan ik er denk ik iets van 120 kilometer mee rijden.”

Een crossmotor komt snel op snelheid. Als Verdachte 8064 dus “een beetje aan het rijden” is, rijdt hij 2 kilometer per minuut.

De afstand tussen de plaats delict, de [straat] in Putten en de [straat] in Ermelo, het vestigingsadres van bar Twinns, is 5,2 kilometer. Met hier en daar wat afsnijden, op een wendbare crossmotor: 5 minuten heen, 5 minuten terug.

De afstand tussen de plaats delict, de [straat] in Putten en de [straat] in Ermelo, het huisadres van Verdachte 8064, is 6,1 kilometer. Met hier en daar wat afsnijden, op een wendbare crossmotor: 5 minuten heen, 5 minuten terug.

De afstand tussen de plaats delict, de [straat] in Putten en de [straat] in Ermelo, het huisadres van R. M., is 4,1 kilometer. Met hier en daar wat afsnijden, op een wendbare crossmotor: 5 minuten heen, 5 minuten terug.

R. M., 24 januari 1994, 15.30 uur:

“Ik begrijp best dat u uw twijfels heeft bij mijn verhaal. Ik kan echter geen aanknopingspunten voor mijn verhaal geven.”

“Als niemand kan vertellen dat ze mij in Twinns hebben gezien, ga ik nu bijna aan mezelf twijfelen. Ik heb in ieder geval die zondagmiddag, niet bij [Verdachte 8064] achterop gezeten, want ik had geen helm bij me.”

Opmerking raadsman: de dinsdag erop had R. M. ook geen helm bij zich. Hij had toen een helm van Verdachte 8064 gekregen (R. M., 17 januari 1994, 44).

Die zondagmiddag kunnen Verdachte 8064 en R. M. dus samen vanuit Ermelo, zowel vanaf de Twinns als vanaf pompstation De Fakkel, naar de plaats delict in Putten hebben gereden rond de tijd van het delict en tijdig naar huis zijn gereden.

De maandag

R. M., 17 januari 1994, 41 e.v. oud:

R. M. geeft aan dat hij die maandag na het delict Verdachte 8064 aan de telefoon had en dat Verdachte 8064 vertelde dat hij die zondagmiddag dicht in de buurt van het delict was geweest.

“[Verdachte 8064] heeft mij door de telefoon de route verteld die hij die zondagmiddag gereden heeft. Hij zij nog dat hij het best vervelend vond dat hij rond het tijdstip van de moord daar in de buurt was geweest”.

De dinsdag

Verdachte 8064, 15 januari 1994, 291 oud:

“Nadat ik gehoord dat Christel vermoord was ben ik dinsdagavond, 11 januari 1994, met R. op mijn motor door het bos wezen toeren. We hebben toen eerst bij mij thuis de stepjes weer gemonteerd en toen zijn we rond 20.30 uur op de motor, bewust gaan kijken hoever ik zondagmiddag vanaf de woning van Christels oma aan D...weg verwijderd was. (...) We zijn expres langs de woning van Christels oma gereden om te kijken wat de afstand was, en R. wilde de woning ook wel eens zien. Ik was eerst al fout gereden en na wat zigzaggen kwam ik bij de woning uit.”

R. M., 17 januari 1994, 44/45 e.v. oud:

“Ik denk dat ik ongeveer 16.00 uur thuis was. Ik heb toen [Verdachte 8064] gebeld en ben naar hem toe gefietst. We hebben toen stepjes achter op zijn motor gezet zodat ik achterop kon. Volgens mij had hij die net een week daarvoor eraf gehaald. Waarom hij dat gedaan had weet ik niet.”

“We zijn toen naar Twinns gereden en hebben daar een kopje koffie gedronken. Ik denk dat we met schemer bij Twinns waren. (...) We zijn toen met de motor naar mijn huis gereden en hebben de hele avond met mijn ouders gepraat. [Verdachte 8064] heeft toen zijn hele verhaal weer verteld.”

“Ik heb de afgelopen week ook voornamelijk contact gehad met [Verdachte 8064]”

“Nadat wij die stepjes erop gezet hebben, zijn we een eindje gaan rijden. We hadden het erover om de route die [Verdachte 8064] zondagmiddag, 9 januari 1994 gereden had nog een keer te rijden. We zouden dan meteen nog even langs de plek rijden waar het gebeurd was.”

“We zijn toen nog een tijdje aan het draaien en doen geweest, omdat we het huis aan D...weg niet konden vinden.”.

Door het ‘zigzaggen’ en ‘draaien en doen’ wordt rondom de plaats delict een wirwar van sporen van de crossmotor van Verdachte 8064 gecreëerd. Opmerkelijk, natuurlijk, nu ‘zigzaggen’ of ‘draaien en doen’ niet nodig leek, nu Verdachte 8064 precies wist waar de plaats delict was!

Pagina 481 oud Telefonische navraag bij oma S., 2 februari 1994

“Op de vraag of zij iets kon zeggen over [Verdachte 8064] antwoordde oma S. dat deze naam haar niets zei. Nadat haar werd medegedeeld, dat het hier de dominees zoon uit Ermelo betrof, verklaarde oma dat zij dat wist, wie er bedoeld werd. Ze omschrijft hem als een grote, zware woeste jongen, een stoere vent van ongeveer 24-25 jaar en dat deze jongen maanden geleden, de precieze periode kon zij zich niet meer herinneren, een keer bij haar op visite was

geweest aan de [adres] te Putten. Hij was meegekomen met Christel. Ze dacht dat ze op de fiets waren gekomen. Christel had hem aan oma voorgesteld. (...) Oma geeft aan dat Christel en [Verdachte 8064] maar 1 keer bij haar zijn geweest. Oma geeft verder aan, dat dat ook de enige keer is geweest, dat zij [Verdachte 8064] bij haar thuis heeft gezien.”

Pagina 647 oud Nathalie van der S., 11 januari 1994

“Nadat ik het van Christel had gehoord, heb ik samen met Nataschja zitten praten hoe het gebeurd zou kunnen zijn en wie het gedaan zou kunnen hebben. Zij vertelde toen dat [Verdachte 8064] wel eens bij de oma van Christel was geweest. Nataschja vertelde dat ze dit van de moeder van Christel en haar broer Bas had gehoord.”

Hebben Verdachte 8064 en R. M. samen afspraken gemaakt omtrent een alibi?

[Vader R. M.], 24 januari 1994, p. 50 oud:

“Op dinsdag 11 januari 1994, omstreeks 19.00 uur, is mijn zoon R. naar Henk L. gegaan. Henk had omstreeks 18.55 uur nog naar ons huis gebeld of R. er nog was. Mijn vrouw heeft toen tegen Henk gezegd dat R. reeds was vertrokken. Mijn vrouw dacht dat R. naar [Verdachte 8064] toe was gegaan, maar Henk zei dat [Verdachte 8064] bij hem was.”

(...)

“Die avond, omstreeks 20.00/20.30 uur, kwam R. en [Verdachte 8064] bij ons thuis. Ze kwamen op de motor van [Verdachte 8064]. Ze kwamen binnen en we hebben daarna met z’n vieren over de moordzaak gesproken. R. en [Verdachte 8064] vertelden dat ze naar de plek waren geweest, waar de moord was gepleegd. Verder hadden ze nog wat rond gereden.”

“hij (opmerking raadsman: Verdachte 8064) vertelde dat hij in het weekend met zijn motor nog in de buurt van de plaats was geweest waar het gebeurt was. [Verdachte 8064] gaf hierbij aan dat hij zich daar zorgen over maakte.”

Omtrent die dinsdag zijn nog een aantal andere personen gehoord:

Getuige Jan L. (de vader van Henk), 26 januari 1994, 38 oud:

“Volgens mij kwam [Verdachte 8064] op de dinsdagavond na de moord op Christel rond 18.00 uur bij ons binnen. Wij vonden dat een beetje vreemd. (...) Daarna is [Verdachte 8064] bij ons in de kamer gaan zitten. Ik zat daar ook met een nichtje te praten. Kort daarna kwam die R. binnen en schoof meteen naar [Verdachte 8064] toe en ging bij hem op een krukje zitten. Ze schoven naar elkaar toe en begonnen te smoezen. Ik kon dat niet volgen, mede omdat ik met dat nichtje zat te praten. Ik had wel het idee dat ze het allebei over de moord op die Christel hadden. Ik wist toen nog niet dat [Verdachte 8064] eerder wat met dat meisje gehad had. Ik vond het ook al een beetje vreemd dat die R. op dat tijdstip bij ons binnenkwam. Normaal kwam hij meestal 's-avonds bij ons binnen. Na een tijdje kwam onze zoon Henk binnen en toen zijn ze met z’n driën achter aan de eettafel gaan zitten. Daar hebben ze een tijdje gezeten en zijn toen samen weggegaan. Ik denk dat ze een half uur tot drie kwartier bij ons binnen zijn geweest. [Verdachte 8064] kwam wel vrij regelmatig bij ons binnen maar die R. hadden we al een tijd niet mee gezien. Na die bewust dinsdag is R. niet meer bij ons geweest.”

Blijkbaar opmerkelijk dus voor de familie L. dat R. ineens die avond komt opdagen, omdat Verdachte 8064 daar is. Ook opmerkelijk natuurlijk dat Verdachte 8064 en R. naar elkaar toeschoven en onverstaaanbaar hebben “gesmoest” over de moord.

Hendrik L., 27 januari 1994, 16.00 uur (p. 35 oud)

“Dinsdagavond, 11 januari 1994 zijn [Verdachte 8064] en R. bij mijn ouders thuis geweest. (...) [Verdachte 8064] en R. zaten samen te kletsen. Wij zijn toen later met z’n drieën weggegaan naar [Verdachte 8064] z’n huis aan de L...straat. R. was op de fiets. Ik heb [Verdachte 8064] bij z’n huis afgezet en ben doorgereden. R. is daar op de fiets dus naar toe gegaan.”

Zeer opmerkelijk is dat noch Verdachte 8064 noch R. M. in enige verklaring ook maar iets zegt over hun bezoek aan de familie L. en hun “gesmoes over de moord”.

De vraag is waarom R. M. aanvankelijk zwijgt over zijn ontmoeting met Verdachte 8064 op zondag. De vraag is waarom Verdachte 8064 en R. M. beiden zwijgen over hun bezoek en ‘gesmoes’ bij de familie L.. We weten niet wat Verdachte 8064 en R. M. bij de familie L. precies hebben ‘gesmoest’ maar we weten wel dat ze daarna samen rondom de plaats delict een wirwar van sporen van de crossmotor van Verdachte 8064 hebben gecreëerd.

Plaatsen we de hiervoor weergegeven verklaringen echter in de zogenaamde “context van deze zaak” dan kan (minstgenomen) bepaald niet worden uitgesloten:

- dat Verdachte 8064 en R. M. die zondagmiddag samen gereden hebben op de snelle crossmotor van [Verdachte 8064];
- dat de merkwaardige rit op dinsdagavond is gemaakt om de aanwezigheid van incriminerende bandensporen van die zondagmiddag bij de plaats delict een onschuldige verklaring te kunnen geven, met vriend R. M. als bijzitter als getuige;
- dat Verdachte 8064 en R. M. allebei in de gelegenheid zijn geweest om het delict te plegen

9.2.6 Verdachte 8064 bekend met sleutelprocedure?

Ook bij de ‘context van deze zaak’ dient het mysterie van de sleutelprocedure aan de orde te komen, dat hiervoor genoegzaam aan de orde geweest bij de bespreking van de mogelijke delictscenario’s.

Dit mysterie hoeft Verdachte 8064 niet in de weg hebben gestaan.

Verdachte 8064 was met Christel wel eens bij oma geweest. Bovendien is hij met Bas daar geweest terwijl oma niet thuis was. In ieder geval eenmaal heeft Verdachte 8064 kunnen waarnemen dat Bas gebruik heeft gemaakt van de ‘familiesleutel’ uit het schuurtje. Bas verklaart dat het mogelijk is dat Verdachte 8064 wist waar de sleutel van de achterdeur hing (p. 519 oud, verklaring Bas 7 februari 1994).

Nog meer vreemd gedrag na het delict

Verdachtmakingen derden

Map 2, p. 599 (Reviewrapport):

ten aanzien van Bas wordt opgemerkt dat verdachtmakingen van derden dadergedrag kan zijn.

“Na de dood van Christel heeft hij een aantal verdachtmakingen gemaakt in de richting van derden (...) Het maken van verdachtmakingen kan dadergedrag zijn.

Ook Verdachte 8064 doet de nodige verdachtmakingen.

Pagina 239 oud B.A.C. van der K., 18 januari 1994

“Als bijzonderheid zei hij, dat hij de politie nog twee tips had gegeven over het feit dat Christel zaterdag voor de moord, in Ermelo t.h.v. Twinns, in een auto was gezien met een aantal jongens. [Verdachte 8064] vertelde mij dat de manier van doden door iemand in de keel te steken of te snijden, een Marokkaans gebruik was (ik weet niet meer precies of [Verdachte 8064] hier steken of snijden zei). Ook wist hij mij te vertellen dat Christel was verkracht door twee mannen, het laatste zo zei hij had hij gehoord van een zus van de vriendin van Christel.”

Pagina 296 oud, Lammert D. 7 februari 1994

“Zaterdag 5 februari 1994 vertelde [Verdachte 8064] dat de vader van Christel de moord had gepleegd en dat hij reeds had bekend. [Verdachte 8064] had dit op vrijdagavond gehoord in Twinns van Rob K.. [Verdachte 8064] wilde Bas wel opzoeken, maar dat was nu niet het geschikte moment, omdat bekend geworden was dat de vader van Christel de dader was.”

(zie ook de recentelijk door de officier van justitie gevoegde verklaringen van Verdachte 8064 van ná de vrijspraak van V. en D.B., waarin Verdachte 8064 namen noemt van personen die mogelijk voor de oplossing van deze zaak interessant kunnen zijn).

9.2.7 *Laconieke houding Verdachte 8064*

Map getuigenverklaringen 1994 oud, p. 28, getuige H. L., op dinsdag avond 11 januari 1994:

“[Verdachte 8064] was wat lacherig en volgens mij zenuwachtig, alsof hij met zijn houding geen raad wist”

Dat kan nog.

Getuige Jan L. (de vader van Henk), 26 januari 1994, 38 oud:

“Mijn vrouw zei toen nog iets van dat het zo erg was van dat meisje dat vermoord was. [Verdachte 8064] reageerde heel koel en nochalant. Hij zij toen iets van “oh, nou ik stuur wel even een kaart naar de moeder”.

Pagina 239 oud B.A.C. van der K., 18 januari 1994

“Toen [Verdachte 8064] en ik elkaar spraken, vond ik [Verdachte 8064] vrij emotioneel reageren. Hij was meer bezorgd over de op handen zijnde neusoperatie. Hij vond het wel erg voor Bas, zijn moeder en oma.”

Verbreking vriendschap Verdachte 8064 en Bas?

Verdachte 8064 en Bas waren al vrienden voordat Verdachte 8064 Christel leerde kennen. Na het verbreken van de relatie tussen Verdachte 8064 en Christel hadden Bas en Verdachte 8064 gewoon contact gehouden (zie p. 289 oud, Verdachte 8064, 26 januari 1994).

De donderdagnacht voor het delict, 6 januari 1994, zijn Verdachte 8064 en Bas in de auto van Verdachte 8064 nog een ‘stukje gaan rijden’ om samen naar wild te kijken. Bas: (p. 519) *“Eerst richting Garderen en vervolgens de hele veluwe over”*. Verdachte 8064 en Bas hebben die nacht, anderhalf uur lang, tot 04.15 uur in de vroege morgen, vanuit de auto samen naar wild gekeken.

Deze vriendschap lijkt echter na het delict abrupt ten einde te zijn gekomen.

Pagina 296 oud, Lammert D. 7 februari 1994

“[Verdachte 8064] had een goede relatie met Bas A.. Na de moord op Christel heeft hij Bas niet meer gesproken.

Na het delict hebben Verdachte 8064 en Bas geen contact meer met elkaar opgenomen (zie p. 286 oud, verdachte 8064, 26 januari 1994: *“ik heb Bas in ieder geval na de moord op Christel niet meer gezien of gesproken.”*; p. 519 oud, Bas A., 7 februari 1994 *“Donderdagnacht (opmerking raadsman: Bas doelt op 6 januari 1994) is de laatste keer geweest dat ik [Verdachte 8064] heb gesproken.”*)

Opmerkelijk. Allereerst omdat Verdachte 8064 en Bas die zondag een afspraak hadden. Verdachte 8064 zou bij Bas thuis postzegels/foto's komen kijken. Je zou verwachten dat Verdachte 8064 Bas zou bellen om te vertellen dat hij niet zou komen. Bovendien is op opmerkelijk dat twee vrienden elkaar in deze bijzondere situatie mijden, terwijl je juist zou verwachten dat ze elkaar opzoeken (of minstgenomen bellen) en steunen bij het verlies van Christel. Verdachte 8064 is pas op 15 januari voor het eerst gehoord en pas op 26 januari 1994 in staat van beschuldiging gesteld en, naar zijn zeggen, op zondag niet in de buurt van de plaats delict geweest.

Nog opmerkelijker is de verklaring van Bas A. van 17 oktober 2005 (map 2, p. 488). De politie vraagt hem wie destijds (1994) zijn vrienden waren, met wie hij omging, met wie hij ging stappen. Er volgt een flink aantal namen (11), maar Verdachte 8064 wordt in het geheel niet genoemd, alsof hij door Bas van de ene op de andere dag uit het geheugen is gewist.

Valt er iets te verzwijgen?

9.2.8 *Conclusie*

MONDELING UITGESPROKEN BIJ PLEIDOOI. HIERONDER (NADER) UITGEWERKT

Verdachte 8064 was een ex-vriendje van het slachtoffer en kon haar niet loslaten. Eerder had de familie van Christel overwogen om de politie in te schakelen vanwege het gedrag dat Verdachte 8064 vertoonde na beëindiging van de relatie.

Verdachte 8064 was dat weekend door het slachtoffer gekrenkt (ze had “*heel bot en arrogant*” gedaan) en publiekelijk ‘afgewimpeld’. Die zondagmiddag heeft hij met zijn vriend daarover gesproken, is hij vervolgens, naar zijn zeggen alleen, op zijn crossmotor vertrokken naar Putten. Verdachte 8064 stelt dat hij vervolgens, rondom het tijdstip van het delict, de plaats delict tot 500m zou hebben genaderd. Verdachte 8064 maakte zich daar nogal druk over en heeft daar met verschillende mensen over gesproken. Hij wilde precies weten wat de politie gevraagd had. Verdachte 8064 is vervolgens die dinsdagavond samen met een vriend als passagier op zijn crossmotor naar de plaats delict gereden. Aldaar heeft hij, Verdachte 8064, in het bijzijn van deze vriend, een wirwar van sporen rondom de plaats delict gecreëerd omdat hij, verdachte 8064, naar zijn zeggen op dat moment de plaats delict niet zou kunnen vinden (!?). Dit is opmerkelijk, nu Verdachte 8064 reeds meermalen (met Bas en Christel) op de plaats delict was geweest (bij/in het huisje van oma), terwijl Verdachte 8064 bovendien precies wist hoever hij die zondagmiddag de plaats delict met zijn crossmotor zou hebben genaderd.

Verdachte 8064 heeft allesbehalve een alibi.

Verdachte 8064 had die zondagmiddag nota bene een afspraak bij Christel thuis, met haar broer (en zijn goede vriend) Bas. Deze afspraak is nooit afgezegd, terwijl zij (Verdachte 8064 en Bas) na het delict elkaar niet meer hebben gezien of zelfs maar gesproken. Ze lijken elkaar te hebben gemedend.

De enige die het verhaal van Verdachte 8064 deels lijkt te bevestigen is zijn vriend R..

Deze vriend wordt enkele dagen na het delict door de politie gehoord over die zondagmiddag en stelt aanvankelijk dat hij tot 18.00 uur heeft gewerkt. Als deze vriend vervolgens (al dan niet door de politie verzocht) zijn werk belt, blijkt dat hij slechts tot 15.00 uur was ingeroosterd. Dan zegt deze vriend dat hij mogelijk daarna nog een dienst heeft overgenomen en dus mogelijk alsnog die hele middag heeft gewerkt. Vervolgens wijst zijn vader deze vriend erop dat hij eerder tegenover vader had gezegd dat hij die middag in Twinns was geweest. Dan pas komt deze vriend met het verhaal dat hij die zondagmiddag samen met Verdachte 8064 na zijn werk naar café Twinns in Ermelo is gegaan. Onderzoek door de politie heeft geleerd dat niemand Verdachte 8064 en deze vriend die zondagmiddag in Twinns heeft gezien.

Deze vriend had zijn ouders overigens eerder verteld dat hij die zondagmiddag samen met Verdachte 8064 in Twinns zou zijn geweest.

Verdachte 8064 en zijn vriend zijn dinsdagavond beiden bij de familie L. geweest, hetgeen normaal niet gebeurde, alwaar zij, volgens getuigenverklaringen, de nodige tijd met zijn tweeën hebben ‘gesmoest’ over de moord. Vervolgens zijn Verdachte 8064 en deze vriend vertrokken naar het huis van Verdachte 8064 om vervolgens op de crossmotor van Verdachte 8064 te vertrekken richting Putten.

Zowel verdachte 8064 als zijn vriend zijn verschillende malen door de politie gehoord over hetgeen zij zich over die dagen wisten te herinneren. Beiden zwijgen volledig over de ontmoeting en hun gesmoes bij de familie L. op dinsdagavond.

Feit is: Verdachte 8064 had motief en gelegenheid, was mogelijk bekend met de sleutelprocedure en heeft achteraf gedrag vertoond dat kan worden uitgelegd als “alibiconstructie”.

Bovendien wordt Verdachte 8064 door professor De Knijff genoemd als mogelijke donor van de zeer interessante schaamhaar 22, welke schaamhaar niet van Christel is, maar wel uit haar schaamhaar gekamd is. Als gezegd: de schaamhaar is ook niet van P..

Uit het dossier blijkt niet of het DNA-profiel van Verdachte ooit met iets anders is vergeleken dan met schaamhaar 22. Een gemiste kans, gelet op de veelheid van andere interessante sporen die niet van P. blijken te zijn.

Verdachte 8064 kan een versleper zijn.

9.3 Bas A.

Op 20 mei 2008, om 06.30 uur, wordt Ronald P. in Delft aangehouden op verdenking van de moord en verkrachting van Christel A..

Diezelfde dag, maar dan 111 kilometer verderop, in Putten, wordt een persoon stelselmatig geobserveerd: de broer van het slachtoffer, Bas A..

De vraag is: waarom.

Een kort antwoord is helaas niet mogelijk.

9.3.1 Delictscenario

Pagina 609 (Blaauw):

“Ik heb moeite met een scenario (uitsluitend) bestaande uit de componenten > verkeerde plaats > verkeerde tijd > onbekende. Christel hoefde immers niet naar binnen te gaan en de (onbekende) dader wist (vermoedelijk) niet wat hem daar binnen eventueel te wachten zou staan. Een en ander nog afgezien van het daglicht en de passanten. De tijd zal het intussen leren (hoop ik en vertrouw ik).”

Pagina 575 eindproces-verbaal (Reviewrapport)

“Er zijn diverse aanwijzingen dat de dader en het slachtoffer elkaar kenden: sommige getuigen hebben verklaard dat er verlichting brandde; de dader was bekend met de sleutelprocedure; in de kleine woning zijn nauwelijks sporen van een worsteling aangetroffen.”

Volgens de review rapportage (december 2005) lijkt het navolgende delictscenario (in ieder geval tot en met 2005) feitelijk leidend te zijn (geweest):

Pagina 515 eindproces-verbaal (expertmeeting)

“slachtoffer had een afspraak met bekende[n] op de kruising Driewegenweg, is met dader[s] de woning van oma ingegaan, primaire motief dader[s] was seks, situatie is uit de hand gelopen. Nadrukkelijk wordt rekening gehouden met meer daders en de betrokkenheid van de broer van het slachtoffer is niet uit te sluiten.”

Pagina 617 (Blaauw):

“Kan het ook zijn dat – gezien de bestaande ‘seksverhalen/verhoudingen’(zonder daarover nu in detail te treden) – er zich die zondagmiddag tussen ongeveer 14.45 uur (vertrek Maryke S.) [opmerking raadsman: de moeder van het slachtoffer] en 16.05 in de woning van Christel een gebeurtenis heeft voorgedaan waarbij, behalve Christel en Bas nog een derde (man) [op afspraak?] betrokken is geweest? Kan Bas zich door een en ander hebben gecompromitteerd? Korter geformuleerd: Kan het vertrekpunt van het hele drama ook in de H....straat (...) hebben gelegen? Wellicht is er aanleiding op dit punt nog eens wat verder te filosoferen.”

Pagina 572 beschouwing Groep Moord & Zeden

“Wat betreft de interessante subjecten kan men niet heen om Bas A., de broer van het slachtoffer. Dit heeft meerdere redenen: [opsomming: DNA, tandje, discrepanties verklaringen]”

9.3.2 Persoon Bas

De moeder van Christel en haar zoon Bas wonen sedert het overlijden van oma in de woning van oma, de plaats delict.

Map 2, p. 573 Reviewrapport:

“Hij heeft uitsluitend zeer kortstondige relaties. Hij is momenteel vierendertig jaar en woont nog steeds bij zijn moeder in huis. Hij heeft een HBO-opleiding, maar werkt onder zijn niveau en solitair.”

De persoon van Bas wordt omschreven als een binnenvetter die behoorlijk agressief kan zijn.

Voorbeelden (niet limitatief bedoeld):

Pagina 1661, L.C. S. 10 jan 1994

“In het verleden heb ik wel eens een probleempje met een kleinzoon van mevrouw S. [moeder slachtoffer] gehad. (Dit was over het feit dat hij mijn hond had geschopt).”

Richting de vorige verdachten heeft Bas meermalen agressief gedrag vertoond.

Boekje Natasja van der S. ‘Verdriet zonder tranen’, 2008 Uitgeverij Aspekt, p. 71:

“We hebben ons rustig kunnen houden in de rechtzaal, ondanks alle emoties. Behalve een actie van Christel’s broer, die moest zich even afreageren. Hij stak namelijk zijn voet uit toen de vader van V. voorbijliep. Die struikelde en kwam lelijk te vallen.”

Verder is Bas een keer met een auto ingereden op de eerdere verdachte Du B.

Bas heeft Wilco V. een keer opgewacht bij zijn woning?

Pagina 2145, observatie van Bas op 20 mei 2008

“Ik zie op de Driewegenweg te Putten de Peugeot 04BKLD mijn richting op komen rijden. Ik zit in mijn voertuig en sta in het Bos aan de Driewegenweg geparkeerd. Ik zie dat de Peugeot (...) naast mijn voertuig stopt. Ik zie dat het raam aan de bestuurderszijde naar beneden gaat. Ik zie dat NNI [opmerking raadsman: het betreft hier Bas] als enige inzittende in de Peugeot (...) zit. Ik zie dat [Bas] mij hierop vragend aankijkt waarop ik mijn raam naar beneden doe. Ik hoor dat [Bas] mij op agressieve wijze, met stemverheffing, vraagt wat ik daar sta te doen. Hierop antwoord ik op rustige toon dat ik mijn lunchpauze in de schaduw sta door te brengen in afwachting van een afspraak met een klant uit Putten. Ik hoorde dat [Bas] tegen mij, op agressieve wijze en met stemverheffing, zei:

‘Oprotten hier en laat ik je vanmiddag niet meer zien.’

Voordat ik kon reageren vertrok [Bas] met hoge snelheid en vervolgde hij zijn weg.”

Bij het televisieprogramma De Wereld Draait Door was onlangs nog eens te zien hoe Bas in de winter van 1995 doordraaide toen journalist Willibrord Frequin en enkele van diens collega’s zich in de nabijheid van de plaats delict waagden. Bas A. kwam agressief aanrijden met zijn auto, pakte zonder nadere aankondiging uit zijn auto een grote houthakkersbijl en ging daarmee op zeer agressieve wijze Frequin en het camerateam ‘te lijf’. De grote houthakkersbijl werd door Bas vervaarlijk richting hun hoofden gezwaaid. Frequin en zijn collega’s moesten rennen voor hun leven of wegspringen om zich het vege lijf te kunnen redden. De camera werd door de houthakkersbijl beschadigd of vernield.

9.3.3 Broer en zus

Christel heeft enkele jaren bij haar vriend gewoond

Bas was jarenlang kind alleen en ineens woonde Christel weer thuis

Bas verklaart dat hij en Christel normaal nooit lijfelijk contact hadden.

9.3.4 Bas intieme relatie met Christel?

Incest in gezin A.?

Naast diverse vormen van gezinsproblematiek is in het gezin A. mogelijk ook sprake geweest van incest.

Pagina 684 oud W. W. (verdachte?) 16 april 1998

Verklaart (van horen zeggen) over het feit dat de vader van Christel een seksuele verhouding zou hebben gehad met Christel.

Opmerkelijk, maar op zichzelf natuurlijk niet belastend voor Bas.

Seksuele belangstelling Bas voor zijn zus

Uit een verklaring van Natasja van der S. blijkt dat Bas seksuele interesse had in zijn zus:

Natasja van der S., 27 november 2003, pagina 52 aanvullend p-v 17 dec 2008:

“Zo is een keer voorgevallen dat Bas zijn zusje bespiedde onder de douche, hij heeft zelfs foto’s gemaakt. Christel heeft mij dat verteld. Dat was een paar maanden (2 a 3) voor haar overlijden. Christel was hartstikke kwaad. Ik heb die foto’s nooit gezien, er is een rel geweest over het rolletje.”

Opmerkelijk.

Seksuele relatie Bas met zijn zus

Bovendien blijkt uit twee verschillende bronnen dat Bas mogelijk zelfs een seksuele relatie met zijn zus heeft gehad.

Pagina 57 aanvullend p-v van 17 dec 2008 G. F. 17 maart 2004

“Ik weet dat de familie A. kort hierna is komen wonen in de H...straat. Ik kan mij nog herinneren dat ze in het begin in de tuin aan het rommelen waren. Ik dacht eerst dat er twee personen woonden. Moeder en zoon dacht ik. Later in de tijd zag ik daar een meisje vaker komen. Later bleek mij dat dit Christel, de dochter was. Later bleek mij dat het om de familie Ambrosius ging en dat die zoon Bas was. In het begin dacht ik dat Christel mogelijk het meisje van Bas was. Christel zag je daar niet zo vaak. Vanuit het zolderraam op mijn kamer keek je zo op de woning van A.. Je keek op de voorzijde van die woning. Vanuit mijn zolderraam zag ik in die kamer op de eerste verdieping dat Bas bezig was met een meisje. Ik herkende Bas. Ik zag Bas wel vaker lopen in die kamer, ik denk dat het de slaapkamer van Bas was. Ik zag dat Bas met dat meisje op die kamer was en dat ze beiden de kleding uittrokken. Ik zag dat ze aan elkaar zaten en dat ze aan het knuffelen waren. Hierna vielen ze samen neer, ik denk op bed. Ik zag ze toen niet meer. Ik ben naar beneden gegaan en zag korte tijd later dat de gordijnen op die kamer gesloten waren. Bas heb ik duidelijk herkend. Het meisje herkende ik toen nog niet. Later zag ik Christel en hoorde ik dat zij de zus was van Bas Christel had ook van dat lange haar en ik dacht toen gelijk terug aan wat ik op die slaapkamer gezien had. Ik dacht: ‘ik mag barsten als zij dat niet geweest was’. Volgens mij waren het Christel en Bas die daar op die slaapkamer bezig waren..”

“Ik kan mij nog herinneren dat de moeder van Bas niet thuis was tijdens het gebeuren op de slaapkamer. Ik zag dat haar auto er niet stond.”

“Later leerde ik Bas kennen via het cafetaria in de Avondspits. Bas werkte daar op vrijdag- en zaterdagavond. Ik werkte daar met hem samen. Bas was een rare vent. Hij had het heel vaak over seks en meiden, maar je zag hem nooit met een meisje. Uit de gesprekken die ik met Bas had bleek mij dat hij heel gek was op zijn zus. Hij was heel lovend over haar. Ze kon volgens mij niets verkeerd doen bij hem.”

Zeer opmerkelijke waarnemingen. Belastend voor Bas.

De reactie van Bas is opmerkelijk

(Pagina 1264 e.v., verklaring Bas van 21 juni 2008)

“V: Door een getuige is gezien dat jij in je woning seksueel contact had met een meisje die op Christel leek. Wie is dit meisje geweest?”

A: Ik heb nooit seksueel contact gehad met vrouwen in die woning.

V: Er is gezien dat jullie je kleren uittrokken, dat jullie aan elkaar zaten en aan het knuffelen waren. Daarna werden de gordijnen gesloten. Wat kun je daarover zeggen?

A: Ik zou dat nooit gedaan hebben. Dat zijn dingen die ik sowieso niet zou doen. Dat het zichtbaar zou kunnen zijn. En in ons huis... Het was er nogal gehorig en dan zou mijn moeder in de andere kamer zijn. Nee, dat is niet gebeurd.”

De heer F. heeft natuurlijk geen enkel belang bij zijn verklaring. Uitgaande van de juistheid van de waarneming, heeft Bas minstgenomen op zijn kamer intiem contact gehad met een meisje. Als het hier slechts ging om intiem contact tussen Bas en een verder onbekend gebleven meisje, dan is het natuurlijk niet nodig dat Bas hierover liegt. Als de verklaring van heer F. klopt, en hij inderdaad seksueel contact tussen Bas en zijn zus heeft waargenomen, kan dit liegen wél verklaarbaar zijn.

Bas bekent seksueel contact met zijn zus

Een volgens justitie onbekend gebleven getuige heeft tegenover de Politie verklaard dat Bas tegenover hem heeft toegegeven dat hij seksuele contacten met zijn zus heeft gehad. Het betreft iemand die telefoonsekslijnen en een escortservice exploiteert en verder handelt in bandjes met 'bedgeluiden'. Hij verklaart over Bas:

“Een vaste klant is inmiddels A.. Een merkwaardige jongen, maar goede klant. Na het beluisteren van een bandje vertelt hij een van de jongens over zijn seksbelevissen. Dat doet hij vaker, omdat het hem schijnbaar ook opwindt. In zijn verhalen had hij al eens verteld aan een jongen toen hij heel jong was ook seks met zijn zus te hebben gehad. Toen hij een tweede keer met dezelfde jongen had afgesproken kwam het daar weer op. Het zal best vaker gebeuren dat broer en zus iets met elkaar uitvreten. Maar hij vertelde dat het de bedoeling was die relatie in stand te houden voor eeuwig. Eigenlijk ging het te laat bij me dagen toen jij in de discussie was met anderen op de televisie en mij te binnen schoot A. i.v.m. Puttense moordzaak. Hij zou over de beëindiging van de relatie nogal ruzie hebben gehad. Als ik alles recapituleer zouden er ook triootjes hebben plaatsgevonden met vrienden van hem en met meisjes waarbij ook zijn zusje een rol speelde”

Zeer opmerkelijk. Belastend voor Bas. Bas ontkent.

9.3.5 Motief

Ruzies

Pagina 288 oud Verdachte 8064 15 jan 1994

“Toen ik verkering met Christel kreeg of had zei Bas een keer tegen mij dat ik maar beter op kon passen met zijn zus. Volgens Bas was zij een gemene bitch of een gemeen krenge. Bas zei dit uit ervaring. Hij zij zoiets van ze dumpt jou toch weer over een tijdje. Het wordt niks met al die relaties.”

Pagina 52 aanvullend p-v van 17 dec 2008, Natasja van der S. 27 november 2003

“Toen Christel weer thuis kwam wonen, was er altijd bekvechten en treiteren tussen Bas en Christel. Christel vond dat nooit leuk. Bas moest altijd alles weten.”

“Ik vond wel dat Bas altijd bezig was met haar vriendjes. Ik heb ooit zelf wat met Bas gehad. (...) Ik heb uiteindelijk mijn vriend (Arijan) via Bas leren kennen. Bas heeft tegen Arijan gezegd dat hij van mij af moest blijven.”

Pagina 518 oud, verklaring Bas 7 feb 1994

“Ik weet dat mijn zus relaties onderhield. Met wie en of dit seksuele relaties waren, is mij niet bekend. Ik heb er haar ook nooit naar gevraagd. Ik zelf heb in ieder geval nooit iets met haar gehad. Ik zag haar alleen als mijn zuster.”

Pagina 297, verklaring Bas op 3 april 2002

“Er werd wel eens wat gestoeid tussen ons maar concreet kan ik mij niet herinneren en zeker niet met betrekking tot die zondag.”

Jaloezie

Bas heeft regelmatig 'jaloers' gedrag vertoond ten opzichte van minnaars van Christel en hij heeft herhaaldelijk haar gedrag ten opzichte van die minnaars openlijk en met minachting afgekeurd.

Opmerkelijk.

9.3.6 Technisch bewijs

Criminaliteitsanalyse H.A. Harsema 6 mei 2008:

“F. Ontbrekende documenten in dossier NFI

In map 1 van het dossier van het NFI wordt aangegeven welke documenten uit het dossier zijn verwijderd en dus niet aan het onderzoeksteam ter beschikking zijn gesteld. Dit betreft de volgende documenten:

1. documenten welke betrekking hebben op een gevonden DNA-match met het DNA-profiel van de broer van het slachtoffer.”

Helaas is tot dusverre onduidelijk waarop deze DNA-match doelt.

Gespleten melktandje

Map 2, p. 562, opmerking Piet van der Leek, groep Moord en Zeden:

“Vermoedelijk zijn ze niet uit een vaasje komen rollen”

Aanvankelijk jarenlang: ‘donor onbekend’

Oma wist van niets

Moeder weet van niets

Bas weet van niets

Tandje van ex-vriend Yohyon van Z.?

Map '94 oud, 898, proces-verbaal:

Moeder belt zondagavond 21 december 1997 met de politie en verklaart dat zij met Natasja van der S. (vriendin van Christel, ex-vriendin van Bas) naar de bioscoop te zijn gegaan. Volgens moeder zou Natasja over het tandje hebben gezegd: “net of ze niet weten waar die vandaan komen”. Op de vraag van moeder of Natasja dit dan wist heeft zij geantwoord. natuurlijk. Dit zijn de tandjes van Yohyon van Z. (de ex-vriend van Christel). Christel zou deze tandjes en een muntstuk altijd bij zich dragen omdat ze dacht dat dit geluk brachten.

Later heeft Natasja van der S. haar verklaring ingetrokken en gezegd dat zij dit gezegd had omdat ze van het gezeur over dit tandje af wilde zijn (!?). (Hof Leeuwarden, 8 april 2002, vervolgblad 2).

Pagina 252, NFI 9 april 2002

Het tandje en het celmateriaal van de spijkerbroek blijken van de broer van het slachtoffer, J.H.J. A. (Bas).

Internetfora, w.o.15 november 2007 (**PRODUCTIES**): gesteld word dat Bas het tandje aan een kettinkje droeg? De redenen van wetenschap van de forumbezoekers ontbreekt. Helaas kan niet worden beoordeeld of in het oude dossier c.q. het oude onderzoek enige bron is terug te vinden.

Haren 42 en 70

Pagina 702

Haren die mogelijk van Bas zijn. Het gaat hier om haren 68 en 22, mogelijk ook 70 en 42. Van deze laatste twee zou een autosomaal profiel zijn, dat kan worden vergeleken met het profiel van Bas.

Schaamhaar 22?

Pagina 554, een beschouwing van de Groep Moord & Zeden

“Het gekamde monster van het schaamhaar bevatte een vreemde schaamhaar. Het chromosomaal DNA bevat slechts drie markers. Op grond van het chromosomaal DNA-profiel kan worden vastgesteld dat het gaat om een man. Het mitochondriaal DNA van de schaamhaar wijst op een donor afkomstig uit de vrouwelijke lijn van het slachtoffer”

Plukje haar uit de rechterhand?

Greepsporen

Christel is op de plaats delict aangetroffen met ontbloot onderlijf. De waxcoat die ze gedragen had en de door haar gedragen spijkerbroek met daarin nog haar slip, waren netjes over haar ontblote onderlichaam gedrapeerd, alsof de dader niet wilde dat oma haar met ontbloot onderlijf zou aantreffen. Dit is een aanwijzing dat de dader een bekende was van oma.

Ing. R. Eikelenboom is door justitie gevraagd om de spijkerbroek te onderzoeken. Eikelenboom is internationaal bekend sporenonderzoeker en deskundige in aanraaksporen (momenteel is hij – deeltijd - bezig met een promotieonderzoek over aanraaksporen aan de Universiteit van Denver te USA). Volgens Eikelenboom bepaalt de mate van krachthinwerking van handen op een spijkerbroek of en zoja in welke mate celmateriaal van die handen op die spijkerbroek kan worden aangetoond. Volgens Eikelenboom is serieuze krachthinwerking nodig voordat aanraking een betrouwbaar DNA-profiel kan opleveren.

Bij het onderzoek aan de spijkerbroek van het slachtoffer is Eikelenboom er vanuit gegaan dat deze spijkerbroek op bepaalde plaatsen door de dader met kracht moet zijn vastgepakt om deze vervolgens met de nodige kracht te kunnen uittrekken (ofwel tegen de wil van het slachtoffer, ofwel bij een bewegingloos op de grond liggend slachtoffer). Logische werkhypothese van Eikelenboom, temeer nu op het been van het slachtoffer krassporen zijn aangetroffen welke volgens de Groep Moord & Zeden (expertmeeting) passen bij het met kracht uittrekken van haar spijkerbroek op de veronderstelde wijze.

Vanuit zijn werkhypothese heeft Eikelenboom de spijkerbroek bemonsterd op die locaties waarvan hij, de deskundige, verwachtte dat zich daar greepsporen bevonden van de dader. En inderdaad, precies op deze locaties, te weten rond het knoopsgat, bij twee kreukels in de broeksband aan de zijkanten, heeft Eikelenboom duidelijke en volledige DNA-profielen aangetroffen, van Bas A. en van niemand anders (*hetgeen vanuit de optiek van justitie tegen alle verwachtingen moet indruisen*).

Onderaan de spijkerbroekspijp aan de achterzijde, zeer opmerkelijke plek, zegt Eikelenboom een aantal kenmerken te hebben aangetroffen die passen in het profiel van Bas. “niet uit te sluiten” is de conclusie. Niet veel, maar niet niks (p. 32/86, 30 januari 2009).

Pagina 297, verklaring Bas op 3 april 2002

“Ik zit zelf niet zo in elkaar en probeer dat lijfelijke contact zoveel mogelijk te voorkomen. Het kan wel eens voorkomen met de jaarwisseling of zo dat we elkaar eens beetpakken doch zeker niet bij elk vertrek. Het zal op die bewuste zondagmiddag dan ook niet zijn voorgekomen dat ik Christel voor mijn vertrek heb beetgepakt. Dit was zeker niet gebruikelijk voor mij.”

Zoekgeraakte slip?

Pagina 643, p-v technisch rechercheur Schulte:

“De spijkerbroek van het slachtoffer werd bovenop het stoffelijk overschot aangetroffen. De broek was niet binnenstebuiten aangetroffen en de slip van het slachtoffer werd in de spijkerbroek aangetroffen. Hierdoor bestaat het vermoeden dat de broek middels vastpakken van de broekspijpen door de verdachte(n) is uitgetrokken.”

Op de spijkerbroek die Christel droeg ten tijde van het delict, zitten de greepsporen van Bas. De slip die in haar spijkerbroek is aangetroffen, is daarom natuurlijk een buitengewoon interessant onderzoeksobject. Immers, de spijkerbroek en de slip zijn door de dader naar alle waarschijnlijkheid tegelijk met kracht uitgetrokken, zodat op de slip, net als op de spijkerbroek, greepsporen van de dader kunnen worden verwacht.

Ing. R. Eikelenboom, de man die de greepsporen op de spijkerbroek in deze zaak heeft vastgesteld, heeft nota bene zijn internationale roem te danken aan een geruchtmakende Amerikaanse strafzaak waarbij op de slip van een verkrachtingslachtoffer vele jaren na het delict, door Eikelenboom, de greepsporen van de dader zijn gevonden, waardoor de onschuldig veroordeelde Amerikaan Tim Masters alsnog werd vrijgesproken (**PRODUCTIE**)

Indien op de slip, op de locaties waar Eikelenboom verwacht dat de dader de spijkerbroek en slip zou hebben vastgepakt, inderdaad de greepsporen van Bas zijn te vinden, dan kan hiervoor natuurlijk geen andere verklaring zijn dan dat Bas de dader is.

Alleen hiermee zou P. – bij wijze van spreke - zijn onschuld al kunnen bewijzen, hoewel P. natuurlijk nooit zijn onschuld hoeft te bewijzen.

Helaas. De slip is door justitie weggegooid. Het enige dat nog even bewaard is gebleven is een minuscule uitgeknipt stukje van de slip (vermoedelijk iets groter dan 1mm) waarin zich het bloedvlekje bevond dat is onderzocht. Door dit onderzoek is dit minuscule stukje slip helaas ook teniet gegaan.

Het zal iedereen duidelijk zijn dat het weggooiden door Justitie van de slip van Christel onherstelbare schade heeft veroorzaakt voor de waarheidsvinding en voor de verdediging.

9.3.7 Opmerkelijk gedrag voor en na het delict

Heeft Bas een alibi willen verankeren?

Pagina 575 eindproces-verbaal (Reviewrapport)

“- Om zijn alibi te verankeren heeft hij een aantal opvallende zaken gedaan. Hij heeft met opzet zijn tas afgegeven bij de snackbar. Hij is met opzet teruggefietst naar de snackbar om zijn tas op te halen en naar huis te brengen. Hij heeft met opzet naar de woning van zijn vriendin Ingrid gebeld om te vertellen dat hij was vertraagd, hoewel ze niets hadden afgesproken.

- De aannahme dat Bas een aantal zaken heeft gedaan om zijn alibi te verankeren, duidt op planning van het delict.”

Dadergedrag

Map 2, p. 599 (Reviewrapport):

“(…) Bas vertoonde in Velp vreemd gedrag na het telefoontje van Reijer Pl. (gooide een koffiemok tegen de muur, vloekte en tierde). Hem was toen nog niet verteld dat Christel dood was. De emoties duiden eerder op boosheid dan in de richting van bezorgdheid. Zijn moeder verklaarde dat Bas een binnenvetter was, die zijn emoties niet zo gauw uit. Zijn gedrag in Velp kan ook duiden op frustraties doordat er iets volkomen uit de hand is gelopen, waarover hij de regie niet meer heeft gehad.

Na de dood van Christel heeft hij een aantal verdachtmakingen gemaakt in de richting van derden (tijdens de autorit met Pl.: “Die trut, ik heb al een paar keer tegen ma gezegd dat ze met verkeerde dingen bezig was in die bar.” de verdachtmakingen tegen Vi. en L.; de verdachtmaking van Jose van der V.; het vermoedelijk opzettelijk inrijden op de auto van Du B. na diens vrijlating; de verdachtmakingen jegens Wouter T. en [Verdachte 8064]). Het maken van verdachtmakingen kan dadergedrag zijn.”

Pagina 1223 (1232) Yohyon van Z. 16 april 2007

“ja..het is een jongen....hij werkt in het bos en daar woont hij ook..hij houdt meer van de natuur dan mensen.”

(...)

“Hij zit liever met de hond op de hei...dan met een paar mensen.”

(...)

“Vraag: Na die tijd ook nog reacties van Bas gehoord..nadat het gebeurd was met zijn zus? Hoe ie daarop reageerde..was hij anders geworden?

Nou..hij praat daar eigenlijk heel moeilijk over..nog steeds...het is wel beter geworden de afgelopen paar jaar..hij is wel volwassener daarin ..zou ik zeggen. Met name de eerste paar jaar..dan kon je er niet met hem over praten. Echt niet. Na ja..dat leidde wel tot excessen..met die krullebol Frequin dat waren dan de manieren waarop hij wel eens naar buiten kwam...”

9.3.8 Gelegenheid

Map 2, Gerard Olinga, Expertmeeting p. 601:

“Bas A. kan (...) helaas niet worden uitsloten”

Map 2, Expertmeeting p. 576:

“Het verhaal Bas blijft bestaan, doch gelet op de factor tijd en datgene wat hij zou moeten organiseren lijkt dit niet de eerste optie”

Kan Bas alsnog als dader worden uitgesloten?

In het strafrechtelijk onderzoek tegen P. heeft justitie in 2008 de factor tijd onderzocht met het oog op de vraag of Bas alsnog kon worden uitgesloten. De vraag was of Bas enige tijd op de plaats delict aanwezig kan zijn geweest.

Bij dit onderzoek is er vanuit gegaan dat Bas rondom het tijdstip van het delict met zijn fiets van huis naar het huis van oma is gefietst. Bas heeft verklaard dat hij rondom het tijdstip van het delict met twee verschillende fietsen in Putten heen en weer is gereden. Getuigen hebben hem ook gezien. Bovendien is het mogelijk dat de door Bas gebruikte fiets op de plaats delict is gezien.

Fiets van Bas op de plaats delict?

Op de plaats delict is een zwarte damesfiets waargenomen, die tegen de garage geparkeerd stond. Dit was rond het tijdstip van het delict. Deze waarneming is betrouwbaar, nu betreffende getuige voor het huis stil heeft gestaan en bovendien daarbij nagedacht over de aanwezigheid van die fiets in contrast met de mate van verlichting binnen in het huis.

Bas verklaart zelf dat hij op 9 januari 1994 in het bezit was van een dergelijke damesfiets. Dat is overigens een fiets die hij gestolen had. Bovendien verklaart hij dat hij diezelfde dag nog op die fiets te hebben gefietst rond het tijdstip van het delict. Hij stelt dat hij die fiets voordat hij uiteindelijk met de bus naar Velp ging, heeft achtergelaten bij de snackbar. Gelet daarop is het goed mogelijk dat de fiets van Bas op de plaats delict rond het tijdstip van het delict is waargenomen.

Interessant is overigens het feit dat Bas tijdens zijn verhoor gepikeerd lijkt te raken wanneer dit onderwerp wordt aangesneden:

Pagina 1274 e.v.

“Dat gezeik over die fietsen, ik heb daar volgens mij al meer over verteld, en ik weet dat gewoon niet meer.”

Tijdsanalyse

Technisch analist H. Bosch kwam in zijn rapport tot de conclusie dat hij niet kan uitsluiten dat Bas op de plaats delict is geweest. De heer Bosch geeft Bas 13 minuten op de plaats delict, uitgaande van een fietssnelheid van 15 km p/u.

Bosch (tijdsanalyse, p. 849):

Route 1:

“Vorenstaande geeft voor Bas aan dat hij 13 minuten op de PD kan zijn geweest. Ook geeft het aan dat Bas op de PD na het uitvoeren van enige handelingen naar TV heeft moeten kijken. Gezien het geheel van handelingen die op de PD hebben plaats gevonden en het feit dat Bas niet de donor van het sperma is, lijkt het niet waarschijnlijk dat Bas op de PD is geweest”.

Opmerkelijk dat Bosch in zijn conclusie betreft “het geheel van handelingen” en het feit dat Bas niet de donor van het sperma is. Dat was niet de opdracht.

Belangrijker nog is dat Bosch bij zijn analyse niet de kortste route betreft en bovendien uitgaat van een zeer lage fietssnelheid.

De verdediging heeft ter zitting een volledig uitgewerkt scenario overgelegd waarbij is uitgegaan van de kortste route en van een hogere fietssnelheid, te weten 20 km p/u.

In dit scenario heeft Bas ruim voldoende tijd om na 16.16 uur Christel te verkrachten en te vermoorden, de tijd te checken op de TV in verband met het halen van zijn bus naar Velp om 16.43 uur, het ontblote onderlichaam af te dekken om vervolgens de sleutelprocedure te volgen.

Verhoor van Bosch ter zitting van 20 mei 2009 (p. 9-10):

De door de verdediging overgelegde route wordt uitvoerig besproken en diverse verklaringen uit verschillende jaren worden daarbij aangehaald:

“Voorzitter: Begrijp ik nu goed als u zegt van: als de uitgangspunten... als je de verklaringen weegt zoals meneer Van Boom ze in zijn analyse weegt, dan is het in zichzelf een juiste analyse?”

Bosch: Ja denk het wel.

Voorzitter: Dat klopt?

Bosch: Ja.”

Het door de verdediging overgelegde scenario is minstens zo waarschijnlijk is als het door de heer Bosch als meest waarschijnlijk aangemerkte scenario. Het is immers in overeenstemming met alle relevante getuigenverklaringen.

Overigens moet worden opgemerkt dat de door de verdediging gehanteerde gemiddelde fietssnelheid van 20 km/p/u aan de conservatieve kant is.

15 km/u = 4.1667 meter per seconde (*dit is een rustig fietstempo*)

20 km/u = 5.5556 meter per seconde (*dit is een gemakkelijk haalbaar fietstempo, in het bijzonder voor een gezond jeugdig manspersoon. Met enige inspanning kan op een stadfiets nog een veel hogere snelheid worden behaald*)

afstanden conform www.gmaps-pedometer.com, zie bijlagen.

Pagina 433, M.H. van den B. 20 okt 2004

“Volgens mij zijn Christel en Bas tegelijk vertrokken. (...) In mijn beleving is dat geweest tussen half drie en half vier.

Even later, misschien 10 minuten, zagen we Bas terugkomen. Hij was op een fiets, zonder tas. Ik dacht dat hij wat vergeten was, hij kwam gehaast aanfietsen. Bas is toen maar een paar tellen thuis geweest.”

Pagina 435, M.H. van den B. 1 nov 2004

“U confronteert mij dat ik heb verklaard dat Bas en Christel samen zijn vertrokken. Ja, dat staat mij bij. Ik dacht dat Bas een tas bij zich droeg. Ze gingen beide op de PC Hooftstraat aan. Het staat mij bij dat één een fiets bij zich had. Ik kan me niet meer voor de geest halen of ze beiden liepen of dat er één achterop zat. Wie de fiets bij zich had weet ik niet meer, dat durf ik niet te zeggen. Ze liepen bij elkaar.”

“Na een minuut of 8, zag ik dat Bas terugkwam. Hij kwam op mij gehaast over. Ik zag dat hij op een fiets was. Ik durf niet te zeggen of dat dezelfde fiets was als waar zij beiden mee waren vertrokken. Bas kwam vanuit de richting PC Hooftstraat. Bas was alleen. Bas had geen tas bij zich. Hij fietste behoorlijk hard.” Ik heb niet gekeken welke ingang van het huis Bas toen nam. Ik zei tegen mijn vrouw: ‘wat is hij vlug terug’. Mijn vrouw had een reactie dat zij hem ook gezien heeft, ze beaamde het in ieder geval.

Naar mijn begrip is hij hooguit drie minuten in huis geweest. In mijn beleving had hij niet eens naar de WC kunnen gaan. (...)

Bas is met de fiets weer weggegaan, hij is richting PC Hooftstraat vertrokken. Hij vertrok met hetzelfde tempo als waar hij mee kwam. Ik kan mij herinneren dat ik tegen mijn vrouw zei: ‘Bas is zeker wat vergeten.’”

Bas was toen een jonge vent die ‘behoorlijk hard’ heen en weer heeft gefiets. Het is aannemelijk dat hij (beduidend harder) dan 20 km/p/u heeft gefiets, hetgeen hem nog meer tijd op de PD geeft.

Geconcludeerd moet worden dat Bas ruim voldoende tijd op de plaats delict aanwezig kan zijn geweest en dat zijn betrokkenheid bij het delict op basis van de analyse van de heer Bosch bepaald niet kan worden uitgesloten.

Overigens kan de vraag gesteld worden of Bas daadwerkelijk om 16.43 op de bus naar Velp is gestapt of mogelijk toch een bus later heeft gepakt.

Pagina 631 oud S. van W. 24 januari 1994

“Alvorens in te stappen, heb ik voor de komst van de bus nog enige tijd op het muurtje gezeten voor de winkelwagentjes bij Albert Heijn. U vraagt mij of ik een speciaal iemand herinner, die daar in de bus is gestapt. Dit is niet het geval. Wel herinner ik mij iemand met een grote blauwe weekend tas. Echt een joekel van een tas. Deze jongen is ingestapt bij Albert Heijn in Putten. (...)”

Het is mogelijk dat deze getuige spreekt over Bas. Mogelijk heeft hij Bas vaker in de bus naar Velp zien stappen. Eén ding is zeker, deze getuige neemt vaker dezelfde route en kan Bas ook op een ander moment op de bus hebben zien stappen. Hij zegt namelijk:

“Ik kan mij niet precies herinneren of het de 9e januari 1994 was, toen ik die jongen zag.”

Pagina 553 oud W. Ve. 27 januari 1994

“Ik ben de studievriend van Bas A.. Zondag, 9 januari 1994, omstreeks 19.00 uur ben ik door Bas gebeld. Hij zei te bellen vanuit Velp. Hij was daar volgens hem zojuist op zijn kamer aangekomen met het openbaar vervoer. Hij had daar een telefoontje gekregen dat er iets erg met zijn zus gebeurd was. Ik heb nog gevraagd wat er was. Dat wist hij niet. Dat was hem, volgens Bas, niet verteld.”

Heeft Bas de kamer van Christel opgeruimd?

Nogmaals de heer J.A. Blaauw, 617:

“Kan het vertrekpunt van het hele drama ook in de H...straat (...) hebben gelegen?”

Als Bas inderdaad niet de bus van 16.43 heeft genomen, maar de bus later, dan heeft hij natuurlijk alle tijd van de wereld gehad. Dan heeft hij zelfs nog tijd gehad om de kamer van Christel op te ruimen.

Moeder S., 902 oud:

“Ze is chaotisch. Ze ruimde eigenlijk nooit iets op. Het was heel vlug een grote ravage. Een heel spoor van Christel. Die zondagmiddag dat ze stierf, heeft ze zelfs haar kamer opgeruimd. Dat gebeurde eigenlijk maar zelden. Het was daar meestal een grote chaos.”

Moeder S., 14 januari 1994, 904 oud:

“Ik ben 14.45 uur weggegaan zwarte Volkswagen Polo. Bas liep met mij mee naar achteren. Bas moest haar band plakken. Christel bleef binnen. Kennelijk heeft ze in die tijd haar kamer opgeruimd”

Christel zou dus, juist die dag, iets gedaan moeten hebben wat ze normaal zelden deed.

Moeder is in ieder geval die middag na haar vertrek niet meer thuis geweest. Die was met haar vriend op stap.

Is het denkbaar dat Bas de kamer van Christel heeft opgeruimd?

Pagina 323, verklaring Bas 11 januari 1994

“Het was een sloddervos. Ik ergerde mij daaraan. Zij ging bv. Van huis met een aanrecht vol afwas. Ik ben daar juist anders in. Ik ga niet weg voordat de rotzooi aan de kant is”

Om sporen van enig contact met Christel uit te wissen?

Als dat zo is, dan is hij mogelijk niet grondig genoeg geweest.

Pagina 1264 e.v., verklaring Bas van 21 juni 2008

“V: Hoe komt een sok van jou in Christels bed?”

A: Dan heb ik die misschien er gewoon ingeflikkerd om haar te pesten ofzo, maar ik had sowieso geen sokken aan in bed. Dat zou wel een grap van me kunnen zijn; een stinksok in iemands bed stoppen, maar verder weet ik het niet.”

9.3.9 Sleutelprocedure

De sleutelprocedure staat betrokkenheid van Bas niet in de weg. Integendeel. Bas was een van de weinige ‘intimi’ van oma die destijds bekend was met de sleutelprocedure en moet dus als een van de weinige personen in staat worden geacht om na het delict, niet alleen het onderlichaam van Christel af te dekken maar daarna ook nog eens de achterdeur netjes af te sluiten, op slot te draaien om vervolgens de familiesleutel netjes terug te hangen op de geheime locatie in de hooischuur.

9.3.10 Is Bas die middag samen met Christel gezien?

Pagina 107 oud, A.W.B. van der H. 17 jan 1994

Getuige lijkt Christel ‘omstreeks 16.30 uur, het kan een minuut eerder of later zijn geweest’ te hebben gezien terwijl zij samen met 1 jongen fietste. Dit was ter hoogte van de Driewegenweg 3. Nauwelijks signalement van de jongen. Ik vraag me naar aanleiding hiervan af waarom dit niet is meegenomen bij pagina 572. Zij slaan het scenario dat Bas alleen was (zonder mededaders) daar geheel over.

Pagina 127 oud (ook p. 107) L.C. G. 19 jan 1994

Moet omstreeks 16.15 Christel in het huisje hebben zien opstaan bij het raam. Mogelijk dat op dat moment net Bas binnenkwam, qua tijd past dit precies.

Pagina 202 oud A vd H. 17 jan 1994

Geeft aan dat de familie E. mogelijk Christel heeft zien fietsen nabij Driewegenweg 14 samen met een jongen.

Pagina 433, M.H. van den B. 20 okt 2004

“Volgens mij zijn Christel en Bas tegelijk vertrokken. (...) Christel is volgens mijn vrouw op de fiets richting PC Hoofdstraat gefietst. In mijn beleving is dat geweest tussen half drie en half vier.

Even later, misschien 10 minuten, zagen we Bas terugkomen. (...) Bas is toen maar een paar tellen thuis geweest.”

Pagina 435, M.H. van den B. 1 nov 2004

“U confronteert mij dat ik heb verklaard dat Bas en Christel samen zijn vertrokken. Ja, dat staat mij bij. (...) Ze gingen beide op de PC Hoofdstraat aan. Het staat mij bij dat één een fiets bij zich had. Ik kan me niet meer voor de geest halen of ze beiden liepen of dat er één achterop zat. Wie de fiets bij zich had weet ik niet meer, dat durf ik niet te zeggen. Ze liepen bij elkaar.”

“Volgens mij waren zij beide keren alleen vertrokken. De eerste keer met hun tweeën en de tweede keer Bas alleen. Bas was ook alleen gekomen.”

Zijn Christel en Bas vervolgens samen naar het huisje van oma gereden of is Christel onderweg samen met Bas gestopt om iemand te spreken, of is Bas alleen vooruitgegaan naar het huisje van oma?

Pagina 376, verklaring Anja S. 18 januari 1994

“De enige die misschien naar binnen gaat als oma er niet is, is Bas. Dit gebeurt alleen als hij zijn motorzagen moet hebben. Ik denk dat de plaats van de sleutels verder niet bij iemand bekend is.”

Pagina 249 oud M. K. 21 januari 1994

“Zij had op de kruising van de Driewegenweg met de Bosweg te Putten een meisje op een z.g.n. crossfiets gezien, die op dat moment van haar fiets stapte. Haar zontje en haar man hadden nog een opmerking over dat meisje en haar fiets gemaakt.”

Pagina 447 H. & M.E. K. – Van den B.

“Op het moment dat zij op het pad naar de voordeur liepen, zagen zij beiden het door hen ingehaalde meisje stilstaan op de hierboven genoemde kruising. Zij zagen dat het meisje ter hoogte van het straatnaambordje stond, terwijl zij nog op de fiets zat. De voorzijde van de fiets stond in de richting van de Emmalaan. Vanuit hun positie gezien stonden achter het meisje twee jongens c.q. mannen met haar te praten. Gezien de manier van praten trokken beide de conclusie dat men elkaar kende. Met kon geen nadere omschrijving geven van deze jongens c.q. mannen. Er was sprake van leren kleding wat gekoppeld werd aan motorpakken/motorjassen.”

9.3.11 Ongeloofwaardige verklaringen Bas

Pagina 323, verklaring Bas 11 januari 1994

“Ik wil graag meewerken aan dit politieonderzoek. Ik wil dit graag zo vroeg mogelijk doen, omdat anders zaken wegzakken in mijn geheugen. Niet dat dat zo slecht is, maar ik wil geen risico lopen dat ik dingen verkeerd ga zeggen, zeker gezien de huidige drukke toestand.”

“Getuige A. dacht zeer goed na over de af te leggen verklaring en was daar zeer precies in. Hij maakte een redelijk ontspannen indruk tijdens het opnemen van zijn verklaring. Het viel op dat hij behoorlijk rookte.”

Pagina 1284, ambtelijk verslag 5 augustus 2008

Betreft het gedrag van Bas tijdens een getuigenverhoor op 21 juni 2008:

“Toen aan hem werd uitgelegd dat er vragen zouden worden gesteld betreffende seksualiteit, gaf getuige A., voordat hem de vragen werden gesteld, te kennen dat hij het moeilijk vindt om over seksualiteit te praten en hij dit niet graag doet. Getuige pakte hierbij een pen van tafel en deed deze gedurende het onderwerp seksualiteit aan en uit. Na afronding van dit onderwerp zagen wij dat de getuige de pen weer op tafel legde.

Tijdens het onderwerp betreffende de aangetroffen sporen van getuige op de kleding van zijn zus, het slachtoffer Christel A., vertoonde getuige A. hetzelfde gedrag, en legde eveneens na dit onderwerp de pen weer op tafel.”

map 2, p. 599 Gerard Olinga, adviseur PUMO-team:

“Bas heeft zijn activiteiten op zondag 9 januari 1994 tussen 15.30 en 16.45 zeer gedetailleerd beschreven. Deze verklaring levert echter een aantal bedenkingen op, zoals: waarom alles zo gedetailleerd en op de tweede plaats: heeft hij bewust een aantal activiteiten gepleegd waardoor hij zich een sluitend alibi kon verschaffen?”

map 2, p. 572 (Reviewrapport):

“Enkele voorbeelden van opvallende aspecten in de verklaringen van Bas: hij zegt in zijn eerste verklaring dat Christel een waxcoat aanhad en in zijn tweede verklaring dat hij niet meer weet wat ze aan had.

Map 2, p. 599 (Reviewrapport):

“Getuigen hebben Bas op zondag 9 januari 1994, tussen 16.10 en 16.15 gezien in het café Treffpunt aan de Garderenseweg. Een getuige heeft verklaard dat zij dat zeker wist omdat ze op de klok had gekeken. Het viel haar namelijk op dat Bas vroeg was voor de Bus. Indien die waarneming en constatering juist is dan moet Bas om 16.08 uur en uiterlijk om 16.13 uur van huis zijn vertrokken. Uit de reconstructie blijkt dat Christel waarschijnlijk omstreeks 16.14 uur van huis moet zijn vertrokken. Christel is dus waarschijnlijk vertrokken op het moment dat Bas in het café was. In theorie kunnen Bas en Christel nog gelijktijdig zijn vertrokken maar Bas spreekt daar niet over. Wanneer ze gelijktijdig van huis zijn vertrokken, roept zich de vraag op: “waarom heeft hij dat niet verteld”. Indien Bas eerder is vertrokken dan Christel, dan kan hij nooit geweten hebben dat Christel de groene waxcoat droeg. Een paar dagen na zijn eerste verklaring werd Bas door een ander verhoorkoppel gehoord. Aan hem werd de vraag gesteld welke kleding Christel droeg. Toen verklaarde hij dat hij dat niet wist, dat Christel heel vaak van kleding wisselde en dat hij er niet op had gelet.

(...)

Hij verklaart blij te zijn dat Christel nog thuis was toen hij terug naar huis was gelopen en tot de ontdekking was gekomen dat hij zijn sleutels had vergeten. Indien ze niet meer thuis was geweest dan had hij die middag niet meer in huis kunnen komen. Later bleek dat dat niet het geval was omdat er altijd een reservesleutel in de schuur hing. Ook op dat punt verbloemde hij dus de waarheid. (...)”

- *in zijn eerste verklaring zegt hij niets over het wisselen van fietsen, maar begint er zijn tweede verklaring expliciet mee;*
- *In zijn tweede verklaring blijkt dat hij naar bushalte Y fietst en niet de bus neemt bij de bushalte X. Deze verandering van bushalte is om meerdere redenen opmerkelijk.*
- *Bushalte Y ligt verder van de woning dan bushalte X; het had meer voor de hand gelegen om bushalte X te gebruiken.*
- *het is niet duidelijk waarom hij na thuiskomst van de snackbar bij bushalte X eerste weer heen en weer fiets naar de snackbar bij bushalte X om daar zijn tas, om vervolgens thuis van fiets te wisselen en naar bushalte Y te fietsen;*
- *bij bushalte Y moet hij zijn gestolen fiets laten staan, terwijl hij deze had kunnen behouden door lopend naar bushalte Y te gaan;*
- *bushalte Y ligt nabij de plaats delict.*
- *Bas informeert Ingrid tussentijds over het feit dat hij vertraagd is, hoewel uit haar verklaring naar voren komt dat zij niet hadden afgesproken om elkaar te ontmoeten;*
- *er bestaan verschillen tussen de verklaringen van Bas, Reijer en Ingrid wat betreft het moment waarop zij onderling hebben gecommuniceerd over de dood van Christel.”*

Spijkerbroek

Pagina 560 verslag expertmeeting (in: beschouwing van de Groep Moord & Zeden)

Opmerkingen over (waarschijnlijk) epitheelcellen, zoals:

“De locaties en concentraties van de aangetroffen sporen zijn zeer opmerkelijk. Ze duiden eerder op het (met kracht) uittrekken van de broek dan op het aantrekken van de broek (Richard Eikelenboom).

De verklaring die Bas heeft afgelegd naar aanleiding van het aantreffen van zijn DNA-materiaal op de spijkerbroek die het slachtoffer droeg toen zij werd vermoord, biedt geen voldoende verklaring voor de aangetroffen sporen.”

Pagina 300, Verklaring M. S. (moeder) 5 april 2002

“Ik kan er geen andere reden voor geven dan dat Bas de broek van Christel waarop zijn DNA sporen zijn gevonden in zijn handen heeft gehad tijdens wasactiviteiten.”

“Op 25 april 1996 heb ik de kleding van Christel die voor onderzoek in beslag waren genomen terug gehad. De kleding zat verpakt in zakken. Ik heb de kleding stuk voor stuk uitgepakt, vast gehad en weer in de zakken gedaan. Dus ook de spijkerbroek die Christel aan had op het moment dat zijn dood gevonden werd. De doos met kleding heb ik in de schuur gezet. Ik vermoed dat Bas nimmer in die doos gekeken heeft ten tijde dat deze in de schuur heeft gestaan. Bas was er ook niet bij toen ik die kleding bekeek. Bas heeft op mijn verzoek de laarsjes van Christel verbrand. Voor zover ik nog weet had ik de laarsjes apart staan en hoefde Bas niet de doos met kleding te openen.”

V: Kan Bas per vergissing een broek van Christel aan hebben gehad?

“Dat is niet mogelijk, dan wel dat hij dit meteen gemerkt zou hebben. Christel was namelijk vrij klein en Bas is ruim 1.90 m. Dus de broeken van Christel waren veel te kort voor Bas.”

Pagina 1258 M. S. (moeder) 10 juni 2008

“Ik had het pak waar de kleren van Christel in zaten, en die kleren wilde ik niet verbranden. Die heb ik in de schuur gelegd. Ik had ze in een doos gedaan, met een kleed erover heen. De kat heeft er jaren op geslapen. Later heb ik die kleren ook nog bekeken”

Merk op dat ondanks het latere bekijken door moeder van haar geen DNA-profielen naar voren zijn gekomen bij nader onderzoek aan de broek. Des te opmerkelijker zijn de aangetroffen aanraaksporen van Bas.

Pagina 297, verklaring Bas op 3 april 2002

“A: Onze kleding lag in dezelfde wasmand en kwam in dezelfde wasmachine en wasdroger. Ik pakte daardoor ook wel de kleding van Christel vast en omgekeerd zal dat ook wel voorgekomen zijn.”

V: Droeg je wel eens broeken van Christel?

A: “Dit was zeker niet gebruikelijk. Ik was een stuk langer dan Christel en haar broeken hadden niet mijn maat.”

V: Is het mogelijk dat je per vergissing de spijkerbroek die Christel op de dag van de moord droeg op die bewuste zondag hebt aangehad?

“Dit lijkt mij niet aannemelijk.”

In 2008 verklaart Bas iets heel anders.

Pagina 1264 e.v., verklaring Bas van 21 juni 2008

Pagina 1279 e.v.:

“Misschien heb ik die broek uit de doos gehaald. Ik wist niet dat die doos daar stond. Dat wist ik pas later toen die doos weer teruggegeven is.”

Ofwel: hij weet niet dat die doos daar stond. De opmerking dat hij “misschien die broek uit de doos heeft gehaald” is natuurlijk zeer opmerkelijk. Het gaat om de kleding van zijn overleden zus. Die zit in papier gepakt, in een doos verpakt in een mand waarover een kleed lag waarop de kat jarenlang heeft geslapen. En hij weet niet of hij de broek eruit heeft gehaald.

Bas vervolgt zijn verklaring:

“Je zegt dat mijn moeder verklaarde dat ik het wel wist en ik er ook bij was toen zij die spullen uit de doos haalde. Ja, nou, misschien heb ik er zelf ook aangezet, dat kan best. Misschien heb ik gedacht van: ‘misschien pas ik die broek nog wel.’ Je zegt dat Christel 1.67 meter was en ik in de 1.90 meter. Ja, maar er waren wel broeken van Christel die ik wel paste. Dat herinner ik me wel. Dan waren de pijpen wat korter, maar dan had ik hoge werkschoenen eronder aan. Als Christel een broek had die ze al een beetje afgeschreven had, dan kon ik die nog mooi gebruiken. Dat was geen regelmaat, maar dat is wel eens gebeurd. Dan kon ik hem nog mooi aan naar het bos. Ik was in die tijd ook maar een arme jongen, en als je op die manier dan nog een broekje kon scoren... Je zegt dat dit een kleine broek betrof. Dat weet ik niet. En ik heb ook begrepen dat de een meer DNA achterlaat dan de ander. Ik bedoel ik heb nu ook klamme handen, het is hier warm... Je zegt dat mijn DNA als laatste op de broek is gekomen. Dat weet ik niet, dat zal dan wel. Ik heb hier geen verklaring voor. Je vraagt of het misschien iets kan zijn wat ik lastig vind om te vertellen over hoe de sporen erop komen. Nee echt niet, als ik het wist, dan zou ik het vertellen. Ik begrijp wel dat het nu een vraag blijft hoe mijn DNA erop gekomen is, dat is jammer, maar dat kan ik ook niet helpen, want ik weet het gewoon niet. Was die broek maar gelijk verbrand.”

Richard Eikelenboom, proces-verbaal terechtzitting Hof Leeuwarden 8 april 2002:

“Ik acht het onwaarschijnlijk dat deze sporen zijn overgedragen bij het ophangen van was of in de wasmand stoppen of daaruit halen van was. Als er niet een bepaalde mate van kracht bij gebruikt is, worden geen sporen achter gelaten. Zoals ik al vertelde, worden in de gevallen waarin wel kracht is gebruikt, slechts bij 16% wel sporen gevonden.”

De verklaringen die Bas aflegt omtrent deze sporen bieden geenszins een aannemelijke verklaring. Integendeel.

Gelet op het voorgaande is absoluut onaannemelijk dat de greepsporen van Bas ná het delict op de spijkerbroek terecht zijn gekomen.

Ook is onaannemelijk dat de greepsporen vóór het delict op de broek terecht kunnen zijn gekomen. Bas kwam immers, anders dan bij wasactiviteiten, niet in aanraking met broeken van het slachtoffer,

terwijl het aangetroffen sporenbeeld volgens aanraaksporendeskundige Eikelenboom niet past bij het enkele aanraken in verband met het doen van de was. Eikelenboom stelt zelfs – kennelijk op basis van de specifieke locaties - dat de aangetroffen sporen passen bij het uittrekken van een broek en niet bij het aantrekken.

Waxcoat

Pagina 321, verklaring Bas 9 januari 1994 (21.30 uur)

“Omstreeks 16.05/16.10 is Christel op de roze Mountainbike weggegaan. (...) Zij had een groene waxcoat aan”

Pagina 323, verklaring Bas 11 januari 1994

“Ik weet niet wat mijn zus droeg, toen ze weg ging. Ze wisselt nog wel eens van kleding. Ik heb er ook niet op gelet.”

Wist Bas dat Christel naar Oma ging?

Pagina 321, verklaring Bas 9 januari 1994 (21.30 uur):

“Omstreeks 16.05/16.10 is Christel op de roze Mountainbike weggegaan. Zij heeft mij niet gezegd waar zij naar toe ging. (...)”

Pagina 323, verklaring Bas 11 januari 1994

“Ik weet niet zeker of ze gezegd heeft dat ze naar Oma ging aan de Driewegenweg (...) in Putten. Volgens mij wel.”

p. 599 (reactie Gerard Olinga, adviseur PUMO-team aan reviewteam:

“tijdens zijn eerste verklaring vertelde hij dat niet en in zijn tweede verklaring wel, echter niet spontaan”

p. 491, verklaring Bas 17 oktober 2005:

“Er staat mij bij dat Christel gezegd had dat ze naar oma was gegaan.”

9.3.12 Heeft Bas achteraf bewijsmateriaal vernietigd?

Bas heeft enkele stukken van overtuiging verbrand nadat deze door de politie aan zijn moeder waren teruggegeven.

Het gaat daarbij ten eerste om de halfhoge laarsjes die Christel ten tijde van het delict droeg. Deze laarsjes zijn waarschijnlijk door de dader/versleper (met kracht) uitgetrokken, zodat bijvoorbeeld greepsporen van die dader op de laarsjes mogen worden verwacht. Niet voor niets heeft Eikelenboom in de huidige strafzaak ter terechtzitting opgemerkt dat de laarsjes van het slachtoffer vanuit forensisch oogpunt een interessant onderzoeksobject geweest zouden zijn.

Ten tweede heeft Bas het vloerkleedje verbrand dat tijdens het delict naast/onder het slachtoffer heeft gelegen. Dit stuk van overtuiging is vanuit forensisch oogpunt eveneens een interessant onderzoeksobject, nu zich hierop sporen van de dader/versleper kunnen bevinden. De dader moet immers – met zijn broek op zijn enkels - op dit kleedje bij het slachtoffer allerlei handelingen hebben verricht, waardoor aannemelijk is dat op dit kleedje allerlei sporenmateriaal van de dader kan worden aangetroffen. Hierbij kan – bijvoorbeeld -gedacht worden aan sperma, speeksel, haren met of zonder wortel en wederom: aanraaksporen. Immers is aannemelijk dat de dader/versleper tijdens een eventueel seksueel contact met blote delen van zijn lichaam, zoals zijn handen, zijn ellebogen, zijn knieën en mogelijk zijn voeten met het betreffende kleedje in aanraking is geweest waardoor sporenoverdracht plaatsvindt.

9.3.13 Heeft Bas daderinformatie gedeeld met een vriendin van Christel?

Die zondagmiddag meldde oma om 17.54 uur aan de politie dat zij haar kleindochter dood had gevonden. De moeder van Christel was nog niet op de hoogte. Moeder was die zondagmiddag naar

haar vriend gegaan, Reijer Pl.. Die zondagavond om 18.30 uur kwam Henk S. aan de deur van Reijer Pl.. Binnengekomen vertelde hij dat Christel dood was. Vervolgens is er eerst gebeld met de vader van Yohyon van Z. (zie map verklaringen '94 oud, p. 101) en vervolgens heeft de heer Pl. Bas gebeld, zonder op dat moment te vertellen dat Christel dood was. Vervolgens is Reijer naar Velp gereden (drie kwartier heen) en heeft Bas opgehaald (drie kwartier terug). Pas in de auto onderweg naar Putten werd Bas geïnformeerd over de dood van Christel. Gelet op de verklaringen van de getuigen in Velp, is Bas op zijn vroegst te met Reijer vertrokken uit Velp. Bas is vervolgens op zijn vroegst tegen 20.30/21.00 uur in Putten aangekomen zijn en direct naar zijn ouderlijk huis gebracht zijn.

Bas stelt dat hij om 16.43 in de bus naar Velp stapte. Bas zou rond 20.30/21.00 uur weer terug zijn in Putten.

Map 1, p. 491, verklaring Bas 17 oktober 2005:

“Yvonne van G. heeft verklaard dat zij in de loop van de middag/avond van 9 januari 1994 naar Putten heeft gebeld en dat zij Bas aan de telefoon kreeg. Wat weet jij daarvan? U vertelt mij een stukje uit de pasage van Yvonne

PV 0311141030.GEL: “Ik zou Christel die zondag nog spreken, het ging over een broek die zij gekocht had en welke vermaakt moest worden, en belde naar het ouderlijk huis van Christel. Ik kreeg Bas aan de lijn. Dat was rond 5 uur halfzes, het was niet eerder. Ik vroeg naar Christel. Hij vertelde dat ze er niet was. Ik vroeg hoe laat ze kwam. Hij zei dat ze niet meer kwam omdat ze om het leven was gekomen. Ik dacht dat hij een grapje maakte. Ik zei dat ik hem niet geloofde en dat ik later wel zou terug bellen. ik belde 's avonds rond 7 uur weer op, ik kreeg het toen weer te horen. Toen kreeg ik Bas opnieuw aan de lijn. Ik hoorde toen dat er een moord was gepleegd. Dit gesprek was langer. ik voelde in de tussenliggende uren dat iets heel er fouts was. Bas vertelde dat er recherche was.”

Antwoord Bas:

Ik kan mij dit gesprek niet herinneren.”

Getuige Van G. verankert haar herinnering aan het feit dat zij die zondag Christel nog moest spreken in verband met het vermaken van een broek.

Als haar verklaring klopt, dan is Bas in de middag thuis geweest en heeft hij tegen Van G. gezegd dat Christel dood was, terwijl dit pas om 17.54 uur door oma aan de politie werd gemeld en pas veel later die avond door Reijer Pl. aan Bas.

Als de verklaring Van G. klopt, dan heeft Bas daderinformatie gedeeld. Dat wil nog niet zeggen dat hij Christel zelf heeft vermoord, maar minstgenomen wél dat hij meer weet.

9.3.14 *Strafvordelijke status Bas*

Pagina 532, Rapport van de review

“Strafvorderlijke status broer slachtoffer

De broer van het slachtoffer is – blijkens de processen-verbaal van diens verhoren – aangemerkt als getuige. Opvallend is dat het merendeel van de geïnterviewden aangeeft dat de broer van het slachtoffer [formeel] de status van verdachte heeft. Dit standpunt is evenzeer vastgelegd in het document ‘PUMO verleden, heden en toekomst’. Het reviewteam stelt vast dat voor zowel de ene als de andere visie argumenten te formuleren zijn.”

Pagina 541 eindprocesverbaal (review december 2005)

“er dient een beslissing genomen te worden over de strafvordelijke status van de broer van het slachtoffer. Die beslissing dient ook aan hem en de overige nabestaanden medegedeeld te worden.”

Vervolg van Bas A. ligt vanzelfsprekend gevoelig. Als Bas wordt vervolgd en hij zou – om wat voor reden dan ook - niet kunnen worden veroordeeld, dan is het leed voor de moeder van Christel natuurlijk helemaal niet meer te overzien.

Hoe dan ook een onbevredigende situatie.

9.4 V. en Du B.

V. en Du B. zijn jarenlang door justitie als daders aangemerkt.

Ze hadden vele bekentenissen afgelegd en er waren bovendien verschillende getuigen die hen ter plaatse zouden hebben gezien. Er waren zelfs twee volwassen vrienden van V. en Du B. die verklaarden dat zij hadden gezien dat V. en Du B. Christel A. hadden verkracht en vermoord.

Boek van Blaauw, tweede druk, juli 2000, p. 302:

“In een vraaggesprek (op camera) met professor Eskes, stelde Peter R. de Vries hem ondermeer de volgende vragen:

De Vries: Acht u het in de praktijk ook waarschijnlijk dat een vrouw wordt verkracht door twee mannen, die allebei geen zaadlozing hebben, waarvan een van de mannen oud zaad naar boven haalt en dat in een druppelvorm op het been achterlaat, terwijl bovendien nooit aangetoond is kunnen worden dat het slachtoffer kort daarvoor vrijwillig seksueel contact heeft gehad (opmerking raadsman: !?) ?”

Prof. Eskes: “Dat lijkt mij een zeer gekunstelde vorm van redeneren.”

Opmerking raadsman: het zou ook een “zeer gekunstelde vorm van” vragenstellen kunnen worden genoemd.

De Vries vervolgt:

“De Vries: “Wat is nu uw algehele opinie over deze zaak?

Vindt u dat er voldoende duidelijkheid is om te kunnen zeggen: “Deze vrouw is verkracht en het sperma is door de verkrachters naar buiten gehaald?”

Prof. Eskes: “Ik heb hier het vervelende gevoel dat de mogelijkheid bestaat dat hier nog iemand vrij rond loopt die niet vrij rond had mogen lopen.”

Opmerking raadsman: het lijkt erop dat er iets begint te knagen bij Eskes.

Op 8 september 2000 wordt professor Eskes aangeschreven door mr. Knoops, de advocaat van V. en Du B. (de officier van justitie heeft deze brief overigens niet in het dossier gevoegd).

Op 14 september 2000 krijgt mr. Knoops van Eskes een korte antwoordbrief, waarin professor Eskes aangeeft dat hij destijds onvolledig is geïnformeerd was en dat hij inmiddels niet langer geloofde dat in deze zaak sprake is geweest van versleping. Eskes geeft daarvoor op dat moment twee redenen:

1. de vlek op het bovenbeen niet was ingedroogd, terwijl sperma allang had moeten zijn ingedroogd.

Opmerking raadsman: dit argument is hiervoor onder 2.6. t/m 2.8 inmiddels genoegzaam weerlegd.

2. omdat er geen sperma in de slip was gevonden.

Opmerking raadsman: dit argument is hiervoor onder 2.9.1. inmiddels genoegzaam weerlegd.

Op 29 september 2000 dient mr. Knoops op basis van deze brief een herzieningsverzoek in bij de Hoge Raad. Op zichzelf een ogenschijnlijk kansloos verzoek, aangezien een herziening van een deskundigenmening geen novum (ofwel een nieuw feit) betreft, op grond waarvan een onherroepelijke veroordeling door de Hoge Raad kan worden herzien.

Niettemin besluit de Hoge Raad besluit bij tussenarrest om professor Eskes als getuige te horen:

Proces-verbaal verhoor getuige deskundigen Eskes op 19 april 2001 bij de Hoge Raad tijdens de herzieningsprocedure:

“Zaadvloeistof bestaat uit vloeistoffen uit de prostaat en zaadblaasjes. Dat geheel stolt als het uit de penis komt. Dat stolsel heet coagulum. Uitgestort in de schede vervloeit het met vaginavocht. Dat bedoelt dr. Lee in zijn rapport met liquidification. Na die vervloeiing maken zich zaadcellen vrij die naar de baarmoeder gaan. Er blijven ook zaadcellen achter. Het langst in de achterste schedegroeven. De zaadvloeistof in de schede vermindert na ongeveer een half uur tot plusminus 1 milliliter. Dat betekent dat die vloeistof na ongeveer een half uur niet of nauwelijks meer in de schede aanwezig is. In dat halve uur kan het door een volgende coïtus

naar buiten worden gesleept. In die zin is er versleping van zaadvloeistof mogelijk, maar dus alleen binnen een tijdsbestek van een half uur na de eerste coïtus. Dat geldt ook ten aanzien van de mogelijkheid van uitpersing ten gevolge van geweld of angst. De zaadcellen zelf blijven langer in de schede. De dode zaadcellen kunnen dagenlang in de schede blijven. De zaadcellen sec kunnen door een latere coïtus wel naar buiten worden gesleept, maar dan alleen in het vaginale vocht.”

Op grond van deze verklaring gaat de Hoge Raad overstag.

Op basis van deze verklaring gaat de Hoge Raad (blijkens 4.10.2) er vanuit dat versleping van sperma slechts mogelijk is binnen een half uur na de eerdere coïtus en dat een eerder vrijwillig seksueel contact derhalve geen verklaring kan zijn voor de aanwezigheid van de vlek op het bovenbeen. De Hoge Raad gaat daarmee echter volledig voorbij aan het onderscheid tussen zaadvloeistof en zaadcellen. Eskes heeft immers niet verklaard dat versleping van zaadcellen na een half uur niet meer mogelijk is, maar dat het verslepen van zaadvloeistof maximaal een half uur na de coïtus mogelijk is. De zaadcellen zelf blijven langer in de schede. De dode zaadcellen kunnen dagenlang in de schede blijven. De zaadcellen sec kunnen door een latere coïtus **wel** naar buiten worden versleept, maar dan alleen in het vaginale vocht.”

De Hoge Raad verwacht dus twee begrippen en komt dus tot een onjuiste conclusie.

De vraag die de Hoge Raad ten onrechte buiten beschouwing heeft gelaten, is de vraag of het spoor op het bovenbeen wel zuiver sperma moet zijn geweest.

AG van der Neut (punt 3, slot) had dat goed gezien en spreekt duidelijke taal over de ‘zwenk’ van Eskes.:

“Hij (Eskes, raadsman) laat zich leiden door de gebrekkige conclusies van de heer Lee, die van een zuiver spermaspoor uitgaat. Bij een vlek van – deels – andere samenstelling met een veel langere indrogingsstijd, zoals in casu, kan het oorspronkelijke betoog van Eskes echter op de kernpunten standhouden.

De ontvlechterende conclusie moet in ieder geval zijn dat de herziening van de veroordeling van V. en Du B. is gebaseerd op een ongekende dwaling, te weten een volstrekt verkeerde lezing c.q. verkeerd begrip van de feiten, door de Hoge Raad.

Ook het Hof in Leeuwarden neemt deze dwaling mee in haar overwegingen om V. en Du B. vrij te spreken, R.O. 75:

“De deskundige Eskes noemt (...) in zijn verklaring van 19 april 2001 een periode van een half uur.”

Daarmee is natuurlijk nog niet gezegd dat V. en Du B. schuldig zijn.

Feit is wel dat ook het Hof in Leeuwarden oordeelde, net als uw Rechtbank en het Hof in Arnhem, dat: (R.O. 81 f):

“(...) er geen reden is te twijfelen aan de integriteit van de opsporingsambtenaren die het onderzoek hebben verricht (...)”

Het openbaar ministerie, bij monde van de hoogste baas destijds, super PG De Wijckerslooth, was na de vrijspraak in ieder geval bepaald nog niet overtuigd van de onschuld van V. en Du B. en sprak na de vrijspraak over een ‘verschil in waardering’ van het bewijs, ofwel: een vrijspraak is nog geen bewijs van onschuld.

Helaas, ik kan geen zinnig woord zeggen over de mogelijke betrokkenheid van V. en Du B. bij de verkrachting en moord op Christel A.. Ik heb het dossier niet.

Feit is wel dat het scenario V. en Du B. niet uit beeld kan zijn, immers “een vrijspraak is geen bewijs van onschuld”.

In dat verband moet, vanuit het oogpunt van waarheidsvinding, worden betreurd dat de DNA-profielen van V. en Du B. niet meer beschikbaar zijn in dit onderzoek. Een hoop twijfels zouden immers kunnen worden weggenomen door vergelijking met de vele sporen die na hun vrijspraak zijn ontdekt. Het zij zo.

Voor deze zaak is alleen relevant dat dit alternatieve, ontlastende scenario nog steeds als mogelijkheid voorligt en dat ook uw rechtbank, zonder kennis van het onderliggende dossier, niet kan zeggen dat het scenario V. en Du B. onwaarschijnlijk c.q. niet aannemelijk is.

TOEVOEGING PLEIDOOI (DUPLIEK) OVER VERSLEPING:

BIJ REPLIEK (P. 5) HEEFT DE OFFICIER VERWEZEN NAAR HAAR REQUISITOIR, P. 34:

“met de vrijspraken van april 2002 is deze theorie (opmerking raadsman: de verslepingstheorie) door het Hof Leeuwarden na nieuw onderzoek – en na het horen van prof. Eskes als getuige-deskundige – als onwaarschijnlijk terzijde gelegd.”

Bij dupliek heeft de verdediging daarom een uitgewerkt stuk overgelegd met de navolgende inhoud:

VERSLEPING ONWAARSCHIJNLIJK?

Citaat AG Van der Neut punt 3.5: Eerherstel voor de sleeptheorie. Het novum in nieuw perspectief

“Na een eerder vrijwillig contact van de seksueel actieve Christel Ambrosius kan naast diens uitpersingstheorie ook de verslepingstheorie van de heer Eskes, nu we moeten vaststellen dat van een zuiver spermaspoor geen sprake is geweest, in mijn visie zeker dienen ter verklaring van de vlek die op het been van Christel is aangetroffen.”

HOF LEEUWARDEN: VERSLEPING ONWAARSCHIJNLIJK?

Het Hof in Leeuwarden heeft de mogelijkheid van versleping besproken en in de zaak van Viets en Du Bois ‘onwaarschijnlijk’ genoemd. Het Hof heeft daarvoor de navolgende drie argumenten gebruikt.

1.

Het Hof Leeuwarden overweegt dat – “aldus enkele deskundigen” – met name het ontbreken van een sleepspoor” op het tegendeel wijst. (r.o. 75)

Er is geen onderzoek gedaan naar de aan- of afwezigheid van een sleepspoor van de vagina naar de plaats waar de vlek op het bovenbeen is aangetroffen! Alleen de vlek is bekeken en bemonsterd en alleen de ingang vagina is bemonsterd. Het gebied ertussen niet!

Bovendien moet de vraag gesteld worden waarom een sleepspoor aanwezig zou moeten zijn.

Standpunt A-G. Van der Neut over het ‘sleepspoor’ van Eskes:

“Daarnaast –aldus stelt Eskes bij het verhoor door uw Hof- zou er in dit concrete geval geen druppel, maar een spoor zichtbaar moeten zijn. (...) Waarom er een spoor zichtbaar zou zijn kan Eskes zelf niet wetenschappelijk of anderszins vanuit zijn deskundigheid onderbouwen. Hij zou het, zo antwoordde hij op een van mijn vragen, op het internet moeten opzoeken. Hij heeft van dit thema als gynaecoloog in elk geval naar mijn mening niet zo vreselijk veel verstand. De vraag hoe sperma zich gedraagt [opmerking raadsman: al dan niet buiten het lichaam] behoort namelijk niet tot het domein van een vrouwenarts [opmerking raadsman: maar tot het domein van een natuurkundige].

Versleping hoeft niet per sé een sleepspoor te veroorzaken!

Gezien de geschatte locatie (2 á 3 cm van de vagina), de mogelijk vorm (rond, ovaal) en de mogelijke samenstelling van de vlek op het bovenbeen, is het zeer wel mogelijk dat het hier materiaal betreft dat na versleping uit de vagina door de versleper is 'gemorst'.

Versleept vaginaal vocht vermengd met zaadcellen kan immers van een penis afvallen (dat zou een druppelvorm kunnen verklaren). Versleept vaginaal vocht vermengd met zaadcellen kan bovendien door een (al dan niet stijve) penis worden overgedragen wanneer deze besmeurde penis bij het verlaten van de schede (éénmalig) het bovenbeen in de liesstreek aanraakt op ca. 2 á 3 cm van de vagina (dat zou ook een platte vlek kunnen verklaren).

Overigens kan vaginainhoud ook worden versleept door een andere 'verslepiingsvoorwerp', zoals een hand, vinger, object etc..

2.

Het Hof Leeuwarden merkt voorts op dat uit de rapporten en verklaringen van deskundigen naar voren komt, dat de mogelijkheid van versleping weliswaar niet kan worden uitgesloten, maar dat deze mogelijkheid "met het verstrijken van de tijd na de zaadlozing sterk af" neemt en merkt in dat verband op dat Eskes in zijn verklaring van 19 april 2001 aangeeft dat versleping slechts mogelijk is gedurende "een periode van een half uur (na de eerdere coïtus)" (r.o.. 75)

Eskes heeft slechts verklaard dat het verslepen van zaadvloeistof maximaal een half uur na de coïtus mogelijk is. In deze gaat het echter niet om zaadvloeistof maar om zaadcellen sec! (ofwel spermatozoën/spermatozoïden. Dat zijn de spermakoppen met of zonder staarten die in zaadvloeistof plegen te zwemmen of drijven. Van deze spermatozoën/spermatozoïden heeft een groot aantal deskundigen inmiddels aangegeven dat deze dagenlang in het lichaam aanwezig kunnen blijven en dan – aldus ook professor Eskes – nog steeds kunnen worden versleept, maar dan alleen in vaginaal vocht (zie citaat in pleitnota bij bespreking van alternatief, ontlastend scenario Viets en Dubois).

3.

Het Hof Leeuwarden stelt dat geen donor in beeld is in de laatste 36 uur vóór het delict?

Het Hof merkt in dit verband op dat van een aantal barbezoekers - "waarmee C.A. tijdens het barbezoek wat uitgebreider contact heeft gehad en/of met wie zij – voor zover bekend – ooit seksuele contacten heeft gehad" -, DNA is afgenomen dat niet matcht met het spoor op het bovenbeen. Voorts merkt het Hof op dat van de vriend van Natalie van der Stelt (de Portugees L.) weliswaar geen DNA is afgenomen maar er geen enkel aanknopingspunt is dat deze L. seksueel contact met C.A. zou hebben gehad, danwel dat hij daartoe in de gelegenheid zou zijn geweest. Op grond van – slechts - deze twee opmerkingen oordeelt het hof het "niet waarschijnlijk dat C.A. in een periode van 36 uur voor 9 januari 1994 16.15 uur, gemeenschap heeft gehad, welke de oorzaak is van de sperma in haar vagina en – door versleping of uitpersing – van de vlek op haar rechterbovenbeen" (r.o. 74).

Een merkwaardige redenering, waarmee het Hof (onder meer) miskent:

- Er is bepaald geen sluitend beeld van hetgeen Christel in de 36 uur voorafgaand aan het delict heeft gedaan c.q. heeft kunnen doen en met wie.
- De kring van personen met wie Christel die laatste 36 uur seksueel contact kán hebben gehad, is allerm minst uitputtend onderzocht.
- P. is in beeld! Hij stelt dat hij die zaterdagavond omstreeks 20.30 uur tot omstreeks 22.30 uur (zo'n 18 uur vóór het delict) vrijwillige gemeenschap heeft gehad met het slachtoffer waarbij hij één keer heeft geëjaculeerd! De feiten weerspreken dit niet!

EINDE BIJ DUPLIEK OVERGELEGD STUK.

9.5 Overige scenario's

(tot dusverre onbekend gebleven) personen

Ter zitting is gewezen op een veelheid van sporen en een veelheid van personen die in het verleden al dan niet formeel als verdachte zijn aangemerkt en die technisch en tactisch niet zijn uitgesloten. Het ging onder meer om:

- o De lijst verdachten in het rapport van 20 mei 1994 van het Gerechtelijke Laboratorium;
- o een reeks ex-vriendjes;
- o DNA-weigeraars (map 1, p. 245);
- o diverse andere, volgens justitie interessante, onderzoekssubjecten;
- o etc.

9.6 Conclusie omtrent alternatieve ontlastende scenario's

Deze zaak is nooit meer op te lossen.

Beschouwing expertmeeting Puttense moordzaak, p 577 procesdossier:

“Uiteindelijk moet de teamleiding beslissen welke aanbevelingen zij uitvoert. Sommige aanbevelingen vloeien voort uit een specifiek delictscenario en komen pas aan de orde wanneer dat scenario door de teamleiding als uitgangspunt wordt gekozen. Ik acht het overigens onvermijdelijk dat uiteindelijk alle scenario's een rol gaan spelen, zolang de zaak onopgelost blijft en een eerder gekozen scenario geen resultaat heeft opgeleverd”

Wat komt er nog na P.? Vervolging Bas? Vervolging Verdachte 8064? Vervolging NN?

Er liggen minstens vier zeer aannemelijke verhalen, in geen enkel verhaal (voor zover ons bekend) sluitend/dwingend bewijs. Niet valt in te zien waarom hieraan voorbij kan worden gegaan. Voor deze zaak kan nooit meer iemand veroordeeld worden en had ook nooit iemand veroordeeld mogen worden, tenzij er alsnog iemand naar voren komt die BEWIJSBAAR bekend

10 ALGEMEEN PROBLEEM

Waarheidsvinding onherstelbaar onmogelijk. Nog afgezien van bovenstaande conclusie dat diverse scenario's aannemelijk zijn.

10.1 De herinnering is zoek (ter zitting mondeling nader toegelicht)

Verbalisanten herinneren zich niets of nauwelijks nog iets. Enkele voorbeelden:

- (technisch) rechercheurs Schulte/De Bruijn/Bosch t.a.v. het al dan niet betrekken van zaken als: 'zuiver sperma' en 'sperma=daderspoor' bij het richting geven aan onderzoek.
- inhoud belangrijke meeting op 8 juli 2007 in paleis van justitie Den Bosch tussen Schulte, De Bruijn, Feddema, Eikelenboom en officier van justitie Froberg;
- inhoud plus verslaglegging van cruciaal gesprek tussen Schulte, De Bruijn en ing. R. Eikelenboom op 30 januari 2008;

Deskundigen in 1994 betrokken herinneren zich niet of nauwelijks nog iets. Enkele voorbeelden:

- Ir. H.T.J. Janssen van het NFI is sinds 1994 betrokken als rapporteur. Heeft belangrijke rapporten geschreven, maar geen eigen onderzoek gedaan. Weet niet meer welke medewerkers hem hebben geholpen c.q. van informatie hebben voorzien.
- Ing. R. Eikelenboom (weet niet meer wat hij in 1994 precies heeft gedaan/gezien/genoteerd en kan ook niet zeggen wie dat zou kunnen hebben gehoord of gezien).

10.2 Het dossier is onvolledig

Reviewrapport p. 506:

"Het ter beschikking gestelde dossier was deels onvolledig. Het dossier bevatte lang van tevoren opgemaakte processen-verbaal. Daarbij werd het PUMO-team geconfronteerd met het (vaak voorkomende) probleem dat vanuit het oorspronkelijke onderzoek niet alles adequaat was vastgelegd"

10.3 De oorspronkelijke data zijn weg/zoek

- Wijze van bemonstering niet behoorlijk vastgelegd (bijvoorbeeld t.a.v. bmm, vag, anus, bovenbeen: tijdstip?, locatie?);
- Foto's van sporen plaats delict/lichaam slachtoffer mislukt (onder meer van het cruciale spoor bovenbeen: wordt thans slechts globaal omschreven: ter hoogte van lies/schaamstreek, 2 á 3 cm van vaginaingang, rond/ovaal, ter grootte van kwartje/gulden, platgedrukt door benen tegen elkaar?, deels ingedroogd (conclusie o.b.v. randen dof, midden glimmend);
- Alle waarnemingsbladen zijn zoek;
- Alle relevante ruwe DNA-analysedata (waaronder van schaamhaar 22) zijn weg;
- Kwantificeringsgegevens van DNA-onderzoek zijn weg;
- Zaaksformulieren (van DNA-onderzoeken) zijn zoek;
- etc.

10.4 De 'chain of custody' is gebroken.

De door de rechtbank gevraagde en door de officier van justitie aanegeleverde 'sporenmatrix' laat vele vragen onbeantwoord. Onduidelijk blijft wie, wanneer en op welke wijze sporen heeft veiliggesteld. Wie heeft wanneer, waar en welke wijze ieder afzonderlijk SVO/spoor/bemonstering/extract/microscoopglasje etc.in handen gehad? Wanneer en hoe zijn deze vervolgens overgedragen en aan wie?

Welke maatregelen zijn hierbij getroffen om de integriteit te verzekeren? Hoe zijn de sporen bewaard vanaf het moment van veiligstellen tot aan het laatst gedane onderzoek?

Al deze vragen kunnen niet (meer) worden beantwoord.

De officier van justitie in haar requisitoir:

“De keten van bewijs is zoals gezegd doorbroken maar dat heeft geen konsekventies voor het bewijs tegen de verdachte P. in deze strafzaak.”

De officier miskent dat deze breuk de verantwoordelijkheid van justitie is. In dit verband is het treurig om te constateren dat de officier van justitie meent te mogen volstaan met een ongefundeerde suggestie dat sprake is van onschuldige contaminatie, in een poging om daarmee het ontlastende karakter van een grote hoeveelheid bijzondere sporen (onbekend mtDNA in spermasporen, onbekende haren, onbekende schaamharen etc.) weg te nemen.

Onschuldige contaminatie is natuurlijk denkbaar, maar in deze zaak geenszins aannemelijk gemaakt. Bovendien behoort contaminatie voor rekening van de veroorzaker moet blijven, te weten justitie en niet ten nadele van een verdachte te worden gebruikt. Een andere opvatting zou ertoe kunnen leiden dat justitie belang heeft bij het veroorzaken van contaminatie. We hoeven geen personen in het bijzonder te beschuldigen om zeker te weten dat mensen nou eenmaal mensen blijven.

10.5 Vergelijking van vele DNA-profielen is niet mogelijk

Het Marmotteam heeft slechts een beperkt aantal van de vele sporen met slechts drie (slachtoffer, P., Bas) van de vele interessante onderzoeksobjecten vergeleken.

10.6 Onderzoek aan vele interessante SVO's is niet mogelijk

Zoekgeraakte of weggegooide SVO's

- nagelvuil is zoek
- riem 1 (een blauwe, stoffen ceintuur, aangetroffen in de vuilcontainer van Henk S., de broer van de moeder van Christel. Deze ceintuur zou volgens Henk S. in een boom tegenover de plaats delict hebben gehangen, *“Daar liep zo'n bospaadje tussendoor en daar had hij aan een tak gehangen”*. Weggegooid wegens 'beschimmeling', terwijl op de eveneens beschimmelde trui en jas ook nog kenmerken gevonden), zie technisch coördinator J. Kroes, Hof Leeuwarden 15 februari 2002, vervolgbld 20
- riem 2 in broek van slachtoffer

Kleding slachtoffer

- BH gewassen
- waxjas beschimmeld (diverse sporen)
- trui beschimmeld (diverse sporen)
- laarsjes verbrand (contact- c.q. greepsporen?)
- kleedje(s) verbrand (speeksel, zaad, voorvocht, huidepitheel, haren, contactsporen)
- slip (SVO 229, zie PV verhoor Janssen Hof Leeuwarden). (Schade verdediging: greepsporen Bas/Verdachte 8064?)

Bewerkingen van sporen zoek:

- Alle relevante microscoopglasjes zijn er niet meer
- Alle vaginale fracties zijn weg/op

11 EINDCONCLUSIE

Het voorliggende technisch en tactisch bewijs is volstrekt onvoldoende voor de overtuiging dat P. de verkrachter en moordenaar van Christel A. moet zijn.

Zijn lezing dat hij op zaterdagavond intiem met haar is geweest en nog nooit op de plaats delict is geweest, is (minstgenomen) aannemelijk. Er is een veelheid van ontlastend sporenmateriaal en een veelheid aan alternatieve scenario's waarvan een aantal (zeer) aannemelijke.

Daarbij komt dat in deze zaak de waarheidsvinding onherstelbaar onmogelijk is geworden.

DE REST VAN DE CONCLUSIE IS TER ZITTING UITGESPROKEN